

*Vocabularius Regini regnum
Den Bergantini und Goldarit
folgende late exrahore*

- a p Ablastare ē puerum a lacte extrahere. entwesen
d p Abominari vnmenschlich geborn
f t Abominatio greuslichkeit *Abomination*
d t Abominabilis. greuslich. oder grimmecklich
a q Abhortio tis. tire. verwerffen. oder ein geburt verderben
Et dicitur ab orior. quasi nō naturaliter vel non maturo
tēpe oriri *ab initio*
- b i a Abymelech interpretatur pater meus rex. Vel patris
mei regnum.
- n s Abhorreo rui. caret supinig. forchten.
f s Abissus id ē pfunditas aquaz. atqñ etiā capitur p iferno
- a p Abiugare entzwey teplen
- a p Abiurare id est rei credite abnegare abschweren
- a t Abluere id est lauare vñ purgare sordes. abweschen
- a t Abnuere id est refutare l recusare. verschmehen
- a p Abnegare. verleuckē. oder versagen
- m t Abnepos est c filius pfepotis.
- m s Abpatruus est frater aui.
- n s Abolere abthün. i. delere. et habet duplex preteritum.
- m s Abortinus a. u. ein todt geburt/
- a p Abrenuciare id est tradicere. widersagen/
- f p Abra ein dienst magt. Vñ Judith. x. Impulsuit itaq; abre
ascopam vini
- m p Abraham interpretatur pater excelsus. Et dī ab abba qō ē
p et ram. excelsus.
- n s Abrotanū est nomē herbe. eberwurtz
- a t Abrumpe. i. de alijs frangere. abbrechen
- n s Abrupta sunt aspera loca inter mōtes et acuta/
- a t Abradere abscheren. Abrodere abnagen/
- a p Abrogare id est delere destruere subuertere. verstozen
- n p Abrotare. mel reden. jn abrotator mel reden
- a t Abscidere id ē incidere separe cedendo/
- a t Abscindere ē ab uno in aliud scindere
- Abscissus a. u. von ein ander geschnytten/
- f p Absida vñ absidia ē latus edificij. ein absyt
- f t Absis idem ē p absida
- a t Abscondere id ē occultare. et habet didi. l di. in preferito.
- m t Absolon pater pacis interpretatur. proprium nomen viri /
- p o Absens id est non pñs. nit gegenwirtig
- a p Absentare id ē amouere. absentem facere

224722/15

- n s s. Absinthē ē quedā herba·wermūt
a t Absoluere. ui·tū. ent bynden.
m s Absolutus ta·tum·entbunden.
m s Absonus id est discordans vel dissidens avisig
n p Absonare id est discordare. Inde absonantia/
n t Absorbere id est penitus sorbere ausz suppffen/
m s Absordus a·u. ppe vngehorte.
n t Abstergere. ab weschen Inde abstersus.
n s Absterium ē domas monialū. ein closter/
f p Abstinentia. myessekeit. et formatur ab abstinenſ
a s Absterrere. i. penitus terrere. erschrecken
n s Abstinere. lust abbrächē
a p Abstirpare. ausz wurtzeln. euellere eradicare
a t Abstrahere. xi. etū. abziehen
n s Abstractū. das von der vernunft wyrcket. oder das der
gedanck wyrcket. et ē adiectiuum
a t Abstrudere. si. sum. i. includere. abscondere
a t Absumere. psi. ptum. verzeren. cder verthün
d t Abuti mysebruchen. male vel peruerse yti.
f t Abusio. onis. ab i tor teris. dicitur. myss; bruchung/
m s Abusius. id ē extra vsum ductus
m s Abusus id est peruersus vſus. böse gewonheit
n t Absuſcere. entwenen
diū Ac et vnd.
ide Acaliculis. i. pincerna. Et cōponitur ab a. et calix. in Hus-
guitōnem. vñ componitur ab assistens. et caliculi. oaluo
plurali. vt qui vel que assistit caliculis
f p Accasia ē succus expressus a pomis. most.
n s Accasium ein schlehe. Accasius. ein schlehen baum
n t Accedo dia. accessi. accessum. zū gon
f p Accedula ē nomen herbe. ber wurtz
a p Accelero aſ. are id ē festinare. ylen cder jagen
a t Accendere entzyndem. Inde accensus enzunt
m q Accentus id est ſenüs ein done/
a q Accersire zū rüffen. et ē quarte diugatōis scđm theologos
Sed ſz̄m grāmaticos tercie
a p Acceptare. enpfahen. ab accipio deriuatur
m s Acceptus id ē placid⁹. geneme
f t Acceptilatō id ē debiti remissio
m s Accaluaster dī calu⁹ ab ateriori. et recaluuſ a posteriori.

- et sic sunt adiectua
- m s · Ācīnus wein trub. v̄l granū botrī. Aciū idē. vel aqua / tm
qua lauantur torcularia. v̄l est vua immatura. herlīs
- n t Accidens ein zū falle
- a t Accido is. ere. accidi. zū fallen. et caret sup.
- a p Accidiare dreg oder verdrossen seyn
- f p Accidia id ē pigricia. drackheit
- d p Accitari bewegen zū drackheit
- a p Accizo ex ad et cieo componitur. i. voco. rieffen/
- a t Accingere an thūn oder wapen. v. Ad pugnam cinctus. p
pergit. subqz ministrat
- p p Accinctus id ē armis indutus. gewapent
- n t Accinere id est concorditer cantare. gleich singen
- a t Accipere a capio componitur nemen
- m t Accipiter est quedā auis ein habich
- adū Accide id est grauiter. schwerlich
- a t Accisco. i. voco. rieffen
- m s Accolitus seruena in missa. h̄ns talez dignitatem l' ordinē
- adū Accidior id ē grauidz. schwerlicher. Vel est verbum. vt ac
cidior aris. i. axiari. vel tediō affici. indignari. Et dicitur
ab accidia qđ est tristitia anxietas v̄l molestia
- a p Accolitare. accoliten wihen.
- d p Accola ein buman. ille qui n̄c cclit sua sed aliena. Sed ico
la est qui colit sua/
- m s Accionari⁹. i. penesticus ein fürkeuffer/
- Accubitus ē locus requiei
- a p Accomodare id est concedere. apte collocare. leyhen
- a p Accurtare kurtzen/
- a p Acclamare zū rüffen/
- n t Accrescere zū wachsen
- n t Accumbere. i. dmedere
- a p Accusare id ē inculpare verbis ferire. besagen
- m s Accephal⁹. i. sine capite
- mt Acer hagendorf. v. Dz arbor acer vir fortis et ipb⁹ acer
- f p Acerja ē vas in quo reponitur thus. wirauch vase.
- f t Acerbitas surheit.
- m s Acerbus a. u. i. imatūrus. sur/
- m s Acerius ein hauff korns
- m s Aceruul⁹ diminutū id ē paruus aceruus/
- m s Aceruosus a. um. id ē plenus aceruis/

- m s Acrimosus.i.fortis aiosus v̄tuosus v̄hemens
a Acuere scherppen
e Acessere.bytter machen.oder sur machen.
n s Acetum.essich.
n s Aceo es.ere.essich werden
m s Acidum de aceto factum
n s Acetabulū ein essich vasz.
m s Acetosus id ē plen⁹ aceto.saur.
f p Acetosa ē nomē herbe.empfer.
f q Aries ein spytz.ō.Est aries oculi ferri belliqz caterua.
d t Acialis et hoc le.eckicht
n p Acidare id ē acidū facere.sur machen/
n s Acinarium.cortices vuarū.drester.
m s Acin⁹.i.botr⁹.s.granellū illud quod ē in grano vſie. Et dī
ab acetū.qz hz saporē aceti.t corī.pnī.Unde grecista Tu
dicas acinū qd in vua cernis acutū.druben kern
mt Achates ē gn⁹ lapidis quē si quis portauerit erit gratios⁹
sicut fuit eneas.
f p Achdemia ē villa platonis i qua studuit/
f p Acharia ē puincia grecie
m s Achat⁹ id ē bñ grat⁹.senftmyettikeit
g i Acheldemach ē ager sanguinis Et dī ab achel id ē ager/et
emach sanguis quasi ager sanguinis
mt Acheron ē pal⁹ ifernalis
d t Acharias media corī.in ntō id ē sine grā l nō gratiosus Et
dī ab a id ē sine t charis grā
f p Achatonia id ē equitas.gerechtikeit
a t Acquirere id ē pcūrare erwerben oder erforschen/
n t Acquiescere rūwen
mt Actor id ē defensor causidic⁹ beschulder
o t Actualis et hoc le.Actiuari⁹.res i actu
n s Actus reflex⁹ sich selbs beschowen/
m s Actiu⁹ a ū ab act⁹ dī vita q̄ dīstīt in ope et actu/
m q Act⁹ id ē opatō/
f p Acredo ē amaritudo de pomis v̄l similib⁹ reb⁹
adū Acriter scherppflich
n t Acroceramen est mons in mari cornatus et lapidosus Et
dicitur a croz qd est mons et ceron cornu t amphius aqua
quasi mōtes aquazz cornuti l ē piclm maris

- f p Acrimonia est prie austertas in vultu. vel Acrimoni. id ē
viuacitas animositas austertas fortitudo. Inde acrimo-
niosus id est constans.
- f p Acrisia vñ acrisia ē cecitas qñ homines habent oculos ap-
tos et non vident.
- f p Acucies ei. schar pffe oder spitzē
- m s Aculeus id est stimulū. vel peccatum. ein angel sicut apes
habent. vñ est genus tormenti vt patibulū
- n t Acumen. spytz. et tantum valet sicut acies. et acutela di.
- f p Acupicta ē vestis acute texta. ein gestricket kleid,
- m s Acupedius id est velox. quasi acutia pedib⁹ currēns
- adū Accurate. tuis. tissime. id est diligenter vel studiose. curia
liter composite
- p p Accurat⁹ a. u. diligenter pcuratus
- f q Acus ē instrum suendi. ein nadel. Sz ac⁹ eris. spreywer v.
Paruula pungit acus. sz gallinis spargitur acus.
- m t Adamas ē lapis preciosus. ein demant.
- m p Adā ade. ē pūm nomē viri
- m s Adamiani sunt quidā heretici
- b in Adar dicitur mensis martii. et acuitur in fine
- a t Adaugere. zū merē. Inde Augmentum
- a t Addere zū siegen
- n t Addiscere id ē valde discere. lernen
- adū Adeo pnk. corz. i. intm. also vil
- m s Adeodatus est nomen dauid qui ad liberatōne; israel da-
tus fuit a deo.
- n s Additamentum zū thūung
- n p Adekimare vel adecimiare. zeben geben.
- m t Adeps id ē pinguedo frumenti
- n q Adapire rui. tū. vff schliessen
- a p Adaquare wessern. id ē ad aquā ducere
- n t Adbibere zū drincken
- a t Adcumbere vnder lygen. oder vff den elenbogen lygen
- a p Addensare dick machen. spissum facere.
- a p Adclamare zū rieffen. i. ad aliū clamare
- a p Adequare gleich machen
- Adeptus id est asscutus. acquisit⁹. erworben
- a p Adglomerare. i. fila diūgere
- m p Adera id est mare
- a s Adhibeo es. ere. ui. itum. id est addere vel dare

- n s Adherere·si·caret sup·anhangen
p p Adiectus dicitur ab ad et ico·zū samen geschlagen/
adū Adhuc noch/
a t Adigo id ē vpterius ago·zū thon
a t Adimere·abnemen
a p Adiurare·beschweren.
m s Adipiatus id est incrassatus·feth gemacht/
d t Adipisci·i·acquirere·erwerben.
a q Adglutire·schlinden oder verzeren.
a t Adicere·ieci·ctū·zū werffen/
a p Adiutare id ē frequēter iuuare·Et formatur ab adiutū vt
timo supino·et adiuuo as.
n q Adire zū gan·Aditus zū gang
n s Adiumentum id est auxilium·hylffe
n s Adiutorium id est subuentio
a p Adiuuare id ē frequenter iuuare
adū Adinstar geleich.
f t Adinuentio dicitur nou⁹ mod⁹ peccandi
n t Adiuuamen hilffe
a p Adiudicare zū vrteilen
a t Adiunzo gis·gere·zū fiegen
a p Aduncare·i·vnco trahere·mit einem hucken ziehen
d p Admiror raris·ratus sum·ex ad et miroz·Et est admirari
valde mirari·verwundern
d p Adletha id ē pugnator nou⁹ miles & pugil
m s Admissarius ein seymer der ein watsack draget·et est fc⁹
tis equus Emissarius idem
a p Adlegare·i·admittere siue alienare/
n p Administrare id est seruire dienen
n s Adminiculū id ē auxilium·hylffe
f p Admissura dicitur quando aialia et ppe iumenta admittun
tur ad coitum vt generent·Vnde admissura serotina con
ceptio autumnalis dī
a s Admiserre Zū samen mengen
a t Admittere Zū lassen
a t Adminuere ui·tū·i·penit⁹ minuere·klein machen
adū Admodū pnk·corī·i·valde.
n s Adoleoles lere·id est·cremare vt crescere·Et bz ui·kui·
in pterito·t tū·k itū in supino

- m t Adolescentes.ein jungling qui ē ifra. xxx. años/
f p Adolescentia jugent
f p Adolescentula.ein junckfrau
a p Adoptare.i.desiderare l.eligere.wunschen.
f t Adoptatō v̄l adoptō ip̄ est desiderium
p p Adoptatus id ē electus.gewonschet
ð p Adoptari.betz wingen/
n in Ador id ē pinguedo frumenti.
m i Adonay dñs de⁹ fortis om̄ipotens interpretatur.
m t Adonis idis.media xdu.in ntō et pn̄l.cor̄.i obliquis dici
tur fuisse amasi veneris.qui scdm fabulas dicitur fuisse
venator.Et d̄z ab adon quod ē sumitas.et sia ciuitas
a p Adorare.betten/
f p Adorea ē dea frumenti.l quedā vestis triumphalis
f p Adoria ē gloria l bona fama
m s Adore⁹ id ē triticus.pinguedo frumenti
ð t Adorioz iris.l eris.i.inuadere v̄l aggredi
azū Adprime l adprimū id ē valde
a t Adquiescere.eui.etū.i.assentire *gutte*
f p Adria id est petra Item Adria id est mare quoddam/ eo q̄
magis petrosum sit p̄ alia maria/ *Lunaria fundata*
n s Adriicū id ē mare petrosum stennycht mer
m s Adriatic⁹ ca.cū id ē petrosum.
ð p Advena id est alienigena eyn fremder
a q Adire Zū gan
m s Aduentiuus est quidam mons in r̄cma dictus sic ab aduen
tu auium de tiberi illuc ad uenientium
Aduento as are id ē frequenter aduenire
p p Aduentus dñi die Zū künfft vnsers heren
a p Adrumo id est rumore referto
a p Adredo id ē ascribo deputo.
m s Adrini⁹ id ē yderus.
g in Adromon est nomē ciuitatis
g in Adromoloch est ydolū astrozū
ð p Adstentor atus sum id ē ostentor
n p Adtrecto id est attingo
a p Adtamino id ē coinqiūq
a p Attollo id est erigo

- d p Aduersari wider sein. oder wider stan
a t Adurere. ussi. ustū. id ē comburere. verbrennen
n p Adspectare zū gehören
m a Aduersarius ein wider sacher
p p Aduersus wyder. Aduersum idem
a t Aduertere id ē p pendere. intelligere. mercken
d p Adulari. i. blandiri. quod solent facere aulici v. Aula dom⁹
regis v̄bū cōponit adulor
m t Adulatoſ schmeicheler
m s Adualatorcul⁹ dimi. p paru⁹ adulatoſ
f p Adula ein knopf. oder knode.
f t Adulatio gleysnerey/
m s Adulter teri. ein ebrecher. quasi adulter. id est ad alterius
v̄orem accedens/
n s Adulteriū. i. illusio alieni coniugij. ebrüch
d p Adulterari. i. adulteriū omittere. ebrechen/
m s Adul⁹ a. ū. i. matur⁹ l annosus. bestendiger
a p Adumbrare bedecken
a p Adunare zū samē thon/
m s Aduocatus. ein vogt/
m s Aduncus. a. ū. i. curuus
adū Adusq; bys; nūne
m t Aer lufft. ab a quod est sine. et r id ē lis quasi sine lite
f p Aeremācia ē diuinatō que fit in aere
m s Aeremāticus ē qui diuinādo aerea inspicit
d t Affabilis et hoc le. i. ad fandū facil zū sprechis
d p Affari zū sprechen.
m q Affatus tus. tui. dī sermo l allocutō
adū Affatim id ē facunde. sprechlich
m q Affectus begyrde
a p Affectare est vehementer cupere begeren
v̄ a Affere Zū tragen
m s Affera ū ē aliquis de affrica
m s Affrican⁹ id ē negociator
a t Afficere Zwingen v̄ Afficit iformat punit hec tria
a t Affigere anheften signat
d t Affinis est magis p̄iniqu⁹ in consanguinitate
f t Affinitas. i. magis p̄iniquitas mogschafft/
a p Affirmare id ē asserere bestetigen/
a p Afflare Zū blasen Jñ afflat⁹

- a t Affligere id ē valde fligere. pynigen
n t Affluere id est largiter abundare. zū fliessen
m s Afforismus ē breuis sermo
f p Africona. ein bothstab
m s Affricus est nomen venti flantis a meridie. originē sumēs
ab affrica regione. sud weschwind gionis
f p Affrica ē tercia pars terre ad meridiem. Vel est nomen re
n s Affudillum. das wiſz vom ey.
n t Affugere zū fliehen.
n s Affumentum dozn busche
adū Afforis pnk. corr. ausz wendig
n p Affurcillo as. are. ē aliquid suspendere vñ concutere
m s Agamus est aliquis sine uxore. ein wptwer. Et dñ ab aqd
est sine et gamos uxor. l nuptie.
v d Agape id ē elemosinam pete.
m t Agates ē lapis de quo excutitnr ignis
f p Agaticia ē quedā herba golt wurtz
n q Agarire. iu. itū. spotten. betriege n
m s Agapit⁹. dilect⁹ interpretatur
m s Ager gri. ein acker. Et dicitur ab ago gis
Age. Aggerei sunt victime q̄ p reb⁹ fiūt.
Age dic fac incipe. Age aduerbiū hortadi s̄m pāp.
n t Aggerere. zūtragen/
m t Agger est cumul⁹ terre sursuz eleuate. Etia ponitur p fol
sato vt Jeremie. vi.
m s Aggestus. i. cumulus. adunatio. Et aggestim. i. cumulatim
adunatim.
m s Aggellus ein ackerman. oder tham.
f p Agredule sunt ranz parue i vico manantes/
d t Aggredi id est inuadere. zū gan. oder begynnen
m s Aggeus id est festiuus vñ solennis iterpretatur
m t Agenator dñ qui rem suam celeriter agit
f p Agenda. ein buche
d t Agilis ab ago deriuatur. behend oder schnelle
adū Agiliter id est velociter vel cito.
f t Agilitas atis. behendekeit
a p Agulcubare. id est strangulare. worgen.
m s Agul⁹ dñ bacul⁹ pastoralis ab agitādo pecora
m i Agyos grece latine dñ sanctus
f p Agyographia id est sacra scriptura]

- m s Agyographus id est scriptor sacre scripture Et dī ab ap-
os id ē laetus & graphos scriptura
- a p Agitare id est frequenter azere. jazē
- m t Agitator ē vector qui currū agitat
- adū Agitator ylich oder zū hand. oder bald
Agite aduerbiū hortanoi. de quo priscianus ait. Videlur
hoc aduerbiū ē ge plenum habere & plurale m numerū. s. agi-
te. & t ē id ē i singulari sicut festina. et i plali festinate
- a p Aggregare. sameln.
- a p Aglutinare zū samen thün
- n t Agmen inis. einschar. oder ein gesellschaft
- m s Agnellus id ē parvus agn⁹. ein lemlin
- f t Agnes ē p̄um nomen virginis
- n t Agnomen. ein zū name
- f t Agnoiatō idem. vel est quidā cclōz rethoricus
- a t Agnoscere id ē valde noscere. bekennen
- m s Agnati dicūtur amici descendentes a patre
- f p Aglossa est nc men herbe. schaff zunze.
- m s Agnus ab agnos quod est pium. ein lampe
- m t Agondē certamen l pugna. kampff. oder tod fechtung
- d p Agonata id est victor. vberwinder cder kempffer
- f p Agonisma id est pugna. streit. Agoniseta idem.
- m t Agord id ē hospes l domestic⁹. würt oder husz her
- n p Agonisare streitten cder enden
- d p Agoniteca qui v̄l que est in agone. id est pugil scđm Hug.
Papias vero Agoniteca id est prelij actoz
- m t Agrestis ein ackerman
- d p Agricola Agricolator. Agricolon⁹ Agrarius idem sunt scz
rustic⁹ colēs agrum. ein ackerman
- f p Agrimonia ein acker blüm oder meng
- m p Agrippa est qui cum labore nascitur Etiā est propriu; no-
men viri.
- d q Arois it. v̄sq; ad pteritum īperfectum v̄bi etiam prima p
sona habet apn. in secūda apfli. ītercia ayt In futuro ap-
bis Et in optativo et in diūctivo apfsem In ceteris caret
& valet sicut dico In infinitivo apfse
- f p Ala ein flygel. Qñz est turma Qñq; gratia dei v̄ Euclat et
pugnat humeris supponitur ala
- m s Alabaster est lapis quidam. marmelstein.
- n o Alabastrum ē vas marmoreum.

- n s Alabastrum ē quoddam vas vngentarium
n s Alabz̄ ein haspel Dicitur illud istm̄ in quo fila vertūtur
d t Alacer id ē hylaris velox argutus letus frōlich
f p Alacrimonia id ē leticia velocitas. frōde
d t Alacris id ē leuis
adū Alacrīter id est leūiter
f p Alapa id ē colaphus. ein backen schlag. Vnde Alapo as. id
est alapā dare. Et alapiso v̄l alabiso idem.
a p Alare id ē alas extēdere vel brachia
e p Alauda est nomen auis. ein lerche/
a p Albare id est album facere. weysz machen.
n s Albere weis werden von nature
n t Albescere id ē incipere albere. ab albeo bes.
f p Albia ē nomen regionis. alb.
m i Albo ē liber in quo noia sanctorum scribuntur/
f t Albugo est glaucitas vel albedo oculorum. oder das weis
in dem aug?
Albumen idem.
f p Alchemia ē mutatō vnius metalli in aliud/
f p Alcia ē quedam herba. bappel
f p Alea ē tabula lusoria. ein bret spyle
m s Alectariō ē lapis qui ē in stomacho galli.
a t Alere. neren oder furen/
d t Ales pro aue et velocitate ponitur/
n p Alito id est nutrio τ dī ab a quod est sine et lesio quasi sine
lesione Et venit a nutrio is
n s Alimentum id ē nutrimentū narung
f p Alimonia id ē panis dat⁹ ppter deum
n s Alphabetum ein bybel oder alphabeth
f p Alga ē qđ p̄iicit mare/vel herba marina
n s Algere id ē frigere gefriesen Et caret sup.
m t Algoz oris id ē frigiditas froste.
m s Algidus Algosus id est frigid⁹ & frigerosus
Algus id ē frigus
f t Algitas id ē frigiditas
m s Algorismus ei büch von der Zale
adū Alias id ē i alio tpe l̄ in alio loco Vel als id ē aliter Et est
aduerbiū tpis loci τ qualitatis
adū Alibi id est in alio loco
Alicubi idem

- a p Alienare enpfremden
d p Alienigena id ē de alia patria nat⁹ Et compomitur ab alieno et genitus. ein fremd mensch
m s Alienus. ein fremder. ab alio s/
m s Alietus est avis quedam rapax. ein dornendrewer. oder ein kretz. Et hñ ē quoddam genus aquile.
adū Aliquando zū ettlicher zeit.
d t Adipes id est velox. schnelle. quasi hñs alas in pede
adū Aliorsum id est ad aliū locum
adū Aliqualiter. ettlicher masse
adū Aliquoſum id ē ad aliquē locum
Aliquantus. ali⁹ cōponitur cum quātus etwas; grosz
Aliquis ettlich mensche. Et fit aliqua quod. quid
n s Alisoriu est cultellus futoris. ein gnepp
m q Alitus id est nutrimentum. speyse oder narung
adū Aliunde id est de aliqua parte. andersch wo
a p Allegare id est confirmare aus; kyseri. Et est equiuccuz
Versus. Denctat allego causor affirmoq; iuuo
f p Allegoria eins andern rede. Et dicitur ab allego. i. alienū et goze dicere k locutō. quia vnu dē et aliud intelligit u.
n i Alleluia id ē laus dei scdm hug.
n s Allere. lui. dolere. et caret sup.
a p Alleuio ex ad et leuiq cōponitur. leucht machen.
n s Allium knobloch
m s Allerander dicitur ab andres grece quod est virile latine quia ipē viriliter mundū sibi subiugauit
f p Allerandria est ciuitas in egypto
m s Allerandrinus ē nomen possessuum. et valet int̄m vt alius quis de tali regione. einer auß dem land allerdria
a p Allectare zū samen rieffen oder locken
a t Alicere. exi. ctū. i. dulciter aduocare. zū ryffen
a t Allidere. si. sum. est ledere v̄l violenter p cutere.
a p Alligare id ē ad aliud ligare. zū samen binden
n s Allodium korn gilt. vel idem p conuiujum
m s Allophil⁹ ē alienigena. sicut philisteus/
m t Allo est lapis rotundus in quo fabri purgāt istra vt fiant accuta. ein schleyf stein.
n s Alloquium zū rede
F t Allor est magna pedica. die grosz zeche
f p Allota est nomen piscis

- n t Alludere id est consenare agruere. mit spylen
a t Alluere id est abluere. ab weschen
n s Alluiū ein grosz flusz
m t Alluvio cn:8. idem p diluuiū/
f p Alma in hebraico est iuaacula vel virgo nimia diligentia
custodita/
n s Allutum bocke ledēr/
f p Almania teutsch land
n s Almanicū teutsch sprach/
m s Alman⁹ ē aliquis de almania. ein teutscher.
n s Almucium ein chor hüt. oder chor kappe.
m s Almus id ē sanctus. selig oder heilig.
f s Aln⁹ ein erlyn baüm.
f t Aloes est nomen herbe boni odoris
m s Alapus est ille qui ppter mercedem aliquid patitur.
a p Alpagare id est scalpo vel effodio. inde Alpog⁹. i. scalpēs
adū Alonge von vern
n in Alpha prima litera apud grecos. Et ponitur p principio
Apocal. i. Ego sum alpha et o.
f p Alphica ē primū granū maturū τ altissimū in spica. Et di
citur ab alpha qd ē principium/
m t Alpes dicuntur alti mōtes p alijs mōtib⁹ eminētes/
n s Altarium ein altar. Altare idem.
m s Alpharus ē falsus mendicus
f t Altricatō ein krieg
d t Alpinas ē aliquis nat⁹ i alpib⁹. id ē mōtibus
a p Alterare id ē variare. verwandern. ab alter dicitur
m s Alteratus verwandert. v̄l alter effectus
f t Alternitas. veranderheyt
a p Alternare anders machen.
adū Alternativ. nach ein ander
m s Alternūs id est vicissitudinari⁹.
m s Alteruter id ē alter de duob⁹. eyner vnder zweien
n s Alterutrū id est mutuo vnder ein ander.
Atilis. ein hausz fogel. atilia in plurali.
m s Altisonus id est alte sonans
d p Altricari schelten. oder vnnytz claffen
o t Altitonans quasi alte sonans
o t Altriplex d̄z bilinguis et fraudulent⁹.
adū Altrinsic⁹ id ē hinc inde. gegen ein ander

- m s. Altus id ē sublim⁹ v̄l celsus·hoche
n p Alueare·bynen stock machen
n s Alueariū est vas in quo apes delitescūt bynē stock
m s Alueolus id est paru⁹ alueus Dañ·xiij Intrixerat panes
in alueolo·eyn bynstock·oder eyn drog
m s Alueus ·eyn drog vel est venter fluior⁹
n s Alumen ab aco·is·dicitur ·t·aluse
a p Aluno·nas·nare id est nutrire
m s Alūn⁹ est ille qui nutrit vel nutritur
m s Alutari⁹·eyn leymē decker
f s Aluus id ē venter Ab abluo. v̄l ab ale
f p Ama ame ē vas ad fundendum vinum
n s Amarellum bitter oder amarellen kirschen
m s Amarellus ein golt hämer·Amarus bpter.
m s Amarulentus v̄l amaricosus·bpter
a p Amaricare id ē amarū facere l fatigare. In verbalia
adū Amaricose id est amare
f t Amaritudo bitterkeit
f p Amarusta holtz appfel·ab amarus
f p Amasia ein büle·oder ein vnrecht weib
m s Amasius ein büle
a q Amaturio is·iui·itum·i·meditor amare
f t Ambages id ē dubia locutō·ab ambigo gis·
f t Ambago inis id est dubia locutō·vmb rede/
m s Ambidexter id ē aliquis vtens vtraq; manu
n t Ambigo gis gere·zwifeln
m s Ambiciosus id ē cupid⁹ honoris·hochmyettig
f t Ambiguitas zwifelhaftigkeit
m s Ambigu⁹·a·ū·ab ambages d̄z·zwifelmyettig
a q Ambire id ē circūdare·vmb gen·oder vmb geben
f t Ambitio id est circumdatō l cupiditas et maxime hcnoris.
m s Ambitus ein crutz gang·l superbia.
m t Ambasiorz ein constabel
mt Ambo onis·ein predig stule
etř Ambo borū·beyder oder zweyer Et declinatur in plurali.
Hij ambo/hee ambe /bec ambo Genituo amborum/amz
baꝝ/amborū/Datiuo/ambob⁹ bab⁹ bob⁹
f t Ambrago inis ē dubia locutō l sermonis plixitas·l verbo,
rum circuitus
m s Ambrosian⁹ ē yn⁹ de eddem ordine

- m t Ambro id ē leccator·lurco·manducus·ardelio·ganio
f p Ambrosia ē quedā herba p̄dulcis saporis·dicta diuina. eo
q̄ inde pascantur equi deorum·hymel schüssel
a p Ambio·i·circōdo circūuenio l̄ cupio
n p Ambulo as are · wandern
b i Amen das geschehe·fyrware·getrulichen·Alij ponūt no
minaliter·tūc idem est p̄ veritas increata que mētiri non
pōt·vt patet Apocal. ij·Amen id est vere sit tibi sine fine
Amen p̄ fuit tibi verbū deficienī ē·Amen quod dēus īde
clinabile nomē
f p Amentia id ē infirmitas onmechtigkeit/ Papias vero dicit
Amentia perpetuū Dementia temporale est vitium·t for
matur ab hoc datiuo dementi addendo·a.
o t Amens quasi sine mente·ins.n⁹ fatuus·vninniger/
n p Amentare id ē insanire·toben oder vnsynning se.n
n s Amentū ē corrigia ligata in medio halte
m s Amenus lustig
m s Ambucius ein korhrt
a t Amburo ussi·ustū·i·ozere
f t Amenitas atis·lustigkeit
d p Amestcratus s̄am·i·valde mestus.
m s Ametic⁹ l̄ ametistus ē lapis p̄ciosus.
m s Amfractus ein wasser brach
d p Amicari ē aliquē amicū facere
f p Amica frennvin/
d t Amicabilis freuntlich·Amicicia freuntschafft
m s Amic⁹ ab amo as·deriuat ur·quasi ameris custos·Vel qua
si animi custos·Vel dicitur amic⁹ ab hamo id ē cathena ca
ritatis
a q Amicire id ē coopire l̄ adi ungere v̄l litigare·quia qui ami
cum sibi sociat eū coopit p̄tegit et defendit
n s Amiculū d̄z mi tra virginal houpt dūch
a p Amict⁹ l̄ amictuo id ē coopio l̄ amicio.
p p Amictatus id ē coopt⁹ l̄ teet⁹.
m s Amictus cta·ctū·id ē coopt⁹·gecleyst
m s Amigdal⁹ ein mandel baume
n s Amigdalum est nux lōga·ein mandelkern.
p p Amissus verloren·oder verlassen/
m s Amiscua est quidam lapis p̄ciosus quem qui gustauerit;
briari nō potest

- n s Amiculum freuntschaft
f p Amica est soror patris. ein base. oder meme
n s Amiculū dicitur micra virginalis. oder freuntschafft
a p Amitto tūs. amissum id est perdo
n s Amiponum est quoddam genit⁹ seminis quod facit effluere menstruum et vrinam. med p̄du.
n s Amonum dē lapillus in cerusa qui facit effluere vrinam/
adū Amodo id est deinceps. furbas; me
f p Amphibologia est dubiosa sententia/
n s Amphiteatrum ein spyl haus. Et est locus circulariter factus ut circumstantes possint videre quidem in medio ageretur. Et dē ab amphibi quod est circum et theatru pallaciu⁹.
n s Amphibolum id est duellum/
m s Amphibrachus. est pes in metro constans ex prima et ultima brevibus et media longa. ut maria
m s Amphitricus ē luna quā videtur fere plena/
m t Amphitrix id est mare quod circuit orbem. Unde grecilla Dic amphitricem qui terrā circuit omnia. nem
n s Amphitearium ē dom⁹ gladiatori⁹
d t Amplector vmb greffen mit den armen. i. dstringo
Amplexus ein vmb griff
d p Amplexari vmbgreffen/
adū Amplexim id est coniunctim
adū Amplius furbas; me
a p Ampliare et Amplificare weit machen/
f t Amplitudo id est amplitas. breitigkeit.
m s Amplius a. um. weit oder breit. t compatur
n s Amplum id est grande
f p Amplistra ē amplistre. n. g. t. ein rüder. ē est sedes naute
f t Annis ein springent wasser. Et dē ab amenitate. quia ita semper loc⁹ deiectabilis inuenitur.
m s Amphorismus ē sermo brevis. Amphorisma schweisz loch
a p Amputare ē ex teto vñ vndiqz scindere. abhauwen.
f p Amarium ē vas vinarium quo ofertur oblat⁹/
f p Amurca ē inferior fex clei/
diū An. nicht.
n s Anabolodium ē vestis linea. ein ober hemmet.
f t Anastasis id ē iunctus vñ resu rectō Anastaseus idem
f p Anastropha quidā tropus est. et accentuatur in fine.
Anabope id est cessus.

- f p Anatheca est nomen cuiusdam herbe
m p Annas ē p̄rium nomen viri
f t Anaftis ē p̄rium nomē aus. ein wasserhon
n s Analogium p̄pe ein predig stole.
m p Analoya ē similis locutio ein gleich rede Analoya etiaz ē
gloria dei vel donū gratie int̄erp̄tatur
n t Anathema est idēz quod damnatō excōicatō pditō sepatō
et solet fieri per prelatos. Vnde Anathemo as. et anathematiso
as. maledicere. excommunicare. Et sunt actiua. gall. i. Si quis
vobis enangelizauerit p̄ter id quod accepistis anathema nt.
a p Anathematisare verflüchen oder verbannen
f s Anacroculus est quedam aus
inde. Ananuel. i. gratia dei. Et est p̄rium nomen viri
f p Anathorica vltima pducta dicitur heremita
f p Ancilla id est famula ein dienst magt
a p Ancillare. i. administrare vel seruire dienen
d t Anceps ein schwert das zu beiden Seiten schneit
f p Anchora ein encker
m p Andreas int̄erp̄tatur decorus siue resplendēs
ff p Anagorica dicitur quasi sursum ducēs cor Et est expositō
spūalis scripture sacre
adū Analogice p̄rie ordenglich
n s Anaglipha in plurali dicuntur picture eminentes. vel que
fiunt in frontibus ecclesiarum. Et dicitur ab ana quod est sursuz
et gliphos scripture vel pictura
f p Aneta ein enth Anetarius ein antrech
n s Anetū est nomen herbe p̄pe dylle
f p Anphora ein krūg. et pōt scribi per ph vel per f
m s Anglicus est aliquis de regione anglia
f p Anglica vel anglia est quedā regio engellant
m s Angel⁹ ab agios dicitur qnod latine sonat nunci⁹. hebra
ice amal vel amalaoth. ein engel
f p Angaria. i. tristitia betrupnisse
n s Angaria vngelt/cōpulsio/iniusta coactō. Vnde angario as
id est cōpellere vel iniuste cogere. Vnde in passiōe dñi. Et anga
riauerūt simonē quendam
n s Angarium ein nottstall Angere bezwingē
m s Anguli dicuntur quidā heretici qui angelos colunt
d t Angularis winckelicht
f p Angustia id est angustia dolor angst

- n p Angusto as are. engsten/strictum facere
m s Angustus ca tū. i. strictus & dpatur
n s Angustri m ein kopf do man in leset
f p Anguilla ē nomen piscis ein ale
m t Anguis. i. serpens schläng
d t Annīlis et hoc le ē res annī vel pertinēs ad annum
f p Anima sele Animus gemüt
f t Animaduer: sio. i. pene punitio. Et est genus oīm penarum
Et dicitur ab animaduerto tis uerti uer sum. Et est animaduerte
tere in animo vertere et considerare
n p Animare id est animū audace m facere sterckē
d t Animequior id ē constantior stetiger vcl patiens. s̄m pāp.
Maruth. iiiij. Animequ or esto hierusalem
n t Animal ein thier
m s Animosus sa. sum. id est audax supbus vel fortia
f p Animula le. di. dicitur parua anima
n s Animatum ein sele gerecht vel habens animam
n a Anniversarium ein iar gewende Aunalis idem
f t Anitas atis. i. vetustas ab anus vetula dicitur
d t Annualis iherlich oder alt. Annuales sunt libri singulorū
annorum historias continentēs.
adū Annuatim dicitur quod fit quolibet anno iherlic!
f p Anna est seges vnius anni
f p Anna grā dei interpretatur. et ē p̄prium nomen vidue.
n t Annuere id est fauere gunnen
a t Annexere an knypffen Inde annexio
f p Annonia id est inequitas Annania idem est
a p Aunullo as id ē destruere verachten
m s Annus iubileus ein guldin jare. oder ein jare der gnaden.
Vel est annus remissionis
adū Anncl. pce ordenglich oder endelich
m s Anulus ein finger ring. Anularis dicitur digitus iquo po
nitur anulus Anularius dicitur qui facit anulos
m s Anormalus id ē inequalis regula vel irregularis
f p Annoloya dicitur recta p̄portō vel relatō
f p Ansa ein hanthab an einer krüge oder kan
m s Anser ein ganser. ē vir aucarum
m s Antharticus est australis circulus. Et dicitur ab an id est
cōtra quasi cōtra a·ticum positus
f p Antela est cingulus vel quod ante pectus equi tenditur/

- ein Forbug andēm sattel/sed postela est illud quod in posteriori
parte equi ē
- p p Ante zū vor Antea idem ē
f p Antecena ē ci bus sumptus p⁹ meridiem t temp⁹ serotinū
a t Antecedere idē pcedere
m t Antecessor id ē predecessor ein vorgenger
n s Antelucanum id ē ante lucem existēs vel surgens
f p Antemna corda mediante quā velum dicitur/
n t Antemurale ē defensio ante murum/bolwerck
adū Anteqz zū vor
d t Anterior id ē abante der vorderst oder der erst/
m s Antesignarius ē primipulus signifer baner trager
f p Antica vordore Anticipare id ē preuenire/
f t Antifrasis ē sermo econtrario intelligendus/
n s Antitodū ē omne valens contra venenum/ Vel dicitur ve
nenum quod datur contra vitam Et dicitur quasi contra datum
m s Antigraphus ·ein büch do man ein anders vñ schreiben
mag oder ein abgeschrifft/
n t Antide ein sturmdartsche/oder ein schilt
f p Antifora ē tacite questiōis responsio
m s Antilogus ē sermo a superioribus descendens
n t Antile id ē clipeus
Antiton ē genus ligni incombustibile Vel ē lignū padisi.
adū Antiquitus von altersz/
d p Antiquari alten Antiquitas id ē longitudo
m s Antiquus alt Antiquarius idem Sed in plurali sunt vete
res boīm librorum expositores
m s Antixp̄us dicitur quasi cōtra xp̄um endecrist
m t Antipedes sunt hoīes su bterranei q hñt pedes cōtra nos
f p Antiphona dicitur quasi cōtra psalmū sonas
f p Antisma ē locus vbi cēsus mutatur wechsel
m s Anthonius ē xp̄um nomē viri.
m s Antismus est florida vel urbana respcnsio
d t Antistes id est presul/ab añ t sto quasi stās pro populo
f p Antistica vel artistā ē sacerdotissa
n s Antisticum id ē sacerdotium vel presulatus bistūm
m s Antrillus ē instrumentum lapicidarum
adū Antrozsum vorlich
m s Antrophagi sunt hominēs asperine qui alias comedūt Et
dicitur ab antropos id ē homo et phagi comedere

- m s Antrofornici sunt heretici qui deo humanam formā attri-
buūt & dicūt eum habere corpus hoīs cuius pars sup ior ē i celis
et pedes iā terra.
- n s Antrum ein museloch Mus musz
- n s Anulus li.ein fingerlin
- f q Anus ein alt wibe.vel culus.v.Dum se zē
adū Anxiose.i.tediose betrüglich Anxie idem
- a p Anxio as are.scrgfeltigen oder engsten
- m s AnxinS sorgfeltig Anxetas id est tribulatō
- m s Anxorius id est traditor verkeuffer
- n s Apitorium ein statt do man ein yeglich ding macht
- m s Aper ein e berschwein.ab apiendo dicitur
- a q Apio ria rui apertum vff thün
- m t Aplex id est summitas vel subtilis pileus
- f p Apicula id est parua apis ein klein byn oder yme
- m p Apimorta est nomē herbe sic dictum
- d t Apis fuit deus egyptiorū ein byn oder yme
- m s Apocriphī sunt libri secrete legendi.heimliche bücher
- n s Apocriphū ē dubiū vel secretū
- m s Apocriphari⁹ ē legat⁹ vel secret⁹ cancellari⁹
- n s Apoluciū ē locus vbi vestes exuuntur i balneo
- f p Apophorica ē vas aptū ad portandum in eo pema vel ali
quid huiusmodi Apoforicū idem ē
- m t Appollo id ē sol.quia pellit vmbreas
- m t Appollinaris est nomē cunisdā sancti
- f p Appolliga ē excusatō vel negatiuus sermo
- m s Appolog⁹ ein beispile oder fabel
- m s Appollogetic⁹ ē liber r̄nsonis vel excusatōnis
- f t Appollerio ē subita sanguis effusio quā suffocati capiunt
Greci em pcussione appcllexini dicūtur
- f p Appollonia ē ciuitas macedonie
- a p Aportare vertragen
- f p Appolleria der schlag der einem wirt von sucht wegen
- f t Apocalipsis est reuelatō secretorū.ein büch der heimlich
keiten gottes.Et dicitur ab apo.i.re et calipsis relamentum id
est reuelatō secretorum Inde Apocalipsari.id est reuelare theu
tonice offenbaren
- f p Aporeas paup tas aptio laboris languor augur aculeus
stimul⁹ ictus vuln⁹ ictus cura tediū dñatō.Et dīr ab a id est sine
t porus id est subtile foramen per quod exit sudor schweiszloch

- n s **Apodisteriū** ē locus vbi vestes lauantur
m t **Apctixis** ē offeſio ſantiaſie & demēſtratō xpcdohs & ex
podixia idem ſunt
f p **Apostasia** ē ſepatō a bono incepto.
n t **Apcſtema** eſt oura collectō humorum ein drüſe.
f p **Apostela** ē poſtrema ps capitīs
m s **Apostolus** id ē retro miſſus. ab apcs id ē retro/et ſtolen
miſſio quaſi poſt paſſionē xpī miſſi.
m s **Apoſtolicus** id ē papa ein bapſte
d t **Apoſtata** ein abdriniger von gütten wercken
n p **Apoſtatare** ab dretten von gütten wercken
f t **Apoterelis** ðr diuinaſtō vel cōtemplatō
mt **Apopenis** dicitur hircus vel emissarius.
f p **Apotheca** ein apotheck.
m s **Apothecarius** id ē dñs apothece ein apoteker
n s **Apparere** erschinen Inde apparentia
p p **Apparatus** meſzgewant
m t **Apparatoſe** dicuntur ministri ec q appaſt̄ diuerſig
b i **Appheduo** ē ciuitas clecpolis emaus que diſtat a hieruſalē
fere tria miliaria.
b i **Appella** vel appelles ðr indeus Et dicitur ab a id eſt ſine
& pellis. quia circumciſi ſunt/
a p **Appello** id eſt dtra aliquē pclamo vel voſo
n t **Appendere** id ē mēorare gedencken
n s **Appendicium** zü gehörung.
a t **Appetere** id eſt deſiderare Appetito deſiderio appetere.
a q **Appetitus** id ē affect⁹ begerunge.
m t **Apiaster** id ē apū mḡ.
a t **Applaudere** die hand von fröden zü ſamen ſchlähēn
a p **Applicare** neben oder falten.
m s **Applicitus** a ū pnk cor.i.appetitus
ð p **Appcior** aris verlonen
a p **Apphendo** iſ ere begriffen
m s **Apricus** ca cū idē amen⁹ vel locus delectabilis.
m t **Aprilis** ē mēſis ab apio quia tūc terra apit ſe v **Apriſe** me
morat ab apio ſitq; dictū/
    Apriſto ē auis comedēs apes ein ſpecht
a p **Appbare** id eſt cōfirmare bewerben oder bekēnen
a p **Appiare** nahen
    Appinquare idem eſt/

- n p Appriare eigen machen
n p Appropinquare nabem/
m s Aptus geschickt Aptitudo geschicklichkeit
a p Apto tas tare geschicklich machen
ppo Apud bey Apulea est bona terra
f p Appuella apulienlant. ē regnū prope romam/
f p Aqua id est vnda vel dolor Versus. Est aqua doctrina pos-
pulus dolor vnda marina
f p Aquarolacia rosenwasser/
n s Aqualicum est terra concava vel fossa p quā ducitur aq.
m s Aqualiculus id est vētriculus porci
m s Aquaticus a.ū. wasser suchtig Aquatilis et hoc le. idem
m s Aqueductus wassergang/
f in Aquisgrani est nomen ciuitatis arche
f p Aquila ein adler Aquilegia ē quedam herba
m t Aquilo ē nomen vēti
m s Aquilus dicitur aliquis habēs nasuz curuuz vt aqla rōstrū
f p Ara id est altare. vel est stabulum porcorum
f p Arabia est quedam regio Arabs est aliquis de arabia/
f p Aranea est vermis ein spynne
n s Aratrum ein pflug Arare ackern
m s Arbiter ein richter
n s Arbitrium id est arbitrorum iudiciū/
d p Arbitroz id est estimo iudico vrtelen
f p Arbstta ein peglich abgebrant holtz.
n s Arbustum est locus vbi arbores crescūt
m s Arbatus est arbor spinosus
a t Arceo es ere id est compellere. gewalt; ringen
f t Arces sattelpflug oder sattelbaume
f p Archa ein arche. Inde archia id est principatus
Archatestanti. testificatō dicitur
d t Archas est nomen gentile. t est aliquis de tali regicne
m s Archanus id est celestis hymelsch.
m s Archarius est ille qui custodit vel facit archam. vel custos
thauorum
m s Archangelus id est princeps angelorum/ein erzengel
m s Archicancellarius est nc mē dignitatis
m s Archidiaconus est princeps dyaconorum/
n s Archinum penultima producta iz est librarium armari u;
m s Archiepiscopus est princeps episcoporum/

- m s Archisinagogus id ē custos sinagoge
m s Archipres biter ein ertzpriester.
g in Architon est nomen cuiusdam erudit in doctrina pitago-
re. V archita media pducta qui carentinus dicitur/
m s Architectus est principalis edificator tectorum
m s Architriclinus est princeps triclinij quod est domus tria-
sessione cōiuantiū ordinata
f t Archimantrita est pastor ouiam/
m i Archos grece princeps latine dicitur. ein furste/
m s Archonium dicitur aceruus manipolorum τ aliarum rerū
ein hauff garben kornz oder weisz
m s Arcuatus dicitur obliquus vel curuatus
a p Arcuare id est cōiungere vel curuare krummen
m q Arcus ein bogen. testudo halista et circulus
m s Arcturus ein bogen an dem hymel. τ est vrsa maior vel si-
gnum septem stellarum
f t Arctophilax dicitur ab arctos id est vrsa τ philar sernare
τ ē signū id est stella in celo/
f p Arccla pnkt cōr. id est viridarium vel ortus vbi nutriuntur arbores bēne et herbe
f p Ardea est nomen avis ein reyher
n s Ardere est equiuocum. v. Ardet mens/ardet clipeus/ardet
domus τ ignis. Hec amat/hic splendet/hic vrit τ vritur illa/
m t Ardor brant oder hytze
m s Arduus. strenge. vel dicitur celsus Arena sand/
f p Area ein hoffstatt oder boden
m s Arenarius id est plenus arena. sandig
f p Arenga est apta vel concors verborū sententia que ponitur post salutatōē in priuilegijs arduorū negotiorum/
m s Arepticus id est demoniacus deuffels/
a s Arerendorren cōder drocken oder dreugen
a p Arefacere drocken machen Arescere idem
f p Areola drockung
m s Aridus a.ū. i. siccus. ab areo ares. Genesis primo. Appellas
uitq; deus aridam terram
n s Arenaum dicitur aqueum vel aquosum. wasserig
n s Argasculum ein kercker Et dicitur ab arge grece id est la-
bor latine/τ stolon missio quasi missio i labore
n s Argentū silber Argentifouea silber grübe
m s Argentarius dicitur ille qui custodit argentū.

- n s Argentumuiuum queck silber
f p Argencia est quedam ciuitas strasburg quia ibi fuit ar gentum quod ducebatur ad romā silber bith
f p Argilla est terra tenax. leyme Argillosus a. um. dicitur lo cus abundans in argilla/
a t Arguere straffen. Argumentū. straffung oder beweisung.
m s Argutus listig oder behende/
f q Arguties. ei. behendekeit/
h in Ariel interpretatur leo dei. Etia ponitur pro viro forti
m s Aridulus id est aliqualiter siccus Ariditas druchenheyt.
m t Aries ein wid cō bock
m s Ariolus id est diuinator ein zauberer/
f t Ariolatis ē fictio ariolandī vel sacrificanti
d p Ariolari zaubern
m s Ariopagus est villa virtutis. s. vicus athenia vbi studebat philosophi. Et inde ariopagita princeps et magister illius ville vel curiales atben.
f p Arista id est spica ein aher do das korn vff machset/
d p Aristari id est spicas colligere
f p Aristologia est quedā herba
f p Arismetrica est numerorum disciplina ein kunst wie da ler netzalen
m s Arismetricus est aliquis sciens illam artem
n s Arma wappen. Et est tantum pluralis numeri
n p Armare id est arma induere wappen an thon/
n s Armarium est locus vbi arma reponuntur
f p Armelosa est vestis ante et retro diuersa
f p Armenia est quedam provincia armenigen land
m s Armentarius eink pe burte
n s Armentum ein hū oder rind. vel est congregatō boum
m s Armiger ein wappener Armiductor idem
f p Armilla ē ornamentum scapularum. arme wappen. Etiam ponitar pro balista. vt dicitur Armilla pforata ē leuiathan
f p Armenia est dulcoratō et cōnantia syesgesang/
m s Armus id est pectus vel scapula/
n t Arcma ein wol riechent krut/
n p Arrogare id est destruere verderben/
n p Arcmatizare id est redolere. wol riechē/
n s Armamentum est armatura nauium. Etia armamenta sūt v tensilia nauium

- f p Arra ei win kauff
m t Arrabo id est radimonium. ppe dicuntur bona que dantur
pro coniugio
- f p Arrogonia ē quedam puincia
m s Arrogonus est aliquis de arrogonia
a t Arripere zucken odes an sich ziehen
a t Arrigere id ē erigere vffrichten
a p Arrestare bekummern oder hindern.
n s Arrideo es. ere. an lachen
m s Ariani sunt quidam heretici/
d p Arrogari id est superbire bereumen
o t Arrogans id est superbus hoffertig
f p Arrogantia idem p superbia
adū Arroganter. hochmütteglich oder könlich
f t Ars kunst/ab arceo es/quia regulis nos artat v Ars docz
arz munit arcus terit t ferit idem
f p Artaba est mensura trium modiorum/
a p Artare z wingen/
m s Artauus ein schribmesser
m s Arteticus est ille qui babet infirmitatem in artibus
o t Artifex ein kynstiger Artista idem/
m s Artificiosus künstlich Artificialis idem est
n s Artificium ein hant werck oder ein ampte/
m s Artagamus ein falck oder ein blaw füß
f p Arthomesia est quedam herba
f p Arteria est vena per quam intrat t exit aer t spūs/
f t Artes liberales freykünft/
m s Artus id est strictus eng Et tunc est mobile t comparabile
Sed artus tus/tui/dicuntur membra/et est substantium/ v
Hic locus ē artus per quē nullus meat artus
f in Arulla ein kernhüsel jm apfel
m s Articulas di. id est parvus artus vt digit⁹ Etiā dicitur fi
nis Etiā dicitur color rethoricus Etiā dicitur species nume
ri Vnde grecista Articulus color ē breue membrum dictio greca
Articul⁹ numer⁹ p denos multiplicatus Nomētū articul⁹ pres
suraq; dicitur esse
- a p Artare engen oder z wingen Inde artitudo
m s Artocopus ē panis pistus in oleo
f p Artocria l'artocriū est panis pistus cū carne krapff
f p Aruina id pi guedo feist oder schmerz/

- f p Årula ē patella carbonū. vel ē parua ara.
- f t Årundo ror Årundinetū est locus vbi arundines crescunt
- m t Åuruspeſ id ē diuinator ein wetter dichter.
- m s Årundineus ein ding das von ror gemacht ist,
- f t Årx. i. altitndo siue turris. vñ libra hñs duodecim vntias
v. Års docet arx munit arcus tegit ⁊ ferit Jō. Ås obulus pcd⁹
punctus possessio tota.
- a t Åscendere vffstigen
- n q Åscio is. cini. citū. i. adiungo acquiro.
- f p Åscella die achsel oder schulter. ē locus sub brachic. Vl ali
qñ sumitur pro ala auis.
- f p Åscia est instrumentū carpentarii zwerchagſt. Vnde . In
securi ⁊ ascia deicerūt eum
- a p Åsciare. i. dolare. hobeln oder schaben
- f p Åsciola le. di id est parua ascia
- f p Åscopa ē vas simile vasculo vel vitro Judith. x. Imposuit
itaq; abrahe ascopam vini/
- m s Åsellus id ē paruus azinūs/
- f p Åſia est tercia pars mudi versus orientem
- n s Åſiluſ est domus refugij quam romulus fecit. sed mō eccl
ſia. et dō ab a quod est sine. ⁊ ſilen qd ē tractus. quia non ſit phas
alicui ibi tangere ⁊ offendere aliuſ Sed aſiluſ ē muſca ein breme
v. Turbat aſiluſ apes miseriſ ſuccurrit aſiluſ
- m s Åſinus ein eſel. Åſina ein eſelin/
- a p Åſpectare id ē aſpicere. anſehen. Et cōponitur ſpecio cum
cō. re. p. ſub p. et de
- m s Åſper ſcharpf. Åſperuſ idem. Inde aſpare
- d p Åſpernari. id ē dedignare vñ ſpernere vſchmehēn
- d t Åſpnalis et hoc le. aptus ad ſpernendum
- f t Åſpernatō id est dedignatō verschmehunge
- a t Åſpergere besprengen
- n s Åſperzium wichwedel
- n t Åſpirare. i. fauere anhelare tonari eleuare. vñ valde ſpira
ri. den geiſt vffgeben/
- m s Åſperiolus ein eichermlin. Åſpis ein ſchlang
- m s Åſtutus listig oder behende/
- a p Åſſare bratten. Åſſarium ein bratſpiſz
- f p Åſſatnra ein bratten
- d p Åſſecula .ein knecht oder maget die naechfolgent beren
oder frauwen.

- m t Ässer ein breth.
a t Ässerere id ē affirmare bestettigen vel plantare
adū Ässertim wissenlich oder werlich
de t Ässequor nachfolgen
m q Ascensus pffstig Et dē ab ad et scando
a q Assentire id ē cōsensum dare Inde assensus
o t Assidens id est presens
n p Assiduare id est frequenter aliquid facere. •
m s Assidus a ū. id ē intentus sollicitus vel diues
a p Assuerare id est affirmare bestettigen
m s Assidei sunt iudei qui semper cultui diuino assistebant.
adū Assidue id ē frequenter steteglich
n q Assilire id est cum gaudio saltare mit frōden springen
m s Assolat⁹ a ū dicitur a solo id est terra redactus siue de soz
lio positus ad solitudinem
n t Assolare pflegen/
f s Assotum est nomen ciuitatis
a p Assimlare glōchen Assistere by stan.
f t Assistrix dē illa que sistit circa seruitū
m s Assuetus gewont
a t Assuescere gewonheit machen oder thon
n t Assuescere gewonen Assuere idem
a t Assumere zū nemen
m s Aspergus id est boletus vel piscis v̄l herba
m t Astor est nomē gentile ein aptgot
d p Astiplari id est auxiliari
Astrius ē locus ante ciuitatem scz suburbiam
m s Astronomus ē aliquis hñs artem de astris
f p Astronomia des himels lauffe
f p Astrologia est ars de astris
m s Astrologus ein sternbesehrer
m s Astrofus id est lunaticus malo sidere natus
a t Astruere id est docere affirmare v̄l assimilare
n s Astrū gestirne Vn Astrū vel sid⁹ de sole dē astro.
f p Astula ein span cadēs de ligno dum secatur/
m q Astus ē sapiens in malo. etiam est adiectivum/
m s Astutus bescheide oder listig/
diū Ast pro et vnd
diū At atq; r̄nd auch/
adū Atergo id est postea dar nach

- a q Ateris.re drucken machen
o t Athleta pugil vel pugillator.vel miles xp̄i
f p Athene ē nomē ciuitatis in gretia
m s Athamus gestob in der sonnen Et dicitur ab a qd est sine/
et thamos diuisio vel sectio
m i Athanatos id ē imortalis vnlöttlich Et dicitur ab a qd est
sine τ thanatos mōs
f p Athanasia id ē imortalis/
m s Athonitus a ū ē signū sup bie id ē elevatus/vel quasi quo.
dam pauore concussus
f p Attanie doth verwesen oder verzert lichnam
n s Atrium ein kirchoff cder freihoff
f t Atriplex est quedā herba. ppe melden/
n t Attramentū valet ad incastum Attramētorium .ein dyn-
ten horn Inde attramentariolum
n s Atrarium id ē nigredo Attrare id est nigrum facere/
m s Atratus id est nigris vestibus idutus Atrum bitter
o t Atrox id ē imisericors crudelis grymmig/
f p Atrocitas grimmekheit/
adū Atrociter id ē crudeliter grimmelich
diūc. Attamen.so aber doch.
f p Attamesia est quedam herba.prie byfūs
m s Attauus est pater patris. Attaua est mater matris
Attempo.a.s.are.id est. valde tempare vel custodire
n t Attendere an dencken. Attentus.a.r.m.zu horig
n t Attingere zu grifen
a p Attractare.i.male tractare vel pbare
f t Attentic.andacht
a p Attenuare.i.subtiliare.dinn machen
m s Attenuatus.i.subtiliatus depaupatus anhelatus
de p Attestari.bezügen cder vrkunde cder vſchmechē
m s Attentus.bewert
m s Attercus.a.nm.afflictus exhaustus fessus
m s Avarus.gitig.Avaricia gitickeyt
n s Aucipium.vogel geschrey
f p Aucipula est instrumentum cum quo aues capiuntur
n p Auctinare.id est.putare wen en
f p Auca eyn gans.Auccps eyn fogler
n s Aucupium.id est.fortunum bonus eventus.et etiam ipm
officium capiendi aues

- a q Ateris.re drucken machen
o t Athleta pugil vel pugillator.vel miles xp̄i
f p Athene ē nomē ciuitatis in gretia
m s Athamus gestob in der sonnen Et dicitur ab a qd est sine/
et thamos diuisio vel sectio
m i Athanatos id ē imortalis vnlöttlich Et dicitur ab a qd est
sine τ thanatos mōs
f p Athanasia id ē imortalis/
m s Athonitus a ū ē signū sup bie id ē elevatus/vel quasi quo.
dam pauore concussus
f p Attanie doth verwesen oder verzert lichnam
n s Atrium ein kirchoff cder freihoff
f t Atriplex est quedā herba. ppe melden/
n t Attramentū valet ad incastum Attramētorium .ein dyn-
ten horn Inde attramentariolum
n s Atrarium id ē nigredo Attrare id est nigrum facere/
m s Atratus id est nigris vestibus idutus Atrum bitter
o t Atrox id ē imisericors crudelis grymmig/
f p Atrocitas grimmekheit/
adū Atrociter id ē crudeliter grimmelich
diūc. Attamen.so aber doch.
f p Attamesia est quedam herba.prie byfūs
m s Attauus est pater patris. Attaua est mater matris
Attempo.a.s.are.id est. valde tempare vel custodire
n t Attendere an dencken. Attentus.a.r.m.zu horig
n t Attingere zu grifen
a p Attractare.i.male tractare vel pbare
f t Attentic.andacht
a p Attenuare.i.subtiliare.dinn machen
m s Attenuatus.i.subtiliatus depaupatus anhelatus
de p Attestari.bezügen cder vrkunde cder vſchmechē
m s Attentus.bewert
m s Attercus.a.nm.afflictus exhaustus fessus
m s Avarus.gitig.Avaricia gitickeyt
n s Aucipium.vogel geschrey
f p Aucipula est instrumentum cum quo aues capiuntur
n p Auctinare.id est.putare wen en
f p Auca eyn gans.Auccps eyn fogler
n s Aucupium.id est.fortunum bonus eventus.et etiam ipm
officium capiendi aues

- f t Autoritas ein gewalt oder fryheit
 m t Auctor ein merer oder lerer
 f p Aucula quedā auis
 n t Aucupe fogel locken Aucupare idē.
 n s Aucupū ein fogelgarn
 adū Audacter könlich Audax kön
 n s Audeo es ere kön sein
 a q Audio is ire. q̄i aurē dare hören
 n s Auditoriū ē locus vbi cōsilia τ respōsa audiūtur. τ vicitur
 ab audio is ein gericht husz
 Aue verbū defectū gegrūset systu. τ comprehēditur sub
 secūda cōiugatōne
 f p Auellanatam p̄ arbore ḡ̄ p̄ fructu ponitur. hafelnus
 a t Auellere abschelē Auellare v̄sz ryttern oder graben
 n s Aueo es auiere. i. cupe. τ caret sup
 f p Auenā ab auidus. τ ē ḡn⁹ herbe habern
 m s Auerne ponitur p̄ inferno die helle
 a p Auetare. i. ayenas eradicare habern abschnyde
 a t Auertere. i. remouere abkerē.
 aic Aufero fers ab stuli. i. e. uipe tollere abtragen.
 n s Augere meren. Āngm̄tare idē
 d t Augur ē aliquis p̄nōsticās futura ex garritu auiū
 f p Augusta est nomē ciuitatis augspurg
 d t Augustinensis ein augustiner
 m t August⁹ d̄z quilibz roman⁹ ipator. vel quidā mēsis d̄z
 f p Augustena ē cartha q̄ mittitur ab augusto
 m s Aūicularius ē ille qui vēdit aues.
 m s Auid⁹ gitrig Aūitas Auiditas idē sunt
 f p Aūiona est cīnitas qdā in grecia. arian
 m s Aūins a.ū. dicūtur loca secreta τ a via remota
 f p Aūicula. i. pua auis ein klein fogelin
 a p Auisare. i. p̄munire warnē oder beraitten
 f t Avis d̄z ab aueo es. ein fogel
 f p Aula id ē domus regia Dicitur etiam quādoq; scrinium in
 quo res ponuntur. Et etiam aule plaliter dicuntur fistule orga-
 noꝝ p̄ quaꝝ elicitur melodya
 n s Aulū. i. cortina ein hoff kleid
 m s Aulic⁹ ca cū. pnk. coꝝ τ aulan⁹ a ū id ē palatin⁹ quasi auste-
 custos Aulari⁹ idem ein salmeister
 m s Au'ed⁹ ē dulcis son⁹ organoꝝ

- m s **A**ulegenosus ē ille qui ē crassus & humidus
n s **A**uricia sunt vasa humaria
f p **A**ura ab aer dicitur / qz motu aeris fit aura wetter
a p **A**urare id ē aurum alicui rei supponere vergulden
m s **A**ureus guldin **A**urosus **D**auratus **A**urolentus **A**urielus
omnia illa idem significat
f p **A**ureola ein guldin pfand / oder guldin kron . **N**el dicitur puluinar quia supponitur auri orekussen
n s **A**uricalcum messig **A**uricalcus dicitur spuma auri
d t **A**uricularis prie der klein finger.
n s **A**urum golt **A**urea ein zigel an einem zaum.
m t **A**urictor ē aliquis indicās futura ex garritu auium
m s **A**uricus ē aliquis habēs magnas aures /
m t **A**urifex ē aliquis qui opatur circa aurum
f p **A**urifouea ein golt grühe
m s **A**urifaber dicitur ille qui operatur ī auro ein golt schmid
m t **A**urificeps est quedam auis
p **A**urificina ē locus vbi aurum fabricatur.
f p **A**uriga id ē rector currus ein wagen fürer
m t **A**urigo ē morbus vel calor ein sychtum
a q **A**urire id ē percutere vel vulnerare schiaken.
f t **A**uris ein ore ab audiendiēdo / quia audit sonum
f p **A**uricula ein ore lepplin
n t **A**urigale ē puluinar vel cussinas qd sub aure ponitur /
n t **A**urigroma est scriptura aurea
m s **A**uricularius ē cōsiliarius secret⁹ heimlicher ratschribes
n s **A**urilegium ē locus vbi reponitur aux
f p **A**urilena ē quidam vermis ein goltworme
f p **A**urora die morgenstunde oder die morgen röte
m t **A**urugo goltshaume **N**el dicitur corrupto aure milthaue
Etiam dicitur morbus reddens hominez glaucij celoris gelsucht
Etiam dicitur tempestas vngewitter
m t **A**uspex est ille qui in rotatu auium futura divinat . sed **A**uspex est ille qui ex inspectu agrozum siue astrorum . vel qui ex tactu dum inspiciens predictit
a p **A**uscultare . i . obedire vel audire
de p **A**uspicari . id est . diuinare . fogel schawen
n s **A**uspicium idem . i diuinatio auium . vel bonū euentus
m s **A**uster est ventus pflans a meridie sic dictus
m s **A**usterus . strenge . **A**usteritas . strenuekeyt

- adū **A**usterer Austeriter grimelich id est asperiter
 d t **A**ustralis et hoc le ein österreicher
 f p **A**ustria est nōmē prūcie
 f p **A**usaria est vngentum auris
 m q **A**usus.sus.sui.id est audacia köne oder freche
 diūc **A**ut aber p t et sine aspiratōne **M**ād aduerbiū n.e. adi
 per d et cum aspiratōne scribitur
 diūc **A**utē idem quod aut aber
 f p **A**utemna prie dī rates velum ad auram tenens vel corda
 que velum supra ducit
 m s **A**utentic⁹ id est ver⁹ fürgenōme oder meisterlich
 f t **A**utoritas ein rede die da war ist
 f p **A**utentica est liber i quo dñinētur autentica dicta
 a p **A**utenticare mit warheit oder mit weiszheit bewerben.
 a p **A**utorisare idem ē
 m s **A**utumnus ē quarta p s āni
 m s **A**uunculus li.ē frater matris
 n s **A**xilium hilfē ab augeo es dī
 n t **A**xioma tis.id ē dignitas **I**n axiomatic⁹ a.um.
 f p **A**rungia.i.vēter porci v̄l alterius rei
Azaria interptatur auxiliū dñi
 m s **A**zim⁹ id ē panis non fermentatus **A**zima ē festu; pasce
Azimū est panis nō fermētatus
 n s **A**batum ein hūf ysen
 n s **H**abifectum ein dauff stein
 f m **H**abel interpretatur cōfusio
 f p **H**abilonia est ciuitas confusa
 m s **H**aburcus id est stult⁹ **I**n baburca.i.stulticia
 m s **H**abigus id est stultus inops vel eber
 f p **H**acilla est pala ferrea
 m s **H**aculus stab oder stecke. **H**acill⁹ idem
 n s **H**acillū est vas aptū ad portandū prunias vel carbones
 m s **H**aculus pastoralis ein bischoff stab
 m s **H**accalarius quasi bacca laureatus id ē coronatus baccis
 et lauris ppter diguitatem scientie.
 f p **H**acca est fructus olive et lauri
 g in **H**acben grece id ē corona latine **E**t ē ornamentū colli ex
 ex anulis aureis confeatum ad modum cathere beschlege.
 d p **H**achari id est furere doben oder ressen
 a p **H**aculare id ē cum baculo percutere mit stecken schlahē.

- d p** *Hachicla id ē potator ein treincker*
m s *Hachus ē deus vini/vel pomitur aliquā p vino*
n t *Hachinal id ē torcular pressoris*
a p *Haiulare.i. portare sustentare dragen*
m s *Haiulus id ē portator ein dreger*
n s *Haiulu id est frenum ein zam.a baiulo dicitur*
f p *Haiunola est lectus qui in itinere baiplatur*
f p *Hala id est ouis. Halare blewen. et est ouium*
m i *Halaam interpretatur vanus populus*
m i *Halach interpretatur precipitans hue deuorans*
p o *Halans schaffe Halatus blerrung Et ē pprie ouium*
n p *Halare t stammelen*
m s *Halanus est quedam arbor Et est genus quercuum Vnde
hoc Halanum pro fructu t vnguento inde facto*
n q *Halbire id est balare stammeln*
m s *Halbus qui sepe repetit sua verba in loquendo.t. stam-
ler Halicus stammeluge*
f p *Halbuca buttermilch Versus Crema datur dignis dabis-
tur balbuca malignis*
f p *Halena ein walfisch vel monstrum marinū*
f p *Halista ein armrost Halea ein schlencker*
m s *Halistarius ein pogner oder armbroster*
a p *Hallo as cui id est huc et illuc inclinare*
n s *Halneū ein bath Halneator ein bader*
m s *Halsamatīcus est odor balsami*
f s *Halsamus est arbor. Vnde hoc Halsatum est lignum vt
fructus vel liquor eius*
f p *Halsamita te.balsamkraut*
etī *Haltheus est cingulus regalis.*
m s *Halteatus est aliquis tali cingulo ornatns*
m s *Hancus id est scannū Hancale ein banckdūch-*
m s *Haptismus interpretatur tinctō/dictus ab aptes quod
est flumen vel aqua vel etiam sacrum. Vnde hoc baptisma tis.
Etiam inuenitur in neutrō genere hoc baptismum. Vñ mathei.
xxi.Haptismū Johānis*
Inde et baptiso as. verbū actiuū cum omnibus suis dōpositis
n s *Haptisteriū eindauffstein/etiam est loc⁹ vel statō bap-
tismatis/t qñz ponitur p baptismate/*
m p *Haptista ein töffer/*
m t *Haratro.id est famosus ioculator ein theuscher/*

- n s **H**aratru. i. ifern⁹ quasi voratrum. quia deuorat animā
 f p **H**archa ē nauis piscatoris.
 m t **H**arbitonſor bartscherer
 f t **H**arbaralexis ē alienē lingue corruptō
 m s **H**arbarus a. ū. i. crudel vel austerus grymmig oder strē-
     ge. vel mod⁹ crudelitatis et austritatis. Vnde olim oēs gentes
     dicti sunt barbari preter latini ⁊ greci
 f p **H**aralita gestuppe. **H**ar grece dicitur fili⁹ latine
 f p **H**ariona interptatur fili⁹ colūbe
 m p **H**arnabas interptatur fili⁹ pphetie vel d̄solatōnie.
 m s **H**arridus a. ū. i superbus.
 m t **H**aro id est nobilis vel fortis. **H**arr⁹ est elephas qui est
     gravis ⁊ fortis **H**arro idē est
 m s **H**artholomens dicitur a bar q̄nod ē fili⁹ ⁊ stolon missio.
     ⁊ riops aqua. Vel a bar quod est filius/ et thalamon regnū/qua-
     si filius regni
 g in **H**asan grece. i. siccitas latine Etiā ē qdā regio
 f p **H**asilica est quedā herba basilig. Etiam est ecclesia. pro-
     prie eir. bechusz.
 n s **H**asia sunt oscula naturalis amicicie
 f t **H**asis. i. fūdamētū. l ē iūctura colūnarū
 m s **H**asus. id est non altus. quia pinguedo non sinit in altum
     crescere.
 n s **H**asium id est osculum ein kusse. v̄sus. Oscula pacificis ſz
     bahia dantur amicis
 m s **H**asilicus est rex serpentū l dyabol⁹
 m s **H**astardus id est spurius cīn baftart
 f p **H**auaria ē nōmē pūcie beyerland
 m s **H**auarus ein beyer
 n p **H**aulare. i. latrare bauiare. bellen vt canes
 v **H**earē selig machen **H**eatus selig
     Hedala ē qdā arbor ein birckenbaum
     Hellius est ncmen herbe
     ellus. i. pcc ein hyttel oder ein richterbott/
     phigoz ē ydolum ein abgott
     ma ein beg yne **H**egardūs ein begart
     iit ydolū babylonis
     ebob est princeps demoniorum l de⁹ muscarum
     ual est nomen dyaboli. ⁊ interptatur apostata
     Hellare streitten **H**ellator ein streitter

condicōmibus. **H**abat
 uenisse in hunc
 mundo.

- n s Hellum streit m s Hellicus strei^{bar}
m s Hellicosus id est litigiosus plenus bello.
m s Helliger ein streit trager oder furer
m s Hellus a.ū. schön oder siberlich aliquātulū bon⁹ & pulcer
Item Hellus fuit pater regis assyriorum.
f p Helua ē mōstrū marinū eiz merwonder.
g in Hen grece id ē sceptrū latine & armamentū
adū Hene woh.
b i Hendap id ē decorus
m s Benedictus geseget. & ē p̄um nomē viri
m s Benedictinus est mōachus de tali ordine.
a t Henedicere wolsprechen Et inuenitur etiam pro maledi-
cere. Vñ Job Henedic deo & morere
m s Hēniguatus id est facūdus bñ potēs i lingua
b i Heniamin interpretatur fili⁹ dextre
f p Hecula id ē iuuacula.
d p Hēnficiari wol thon oder gottes gabe geben.
n s Hēnificiū gottes gabe oder woldayt
m s Hēnefactorius ē ille qui pro munere sibi impenso be nefac-
tit & deriuatur a bñfacio cīs.
m s Hēnign⁹ id ē reuerendus wyrdig.
adū Hēnigne wurdglich Hēnigner idem.
m s Hēniulus la.ū.willig Hēnific⁹ idem.
f p Hēniuolentia willigkeit
f p Hēranula ein span beth
m s Hērill ē lapis clarus in india cādid⁹
f p Hēstia ein vnuernynfftig thier
f p Hēta ē gen⁹ oleris rōmsche kolle crescens post abscisōz
in maguderim.
n in Hētha & Hēthē est secunda litera alphabeti s̄ym hebreos.
& dicitur mōla olearia.
f p Hēthania interpretatur domus obedientie
f p Hēthonie est nomen herbe Hēthel est v̄rbs sar
f i Hēthlehem interpretatur dom⁹ pacis
f p Hēthsaida est piscina in irlm/
d t Hēangularis zrey winkelicht.
m s Hēngul⁹ la lū dnos angulos hñs
n t Hēibo is bibi icū.i. potare drincken
m s Hēbell⁹ id est bipennis.
m t Hēbē onis ein trincker Hēbax idem ē

- m s **H**ibulus a.um.a bibo qui multū bibit
n t **H**ibile est omne illud quod bibitur.
m s **H**ibleus a.u.pro libro dicitur a biblus et biblius **H**iblia
lium.ambo possit sua idem significat
m s **H**ibliotecarius ē custos librorū
f p **H**iblioteca id ē liberū repositorū liberey
f p **H**ibliotha ē idem. Et dicitur a biblos grece id ē liber la-
tine et theca repositorium quasi repositorū liber
n s **H**icellum ē domus habens duas cellas
d t **H**iceps ē aliquis habens duo capita
m s **H**icubitus ē mensura duorum cubitorum
d t **H**icolor dicitur a bis et coloris ; weyerley farbe.
m s **H**ibus id ē iuncus. quia aquarum ē biblus. Et aliquā pos-
nitur p libro. quia antiqui de iuncis solebat cōtexere p gamenū
et ibi scribere ante p
f t **H**idens id est ouis ein gabel oder ein karste.
g in **H**idental ē locus vt i oues mactantur
m s **H**iduus est spaciū duorum dierum
d t **H**iennis ē spaciū duorum annorum vñ hoc **H**ienniū
d t **H**ifros ē aliquis hns duas frōtes.
n p **H**ifurcare id est dividere. Inde bifurcatus ta.tum.id est
duabus furcis cōpositus
f p **H**ifena id est bis nupta
m s **H**ifarīus a.um.id ē fallax.lugenhaftig
f t **H**ifores sunt gemine value.
d t **H**iformis est aliquis habens duas formas
f p **H**iga ein karre
m s **H**igamus est aliquis habens duas uxores.
f t **H**igamitas est contractū duarū uxorū
cōt **H**igena est aliquis ex duabus gētibus natus
d t **H**ilibris ē illud qđ p̄cederat duas libras
d t **H**ilinguis et biloquius ; weyzungig.vt dicitur fallax q̄ aliz
ud in corde cogitat et aliud i lingua
m s **H**ilog⁹ id ē iracundus zornig oder grymmig
m s **H**imarus id est adulter ee brecher
m s **H**inarius ; weizal
m s **H**ilus est pellis circumdans fel
m s **H**ilosus sa.sum.i.iracundus seu seius
m s **H**im⁹ est puer duorum annorum. In venit **H**imat⁹. vt dī a
bimatu et infra occidit multos pueros

- m s **H**inod⁹ ein zweifaltig knopffe
m s **H**iothonat⁹ id ē fatuus. Vl dī aliquis bis natrū sicut la-
zarus. Vl tā aliquis dānctus in corpore et aia
f t **H**ipēnis ein bybel
n s **H**iretū ein korbüt·barethe oder pacht hube.
m s **H**irtus est sinus ein schosz. Sed bīrrū neutri generis est
vestis pilosa seu grossa
m t **H**irex est rex hñs duo regna.
g in **H**isse est pōdus hñs. l. vntias.
m s **H**issus est genus candidissimi lini. j
m s **H**issimus est vestis de bisso factus.
epi **H**istard⁹ ē nomē aris eindrappe.
m s **H**isanci⁹ est denari⁹ aureus valēs bis decem id ē viginti
solidorū vſualiū. Vl ē id qđ talētū. l aliquis de tali ciuitate
etur mōeta illi⁹ ciuitatis
o t **H**ipedalis et hoc le. ē spaciū duen pedū
a q **H**iptre ein zweideylen Inde biptit⁹
m s **H**italassus est locūs periculosus in mari Etiā dī festuri
um luto impressum
n t **H**itumen leyme. **H**ituminare leymen
n s **H**iuiū ē cōcursus duarum viarum ein weg scheid
m s **H**iuosus vil wegscheiden.
f p **H**lacta ē cingulus regalis. v̄l ē idē qđ respertilio
Hlacteria ē sonus respertilionis
v q **H**landiri schmeichel. **H**lādo as idē.
m s **H**landus. i. lenis. senftmūttig
f p **H**landicie schmeichelrede
a p **H**lasphemare id ē detrahere spotten oder tryegen
m s **H**lasphem⁹ ein lesterer oder spotter
f p **H**lasphemia spot wort oder schelt wort.
f s **H**latanus est quedam arb̄c̄ holderbaum
m s **H**lavus vel blari⁹ quidam cclor blaw
m s **H**lesus ein lispler. dī ille qui nescit lequi.
f p **H**leta id est beta gen⁹ cleris **H**lesia. id ē stūticia
n s **H**lictrum gest Vnde Vinuz bibulit/aqua ebilit/ceruīha
blifrit.
f p **H**oa līnt worme
f p **H**oya est torque s damnatorū
n s **H**oare ochsengeschrey. **H**oatus onus boum
f p **H**ocia eingeschwer das bart in der hut ist

- m 3 **H**ardūs ē equus qui nascitar ex equo et asino ein mule
 n 8 **H**inellum dūch von lyne vnd wellen
 d t **H**urgens s ein burgman **H**urgicomes ein burg graue
 f p **H**urgundia ē quedā pruincia.
 m 8 **H**urgus est forſatium ein burg festunge
 f t **H**uris ē cauda aratri ein plūg stertz.
 m 8 **H**ursarius ein burschierer.oder seckel macher
 m 8 **H**usinus būlem **H**usa ē corium bouis
 n 8 **H**ustū ein grab. **H**ustearius ein tecden graber
 f p **H**ustura id ē sepultura in campo vel in agro
     *H*ita est aliquis hñz magnos oculos.
 f 8 **H**uxus ein buchs taume **H**uxum est lignum eius. v. **H**ec
     buxus crescit hoc *buxū* crescere nescit
 m 8 **A**ballū ein hengst oder roß
 m 8 **C**abū bi. est nomen mensure. De quo habe
     *t*ur in libro **R**egum q̄ quarta pars cabi vē
     *d*ebeatū quinq; argenteis
 g in **C**abul significat displicentiam
 f t **C**arbo onis. est equus castratus ein mōnch
 m 8 **C**acubus ein kessel. **C**academō dyabolus sci
     ens malum
Cachos interpretatur malū
 a p **C**achinare lachen oder spotten **C**achin⁹ act⁹ ei⁹
 n t **C**acumē. i. summitas höhe/
 n t **C**adauer dicitur caro data vermis.
 a t **C**adere fallen. Inde casas ein falle
 m 8 **C**ados ein d'efal, oder ein eymer
 n im **C**hacs id est cōfusio & caligo finsternūſſe/
 epi **C**aladrius ē avis totaliter alba.
 n 3 **C**alamistrum ē instrumentū i quo pīstantur crīſpi panes
     *V*l est instrumentū faciendi crīſpos crines.
 a p **C**alamistrare id est crines ornare
 f t **C**alamitas id ē infelicitas & miseria que vacat omni bono.
 n t **C**alamale ein schreib gezeug.oder pennal/
 m 8 **C**alamus dī penna scriptoris **E**tiam est pīuz nomen arbo
     rīs. **E**tīā est mēſura ſex cubitorū et palmi **E**tiam ē fluuīd cāpaie.
     *E*tīā ē ſpēs aromaticā. Itē **C**alami dicūtur hasta cādelabrouz
 a p **C**alcare dretten. **C**alcar ſpōn
 m 8 **C**alcane⁹ ein fūz drapp. oder fūz ſporre. Et ſumitur ali
     qñ p transitu vt patet i ſequentia de vñginibus vbi canītur. **H**ec

- miratur ser pens anti quus
a p Calcio as are id ē calcios induere
m s Calcidonius ē lapis pretiosus vt populus
n s Calciamentum beschübung
f p Calchita ē illud quod saltat de ferro quando purgatur in
fornace igneo
a p Calitrare schlagen. Alio mō cōpcnitur cum re. et tūc valz
in tantū vt gesistere wider stan. et tūc ē neutri prime
f p Calcula kalg staub oder gestöbe
m s Calculus est lapis rotundus et durus. et sumitur pro
de in vesica. Inde calculosus a. um. id est calculis plenus.
a p Calculare id est computare rechen oder zahlen
m s Caldarium ein kessel Caldena idem.
f p Caldea ē nomen puincie
m s Caldeus est aliquis de tali regione.
n t Calefacere warm machen
n io Calefieri warm werden
f p Calende sunt vocatōnes. et dicitur a calo id ē voco
n s Calendariū ē liber qui sic dicitur
m t Calibz stahel. Calidus a. um. warm
n s Caleo. id ē esse vel fieri calidū hitzen.
a s Calgeo id ē intelligo vernemen
f p Caliga ein hose Caligo in s. finsternisse
n p Caligare media producta finstern
a p Caligo media correpta. i. caligas induo
m s Caliginosus id ē plenus calizine.
f t Calliditas dicitur a callis id est astutus Inde calliditas
id est astutia in malo arglistikeit
n s Callere klug seyn in malicia.
m s Callidus id est subdolus vel sapienta. klug. behende
m s Callifus id est durus fortis vel pinguis.
f t Callis est via strida ein steyg.
m s Callus ē duricies pedū quo terram calcamus. et etiam du
ricies manuum geschwulst
m t Calx est posterior pars pedis Sed hec calx cis. id ē cemē
tum ex lapide calefacto et adusto kalg
m t Calocnis est ille qui fert ligna
m t Calidarius est gen⁹ calciamenti ein leyste/
m t Calipes lignesis pes. holtz schüch
m t Calon grece dicitur lignum latine

- n s Calopodium id est baculus ligneus
m t Calopifer holtzschüche
m t Calor hytz. Caluere id est decipere bedriegen
f p Caluaria est loc⁹ patēs sup duo supercilia. Et ē loc⁹ circa hie
rusalē vbi olim homines decollabantur
m t Calumniator id est falsi criminis accusator lesterer
f p Calūnia ē ffa accusatō. Inde calūnioraris. id est reprehē
dere ffo accusare et consumere
m s Caluus kale
f q Caluicieskalheit Caluiciū vñ caluaria idem
f p Cama est genus lecti brevis et circa terrā. quod et hoc eas
ma tis. inuenitur i ambro. de officijs
f p Camera est secretalis locus vbi cubamus
m s Camerarius ein kamerer
m s Cameleopardus ē al simile camelō in capite/i collo equo/
in pedibus boui/i ceteris mēbris pardo
m s Camelus ei. i kummel thier. Et funis nantius
m s Cam nus ein bachofen oder herdstat oder kemit
f p Camisia ein hemd
f p Camomilla est quedam herba camille blumen
m t Cam pster est aliquis habitans i campc.
m s Campus id est rus ppe feld
f p Campana ein glock. Et ē nomē herbe
f p Campania dicitur priuicia quedam
n t Cāpanile glock husz Inde campanator glöckner.
g in Camcs ē nomen ydcli
m s Cāpiductor ē capitane⁹ aliorum. Et dicitur a cāp⁹ et duc⁹
m s Camus est genus asperi frem ein bremisz
m t Campor ein wechsler Campsorium wechsel bancks/
f p Canagalilez est vicus in galilea et regio
m s Cananeus. a. um est aliquis de tali regione
d t Cāalis et hoc le. a cana deriuatur
m s Cānsus est locus vbi multe canne crescunt.
m s Canopus ē genus grossi lini. banffie
epi Canopia est auis. henfiling
m s Cācellus est intima p templi. Itē dicitur ēē fenestra re
thiculata getter
f p Cāna ein roze vñ est pnum nomen aque.
a p Cācellare id ē cancellos construere. s̄m hug.
m s Cācellari⁹ ein kantzler In cācellaria talis dignitas

- m s Cancer ein krebs l morb⁹ l signū j astris
 n s Cáedes ui. et carz sup scheynen oder gleisen
 f t Candatis media pducta ē nomē dignitatis. cēs em̄ regine
 et his pie dice bantur cādacea. sicut romani regeſ cesares. et rez
 gebatur illud regnū per ſemellas ſoluſ
 m s Cādīo weiszſchynig. v. Albū natura ſit reſcādida cura
 m s Cādīul⁹ cādīcul⁹ et cāndulua ſunt dimīnuta huius qđ
 m t Cādar ſcheyn. Candela kertze ¶ Cest cādīdus
 n s Cādelabzū leuchter Cādelaucrū idem
 n s Cādībulu ē iſtrīm braxādie in ſchaffe
 n p Cādīdare weisz machē Cādesco iſcho.
 n a Canere ui. caret ſup. grae werden Canicidē Cānitūdē id.
 f p Caſea ein fogel keffich oder fogel korb
 m s Canīr. i. ſon⁹. x dī. a cano
 m t Cano. i. ſon⁹.
 a t Canere cecini. id ē laudare lobſingen/
 m t Canō geiſtlich recht m s Cantarus kant/
 n s Cāticū gesang Cāt⁹ idē
 f p Caupia ē egiſ⁹ m s Canepiū ē rethemuscarū oder
 haufdacht m s Cancp⁹ ē terra pharaonis m s Cancpis
 & aliquis de tali regione f p Cantilea ē dulcis cātus
 n s Cāticūcātīcorū ein buch der liebe m s Cāt⁹ ē pſrote
 einspeich an einem rad m t Cātrifusc⁹ ein kātegiſſler
 v t Canis hund oder ſtern l pſcīs marin⁹ Canicula di.
 n s Canistrū ein trag korb Cophin⁹ idē f p Canonia Ca
 nonicatus idē m s Canoni⁹ thūm her
 f p Canonica ſecularis eiuthūmfrāw/
 a p Canonisate erheben
 m s Capus grāwe/
 f p Cappa med. cor. ē gū leguminis
 a t Capessere id ē cū deſiderio cape/
 m t Capito ē nomē pſcīs grupp/
 o t Capar begrifflich
 m s Capellan⁹ ē ſacerdos eccie ein capellan ¶ ¶
 f t Capedo ē ſtadiū l ſpaciū
 a p Capello as id ē tegere Capellat⁹ copelle tectus Capelli
 dicitur quaſi capitib⁹ pellis qz tegit caput
 f t Captio est dolus Captiosus id ē dolosus/
 m s Caper id est hircus ein geisz bock
 m s Capharnaum. id est. opidum Cape he griffen

- n s Capitum ein haupt lech
d t Capitalis est cō sensus capitis vel redemptō
n s Capitale ē pars capitū
m s Capitus ein gehyltz an einem schirre
n s Capistrum ein halffter
n s Capitellum est id quod super columnam ponitur
n s Capitularium cap. ttel haus
n s Capitulum est locus ubi capitales formantur
n s Capitulum meyn ratt hause
m s Capitulanus est aliquis fruens capitulo
f p Capra ein kappe. Cappo onis ein kapp en
f p Capsa est cista vel pera Capso. i. flecto
m s Capsariū est aliquis faciens capsas
m s Capillus e. n locke Captius gefangen.
f p Capra ein geis. Capelle idem in plurali
m s Capriolus ein rech bock
f p Caprea est capra silvestris ein rech müter
m s Capricornus ein stein bocke. vel est signum in zodiaco/
m s Caprigenus est animal genitum de capra
n s Caprum id est piramis ein kegel
m s Capitanus ein hoptman
f p Capsula. i. parua cista vel capsula eyn lade
f p Capucium ein kugel/
f p Capula est avis quedam. ein meyse. oder ein wasserspynn
d t Cappachoralis ein chor kappe
m s Capulus est caput gladii vel manubriū eius. Vel lignum in
aratro quod arator tenet in manu.
n s Capulare id est scindere vel secare. Vnde. Lingua detrac
torum decapuletur id est abscindetur
m s Captus a. um. et quandoq; cōponicur cum dictēne desig
gnante membrum. tunc semper significat carentiam illius mem
bri. vt ille est captus mente id est caret mente
n s Caputū id est capacitas
m t Caracter grēce est ymagō latine. vel regula. vel forma. Et
stilus ferreus quo litere fiunt
etī Carbasus ē velum nauis quasi carens fundamento
n p Carbona ē truncus in quo d̄gregantur libamia opferstock
epi Caradion est quedam anis albi coloris. Caradrius idem
Carale ein pfaffen stule./
m t Carbo onis ein kote Vel est p̄rium nōmen viri

- m 8 Carbunculus est lapis pretiosus/
a p Carcerare.i.in carcere mittere.kerckern
n 8 Carallum.i.canistrū eyn hant fasz oder trag korb
m 8 Cardiac⁹ ē ille qui patitur infirmitatē cordis Et dicitur
a cardion grece id ē cor latine
d t Cardinalis ein cardinal
m t Cardo inis.ein angel oder ein haspel.
m t Cardo onis dyfstei.
f t Cardinales virtutes angeldugett
m 8 Card nus ē herba spinosa et mordax eyn dyfstei.cui⁹ suc
eūs fl̄uum capillorū curat . et radix eius in aqua decoctia bis
bed⁹ p̄eato:ri⁹ ministrat.
n 8 Carere mangelen Carex ē qdā herba p̄e schwertel
n 8 Carectū est loc⁹ vbi crescūt carices
f p Carina ē media pars naus
f q Caries p̄e ē putredo lignorum Caria idem
f t Cari'bdis ē piculū maris.l ē vorago
f p Carica ē fructus palme
n 8 Cariopholū negelia.
n t Carisma ē donū sp̄sancti sue gratia
f p Carissia theur zeit Caritas.i.amor
f t Caro fleisch.Carix ein dorre figen baum
m 8 Carus lieb oder theur Inde carista
d p Carmelita ē aliquis de ordine beate marie
m 8 Carmelus mōsilius ordinis
n 8 Carmen ein gedicht oder lieth.
m 8 Carnifex ein metzler.
n 8 Carnisprīniū l carnibreniū fasznacht
n 8 Carnificium.i.macellū metzpg
m 8 Carpasi⁹ ē colcz simil laure vt viridis
f p Carpenta zymmern
m 8 Carpentarius z ymmerman
a p Carpentare z ymmern.
n 8 Carpentū ein zimmermesser/vel currus
a t Carpere p̄i ptū id ē reprehendere p̄parare l dimittere
m t Carpēnis ē nomen piscis ein karpffe
m 8 Carpobalsamus basam hclz oder rynde.
f p Carreta id ē biga eyn karr/
n 8 Cartallūm ein schyssel korbe/
f t Cartago inis/est quedam cū ritas.

- d t Cartilago naris vel auris teneritudo. et est dyriz carne et
 mollior osse.
- f p Carthusia ein carthäuser closter
- d t Carthusiensis est aliquis de carthäusia ein cartheuser
- f p Casa est domus pauperum. Et dicitur a careo. quia caret cibis
 bariis. vel quod casa est inanis et vacua. Vel dicitur a cadendo. quod
 faciliter cadit ein hytte
- f p Casia est arboris aromatica. et scribitur per simplex. s.
- d t Cassilidis postrema producta est pera aucupis.
- f p Cassibea est imundicia cuiuslibet metalli.
- f p Casula est parua domus vel vestis sacerdotalis
- m s Casus id est vanus vel inutilis
- a p Cassare. i. euacnare vel annichilare
- n s Cassidolabrum ein heimbart
- h i Cassion id est decembre. Cassidus id est medicus
- f t Cassis id est galea
- f t Cassis sis id est rethe quo capiuntur aves
- f p Casona est instrumentum pectenii ein börsch
- f p Cassula est quedam ciuitas castel oder cassel
- f p Castanea est fructus cum arbore kösten.
- n s Castellum est parua ciuitas ein kastell
- a p Castigare id est castum facere vel corrigere
- f p Castimonia honesteit oder reyne keyt
- m s Castus keusch oder rein
- f p Castrimurgia est superfluitas que fit in cibis et potibus quae
 si castitatem mergens
- m t Castor id est fiber eyn biber. vel perfectus verbis
- n s Castorum est medicamentum de testiculis castorum.
- a p Castrare lyppen. testiculis aliquem priuari
- n s Castrum ein burg Castrensis ein burgman.
- d p Castramentum est idem quod castra dividere vel castra edificare.
 vel locum mensurare ubi debetponi castrum.
- m s Castrinus id est mutus ein hammel
- m q Casus. id est ruina fortuna. Casualiter gefellig.
- n s Cathabalmum est locus publici ministri in quo animalia publica custodiebantur.
- f p Catha secundum grecos perfecta dicitur latine.
- m s Catharismus id est baptismus. ein daufie
- f t Cathaloxis dicitur perfectio rationis
- m s Cataclismus. i. mare vel infernum vel diluvium

- f p Cathefage fuerunt heretici qui non in apostolos sed in se
spām sanctum dixerunt venisse quorum auditores fuerūt prisca
montan⁹ ⁊ maxia illa
- m t Cathaplectaton ē duicū vel cbiurgatō.
- f p Catharaeta ein wässerflas̄ oder woickenbrunst. Unde in
psal. Ja voce catharaetarū
- m s Catarrus est grossus humor descedens de capite. vel est
predicator
- n s Cathaplaſmū ein plaster Ampluxtr̄ idem
- a p Cathaplaſmare plaster vff legen
- f p Cathasta ein rame do man dūch an drucknet. vel etiam ē
lectas ferreus
- m s Cathecuminus est instructus et credens ⁊ fidem habens
sed adhuc nō baptisatus
- n i Cathamane est omne mane Et dicitur a cathā idē ralde
Vel dicitur a cathā id est iuxta quasi iuxta diluculū.
- f p Cathēzōria id ē predicatō
- a p Cathēsiso id ē fidē xpianā instruere v̄l cōfirmare
- a p Cathēorisare id est predicare
- m s Catholicus id ē xpianus .Et dicitur a cathēs grece id est
cōmune latine q̄r catholicus cōmuniter debet credere articulos
- m s Cathclōgus est ordo p̄ceptorum
- f p Cathedra est sedes papalis ep̄i vel doctoris
- a p Cathenare binden mit einer ketten
- m s Cathinus id est paraps̄s ein napf oder becher
- f p Cathena ein ketten
- m s Cattellus id est parvus cattus vel canis
- m s Cattus vel catus ein katze
- m s Catulus di. a canis et cattellus
- n p Cateruare id est cumulare samein
- f p Caterua id est turba. ⁊ est decies plus q̄ agmen
- adū Cateruatim geschart .Catillare kytzeln oder krutzelen
- m s Catinus beltzen sicut pellicium
- a p Cattare id est pforare durchgraben
- f t Cautio id est securitas vel discretō reisheit/
- f p Cauda ein schwanz/
- f t Cauillatō klafferey
- n p Cauillare kytzeln ausz gte. i. decipe. et ptin⁹ ad sc̄ph̄ias
- f p Cavia ē loc⁹ vbi aues l alia aialia includuntur v̄l demicula
- f p Caula ein schaf stal Ouile idē

- m t Caulis hole
n t Cauina est calor vel incendiū enzūdūg oder hitz
f p Cauerna.i.fne a ein grube oder grab
f p Cauilla ein wagen laiter Etiā ē deceptō Vl etiā ē stella
m t Caupo ein weinschenck v Cantat nocte capo vinum vulc
vēdere caupo/
n s Cauere id ē pspicore versehen oder behüten/
d p Causari klagē oder werden beset oder sagen id ē causa
agere Hyo.ijj.Cansati sum⁹ iudeos rē
m s Cautus dicitur a caueo qz qui caut⁹ ē cauz se sycher
m s Cautelosus id ē plen⁹ cautela vol behendekit/
f p Cautela sicherheit
n p Cauterisare id ē durare verherten
n s Cauteriu⁹ ein bor ysen do man eim durch die bachen mit
brent Sed cauteria dicitur foramen illud quod vritur cum tas
li ferro/
f p Causa efficiēs ein wirkende sach/
Causa natural ein natuerlich möglichheit
Causa formal ain zu stellende sach
Causa final ein zu endende sach
m s Cau⁹ id ē ocau⁹ hole. Antrū idem ē
f p Ceda id ē cartha ein brieff
h in Cedar ē regio saracērum dicta a ceda filio israhel
f p Cedula dē frustū pgamēi i quo nichil ē scriptum
m s Cec⁹ blind Cecare blind machē
o t Cecutiēs id ē parū vidēs v̄l cecum faciēs
n t Cedr id ē locū da Et componitur cum re ante ac eō t dis.
a t Cedere id ē verberare ferire v̄l incidere
f t Cedes id ē mor⁹ tod
m i Cedron ē aqua torrens v̄l rallis iuxta irsem
f s Cedrus ē quedam arbor⁹ t ē imputribilis
n s Cedripomū eyn cedar apsel
f p Cephalica ain haubt ader
a p Celare id ē abscondere v̄l sculpere helen
a p Celatura id ē pictura incisa dicta a celando v̄l est pictura
einer formen grabung
h in Celediphileti sunt cohortes pugnatorum siue legiones et
sunt ceſiti expugnatres t phileti
n t Celeuma ē canticum nautarū vel messerū quod cantat p⁹
collectionē frugum

- f p Cella est pua camera ein zelle oder kamer
n s Celarium ein keler Et dīz a celo as·are
m s Cellerari⁹ ein keller Celleratrix ein kellerin
m s Celtiber ē nomē gentile
m s Celeber himelsch Celebre feurlich
a p Celebrare id ē frequenter colere ppe feuren
m t Celer.i. vēloꝝ behende cder schnell Inde celeritas.
adū Celere.Celeriter behendlich oder schnelllich.
d t Celebs ē aliquis vel aliqua ducēs celestem vitā
f t Celebitas.i.vginitas l castitas reinekeit
n s Celū himmel Celeste himelcsh Celestinus idem
f p Celidonia est qdā herba valens ad oculos golt wurtz
f p Celiola.i.memoria gedechtnysz.
m s Celsus sior.summ⁹.i.altus Inde celsitudo
m t Celtes ein bickel cder meissel.Et dicitur q nusquā ē i blia
vt in Job quidam legūt. v̄l celte sculptantur in silice.sed ali
qui sancti doctores dicūt certe ⁊ n celte
f p Cena abent essen Jn cenare.Et dicitur ppe dnis refectio
a cenō grece.i.dñe l mixtū latine
n s Cenaculū esz hause
n s Cenatoriū id ē q cenaclm
f p Cenodora est vana gla.sicut gla iude
m s Cenodix us.i.auar⁹ gittig
n s Cenobiū.i.mōasterium jückfrawē clauſter
n s Cencduchiū id cōd ein gasthaus.
d t Cenobita dicitur aliquis clauſtral
n s Cenobrum cenober
f p Cenophepa ē qdam stella Et dicitur festum tabernaculo
rum. ⁊ ē adhuc festum iudōn
adū Centesies hundt male.Centes id est
a t Cendere entzunden.Et componitur cū ac.in. ⁊ suc.
a s Censere.i.iudicare/iubere/statuere/suadere/deliberare/
ncminare/extimare/numerare ſniam proferre
f p Censura a censeo dicitur mſura/iudicium/vindicta/vigor
ſeueritas ptestas ſnia decus
m q Census zinsz.a Cēſeo cēſes dicitur.
f p Centaurea w̄ent kraut
f p Centauria est turba centum hominum
n s Centrum est vnde in medio circuli ad que omnes linee
ducte sunt equale

- o t Centum hundert. Et est tantū pluralis numeri
 m s Centesimus der hunderste
 m s Centenarius ria riū. i. cōtinēs centum. p tali numero.
 m s Centuplū hūder fait. Centuplex idem
 m t Centurio dicitur ille qui habet centū milites
 n s Cenū id est luctum Cenosus id est luctosus
 n s Cenouectorium Cenouehum. i. instrumētum cum quo de-
 portur cenum
 a s Ceo ces cere significat festinare eylen oder laden
 n t Cepe zwibel Cepa idem
 n m Cephaz id ē caput. vñ sanctus petrus. tunc est g. in.
 n s Cephalū grece id ē caput latine
 f p Cephala est dolor capitīs
 n s Ceptrū est ornamentū regis ein cepter
 m s Ceraias est qui facit vel vendit ceram
 m t Ceraastes est serpens cornutus Gen. xl ix. Ceraastes isemita
 m s Cereus a. u. m. quod fit de cera
 m s Ceroferariis ein kertzen trager
 n s Cerebrū b yrn. Cerebellū birn schale
 f p Cera wache. Cerare id est cum cera replere
 m t Cerdz est qui pparat coria ein gerber Certamia crum.
 plr. i. exaltatō aquarū i tempestate
 n s Cerifclium ē nomen herbe x̄fe kyrbel
 f p Cerimonia sunt festa facta cum cereis geistliche gesetzte.
 Inde ceremoniare opffern/
 d t Ceremonialis. et hoc le. id est festiu⁹ religiosus & sanctus.
 a t Cernere id ē videre desiderare pponere iudicare statuere
 m s Cernuus id est acilius humilis pronus in capite ruens
 Cernui etiam dicuntur sciti sine sole a Cernuus etiam dicitur ma-
 gnus infinitus
 a p Certare streitten.
 n t Certamen ein streit
 abū Cer te quasi certū se dicēs habere/ furware
 a p Certificare gewiſz machen. Certus gewiſs.
 n t Ceruical ein küſſen Ceruisea byer
 f s Cerusus ein kyrsen baüm Cerusum kirse.
 m s Ceruleus ē glaucus pānus geldūch/
 f p Cerusa est quedam materies apta ad pingēdum qui ex blū
 bo stannoq; officitur blep weisz
 f t Ceruix est postrema pars colli .hals ader. Etiā ē supbia

d

24

- f p Ceraiglossa ē querdā herba
 m s Ceruus ein hertz Jade cerua hynde/
 m t Ces̄ om̄s dicitur puer cesus de vtero matris sue.
 m t Cesar ein keyser. oder ein merer des Reichs/
 f q Cesaries ē coma capitis. et p̄e virorum
 m t Cespis ē terra cū herbis auulsa wasen
 n s Cespitare. i. fodere cadere vñ offendere strucheln. Unde
 et equi qui sepe cadūt ces pitatores dicūtur.
 a p Ceslare vff hören. Cesus a u. id ē pensus.
 f p Ceta ein walisch Cete idē.
 Cetus walisch. Et sic ē secūdū declinationis. sed quando
 ponitur p̄ turba tūc ē quarte declinationis.
 m s Ceterus ein ander Ceterū nam sed.
 n m Cherubin ein chor der enzel
 m i Cherubim ein enzel aus; dē selben chor
 m t Cherub est angelus/
 m s Chamus ein zypzel oder gebysse des pfertes/
 n p Choruscare blygsea oder schyne. u.
 f t Choruscatio blitzung/
 m s Chorus ē multitudo in sacris collecta. l ē mēsura decē mo
 diorum. l choria. l ē p̄um nomen vñz
 f p Ciara ē corona epalis
 a p Cibare essen. Et componitur cum re de et sub
 f p Cibaria kost oder speise
 n s Cibarium id est cib⁹. Et cibari⁹ a u. quod pertinet ad cibū.
 m s Cibus a capio dicitur. speise oder koste
 f p Cicada ē vermis cantas de nocte in parietibus domum.
 ein heymoch
 f t Cicatrix ein wonde
 f p Cicla grece est rotundū latine
 f t Ciclas adis ein gebillet durch Trabea Straculū item
 f t Ciclades sunt insule in egeo mari.
 m s Ciclus dicitur a circulus per sincopam. Vel a greco ciclon
 quod greci rotundum vel orbem vocant
 f p Ciconia id est ibis ein storcke
 a s Ciere id est commouere vocare l citare festinare
 f p Cifra ein ceyfer. In cifraticulū ein schnpt brett
 m s Ciphus ein napff oder köpffe.
 m s Cignus avis quedam ein schwanz
 m s Ciliarcha est princeps super mille homines. Et dicitur

- cili quod ē mille et archos princeps
- n s Cilindru ē quoddā genus serpentū. Etiam est lignū quod
ex transuerso nauis ponitur a quo pēdet velum
- n s Ciliciū est vestimentū factū de pilis ein hören kleid
- n s Ciliū augbrāw. sunt crīces circa oculos
- a p Cillere. i. mouere. t caret lupinis
- f t C. līc e t nomē populi. v. est lapis
- n s Cimbulum zimbel
- n s Cimina kimmich Caruo idem.
- n s Ci niterū ein kirch hoff Et dicitur a cimen iō ē dulce et
steren status quasi dulcius status
- f t Cinifex vel cinifes est genus puarū muscarū
- n s Cinnamomum ē arbor breuis mire virtutis. Cincinni dicūz
tur crīces vel come mulierum ornatae ut habetur canticoz. v.
Cinnai mei re.
- n t Cinere id est canere. synzei
- m s Cinzulus ein girtel. Cincturam idem
- f p Cinomia est vermis ex egipcio ein hontz flūg. Unde misit i
eos cinomiā et comedit eos
- a t Cingere id est cingulo se strīzere zu samen gyrtēn
- m t Cinis vel ciner. esche. a caedes des. dicitur
- m s Cineri. i. ein ding das vō esche gemacht ist.
- m t Cingulator ein gyrtel machen
- f p Cinoglossa est quedam herba huntz zunz
- f s Cinus ē gen⁹ arboris ut lentiscus ein kriechen baum
- a q Cio et cieo idem significat. i. vocare mouere. congregare
- m s Cippus ein stock oder sarg a capio dī.
- f s Cipressus ē quedam arbor in multis similis abieti sed mul
to nūbile.
- f p Cipria zippēn land
- m s Ciprus est pā ciuitas vel aliquis de cipria
- m p Cipriarcha est princeps ciprie
- p p Circare refertur ad tēpus et ad locū. bey
- p p Circiter refertur ad numerū et ad tempus
- m s Circinus ein zirckel. A circ⁹ venit
- a t Circum ponere vmb legen
- p p Circū est tantū locale ut circū mōtē quasi vndiq;
- a t Circū capio vmb nemz i
- m s Circulus est circumferētia in cui⁹ medio est pūctus a quo
omnes linee ducēt ad circumferētiā sunt equales

- m t Circulator est ille qui circulum circuferet
a p Circudare. media cor. vmb gebea
a t Circucurrere. vmb louffen
ain Circuferre vmb tragen
f p Circumferentia est extremitas rei
a q Circusilire vmb springen oder an louffen
d t Circularis et Circulariter. vmb geringelt
adū Circumquaqz. i. ex emni pte rndiqz
m s Circus. i. vēt⁹ qui diuerse et acut circumitū faciēto velat
a q Circinire. vmb gon
m q Circitus. vmb gang
m q Circuitus substantium. et Circuitus. ta. tum. mobile sem
per et ubiqz cor. I. penul. quia itum supinum cor. primam
Vnde in psal⁹. In circitu impij ambulant
m s Circus. i. circularis linea ad idē punctum rediens
f p Circumstantia vmb stennunge
m s Circumspectus. i. cautus callidus vel puidus
f p Cirenea. media pducta est quedam ciuitas
m s Cireneus est aliquis de tali ciuitate
n t Ciren est monstrū marinū. eyn merkalb
f p Ciroga. ein hentschūch. oder gabel
m s Cirographus dicitur cōscriptio manū. eyn hantfest
m s Cirocopus vel Cirocopus dī qui facit vel rendit yngēta
m s Cirogrillus. eyn merkatz
m s Cirologus. eyn wend artzet. Cirogus idem
m p Ciromanta idē quilibet ioculator qui manibus suis ludit
mouendo eas cum cultellis. Idem ciromomon/
m s Cirpus ē quidam iuncus
f p Cirotheca. i. manū tectura. Inde ciroga idem
m s Cirrus zopff oder eyn lock
g i Ciromon. i. ioculator. Ciromancus idem
f t Cirtis est quidam piscis
g in Cis ē p̄sum nomē viri q̄ fuit p̄ samuel. Etiā ē p̄pō
f p Ciseta est ligumen ad modum pise
m s Cismaticus. i. heretic⁹. Cisma atis eyn deylunge
f p Cistica est foēa ad captiuandū lupos
f p Cista eyn kist Cistifex est ille qui facit cistas
m t Cisser est aliquis diuidēs pannū gewant schneider
d t Cisterciensis. eyp minch des selben ordens
f p Cisterna est loc⁹ aquam colligens cystern

- f p Cithara ein harpff. oder gesetze oder freude
n s Citharisare id ē ludere in cithara
ms Citharedus ein harpfen spiler Citarista idem
a p Citare laden Et cōponitur cū ex in cō et sus.
f t Citatio ein ladung
adū Cito et cite id est festinanter bald oder schnell
pp Citra bey. Citatus id est vocatus geladen
ms Citrullus est genus leguminis Ciuis ein bürger
f p Ciussa ein burgerin
f t Ciuitas est habitatō homī. Et dī quasi ciuiū vnitias statt/
in t Clades ein schlag des todes. Et cōtingit ex carentia fru:
ctuum qñ hoies fame moriuntur Idem strages
pp Clam vel clan. id est occulte heimlich
a p Clamdestinare helen. Etia dicitur a clam id est occultum
et destino id est mitto
m s Clamdestinus id est occultus
adū Clādestine id ē occulte heimlich
f t Clamis est vestis rugosa et incōutilis. ein gefalten kleid.
oder ein vngenept kleid
a t Clangere id est sonare klingen oder schallen
n s Clanculum heimlichkeit
m s Clanculus id est occultus Archanū idem est
a p Clancare id est abscondere vel occultare helen
f p Clara ē p̄um nomen virginis. vel adiectiue id ē pura. lu:
ter oder reyn
adū Clare lauter oder clerlich
f t Claritas klarheit. Et est nobilitas que inest homini ex p̄o
actu. Sed claritudo dicitur quasi clara habitudo. id est nobilis
respectu progeniei
n s Claretū lautter tranck. Clarus clar.
f t Classis m̄titude nauī schiff menge oder schiff clanz/
n s Clatrū l̄trū. ein gatter/
n t Claudere beschliessen Claudicare hincken
m s Claudus ein hinckender Clava kolb
a p Clauare id est clavis configere vnegeln. t dī a clavus
m s Clavus ein nagel. l̄ est vestis purpurea. vel gubernaculū
ipsius nauis.
n s Clavicordium Clavicimbolū sunt instrūa musicalia
n s Clastrū ein closter Clausura beschließung
o t Clemēs id est misericors. Clenus est arbor quedam.

- f p Clepsedra id est ducillus ein drechter
n t Clepo ph. ptū id est clam rapere furari stelen
m s Clericus. Clerici sunt omnes generaliter qui sunt ordinati
n s Cleo habet multa significata Vnde versus. Scandit olet
referat seruit cleo percutit intrat. Glorior inclino cleo cles sor-
deo signat.
m t Cleps id ē fur ein diep A cleps is dī
m s Clerimoniū id est sacerdos Clerimoniū pfaffheit
m s Clerus id ē multitudo clericorum. quasi hereditarius vel
sortitus. q̄ fit sortitus deo id ē de sorte dei
n i Cleros grece id est soris latine. In clerimonia id est diuia
hereditas.
m s Clibanus id est fornax vel cumulus
o t Clien̄ ē seruus nobilis
f p Clientela ē seruitus dienst. v̄l multitudo seruorum
f p Clientula dienst magt. Clientare. i. seruire.
n t Clima est pars terre s̄m quā mutatur meridies
a p Clinare. t̄ aponitur cū i ac de et re
n s Clinodiū kleinheit Clipeus schilt
f p Clitella est quod supponitur azino ein frag reff.
a t Clingere klingen.
et̄ Clivis l̄ cliū ein aus; gang Inde declivus id est descēnsus.
abgang. Acliū idem
f p Cloaca schis̄ haus.
f p Cloceria fall ysen
d t Clunis ein ars̄ backe Clusa ein clause
n s Cluo is. caret sup̄. et significat duo. s. defendere et resp̄le
dere. Et aponitur cū p̄ id ē valde cluere
a t Claudere beschliessen. t̄ aponitur cū cōdis re ex i p̄.
a p Coadunare id est diūgere
a p Coagitare zū samen jagen.
n p Coagulare gerinnen als milch
n s Coagulū ē illud qđ ponitur i lacte vt coaguletur
a p Coangustare zū samen drucken
a p Coartare engen Coccine⁹ id ē rübeus
n s Coccinū sammat oder burschat idē q̄ purpura
f p Coclea ein wendel stein oder schneckhaus
n t Coclear löffel. etiā dī mensura
m s Cocus koch Cocilla kell.
p p Coctus dī quasi coactus ge kocht

- n s Cecula vasa omnia coquendi causa parata. Et dī a cōquō
f p Cecula ein koch lefiel.
f p Coctura kocharey
Coctio onis. idem est.
m s Coccus est genus tincture. s. mediū inter rubeū et croceū
sammat oder edel gewant.
f s Ceclanus est quedam arbor.
Ceclanū fructus illius arboris
m t Codex est quidā liber cōtinens in se diuersos libres par-
tiales. vñ qui cōtinet diuersa p̄cepta iusticie
a p Cequare id est simul equare gleich machen
m s Coetanius coequius idem
m s Copinus drag korb.
a t Cogere zwingen
Cogitare gedencken
p p Cogitatus gedencknys;
f t Cognatio magschafft
m s Cognatus ein mag
a p Cognominare zū namen
n t Cognomen zū nam
a t Cognoscere bekennen Cognitus bekant ~~erkennt~~
f t Cognitō bekantnys.
n p Cohabitare mit ein ander wonen
n s Coherere id est simul herere zū hangen ~~an hängen~~
d t Coheres mit erbe
a s Coercere bezwingen
f t Cohors est multitudo rusticorū ein schar.
a p Coinquinare id est maculare verunreynen
n q Coire id est luxuriari
m q Coitus id est concubitus. actus luxuriosus
f p Cola ein sych dūch ~~frig~~ ~~līng~~
f p Caluista id est moneta.
d t Collabi zū samen fallen oder leyten
n p Colare syben durch eindūch
a p Colaphisare. i. colaphis cedere. halfz schlagen
f p Colera verbrant blüt. ē qdam cōplexio hois.
m s Colericus est homo illius complexionis. drucken hitzig
a t Colere id est arare Agricola. Celicola. Incola. Etiam dici-
tur ihabitare adorare vel diligere. Et componitur cum in tre.
f p Colica est quedam pestis

- f t Collatō gleichnysz. Etiā ē nomē verbale a confero.
- m s Collectaneus a.ū. eodē lacte vel tpe nutritus
- m p Collega est nomē officij virorum
- a t Colligere id est simul legere zū samen lesen
- a t Colinere id est polluere. beflecken
- n q Collinire beschmiren oder salben
- n s Collierigm e. n goller
- a t Collidere zū samen drucken id ē simal ledere vī destruere
Et cōponitur cū e. al. il. et dī a cō t ledo is.
- f p Colligatura ein zemenbindung.
- n s Collirium est vnetio ad tergendum feces or ulorum. oder
ein bind. oder pflaster zū den ougen
- n s Colloquium zū samen redung/
- n s Colludium halsz dñch
- f t Colluctatō mitringung
- n s Collopedium dicitur ligamē illud quod equus fert in colo
lo cū ē i curru. hals syl.
- m t Collis id est parvus mons ein byhel oder ein kleinberg.
- n s Collum halsz
- f p Coloquintida de. vel colloquicida est herba aggressis ve
hementer amara lüb stickel.
- m s Colonus est terre cultor. ein ackerman. et ppe aduena qui
aliunde veniens agrum locatum sibi colit. Et dī a colo is secuns
dum hu gutōnem
- f p Colonia ē quedā ciuitas kölen
- m t Color. farbe
- a p Colorare ferben
- m s Coloratus geferbet
- n t Colotasma est herba quedā wild myntz
- f s Coleandrum est arbor vel nomen ydoli
- m s Colosus ē ymago qdam i memoriam alicuius facta
- n s Colaphiū ē panis qui post meridiem pistus est
- f p Colathea ē vestis que sub pedibus pónitur Vel est ornā
mentum lecti Golter.
- f p Colimia dicitur calamus cum sua spica
- m s Coluber est serpens venenosus. Et dicitur quasi colēs vī
braz. quia quādo iacet in siluis reuerberat radices solares. et sic
facit vmbram
- f p Colubria est quedam herba. natter wurtz
- m s Columbus ein deuber

- f p Columba ein daube
Columbar ein halsz ysen. ferrum scilicet quod ponitur in
collo damnatorum
- n t Columnen id est fortitudo vel sanitas.
- f p Columna id est statua. ein saule oder ein pfyler
- m s Columbin⁹ id est simplex. einfeltig
- n p Columnare id ē columnas facere
- d t Columnaris fullformig
- n s Colustrum id est lac
- m s Colus rocken oder kunchel. oder ein spch dūch. Cola idem
- f p Coma ein flecht oder zopff
- m s Comaticus est ille qui facit breues sententias
- a p Comare id est splendere schynen
- n p Combinare. id ē congregare zu samen fiegen/
- a t Comere id ē pectere vel ornare. kemmen oder zieren.
- a t Comburere brennen.
- m q Concetus mit gesang
- n t Comedere essen.
- d p Cēmemorari id est recordari
- m s Comedarius est princeps totius mandati
- n p Congelare gefriesen
- a p Commodare id est commodum prestare vel facere
- a p Cōmessare wol leben
- m t Cōmessator ē ille qui semp vult esse plenus.
- d t Commēsalis disch geselle
- f p Comedia fictio quedam
- a p Commēdare loben oder befelhen
- m t Commendator ein ausz leger. oder ein comiter. Et est tan
tum in ordinib⁹ militaribus
- Comit idem.
- d p Commentari glosieren. idem quod cōponere vel singere
- n s Commentarium bedeudunge
- n s Commētum id est glosa vel expositō
- m s Commentarius idem q̄ commendator
- m s Comitus id est facetus facundus urbanus.
- m s Comitei sunt poete qui fabulose gesta hominum exprimunt
- n s Comitia sunt placita que multi comites l milites faciunt.
- d p Cōminari id terrere. erschrecken
- n t Cōminare mit lassen/
- f t Cōmensatio id est cōiugium. wirtschaftt.

- d t** Comes ein graue. vñ est socius in via
adū Cominus id est prope. Versus Eminus alonge sed comin⁹
ad prope spectat
f p Comitissa ein gressin
f p Cometa vñ comeres est stella mittens radios supereffluēter. Et est signū generalis pestilentie vel mortis illius terre principis quā magis cometa respicit
m q Comitatus est dignitas comitis. graffschafft
ð p Comitari nach folgen
f p Comitiua geselschafft. vñ idem q̄ exercitus
n s Commercium est diuersarum rerum commutatō. vt si alijs daret mantellum p cappa et econtra. Illa igitur commutatio hiesu christi fuit ḡmerciūm quasi cōmutatōnis mercium. s. diuinitatis et humanitatis. t. ver mengunge. ḡmercipotūs idem .oder weynkauffe.
m t Commilito est socius militie
ð p Cōmilitari tornyren oder herschen
p p Commissus befolben. Commissum id est peccatum/
a t Committere mit lassen oder verschulden
m s Commodus id est utilis bonus et mansuetus/
n s Cōmodum gemach
p p Cōmolitus id est cōtritus
a s Commouere bewegen
a p Cōmunicare id est cum alijs aliquid bōni facere.
ð t Cōmuni8 gemeyne
f t Communitas gemeinschafft
f t Cōmunio idem. gemeyne.
f t Cōpages est iunctura membrorum Cōpage idem
f t Compago est iunctura vel combinatō
o t Compar gleich
f t Cōparitas id ē equalitas
n p Cōpare id ē emere kauffen.
n s Comparere gehōrsam seyn
m t Cōpater geuatter
ð t Cōpati id est simul pati mit leyden
p p Comparēs id ē cōpatiēs mit leydent/
ð p Cōpatriota lant; man
p p Cōpeditus id ē cū pede cōcathenatus gefesselt
a q Cōpedire id ē icathenare illaqueare. pedes retinere
a p Compare. t. gleichen

- JN
- f t Cōpes cathena circa pedes fūs band.
a t Cōpellere. zwingen.
a q Cōpire. i. iuenire finden.
m s Compēdiosus kurtz oder nutze
n s Compēdiū. i. quidquid ē breue et utile Inde cōpendiosus
et compēdiosē aduerbiū. i. breuiter/
n p Compēsare achtē oder schetzen/
a t Compescere stillen. Cōpetens id ē conueniens
n t Competere id ē duenire dgrue zymlich sein/
a p Competa ē vbi multe vie dueniūt In competenia idem
a p Compilare id ē componere oder volbringen
n s Competū vel compitū reg scheide
a t Cōplaudē id ē autiēdo māgauđe Complacere mitgefalle
n t Complectere id ē manus dcutere/
d p Complexionari vmb fahen /
f t Complexio onis ē natura l dispositio/
a s Completere erfüllen
n s Completoriū volbringung oder complet/
o t Complex ē sociū i malo consentiēs
p p Complut⁹ bereget/
n s Compositum zū samē gesatzt/
a t Componere zū samē setzen
d t Compos ein gebund gesell
a t Comprimere zū samē drucken
a t Compūgere ruwen. contristari/
f t Compūctio ē peccatorū suorū cū meroze recordatio.
n p Computare rechen
m s Computus rechnūg. vñ liber quidam
n s Computrere fulen
a t Comprehendere id ē simul capere begreiffen
d p Conari id laborare arbeiten Conatus inde /
m s Concauus hole. Concauitas holekeit/
f p Concha schneck hausz
n t Conchile ē pisca s qui latitat i conchis/
f t Conchis est legumen habens dispositionem milij. Vel secū
dum huguacionem dicitur bladum quod colligitur ex diuersis
herbis.
m t Concello onis. i. monachus.
a t Cōcidere id ē sil cadere. l colorē vultus mutare
m s Comptus id ē ornatus planatus a como mis

- a t Concedere id est simul dare lephen oder geben.
n q Concinnire. i. si l cōcorditer canere
m s Concinn⁹ mit gesang. concors affabilis benign⁹ i quō mo
res dōcorditer omixti sunt
m t Cōcinator id ē cātor Cōcinere mit singen
f t Cōcio id ē cantus v̄l turba l duocatō l allocutō ad poplm.
d p Cōcionari. s. alloqui ad populū/
m t Cōcionator est ille qui loquitur ad populū quasi orator
a t Cōcipere id est simul capere enpfahen Jñ dceptō
a p Cōcitare id ē sil citare. laden
a p Cōclauare zū samen nageln
n t Cōclauē id ē camera secreta sub clauē domus
n s Cōclauū id ē secretū l interior pars clausa.
a t Cōcludere zū schliessen Jñ cōclusio zū schließung
n p Cōcordare ē conuenire vni⁹ ordinis fieri
o t Cōsors vni⁹ t eiusdem ordinis ein hellig
f p Cōcordia id ē cōueniētia ein helligkeit
n s Cōcreatū mit geborn
n p Cōcrepare singen dsentire l resonare.
m q Cōcubitus id ē ccitus l luxuria
n t Cōcubere id ē cū alio cu bare bey schlaffen.
f p Cōcubina ē que non legitime tenetur.
a t Cōcupē begern. Cōcupiscere idem.
a p Cōculcare id ē sil calcare superare dretten/
a t Cōcudere zū samen schlagen.
n t Cōdere id ē facere edificare cōstruere cōstituere. Et cō
ponitur cum abs re in t cō. bedecken.
f t Cōdicō eygenschafft. lex v̄l pactum/
n q Cōdire wurtzen. l compare cibū.
n t Cōdimentum gewurtzet spysse
p p Cōditus media correpta. Sic venit a verbo condō is ere.
sed media pducta venit a verbo cōdio is ire
a p Cōdemnare verdammen
n p Cōdensare dick machen Cōdensus dick
n s Cōdescendere zū willen werden/
n p Cōdonare id est ignoscere vergeben/
n t Condepndere zū samen hangen.
a t Conducere verdingen od mit füren.
p p Cōductus gefürt. Conducta est cantilena/
n p Confederare zū samen gelöben cder versichern

- a iō Cōferre zū samen sprechen.
Conferuo id ē simul fērūere. Conferbo idem
adū Confestim id est statim
f t Confessio bichl̄ oder bekennung.
n s Confectū est quoddam compōsitū ex diuersis spēbus
a t Conficere id est consecrare Confido getruwen.
n t Confidere getruwen Jñ confidentia
n p Configurare id est simul figurare vel assimilare.
d t Confinis id est vicinus nach gebaur.
f t Confirmatō bestettung
a p Confirmare bestetzen.
d s Confiteri id est peccata sua sponte dicere
n t Conflatile ein geflossen oder gegossen ding
n s Conflatorium ein blasz balz. a con et flare dicitur
n t Configere id ē punire. v̄l simul rebellare
m q Conflictus id est bellum. sturme
a t Confodere id est simul fodere. graben
a s Confouere gōnnen Confortare stercken.
a p Conformare id est simul formare gleich machen
d t Conformis ē similis et eiusdem forme gleich
n s Confraguz est locus in silua vbi multe arbores confringūtur. vel vbi multa fraga crescunt
Confricari krawen oder reiben
a p Confringere id est simul frangere zū brecben.
n t Confugere zū fliehen. vel petere
a t Confundere id est cōmiserare schenden oder lestern
a p Confutare id est arguere vel confūdere verschmehēn
a t Congerere zū samen dragen
f q Congerizes est cumulus multorū lapidū
a p Congirare mit vmb winden oder garn winden.
a p Conglobare .congloare.conglomerare id id ē cōadunare
a p Conglutinare zū samen siegen oder schlinden
de t Congredi id ē simul gradi ad bellū zūstreit gon
d p Congratulari frōwen Congregare sameln
adū Congrue zimlich.
m s Congruus a ū id est consuēiens
n s Conticere schwigen
m t Coniector id est estimator ein entwerffer.
f p Conjecturare id ē estimare
n p Coniectura id ē suspicio l estimatio/

- a t Cōiūgere zū samē fiegen.
d t Cōiunx dicitur vir vel mulier matrimonialiter cōiūctus.
a p Cōiugare zū der ee verbinden.
n s Cōiugium id ē matrimonium eelich leben
f t Coniuratō beschwernung. In cōiurare beschweren.
n t Coniūcio id est estimo vel arbitroz.
a s Connuerere wincken.
p p Compatiēs id ē simul patiens mit leydent.
p p Cōpaectus zū samē gedruckt. dōz zū samē gelöbet. Inde
cōpaectō. Cōnubiu by schlaffung
n p Cēquassare zū brechen
n p Conquaternare id ē quaternos cōiungere
d t Conqueri klagen. Cōquestus geclaget
a t Cōquiniscerc id est caput inclinare neygen
n t Conquirerē erwerben Acquirere idem
Cōrogare id est congregare vñ invitare
m s Cōsanguineus dicitur quasi eiusdē sanguinis ein freunt
f t Cōsanguinitas freuntschafft
m s Cōscins a.ū.i.reus schuldig oder wisselich
f p Cōscientia wissenheit oder vernunft
m s Cōscientiosus geforchtig. id est plenus cōsciētia.
f t Cēsecutō id ē acquisitō Cōsecreare weyhen.
n s Cōsedere id est simul sedere zū samē sitzen
n q Cōsentire id est sensum prebere gynnen
p p Cōensus mit hellung
m s Cōsentaneus dicitur qui facile cōsentit vel cōgruus
d t Cōsequi erwerben. Cōsiderare id est pspicere
n s Cōsilium ratt. Cōsiliari ratt geben
m s Cōsiliarius ein ratt geber. Cōsiliator idem
n t Cōsistere mit stan öder wesen
n s Consistorium ein ratt haus oder gericht haus
d t Cōsimilis mit gleich. Cōsitus id est locatus
m s Cōsobrinus schwester kind Sobrinus idem
n t Consolamen ein droste Consolatio idem.
d p Consolari id est solacium prebere drōsten
a p Consolidare stercken oder befestigen
m s Consonus mit hellig Consonare mit hellens
a q Consopire id est simul dormire zū samē schlaffen
d t Consors id est sodalis ein mit geselle
n s Consortium id est societas/ scribitur per t

d e t	Cōspicor id ē aspicio ansehen
f t	Conspiratio id est speculatō in malo.
m s	Censpicius id est aptus & abil ad conspiciendum
a p	Conspirare id ē diurare conuenire ad malum faciendum
a t	Conspuere ver speyhen
f t	Constantinopolē qdā ciuitas i grecia .
n p	Constare zū samen stan oder offenbaren
p p	Cōstans stett. Cōstantia stettheit
ö p	Consternor. id ē cōtristor
a p	Conspipare id est simul stipare ex cō et flipo an
n t	Constituere id est terminum ponere oder bestettigen
a t	Constringere zū samen zwingen
n t	Consulere id est consilium dare. ratt geben
m t	Consul ein rat man a verbo consulo lis
d t	Consularis dicitur dignus consulatu. vel consul
n p	Consummare id est perficere finire ccmplere. volbringen
a t	Consumere verzeren Consuere zū newen
f p	Consuicia ei nayt. Consuescere gewone.
p p	Consuetus gewont Assuetus idem
f t	Consuetudo ein gewonheit
f p	Contagia ein an hanget Gesicht
m s	Contagiosus ē aliquis patiens illā infirmitatem
f t	Contagio id est labes putredo lues v̄l morbus
n s	Contagium befleckung. Centaminare ver vnreynen
ö p	Contari erforschen. id est cento aliquid pquirere
a t	Contemnere verschmelen vilipēdere aspernari.
p p	Contempt verschmecht Contemplatio beschawnyz.
ö p	Contemplari beschowen oder betrachten.
m s	Contēp̄ a iu beschaulich
m s	Conterminarius ein mit ender
m s	Conterminus a.ū. i. vicinus ein mit ende
ö p	Coatestari. id est adiurare bezwingen
a t	Conterere. i. simul terere zū reyben.
ö p	Contentari benügen
p p	Contentus. id ē patiēs sufficiens paucō h̄m pap̄.
m s	Contentiosus a.ū. genūzsam
n t	Contentere weben oder stricken
p p	Contextus gewebn Contextū id est curuum
n s	Contentanū stillekeit vt tpe noctis
n s	Contentere id est statim tacere. stillen oder schweigen

- a s Cōtinere ē hē gerere i castitate manere
f p Cōtinētia id ē abstinentia castitas keuscheit
p p Cōtinens id ē castus keusche
n c Contingere geschehen. accidere lattfectare
n t Cōtiguere. id ē cōtingere esse vel fieri contigum
m s Cōtizans a. u. on vnderlas; l vi:in⁹ p̄ximus. quia cōtingit
demū alter⁹ Inde cōtizitas
m s Continuu⁹ gantz on vnderlas; Inde cōtinuita⁹
n s Cōtinuu⁹ id ē diunctum in medio Jūde
a p Cōtinuare on vnderlas traīzen
adā Cōtinue on vnderlas Cōtinuo idem
a t Cōtōdere zū stōsen idem
a s Cōtrahere zū samen pressen
a t Cōtrahere id ē sil trahere zū samenziehen
m q Cōtractus knypfung. cōuētō lccatō
a p Cōtractare wol handeln.
f p Cōtracta ē vic⁹ ein gasz oder strause
m t Cōtradicere wider sprechen
m s Cōtrari⁹ wider spennig
d p Cōtrariari wider seyn
f t Cōcritio beruung.
p p Cōtritus beruwen. oder zū ryben
d t Cōtribules. i. cōsanguinei v. m⁹ tribuli
f p Cōtrouersia wider sprechunz
n s Cōtuberiu⁹ ē tabernaculū v̄l societas v̄l tempūs cœundi
conuentus Inde cōtubernal
o t Cōtumax id ē superb⁹ l iniuriosus vel repugnans
f p Cōtumacia recht verschmahung
f p Cōtumelia id est vitupiū laster
d p Cōtumeliari lestern Inde cōtumeliosus lesterliche.
a p Cōturable betrieben
Cōtornix id ē perdiç oder brach fogel.
p p Cōtra wider
m s Cōtus ein kolb
n s Cōualere id est bene valere gesunt werden
n t Cōualescere wider mögen.
f t Cōuallis id est magna vallis ein dale.
n s Cōneaire id est cogrue docere eins werden
d t Cōuentualis ein conuent brüder.
m q Cōuentus ē cōuentus religiosorū

Vocabularius

- n s Cōenticulū böse heimlich samlung
 m s Cōuenientia; ymlich
 a t Conuertere id est ad aliquā vitam vertere bekeren
 f t Cōuersatō ein geistlich leben/
 d p Conuersari .i. sil versare et esse cū aliquo
 m s Conuersus bekert· oder ein ley brüder
 d t Conuesci id est simul vesci vel comedere· nyessen
 p p Cōuescens id ē amedens. *Cūratis* *Hypocrisianus*
 m s Cōicaneus a.ū. i. vicin⁹
 m s Cōican⁹ a.ū. pnl. pdu. i. ouicin⁹
 d s Cōiceri id ē ceinqiuari
 d p Cōiuia ē qui sil cū alio viuit et amedit.
 n p Cōiuare wirt schafft triben
 n s Cōiuium wurt schafft.
 n p Conuolare zū samen fliegen
 f p Conuolsa id est vannus ein wann
 m s Conus id est summitas galee Vel curuatnra que super ga
 team ponitur vel acies quadrata
 n s Cooperculū id est tegimen ein bedeckung
 Coptorium idem
 a q Coopire id ē sil opire dtegere mit decken
 f p Copia id est exemplar ein abgeschrifft
 a p Cōpiare ausz schreiben/
 adū Copiose volkümnenlich
 f p Copula id ē cōiunctō verbintypse
 a t Coquere kochen. Et compomitur cū de. per. ex. in. re. t sub
 f p Coquina kuchen
 m s Coquus ein koch/
 n t Cor quasi cella oipotentis dei interptatur/
 m s Corallus ē lapis i aqua crescens. korallē.
 pp Coram bey
 Corban est oblatō siue donum
 f p Corbona id est gazophilacium. oppfer stock
 m s Corcul⁹ quasi cordis cultor
 f p Corda ein seyt/
 m s Cordat⁹ id est sapiens gnau⁹ audax dñemēs.
 o t Cordax id est audax v̄l sapiens
 m s Cordeten⁹ ausz wendig dē hertz en oder mit dez hertz en
 f p Cordiana hertz gespan

- f p Cordiera est quedam herba hertz kraut
e p s Coredalus est quedam avis
n s Coriolum clein leder an den schüchen
n s Corium leder Coriarius dicitur ille qui facit corium
n s Coriandru est genus herbe a greco. Coriander
n s Correlarium est sermo seques ex pmissis.
a t Corrigere id est castigare. zichtigen
f p Corrigula id est centinodia wyraunch
f p Corrigia ein riemen Corrigarius riemen schnider
a t Corripere id est castigare. straffen oder kurtzen.
d t Corruptibilis. et hoc le. id est fragilis
f p Chorea eindantz Chorisare dantz en
ep t Cornix auis quedam ein krew. Cornu horn. Cornus bag
dorn Corrodere nagen
f p Corona est tonsura spualis. l ornamenti capitis. ein kron
l pmiu eterne beatitudinis. l tempus gratie
n t Corporale dicitur illud quod ad corpus pertinet. corporal.
d t Corporalis ieyplich. Corpaliter liplichen.
n t Corruere fallen. Corpus oris ein lichnam
m s Corpulentus ta. tū. i. crassus. wol geleibt.
f s Corulus hasel baume. Corulu haselnusz
d t Cortex ein rinde
f p Cortina ē veluz depictum pendens in ecclesia siue antheo
lum mulieris in puerperio ein vorhange
n p Choruscare blitzgen/
m s Coruus ein rabe
f t Cos cotis ein wetz stein.
m s Cosmicus dī a cosmus id est mandus quasi custos mūdan⁹
f p Costa ein ripp Costus est nomen regis.
f p Cottidiana deglich. vel est nomen piscis
m s Cottidianus deglich Cot tidie alle tag.
f p Cora ein dych in cruribus
f p Cracina est nomē ciuitatis
f p Crapula fras; Crapulosus fressig
d p Crapulari id est guloſe comedere fressen
f t Crassitudo id est pinguedo. Crassitas idem
m s Crassus a.ū. i. pinguis feist oder feth
adū Cras morn Craftinus morgen
m t Crater ein becher. i obliquis est media longa
f t Cratis ein royst. oder flecht. oder hurt. vel reticula.

- f p Craticula dimi.ein roste
 a p Creare est ex nichilo aliquid facere
 f p Creatura ein scheppfung. Inde creator id ē de⁹ oipotens
 m s Creber a.ū.id ē frequēter stetde
 adū Crebre id est sepe.stettenglich
 a p Crebro id ē sepe aliquid facio
 n t Credere glauben Creditarius glaubhaftig
 n t Creditor id est lucrator vel commodator
 m s Credulus gieubig.Crederium id est dubium
 n t Crepere id est sonare vel diuidere.Unde iudas suspensus
 crepuit medi⁹.
 a p Crepare zer brechen.Et dponitur cum in
 f t Crepido est summitas ripaz. l montis extremitas vel cus
 iuslibet rei fudamentū.
 f p Crepundia könheit.et est rūdimentū in facie
     Crepta l Cripta.i.cauerna vbi ponuntur ossa mortuorum
 n s Crepusculū ē temp⁹ vespertinū qn nec est nox nec dies
 a p Cremare id est comburere.brennen
 n s Cremium ein grieb oder ein schwarte
 m s Cremi⁹.i.paratus bereyt
 f p Crena id ē flectus.Unde.Vt caream crena me strena stre
 nue strena
 n t Crescere wachsen Cremētum wachſunge
 f p Creta est genus albe terre kreid
 m s Cretic⁹ vel creticū est dies illa in qua datur iudicium de
 infirmitate patientis vtrū euadat vel non.
 f p Cretarubra röttelstein.
 a p Cribrare reitern oder reden Cribz sibe
 n t Crimen id est vituperium.schand oder laſter.
 n t Crinile id ē ad crinem pertinēs ein krantz oder schappel.
 f p Crinea vel Crineta ein schwarte Crinis har.
 m s Crinicuſ bericht
 p p Crinitus ta.tū.id ē capillatus geheret/
 f t Crisis id ē aurū vel iudicium
 n t Crisma kriſem Crismare kriſemen
 n s Crismatorium kriſem valz Crismatile idem.
 m s Crisolitus est lapis preciosus
 n s Crisopassus est lapis in nocte igneus i die aureus appens
 m s Crispus krauz Inde crisperare
 f p Crista ē ornaſtū galee ein zeichē.oder ein han kamp.

Cristatus gekemmet

- a p Cristare id est galea ornare
m s Crisostomus ē aliquis habens aureū os quantū ad doctrinam aliorum vt iohānes cr̄isostomus
f s Cristallus ē lapis pretiosus
m s Christus est nomē appellatiū. vt d̄z Nolite tangere chris-
tos meos id ē xpianos v̄l crismate vñctos.
m s Christianus ein cristen mensche
m s Christanismus cristen lant. Et dicitur quasi christianorum
mos v̄l ritus. et capitur p̄ fide xpiana.
e p Cristula vel cristilla est quedam auis rottbrißlin
m s Crocius gel farb Crocus safferen
f p Cronica ē liber in quo patent gesta diuersorum temporū/
n t Cruciamen id est punitō. peyngunge
a p Cruciare peyngen Cruciatorz peyniger.
p p Cruciatus gepringet.
a t Crucifigere d̄z a noie crux et a verbo figo gis.
d t Crudelis grimmig Crudelitas grimmeket
m s Crudus roch oder vngesotten. Inde Cruditas
a p Cruentare blüten Cruentus blütig
p p Cruentatus dicitur sanguine inquinatus
f p Crumena est saccus siue marsupium
m t Cruoz blüt. n t Crus bein
n t Cruralia bein gewant
m s Crusibus ein kruselin
f p Crusta et hoc Crustum p̄ fragmēto panis accipitur krust
n p Crustare rinden machen id ē crustā linire l facere
f t Crux kreutz. Cubare ptinet ad languidos rūwen
n t Cubere ui.tū. et cubare et iacere idem sunt. Et cōponitur
cum de. dis. ex. in. p. re. suc. et cō
n s Cubiculū id ē dormitorium
m s Cubicularius d̄z a cubiculū ein kamerer.
eps Cuculū auis quedā a sono vocis nominatur ganch
f p Cuculla d̄z illud quod m̄iales habent in cappis s̄ peplum
m s Cucumerari kirbis gart
m t Cucumer ein kirbs. Cucurbita idem
a t Cudere schmidēn
n i Cuiusmodi welcherley
d t Cuias ē interrogatiū gentis. welches landes.
m t Culex ein muck.

- f p Culcitra pannus qui supponitur lecto et calcatur pedib⁹
p p Culeatus id ē i culzū missus
m s Culeus ē foccus de corio factus in quo damnati insueban-
tur et in aquam p̄fiebantur.
n t Culmen id est summa tecti vñ honor vel calamus.
m s Culm⁹ ē ip⁹ calamus spice. ein balm
f p Culpa schuld Culpar ein brack. s. canis
a p Culpare straffen oder schuldigen
m s Culterellus ein messer. Culter idem
m q Cultus tuus. tui iebung a colo is dicitur
m s Culus id est an⁹ ars;
ppo Cum. myt. sz aliquā ē aduerbiū tpis vt cū p qñ
m s Cumulus ein hauff. Cumulare heuffeln/
f p Cuna ein wiez Cunabulum idem
m s Cuneus ein schar. cder ein weck oder keyle / Est vt ego di-
dici cuneus ofractō ligni Est cuneus panis cune⁹ ē collectō gētis
d p Cunctari id ē morari harren
m s Cunctus id est omnia. Cuncta. i. mora
m s Cupidinari⁹ id ē mercator. quasi denariorū cupidus
a t Cupere begeren m s Cupid⁹ begirlich.
f t Cupido begirlichkeit. a cupes l a cupio
f p Cuppa id ē qđ dolium
n s Cuprum kupffer/
adū Cur. i. p̄obrem. Quare warumb.
f p Cura sorz. Curare sorzen. sanare l purgare
f p Curia ein hoff. a cura. quia ibi frequens est cura et solicitu-
do de rebus ad ministrandis
d t Curialis dicitur ille qui est de curia l percinenza ad curiaz
Vel dicitur res curie. In Curialitas id ē facecia
m s Cureus est ille qui curam populi gerit. Curialis idem.
m s Curiosus id est facetus. dicax. v̄zbanus.
n t Currere lauffē Et oportet cū dig. circū. trās. p. i. oc. re. suc
f t Curetis dē esse descriptō denarij Etiā est dea quedam
m q Currus est genus vehiculi ein wagen
adū Cursim id est festinanter cito velociter
m t Cursor ein leuffer Cursus ein lauff
adū Cursorie laufflich oder ylich
n p Cursare id ē frequēter currere v̄bū frequētatiū
c t Cursilis ē ille qui ap⁹ ē ad currendum/
a p Curtare id ē breuiare Curtus id ē breuis kurtz

- a p Curuare id est curuum facere krummen
m t Curules sunt sedes consulum vel pretorū et ediliū/
m s Curuas krump
a p Cusare id est frequenter pcutere. Et venit a verbo cudo
f t Cuspis ē posterior pars haste ein spiesz
m s Cussinus ein küssen
a q Custodire behietten.
d t Custos hietter.
f t Cuitrix ein hietterin
f t Cutis haut Cote grece dicitur incisio latine
n in Aberi amin sūt verba dierum.
f p Dacia est nomen regionis demmarg
m s Dacus est aliquis de tali regicne/
f p Dalmatica ein dyacken rock.
f s Damascus est quedam ciuitas in chaldea
epp Damma ein biber oder dachs
n s Damnum schad
a p Damnare verdammen
m t Daniel interptatur iudicium dei. et ē nomne prophete
m s Danubius est fluuius quidam. donauwe
f t Dapez speise. et caret ntō et vtō singnlaribus
m s Dapifer ein speisz trager
d t Dapsilis et hoc le milt der speise
d t Dapsis milt dare geben
m s Datius ein geber oder gebig/
m t David est nomē ppheste. Et interptatur mann fortis.
f s Dactilus ein dattelbaum. Del dicitur pes in metro. Del est
virga virilis/
ep s Daxus ein dachs.
a p Dealbare weissen
a p Deaurare vergilden
n s Debere schulden oder schuldig sein
m t Debitor schuldiger
n s Debitum schuld
m s Debitus recht tuertig
d t Debilis kranck
n p Debilitare id est infirmare Decas id ē decem
n s Decacordū ein spyle mit zehn seiten
m s Decalogus est liber moysi de decem pceptis domini
a p Decaluare dötten oder kalmachen

- a p Decantare besingen
m s Decanus ein dechan
f p Decanaria dechnep. Decanatus idem
f t Decapolis est regio decem ciuitatum.
a p Decapitare id est decollare entheupten
a s Decere zimlich sein
adū Decetero furbaiz
a t Decerpere a'b brechen
m q Decimatus zehender
o t Decem zehen. Decernere besehen.
f p Decima der zehende
a p Decibare id est cibū au ferre
m t Decimo omnia est ille qui super decimam damnatur.
m t Decimator ein zehender/
m s Decius tasser. talus. taxilla. ein wirffel.
f p Decipula ē instrumentū quod ad aliquid decipiendum ef-
ficitur sicut muscipula ein falle
a p Declirare offenbaren clerken oder leutern
a p Declinare id est de vno loco ad alium clinare & variare
m s Declivus hinder heldig. Declivis idem
f t Declivitas id est decrsum inclinatus hinderheldikeit/
n t Decoquere volkummenlich kochen/
a p Decollare id est collum amputare. hals abhauen /
m s Decorus geziert
a p Decorare id est honorare media breui
a p Decorare media longa id est ornare
a p Decoriare schinden
a p Decorticare abschelen
m t Decor id est honor oder zierung. Decus. oris idem
m s Decrepitus ein über alt man Decrepitudo
f p Decrepita est mulier ultra. lxx. annos
n s Decretum ein gesetze.
Decretalis id est statutum sanctorum patrum
n t Decidere id ē. deorsum cadere. abschniden. oder ab fallen.
a t Decipere betriegen Decrescere ab wachsen
m s Decuparius ein zauberer
n t Decurrere verlauffen
o t Decupler zehnfaltig Decuplum zehnfalt.
n t Dedere ē se reddere victū. & hospitibus vincendum
a t Deducere verleptē oder abfieren

- n t Dedecus est vicium. et^z quasi deo sum decore.
f t Dedicatio kirchwichunge
a p Dedicare wichen
a t Dedicere. i. obliuisci v̄l pdere qd̄ d̄icicerat
n p Defalcare abschlagen oder rechen
a t Defendere. i. ptegere beschirmen Defensare idem
a mō Deferre. i. honorem impendere vel accusare vel de uno lo
co ad alium ferre. enweg tragen
a p Defedare. i. maculare. beschissen oder vnreynen
m s Defectus. gebrechen
m s Defectuosus. gebrechliche
n p Defecare. t. lutern deficer rned sem
n t Deficere. i. derelinquere destituere v̄l defectū pati
n p Deflorare. i. stuprare.
f t Defloratio est talis actus. berobunge der erē.
n t Defluere. abfliessen Deformis vngestlat
f t Deformitas vngestaltikeit
a p Deformare misstellen
adū Deformis von v̄l wendig h
a p Defraudare. i. decipe betriegē
Defungere. i. ab officio cessare
p p Defunctus. i. mortuus a defungor. eris
d t Degener vnedel. vnerlich geborn. vt spurius
n t Degere in paupertate viuere
a t Degerere. id est. deportare. ab tragen
a p Degenerare. syner art nach folgen
n q Deglutire. verschlinden
a p Degradare ain von sinez gewalt setzen
p p Degradatus. abgesetzt.
d p Degredi. en weg gan. Dehonestare vneren
adū Deinde. darnach. Deinceps idem
m s Deificus gotliche. Deifice aduerbiūm idem
adū Deijcere id ē delabi nyder fallen
a p Delegare est de uno loco ad aliū legare. sendē
m t Delator id est accusator a defero eyn ver leger
f p Delatura id ē pditio detraactio. eyn beremūg
d t Delectabilis lustig Delectabilitas lustekait
d p Deluctari lustigen Delatio id ē accusatio
n s Deliberare id ē gustare/sacrificare v̄l immolare
n p Deliberare/vcl bedencke

n p	Deliciare wollusten. oder wol leben
p p̄	Delicatus id ē delicijs assuetus
n s	Delicium peyne. in plurali wol leben
m s	Delirus id ē stultus vel stolidus.
n s	Deliramētū id ē fatuitas discordia l̄ dementia
a p	Delirare jrr gan oder rosen. t̄ ponitur pro discordare,
n s	Delere habet eui in p̄terito abdilcken
m t	Delphm merschwen. Delinquere verlassen
n s	Delictū est qñ n̄ impletur mādatū dei
n t	Delitescere ē diu latere siue moram facere
adū	Delonge von verhe
a p	Delucidare erleuchten oder offenbaren,
a t	Deludere bedrieegen oder spotten
n s	Delubrū d̄ templū a deluo. q̄ ibi delentur peccata
adū	Demane fribe Demādare entbieten,
n p	Demeare hinderlich gan. id ē deorsum meare,
o t	Demens anmechtig Amens exanimus,
f p	Dementia dorheit.
d p	Dementari wietten. l̄ furiosum facere
n p	Dementare ē quasi dementē facere. Amētare idem,
n t	Demere est detrahere ausz nemen. oder abdon
d p	Demrerī verdienien. oder verſchuldigen
n s	Demeritū verdienst. Demoliri id est destruere,
a q̄	Demollire id est valde mollire vel indurare
m t	Demō interptatur peritus vel sciens. Deuffel.
m s	Demonicus est aliquis obſeffus per demonem
n s	Demonium gespenſt
a p	Demōſtrare est intellectui aliquid p̄ntare zeygen.
adū	Demū. i. postmodū. nouissime maxime vere iterum
a p	Demutilare. i. detrūcare. ab hauwen.
m s	Denarius pfenning Dene gare verleucken
adū	Deniqz dar nach. i. nouissime. Dens zan
a p	Denobilitare vnedel machē
a p	Denoctare id est pernoctare benachten
	Densere id est naturaliter dēsum fieri
m s	Densus a.ū. id est spissus dick/
n s	Densetū est locus vbi est densitas arborū
n t	Dentale zan fleisch. oder zan yſen
n, s	Dentarium idem. t̄ est instrumentū medici
a p	Densare dick machen. Densatū dick gemacht

f p	Dentile zan fleisch Dētina idē
a p	Denudare entbllossen
m s	Denus na·num.id est decimus
m s	Denusseptenus na·num.id ē decimusseptimus
adū	Denuo id ē iterum zum andern male
n p	Deonerare.i.onus deponere entladen.
a p	Deordinare entweibē
adū	Deorsum binder ruck.vl dī ursum
a p	Depaupare.i.pāpem facere-arm mache
n p	Depactare vōmgen.Depascere verhungern
a p	Depilare.i.crines abradere.od aufz reiffen
a p	Deplicare entfaltē.Deplozare beweinē
a p	Depingere entwerffen od malē
a t	Deponere enweg setzē
a p	Depopulare.i.populum deuastare ver wüste
a t	Deposcere.i.postulare.Depcari.bytte
m s	Depositū ē pign⁹ ad tēp⁹ dmedatū
a p	Deprauare ē valde prauare prae facere
d p	Depreciari vlonē.Depdari beraubē
a t	Deprimere verdrückē.Dephēdere begreiffē
p p	Depissus vndergetruck.od vōrettē
adū	Deppe.von nahe
a p	Deputare id ē ordinare dare vla scribere
a t	Derelinquere verlassen.
a s	Deridere vspotten.Depurare reinigē
m t	Derisor vspotter
n p	Derogare miss sprechē.ab bitten/
n p	Deriuare vō ein and fliessen
n t	Descende re abstigen
a t	Describere ab schreiben.Desecare ab hanwen
a t	Deserere id ē relinquere verlassen
adū	Desero zü abent
n s	Desertum a vbo desero ris.ru ein wüstung
d t	Deses id ē piger vl iners.dreg
n q	Deseruire verdienien.
a p	Desiderare begeren.Desidere id ē pigrū esse
n s	Desideriū begirlichkeit.Defignare bezeichnen
a t	Desinere vlassen.Inde desitus a.ū
n t	Desipe.i.deorsum sapere.stulte facere
d t	Desolari id ē deuastare derelinquere verwüsten/

- n t Desistere ab stan cder vnder stan
 f t Desolatō id est deuastatō destructō verwüstung.
 n p Desperare verzwiefern. Desperatus inde.
 p p Despectus id est deorsum aspectus. verschmahet
 d p Despicor est grana de spica excutere. dreschen
 a t Despicere id est cōtemnere l vilipender. verschmehlen
 a s Despondere verdrauwen. Desponsare idem
 a p Despumare vñ schumen
 a p Destinare id est legare mittere deputare ascribere
 a t Destruere verstören.
 Desuere zer reissen.
 adū Desuper von oben her nyder.
 a t Detegere entblößen. Detectus a. um. inde
 a t Detendere id ē cōtendere. Detentio inde
 p p Detentus ab gehalten
 d t Deterior. et hoc deterius. id est peior et peius
 a p Deteriorare id ē peiorare ergern
 a p Determinare id est diffinire. aufz enden
 d p Detestari id ē maledicere abhominari vel execrare
 a s Detorquere aufz drucken
 a p Detractare id est maledicere missz tad sprechen/
 a t Detrahere ab ziehen oder hinder klaffen
 n s Detrimentum id est damnū iactura diminutio.
 a p Detruncare ab hōwen
 a p Deturbare id est valde turbare. betrieben
 a p Deturpare schenden vñreinigen vernichten
 a p Defalcare abschlagen oder ab brechen
 a p Deuastare zerstören.
 a t Deuehore enweg fierien. Inde deuetio onis.
 adū Deuespere id ē hora vesperarū. zü vesper zeit.
 a p Deuiare id est errare. vel a via veritatis ire
 n s Deuium ein irriger weg
 m s Deuius ein irre zang
 f t Deuocatō id est maledictō
 a t Deuorare fressen oder schlinden
 m s Deuotus andechtig
 f t Deuotio andechtigkeit
 f t Deuolutō abweltzung
 a t Deuoluere abweltzen. id est reuoluere
 a s Deouere verloben. vñ maledicere.

- n s Deutonomū ein büch der veränderung
f p Dextra die gerecht hand Dexter gerecht
n t Dextrale arm wappen
m s Dextrari⁹ equus qui ducitur manu dextra/
adū Dextrosum zū der rechten seyten
m s Dyabol⁹ dē quasi morsus duorū. s. corporis et aie
m s Dyabolicus ca.cū.deufelsch
m s Dyaconus ein dyacon
m q Dyacennatus tus.tui.talis status l dignitas/
f p Dyaletica zweierley rede
m s Dyalog⁹ ē sermo duorū. Vl dē liber sancti bñdicti.
f p Dyalicia est quoddā vngentū
f p Dyademā ein kron
f t Dyafforosis ē apitio porozū
m s Dyaffonus durch scheynig
f t Dyaphaneitas ē res q̄pt perspici vt vitrum
f p Dyana est qdā stella.abent sterne Etiā est dea noctis
f p Dyarua est flux⁹ ventris quedā pestis.
f p Dyaffonia ē dissonantia vocū Et dī a dya id est de et pho
nus sonus quasi dissonātia sōnorū
m s Dyason⁹ id ē disson⁹
n s Dyapendium est species electuarij valens ad pectus
f p Dyarteria ē qdā infirmitas scilicet fluxus ventris
f p Dica id est tabula cautio vel cartha ein kerf/
a p Dicare id est sanctificare oder an zeichen
d t Dicax id est facundus loquax/
a t Dicere sagen/ Et componitur cum in cō p dtra male et e/
n p Disceptare id ē atendere.
f t Dictio ein sprechung Dicio id est potestas
n t Dictamen ein gedicht
a p Dictare dichten
m t Dictator est qui semper dictat ein dichter
f p Dictica id est tabula
m s Didascalus est magister
m s Didascalicus id est magistralis vel doctrinalis
m s Dicatulus/la/lum/id est aliquantulum loquax
m q Didascolat⁹ tus/tui/id est magistratus Inde didascalare
g in Didascolen est locus vbi docetur talis doctrina/
m s Didimus id est geminus vel dubius/
a p Didimare id est diuidere/deylen

- f p Didagma et duplex dragma.
d q Dies tag. Et dī a dīan grece id est clarum latine.
f p Diecula. i. parua dies. t ponitur p qlibet pua mora tpis.
n t Descere dag wērdēn
f p Dieta ein tag reysē ē diei itineratō. Vel dī obseruatō legis
t vite v̄l corporis dispensatō
a p Dietare ē p dietas ire. dag reysen
a p Diffamare schelten. oder vleumen/
f t Difficultas id est grauitas. schwerheit.
a id Differre ē plōzare. dissipare vel distare
f p Differentia id ē discretō. vnderscheit
d t Difficilis schwer. vt ars t sciētia
f p Diffiducia id est discordia. misz truung
n t Diffidere id est non fidere nit getruwen
f t Diffinitō est terminus de mōstrās quid est esse rei. Vel oōo
exprimēn̄ quid ē esse rei p substātialia
a q Diffinire quasi diuersis modis finire. Diffiteor infiteor idē
sunt. myss; fallen.
n t Digerere id est explicare v̄l euacuare deuwen
f t Digestio verdeung
n s Digestum ein gedicht būch. vt est liber regum
m s Digitus finger/
n t Digitale t Digitabulum idem sunt. ein finger hüt
m s Dignus wīdig. Dignari wīdigen
d t Digredi est in diuersas partes graci. hincinde ire
a p Dijudicare. i. deliberare discernere l separe
f p Dilatō est offendiculum vel elongatō
d t Dilabi est diuersis modis labi. ab fallen/
a p Dilatare weitten. oder breit machen.
a p Dilapinare verstein. v̄l inutiliter aliquid osumere.
f t Dilatatio breytunge. Diligens fleissig
a t Diligere lieb haben.
f p Diligentia fleis/
a p Dilucidare. i. illuminare erleuchten/
n s Diluculū ē tempus matutini morgen stund
n s Diluculūvespertini abent stund.
a t Diluere id est emūdare ab dilcken oder ab weschen
n s Diluuium est nimia aquarū inundatō/
a p Dimembrare id est membratim diuidere/
d q Dimitiri ī ē diuersis modis metiri mēcherley wiſz messen

- f t Dimensio maſz oder messunge
n p Dimicare fechten oder schirmen.
n p Dimidiare ex di t medio halp deplén
a t Diminuo uis. ui. utū. a di et minuo minidern.
Diminutus gemindert Inde diminutō
m s Dindimus ē quidā mons sic dictus
n s Dindima sunt quedam loca mōtosa
a t Dimmerre verlassen vel parcere indulgere condonare icli
narē differre relinquere
f t Dyocesis bystum Dyocesanüs id est presul
n s Dipendiam vel dipandium ein gewichte.
m s Dipondius dij duo pōdera. viōlicet gē⁹ pōderis ex duob⁹
assibus compositum
n p Diplare id ē duplicare l̄ geminare
f t Dyexplois idis. est duplex vestis. t ē vestis militaris
p p Directus gericht. Directurus idem
a t Dirigere richten
a t Diripere id est vastare diuellere zerreyffen
a t Diruere id ē destruere enertere deiçere zerstören
f p Dire sunt pene infernales Et dī quasi deorū ire.
n t Dirumpere zer reyffen id est scindere diuidere
m s Dirus id est crudelis reus immisericors t asper
d t Dis ditis id est diues reich Vl̄ ðr dyabolus
a p Discalciare id ē calciamenta extrahere entschuhē
m q Discant⁹ discant Inde Discantare discantierē,
n t Discedere id ē in diuersas ptes cedere/
m t Disceptator id ē rixator krieger
a p Discere lænen
n s Discidium id est sepatō diuorcium dictum ꝑ quis a pacto
discedit. Discidiosus frequens i discidijs/
m s Discipul⁹ ē qui addiscit ein junger
f p Disciplina id est doctrina leze oder zucht/
a p Disciplinare id est docere verberare ad moneze castigare /
a p Discordare id ē discrepare schelten
a t Discludere ausz schliessen Inde disclusus
a t Distinguere id est diuidere/
a t Discernere erkennen
a t Discerpere zer reyffen Discingere vff girtten
m s Discretus z ychtig
f t Discretio id est diuisio scientia bescheidenheit/

- m t Discrimen id est duplex crimen zwifeltig laster.
m s Discoperus pñlt. cor. id ē discum circumferens
o t Discolor mancherley farbe
m s Discoloratus mit mancherley geferbet
a p Discolorare entferben.
m s Discolus id est discors a scola indoctus illiteratus.
a q Discopire vff decken Inde discooptus.
f t Discors quasi diuersi cordis zweidrechting
n p Discordare id ē diuersum cor habere. dissentire
f p Discordia zweidrechting
a t Disconsulere wider ratten
m s Discotinus quasi nō cōtinuus. vnfette.
n q Discouenire quasi nō simul conuenire
p p Disconueniens id est non conueniens vnzimlich
f p Disconuenietia vnzimlichkeit
n t Discumbere id est comedere essen Discubare idem
n t Discurrere entlauffen. Discursus ein lauffe
m s Discus est scutella que clim et scus dicebatur. sed nunc dis
scus quia fercula apponat ein deller
n t Discutere id ē quater. l subtiliter indagare entrichten.
o t Dispar vngleich
n p Disparare ver scheiden oder verschwinden.
a t Dispere verstrauen Dispere idem
n q Dissartire zū reyssen/
n p Disgregare id est dispere.
a p Dissecare ē diuersis modis secare dirumpere vel cruciare.
Aetuum. viij. Audiētes aut̄ hec dissecabantur
n q Dissentire id ē discordare. quasi diuersa sentire
m q Dissensus sus. sxi. ein zweitachte/
f t Dissensio id ē diuisio discordatia. zweitacht
f p Dissenteria ē emissio sanguinis plūt gang
m t Dissensor id ē discordator. Disseminare id est dividere
n t Disserere id ē sapienter loqui.
n s Dissidere mit stan. Disserto id ē frequēter serere/
m s Dissertus id ē doctus vel eloquēs sapiens et facundus
n s Dissidiū. i. discordatō zweitachte
o t Dissimil vngleich Dissilare vngleichen.
a p Dissipare brechen eder stirmen Dissoluere vff lassen
f t Dissolutō entbindung.
n p Dissonare misslauten Dissolus verlassen.

- m 3 Disonans id est absonus miss; leufig/
m t Dispensator id ē procurator.
f t Dispensatio erlaubung/
a p Dispensare erlauben
n s Dispensium id est nimia largitas
n s Dispensiosum lang vnd vanptzlich
a t Disperder averliesen
a t Dispergere verstrauen
n s Displacere vel displicere miss; fallen
a t Disponere bestellen
f t Dispositio id ē ordinatio
n p Disputare ē diuersa putare in loquendo/
f t Disputatio quasi diuersorum in loquendo putatio
n s Dissuadere wider ratten
n s Dissuo id est non soleo.
a t Dissuescere entwonen/
Dissuetus vngewont/
f t Dissuetudo vngewonheit
f p Distantia verheit.
n p Distare id est remotū eē. weyt sein/
a p Distempore vnmessigen/
f p Distempantia vnmessigkeit
n s Dispender sperren oder recken/
n p Distillare wasser scheiden
a t Distinguere zerteilen/
a t Distrahere id est in diuersas ptes trahere. erlengern
n t Distribuere id est dividere zerteilen/
m s Districtus id ē seuerus asper austrius
a t Distringere id ē cogere
a s Distorquere. i. dēsimode punire/
m s Distortus heßlich
f t Distortio heßlichkeit
a p Ditare rich machē ditatus. i. diues factus
d p Diuariari rüge lassen
a t Diuellere verstören. vñ separare
n p Diuēclarare id ē dēsis modis vētilare
n s Dīsorium id ē hospitiū vñ dom⁹ cōmunis
n s Diuētculum ē locus secretus vbi dēse vie sil vntuntur.
a t Diutere abkerē. Inde diuersio
m s Diuersus mancherley. Inde dēsitas

- TS
i. 77
- a t Dives rich. Diuitie richtumme p̄ialis t̄m
a t Diuidere. depplen
a p Diuinare war fagen.
m t Diuinator ein warsager
m s Diuinus na. nū. göttlich Diuus idem
adū Diuine göttlich. Diuinitus idē. Inde diuinitas
n s Diuocium d̄z sepatō diugū ppter adulteriu/
adū Diu lang zitt. Diutinus langsam
m s Diutinus idem. Inde diuturnitas
n p Diurnare id est diurnā moram facere.
m s Diurnus a.ū. id ē durās per diem.
a p Diuulgare. i. manifestare/
a s Docere leren Docilis lerhaftig
f p Doctrina ler Doctor ein lerer
m q Doctoratus meisterep
f t Doctrrix ein lererin
n t Doctrinale ē liber continens in se doctrinas
n s Documentū. doctrina. ein lernung
m s Doctus et a. etū. geler te/a doceo ces Et cōpatur
n t Dogma id est doctrina l̄ itatō doctrine/
m s Dogmaticus ca/cū/ id est doctus sagax prudeus
a p Dogmatizare id ē docere instruere informare
a p Dolare id est planare behöbeln oð behowen
n s Dolabrum est instrumentū dolādi ein hobel
f p Dolatura id est dolatō v̄l illud quod dolando aufertyr de
ligno v̄l id cū quo dolatur
m t Doleator ein bender Doleū ein buttde
m s Dolus id est fraus malicia betriegung oder arglist
m t Dolor schmertz;
m s Dolorosus sa sum id est plenus dolore
m s Dolosus id est insidiosus malign⁹ arglistig
n t Doma id est teetū ein dach fyrst oder gibel
d t Domabilis zemlich
a p Domare id est subiugare mansuefacere zemen
m s Domesticus d̄z notus et familiaria haus; genos;
f t Dominatio est chor⁹s angelorum
a p Dominare herschen
f p Dominica suntag Dominicus idem V̄l p̄rium nomen
m t Dominator herscher
m s Dominus herze

- f p Domina ein frowe. Domicellus jüncher
f p Domicella jünckfrowe/
n s Domiciliū id ē habitatō. Vl Domiciliū est vtensile domus
p p Domitus gezempt
f q Domus ein hausz
n s Donaciū est locus vbi dona seruantur
a p Donare id est tribuere l remunerate v'l honorare
n s Donarium est idem qd̄ donū ein gabe
m s Donatus est quidam autor. v'l liber ab eo compositus
m t Donator ein geber Donacia gebunge
adū Donec id est p̄diu. quo usq;. also lange
n s Donū est datio irredibilis. ein gabe
n q Dormire schlaffen Dormitare idem
n s Dormitorium ein schlaff hausze
n s Dorsum a durus quasi dursum ein ruck
f t Dos otis. ē quod datur vxori a marito. mōrgen gab/
a p Dotare id est dotem dare. begaben. et p̄ducit do
n s Dotalicium id ē dos v'l dotis preciū
f p Doxa grece latine d̄ gloria.
n t Dragma atis id est questio siue interrogatō Hinc Dragma
ti cus ca. cū. i. interrogatiu⁹
f p Dracma est genus denarij v'l certū pondus/
m t Draco onis ein drack
m s Dromedarius l dromedos est quoddam gen⁹ camelorum
velocissimi cursus
Dromeda est animal velut equus
f p Drotbeca ein ringe
f t Dualitas id est duplicitas Dualis id est geminus
n s Dubium; weifel Dubietas inde
m q Ducatus ē dignitas ducis. v'l florenus
m s Ducentenus na. num. ⁊ ducētesimus a. ū. et Dūcēti te. ta. a
duo et centū ⁊ weihundert
m s Ducentenarius ⁊ weihunder ⁊ ale. a duo et centum
adū Ducenties ⁊ weihundert male
a t Ducere leyten oder fierien
f p Ducissa hertzogin
m s Ducillus ein zapfe
adū Dudum lang zeit
a p Duellare kempffen
m t Duellator ein kempfer. qui duellū p̄regit

- n s **D**uellum·eyn'kampf Et dr quasi duorū bellū
n t **D**ulcescere·supl; werden **D**ulcis/supl;
f t **D**ulcedo supl; kept/m t **D**ulcor Idem
a p **D**ulcorare/supl; machen **I**nde **D**ulcoratio
f p **D**ulia ē honor homini deditus **V**el seruitus qui deo et ho-
mibus indifferenter exhibetur
adū **D**um id est qñ
Dummodo als; lang
m s **D**umus ein hagen busch oder ein hecke
n s **D**umetū ē locus vbi dumī crescūt
adū **D**umtaxat id est tantummodo. **E**t cōponitur a tāxo
i et **D**uo a dyā dicitur pluraliter hijs duo. hee due. hec duo. Ge-
niuo horum duorum. harum duarum. horum duorum. vel
duum Datiuo duobus. duabus. duobus s̄m hug.
o t **D**uodecim zwelf
Duodecies zwelf male
m s **D**uodecimus der zwelfte. **D**uodenus idem
m s **D**ucdenarii; ria. riū. zweli; ale
a p **D**uplare zwiefeligen **D**uplicare idem
m s **D**uplus; weifelijg **D**uplex idem
m s **D**urus ra.rum. hart
f p **D**uricia hartigkeit.
f q **D**uricies idem p duricia
a p **D**urare hertten. vel pseuerare sufficere v̄l patiēter ferre
adū **D**ure herttenglich. Duriter idem
d t **D**ux a duco cis. duxi ductū deriuatur hertzog
f t **H**an⁹ ē quedā arbor incōbustibilis. v. **E**ba-
n⁹ est arbor quē null⁹ ac remat ardor
Ebdomada id est septimana woch
Ebdomadarius wochener
Ebdomadatum id est om̄i septimana *als m̄chm*
d t **E**bes id est obtusus vel tardus thumme
n s **E**bere id est ebes fieri thumme werden
a p **E**bctare id est obtusum facere thūm machen / *Dalineghm*
m s **E**bilis est quedā herba. attich.
m s **E**brius bria. briū. id est ex̄ mensurā bibens. druncken
f e **E**brietas drunckenheit **E**briositas idem
d p **E**brietari id est ebrium facere
m t **E**bur ris est os elephantis helffenbein.
adū **E**cce id est vide sich oder npem war

- f p Ecclesia cōuocatio interpretatūr ein kirche
m s Ecclesiasticus kirch her. vel quidā liber sic dictus.
Ecclesiastes quidā liber.
- m t Echo onis. wider hall
- f t Eclipsis grece est defectus latine
- adū Ecōtra wider Ecōuerso wider vmb
- adū Ecquid id ē ecce quid. Econtrario wider.
- m s Eculeus ē instrumentū puniendi
- d t Edax fressig Edalium speise
- f t Edacitas fressekeit
- m s Edascul⁹ a.ūm. fraſſe.
- m s Edentulus ē aliquis carens dentib⁹
- a p Edentare zen ausz brechen
- f p Edera ephew
- a t Edere essen oder offenbaren Edipol aduerbium iurandi
- a t Edicere gebieten
- f t Editio machung oder gebung
- n s Edictum machung oder vkyndung.
- n p Edificare buwen
- n s Edificium gebuwe.
- d t Edilis est custos dom⁹
- n s Edilium id ē omestio
- n s Edilium id est voracitas
- n p Edisserare id ē valde sapienter loqui
- p p Editus ta.tū.ab edo pprie gemacht
- n s Editum id ē arduum vel immensum
- a p Educare id est nutritre furen
- f t Educatio id est nutritio. fürung
- n t Educere ausz furen oder ausz ziehen
- m s Edus ein back. Prellus idem
- d p Effari ausz sprechen
- m q Effectus est finis rei.
- n p Effeminare id est debilitare & eiulare
- f t Effeminatio talis actus
- f p Effebia est prostibulum
- p p Effeminatus id est debilis oder verweibet. Unde legitur
q dauid expulit omnes effeminatos de regione sua id ē debiles
- o t Efficax id est effectum capiens. nutz nemer
- f p Efficacia id est prudentia vernunfft oder macht
- n p Effibulare id ē fibulas extrahere/

- f q Effigies est ymago ein bilde
a t Effodere aus; graben Effrenis vngezempe
p p Effrenatus idem Effrenare ausz zemen/
g in Effraym filius Joseph dictus est. et interpretatur anga
g in Effrem est fructificat⁹ mentuz.
a t Effundere aus; gissen Effrata id ē bethlehem
d t Effrons id est muere:undus sine fronte vnkennig
n s Effugium ſū flucht. Job. xj. Effugium peribit
n t Effugere entpflihen/
m s Egenus id est egen⁹ inops et pauper. arm
m s Eger gra. grū. id est cr̄tis v̄l infirmus kranck
n t Egerere id est foras emittere. schissen
n s Egere egui. id est op⁹ habere dorftig sein/
f t Egestas noetturf. ikeit
f t Egestio est sterlus Egesco id est incipere egere.
m s Egipcius est aliq: is de egypto
f s Egipcius egypten land
Egomet Ich selber Egcipte idem
m s Egregius id est nobilis. maximus. p̄cipuus. achtber
a p Egregare id ē separare vel disgregare/
d t Egressi id est exire extra grad⁹ aus; gan
m q Egressus id est exitus ein aus; gang
f t Egritudo id est infirmitas.
a p Egrotare id est infirmare vel frequenter egere.
m s Egrotus ta. tum. idem est quod infirmus sieche
adū Epa. Äye ambo aduerbia hortandi
a t Ejcere id est extra iaccere euellere aus; werffen
n p Eiulare id est flere voce confusa p̄ dolore manifestare/
m q Eiulatus tus. tui id est ploratus vel fletus.
n s Elaborare vererbeyten
d t Elabi. id est euadere decurrere effugere aus; fallen
m a Elatus ta. tū. id est superbus quasi elevatus.
f t Elatio id est superbia. et vanitas a verbo effero effers
f t Ellectō erwelung
p p Electus vſser welt
n s Electrum est quoddam metallum. p̄pe messing
n s Electuarium ab electōe rerum quibus cōficitur latwerg
m t Elephas antis al quoddam ein elephant.
o t Elegans dicitur valens egregius excellens weydelich.
f p Elegantia id est prestantia pulchritudo p̄l palitudo

- n s Elementū ab yle. quasi ylimentū. elemēt.
m s Elementarius idem ḡ astronimus. stern meister
n s Elencus est liber aristotilis tracta. b. d. e fallacijſ cōtra ratiōnes veritatis
a p Eleuigare id ē purificare
a p Eleuare auff heben
a t Elicere id est extrahere. aus; lockē. vel educere aus; ziehē.
a t Elidere id est valde ledere decipe vel destruere
a t Eligere vīſer welen
a p Eliminare id est in exilium mittēre aus; stossen.
a p Elimare id est purgare aus; vegeñ oder kerēn
n s Elitropium est quedam herba. et sole oriente flores apertit et recedente claudit. Solsequium idem
p p Elixus id est bene bulitus. wcl gesotten
ö t Eloqui est valde ornate l apte l expedite loqui
p p Eloquens id est facūdus. ein wol sprecher
n s Eloquiū aus; sprechung
h in Elop et eloe sunt noia deorum
f p Ellacia est quedā prouincia elsaſz land
a p Elucidare erleuchten. Elucidatio inde
h in Emanuel interpretatur nobiscum deus
n s Emācere id ē deficere gebrechen
n p Emanare. i. effluere auf fliessen
f in Emaus est pprium nemen castelli
a p Emancipare. i. a seruitute eripere.
m s Embolismus. der. xiij moned
m t Embrio ē corp⁹ formatum in ytero et nō animatum
a t Emere est alienum meum facere kauffen
n t Emergere ausschwymmen
p p Emeritus vnuerdienet. vñ miles veterat⁹
a p Emendare .i. extra emendam ponere. bessern oder ans der schuld kommen
f p Emenda besserung
Emicare auf schynen
n p Emigrare auf wandern oder verscheiden
n s Eminere vber schynen
f p Eminētia vber scheynung
adū Emin⁹ id ē alōge. Emin⁹ a longe sed ccm⁹ ad ppe spectat⁹
n s Emisperium ē dimidia spera i firmamēto
m s Emissarius dī equ⁹ fortis t velox

- d q** Emoliri ausz arbeiten id ē extra moliri vñl acquirere/
n s Emolumentum id ē lucrū laboris & fructus
Emorcois idis. blüt gang. ē qdā infirmitas
n s Empireū celū factū fuit prima dīe cū angelis.
m t Emptoz ein keuffer.
m s Empticius cia. ciū. id est emptus & facilis ad emendū Vnd
serui empticij dicebantur qui p̄cio empti erāt
n s Emplastrum ein plaster
n s Emptorium ein kauff hausz
d p Emulari id est diligere vel odire lieb haben oder hassen.
m t Emulator nach folger
adū En. id est ecce
n s Encenia tñm pluralis numeri dicuntur noua festa vel dedi
catōnes vel munera que p̄pinantur causa amicicia
Enciridion ē liber manualis. vñl instrumētū medici/
f p Enduna est quedā herba
f p Endeletchia est anima munda. & etas perfectas
m s Energuminus dī ille quem demō possidet
a p Eneruare id est extra neruc̄s ponere lame machen
m s Eneruus verlamet
Eneruis quasi sine negro
f p Energia ē interior labor operatō vel effectus
n in Engadi ē locus vbi finitur mare mortuum
n t Enigma ē sermo p̄figuratiuus
diūc Enim fur ware
Enimuero idem
f p Enixa id est a partū liberata
p p Enixus ab enitor id est gignere ausz gearbeit.
m s Enens a. u. ein ding das von ertz gemacht ist/
a p Enodare ausz knepfeln
Ensis id est gladius
n t Enthimema est sp̄es argumentatōnis. s. festinata conclus
sio. quasi vnā tenens in mente
a p Enucliare est nucleum extra testam nūcis ponere
f p Enula est quedam herba aalent würtz. vñl caldariū eneum/
n t Epar est intestinū quoddam
m s Epaticus leber sichtig
f p Epatica die leber adez/
n s Epicollerium ein vber rocke/
D in Epbtit einer in eim messe gewant oder messegenger/

- n s Epicausteriū ein plaster vff einer gebranten wunden. vñ
ē sedes scriptoris
- n s Epciauteriū id est fumariū vñ caminus. komet
- n s Epizenum dicitur ab epi quod ē ſ et zenū cōmune quaſi su
pra commune genus.
- f p Epilencia ē morbus caducus
- m s Epilenticus est ille qui patitur epilenciam
- a p Epilogare id est recapitulare. Et dicitur ab epi quod est
supra et logus sermo. quaſi superiorum sermo. breuibus verbis
resumptō. Vel qñ plura verba ſub breuibus verbis continentur
Inde epilogus
- n s Epitalmū dicitur cāticū quod cantatur in cubiculo ſpōlo
- f p Epiphania dicitur quaſi ſuperna ſiue celestis apitio
- m q Episcopatus biſtūm.
- m s Episcopus id est pſul. biſchof
- f p Epistola ein brief.
- n s Epitaphiū ē ſuprascriptō lapidū tumulorum
- d p Epulari id est comedere eſſen
- eth Epule ſz̄m quoſdā p corpali cibo accipitur. Sz̄ epule arū.
p ſpūalī t̄m. ſpeyſe
- f p Equa ein pfert; mütter,
- m t Epulo id est ioculator querēs p̄adīa dominorum.
- a p Equare id est equum facere. gleich macben
- m s Equus. i caballus ein pfert. vñ idem quod iudiciū. rechte
- d t Equalis gleich
- f t Equalitas gleicheit
- Eques est homo ſedens in equo.
- m s Equeſter est qui vadit in equo. ein reuther
- n s Equicium est locus vbi equi indomiti ſeruantur
- a p Equipare id est imitari vñ equare vñ parem fieri
- a s Equipollere id est parificare
- f p Equipollentia id est ſimilium rerum equalitas
- diūc Quidem id est certe
- f p Equiria ein roſ; markt.
- n s Equinoctiū id est equalitas noctiū cū diebus
- n p Equitare reitten. vñ equum facere
- m q Equitatus est act⁹ equitādi. l multitudine equicium
- f t Equitas gerechtigkeit
- n s Equivalere id est parificari cōferri affilari
- m s Equiuocus ca. cū ē quod ſub vna voce p̄la ſignificat.

- n t Equor id est mare tranquillū. v. Cū fremit esse fretū mare
dicas cū sit amar Pont⁹ ponte caret sed ab equo d⁹ equor
a t Eradere vsz scheren
a p Eradicare ausz graben.
m s Erarius id est monetarius. oder ertz gießer
f p Erfordia est quedā ciuitas erfort
p po Erza engegen. Et capitur in bona significatōne.
n s Ergasculū idem quod carcer
n s Ergasterium idem
m s Ericius ein ygel
n t Erigere e.t ex ymo sursum regere vff richten
a t Eripere erlösen
f t Erinis id ē furia infernal is. Vel quedam herba
m s Ermofroditus est qui habet vcriusq; sex⁹ pudibunda. id ē
maris et mulieris Ermofrōdita idem
a p Erogare id est distribuere expendere in elemosinas
f p Erpica eingke oder schlitt /
n p Errare irren
m s Erraticus id est exorbitus irrig
n s Erubere id est verecūdari schemen.
a t Erubescere scham rott machen
f p Eructa ē modicua vermis rup. l quedā herba.
n p Eructare aussprechen
n p Eructuare quasi de pleno extra nanciare
n p Erudare id est purgare fezen
a q Erudire id est instruere vnderweisen
m t Erudit⁹ id est doct⁹ instrukt⁹ ein lerer
a t Eruere id est liberare erlösen /
m t Eruginator schwert fezen.
n p Eruginare schwert fezen /
f t Erugo tria significat. Primo est vicium rodens ferrum/
rost. Secundo est vermis sugen⁹ sanzaine. Tercio est vermis q
nascitur i estate rodens legitez wþbel
a t Erumpere aussprechen
f p Erumna. i. calamitas miseria inopia kummer
a p Erumpare id ē destruere
n t Es ē nomē generale ad quodlibet metallū
f p Escaspeysz ab edo qz ea os capiat
f p Escanea ein schar oder molcken. Escaria mēsa plēa escis
Esculus ē quedam arbor mispelboum.

- n s Esculum est fructus ilius arboris. ein myspell
f p Esbon est pum nomen ciuitatis. Et d̄ quasi extra sedem bonā/
n s Esba est quedā auis/
f t Estum est geius vehiculi. ei in bāgen wagon/
n p Estiuare summern
n p Estimare wenēn
m a Estius summerlich
m s Estus id est calor & feruor hptz. Inde Estuosus a.ū.
a p Estuar e hptzen.
n s Estuarium ein batt stube
f p Esula maior est quedā herba wolffa milch
f p Esula minor est quedā herba. esels milch
n q Esurire hungern
Esus id est comedus gessen
Esux est quidum piscis. ein lachs
diūc Etcetera v̄bas; vnd ander. Etq; id est et
m c Echer hymmel.
m s Ethereus hymmelsch
m s Ethicus id est moralis. & est vnu speale ydeoma
m s Ethymologus id ē veriloquus
f p Ethymologia est petas sermonis. vel vel dī veriloquium
ein bedeutynsse
f p Ethiopia moren land/
a t Ethiops ein more/
n s Etrogenium est res cuius quelibet pars non habet denia
tōnem totius ut manus digitus. Et dicitur ab etheron. id ē vari
um et genus natura
f p Eua interptatur ve vel vita siue calamitas v̄l m̄r viuetiū.
a p Euacuare lere machen
n t Euadere entgn̄. oder entdrynnen/
n p Euaginare entbllossen oder aufz ziehen
g in Euan grece id ē puerio latines/
n s Euāgelium id ē puersa nūciatō/
a t Euanere verschwinden Euanescere idēm
n p Euaporare id ē calefacere v̄l vaporēm emittere/
int Euax est interiectō gaudijs. & ē nomē principis/
f p Eucaristia dicitur sacramentū corporis xp̄i. Et dī ab eu qd̄
ē bonū & caros grā quasi bōa grā
a p Euentulare id est discutere vel gratulari

- m s Externus a. u. id ē eternas
a t Euehere ausz fierien
n q Euenire ausz kommen
n t Euellere ausz reyffen. jetten oder wurtzeln
m q Euentus id est fortuna. Et indifferenter significat prīns
cipium vel finem alicuius rei
a t Euertere vtab kerien
n s Euocum güt gelüche
m t Eyrates ē fluuius fluens de medio paradisi
i n t Euge eit signū leticie. ⁊ denotat affectum bonitatis
n s Eulogium est sapia vel bona fama. vel testimonium vel cā
tus. Item eulogia dicuntur laudes electe
f p Evidenti i offenbarnz
Evidere offenbaren
a p Eviscerare id est viscera extrahere entweiden
a p Euitare vermeydēn
f t Euitatio vermeydunz
f t Eumenis dicitur furia infernalis quasi oī bono deficiens/
Item eumenides dicuntur anime infernales
m s Eunucus grecū ē id ē spado oder ein lugener Euo as are.
id est insamire. ⁊ inuenitur p euacuare
n p Euolare ausz fliegen
f p Euphenia id est bcn⁹ son⁹. s; Cacephaton est mal⁹ sonus.
f p Europa est ultima pars mundi ubi est roma
m s Eurus est ventus flans ab oriente. oster uint.
f p Eusebia bie. i. pietas. Unde Eusebius id est pius Unde s; m
compositōnem eusebia id est bona pietas
n p Euangelizare id est predicare. vt pauperes euangelizan
tur id est in euangelio informantur
n s Euangelium id est bona nunciatio
d p Est aliquis bona nuncians
n s Euum id est perpetuum vel seculum
ppo Ex pro extra. vel pro valde accipitur ausz cder von
f t Exactō ē iniustus peticio. beschetzung
n p Exactōnare beschetzen
m t Exactor oris id est iniustus petitor beschetzer
a p Exagerare id est attollere. maius facere. cumulare.
f t Exageratō id est cumulatō. beschwerunge
a p Exacerbare. id ē uias acerbas colligere zirne. irre äfecbtē
f t Exalare id est spūm emittere Exalatō talis actus

- a p Exaltare id est in altū extollere erhöbe
a p Examinare id est probare equaliter iudicare verhören
n s Exametrū ein versz vō sechs fiesen
n t Examen id est iudicium discretō probatō inquisitō
m s Exanimus vel exanimis v nmechtig
a p Exanimare id est debilitare perterrefacere
a p Exarare id est describere vel valde arare aufz ackern
a p Exasperare. id est exacerbare omouere v̄l alperū facere
a p Exaudire erhören
a t Excellere id est excedere sup are vel extra cedere
a p Execare erblinden
Excellere vbertretten
m s Excelsus id est altus. et cōparatur sus. sior. issimus
a t Excerpe. i. extra cape eligere vel extrahere
f p Exceptoria sunt q̄ excipiuntur vel debet excipi
n s Excidium id ē destructō vel euersio. ein dot schlag
Excidere id ē extra v̄l valde cedere l destruere
m s Exceptorius ein aufz nemer
a p Excitare erwecken
Excolare aufz sephen
n t Excolere id ē diligenter colere
a p Excommunicare. i. communione priuare.
f t Excommunicatō est q̄ sepat hominem a sacramentis eccie.
p p Excoicatus einer der in ban ist gethan
n p Excoriare schinden
f t Excors vnmächtig
n p Excurbare v̄l brietten od wachen
Excurbie wacbunge. vt i menijs castrozū
a t Excutere aufz schlagen
a p Excusare entschuldigen.
d p Excrecere id est maledicere excōicare vneren/
a p Excumulare aufz sameln
Excrecabilis vnerlich/
f t Excrecatō id est detestatō l maledictō.
a t Exemere id ē extrahere Vnde sanctus petras exemit gladi
um et percussit.
f p Exedra est sedes vel thron⁹ presbiterozū
a p Exenterare id est eviscerare v̄sch entweiden.
a p Exequare gleich cō schleibt machen
a t Exequi id est extra alia sequi nach volgen

- n s Exercere vben Exercitium vbung
a p Exercitare stettenglich vben
m q Exercitus tue. tui. ei n schar folkes
f p Exequie arū. tantum pluralis numeri begengnyz der dot
ten. officia mortuorum
p p Exesus ausz gessen
n q Exhaurire ausz scheppen
p p Exhaustus ausz gescheppet
a s Exhibere beweisen oder erbieten
n t Exhilarescere frölich sein
a p Exonerare vñren
Exorbitare jrr gan
d p Exhortari er manen.
n s Exitium id est mors vel tormentū Exitialis töttlich
a t Exigere id ē requirere
m s Exiguus a. um. id est parvus/
a t Exiliari id ē in exilium ire/
d t Exilis. et hoc le. id est modic i valoris schnēde
n s Exilium id ē pegrinatō. quasi extra solium positus
n q Exilire ausz springen/
a q Exinanire vnderthon machen diminuere vel deprimere/
a t Exinaniscere id est frequenter exinanire
n p Existimare wenen oder meynen oder achten/
n t Existere gegen wurtig stan
adū Eximproviso vnfirsichtenglich
d t Exlex id est ex lege positus ausz setzlig oder maltzig.
a s Exclere id est tristare vnwirdigen/
adū Exopposito gegen vber
a p Exonerare entladen/
m s Exodus grece id est exitus latine. Vl est liber qui tractat
de exitu filiorum israel/
a p Exorare vllkummenlich bitten/
d p Exordiri id ē incipe vel loqui an heben begynnen
p p Exorsus id est inceptus/
n s Exordium id est inceptō. Etiā dī prima pars in rethorica
m t Exorciston grece id ē adiurator latine vel increpator
d t Exorcista id est coniurator vel increpator
a p Exorciso as. are id est adiurare v̄l increpare.
m s Exorcismus ē diuratū aduersus dyabolum vt recedat

- a p Exostare id est ossa extrahe
p p Exosus id est valde odiens
a t Expandere auf spreitten
n s Expansorium ein hunger duch
n s Expauere forchten. Expauescere idem
o t Expers id est imunis
n p Expectare wartten
m s Expedit est ubi impsonale id est vtile est
m s Expeditius ausz richtig
Expeditus aus gericht
n q Expedire aus richten
a t Expellere aus triben/
Expendere aus geben/
f p Expensa kost oder gebung
d t Expisci aus dem schlaff wachen oder wecken
p p Expectus erwacht
d t Experiri erfahren
p p Exptus erfahren.
f p Experientia erfahrung
n s Experimentum befindung
a t Expetere heischen
p p Expiatus ta.tu.gereyniget
a p Expiare reynigen
a p Expirare id est mori spum emittere
a p Explanare schlecht machen
a s Explere id est finire erfillen
adū Explicite id est manifeste.
p p Explicatus aus gericht.
a p Explorare id est exquirere inuestigare. Et ponit plo. Et
cōponitur ab ex et plo.
m t Explorator ein nach spirer
v d Explicit id ē finis est.
Explicūt id est finiuntar
d t Expolire ausschlichten/
a p Expoliare id est predare berauben.ab ex et spolio.
a t Exprimere aus drucken/ vel manifestare In expissus
adū Exquoseyten mal
a p Exprobare schelten/
f t Exprobato id est diffamatō
a p Expugnare aus; fechten oder verwinden

- a p Expurgare·ausz kerēn oder reyn machen
n p Exquamarē fisch schūpen
n t Exquirere erfaren·inuestigare·extra querere.
Exsors vnglucksam·Exmnus wachent
n t Expuere·i·extra spuere·ausz speyhen·
n s Exta sunt intestina animaliū.
f t Extasis id est excessus mētis ppe amechtig/
v ip Extat einer der vber stat
a t Extēdere id est explicare expandere ausz spannen/
n p Extenuare dynn machen
n s Exterrere erschrecken
Exterminare ausz enden/
m s Exter ra·rū·i·vltimus v̄l extraneus
adū Exterius ausz wendig
m s Extremus der außerst/
a t Extinguere id est mortificare·et ptinet ad ignem
a p Extirpare·i·emittere·euacuare·ab ex et stipo as
o t Extirpex v̄l extispex id ē augur qui inspicit exta/
a p Extirpare id est a radice subuertere·ausz reiden
a t Extollere erheben
a s Extorquere ausz zwingen
p p Extortus ta·tū·id ē extractus
m s Extraneus ause lendiger
n s Extremū primū das forderst ende/
n s Extremū vltimū das letste ende
f t Extremitas die letste keit
adū Extremo id est vltimo z üm letsten
n p Extricare auff lassen·Extricabilis id ē solubilis
a t Extringo gis·gere·i·stricaturā remouere
m s Extrinsecus id ē extrane⁹·Extrinsice ausz wendig/
a t Extruerē verstoßen·Exuberare id ē supfluere/
n p Exsudare id ē sudore emittere·
d t Exuere ausz ziehen
d t Exul ein ellender/
n p Exulare id ē in exilium ire.
a p Exultare id est gaudere
a t Exurgere vffstan
f t Exuie sunt vestes exante p vetustatē sine p spolia/
m t Ezechiel iterptatur fortitudo dei
m p Ezechias iterptatur fortis deus v̄l dñs

f p	F aba bon fabacium bonen strow/
m s	F aber est nomen substatiuum schmid . Sed faber bra brū id est caut̄ pulcher īgenios⁹
f p	F abrica ein schmide
a p	F abricare schmidēn
n t	F abrule schmid gezeug
f p	F abula ein mer
a p	F abulare mer sagen
m t	F abulones sunt fabularum inuentores
f p	F acula diminutiuum a fax/fackel
f p	F acecta höfflichkeit
<u>n t</u>	F acere machen
n t	F acessere id est cum desiderio facere
m s	F acetus hypsch ichtig
f q	F acies antlitz
adū	F aciēt̄ id est ḏ facie ad faciem p̄tinens
d t	F acilis et hoc le leucht zu lernen
n t	F aci⁹ oria id est p̄ct̄m
d t	F acilcor id est abunde facere
f p	F aculena id est splendor
m s	F aculentus ta tum id est clarus splendidus
f t	F acultas tria significat v̄Artes diuitias notat auxilium qz facultas
m s	F acundus red sprechig
m s	F acūdiosus plenus facūdia
m s	F agin⁹ būchen holtz F agine⁹ a um idem
n s	F aginetū est locus vbi fagi abundāt
f s	F ag⁹ est arbor quedā būch baūm
f p	F alaria est instrumentū que lapides iaciuntar
f p	F ala est domus vbi imagines venduntur l turris lignea
f p	F alanga stang
m s	F alcari⁹ segessen macher
f t	F alanx id est turba schar
n p	F alcare me gen
n s	F alcastrum seges; F alx idem/
e t	F alco onis est nomen avis falck
n s	F alerñū dī bonū vīnū a falerno mōte dictū
m s	F alerm⁹ est quidā mons
	F ales est dea frugū
n s	F alū li est loc⁹ vbi crescūt bona vina

- a t fallere i. decipe l deludere. betriegen
a p fallerare id est ornare/
f p fallera pferd geschmide
p p falleratus id est ornatus
m s falsarius ein felschen
falsare vñ falsificare. falch machen
f t falx cis. ein sickel. oder ein segesz
f p fama est nomē bonarum et malarū rerū
n t famen id est locutō a for faris. Inde famositas
f t fames ē appetitus edendi. hunger.
n t famere id ē esurire hunger. famescere idem/
m s famelicus ca. cū. id ē esuriens
m s fameticus idē quod famelicus.
f p familia hausz gesinde.
d t familiaris id est domesticus amicus. heymeliche *familias*
m s famulus ein dienst knecht
f p famula ein magt
m q famulatus id est seruitium dienst. famulamen idem
d p famulari id est obsequi obedire vndetennig machen.
m s fanaticus ca. cum. id est lunaticus insanus ppter fanū vio
latum. vel custos faniscz sacerdos/
n t fantasma betriegnisse oder bedüncknyssse/
d p fantasiari. phantilieren/
f p fantasia bedenckunge. oder fantasyp
m s fantasticus ca. cū. i. continēs in se fantasiā
n s fanum beth hausz. Et dicitur a fando per cōtrariuz. quia
in ecclesia non debent fieri fabulatōnes. sed deuote oratōnes
n t far farris. ē quoddam genus annone prie mele
n q fartire id est saginare implere. wurst machen
f p faretra a feron quod est mors. ein kocher
n t farcimina sunt carnes minute incise wurste
n s farcina sunt carnes minute vnde fiunt farcimina
n t farcimen ein wurst
f p farina mel a far
f p farinacia est cesus pilorum
f t farrago est vilis auena. vñ mixtura pablorum grob füter.
f t farricaptō ē cista que capit farinam melkast.
d p fari id ē loqui sprechen faridus gemenget
m t fartoꝝ wurst machen fartrix inde.
n in fas zymlich.

- f p fascia ein wickel schnür. fasciola idē
a p fascinare id ē icātare. zaubern
n s fascilū id est incantatō v̄l maleficium. zauberey.
m t fascis in singulari numero est onus ein borde
m t fasces pluralis numeri sunt honores
g in fāse id est transitus ein vbergang
m s faselus est parua nauis ein kleins schiffelin
e s fasianus est quedam aṇis ein fasant
a q fastidire verdiessen.
m s fastidiosus a.ū.i.plen⁹ fastidio
n s fastidium id ē tediū verdiessung. v̄l superbia
n s fastigiū id est celsitudo. forst oder höhe.
m q fastus tus tui id ē supbia. hoffart.
m s fastus ta.tū.i.licitus. zymlich
m s fastus est liber ānualis in quo gesta regum scribuntar/
n t fatale abenteurlich
p p fatatus beschert
d s fateri id est loqui bescheiden. beichten oder offenbaren/
a p fatigare mied machen
p p fatigatus mied gemacht
f p fatigatō miedekeit
n s fatum abenteur id ē cōstellatō v̄l fortuna
m s fatuus a.ū.i.stultus ein doze
m s faudicus ca.cū.pn̄l.cor̄.ē ille q ni vera dicič
n s fauere id ē fauorem dare. gynnen
d t fauorabilis et hoc le.gynstlich.
m t fauor oris.i.auxiliū laus v̄l assensus. gons/
f p fauilla id est scintilla extincta
m s fauonius ē nomen venti wester wind
m t fautor id est dator consensor in malo ein gynnēr
m s faustus ta.tū.id ē felix cui fortuna fauet/
m s fauus ē mel in cera hungweffel
f t faux est palatum. der rache
f t fax cis.fackel
n p faxo as are.i.facere. tē verbū defectiū
f s faxinus est quedam arbor. asch
f t febris ē pestis quedā die kalt sucht
a p febricitare id ē febrē habere
m s februarius ē secūdus mēsis anni
m s fecūdus da.dū.i.fertilis abundās.fruchtbar

- f t fecūditas fruchtber keit
a p fecūdare fruchtber machen/
a p fedare vnreyn machen
a p federare.i.pacificare l firmare.
n t fedus eris id est par que fit inter dīmantes
m 8 fedus a.um id est turpis sordicus deformis stinckent
n t fel lis a foilis dē gall
o t felix id ē fortūnatus beatus.l est xpum nomen viri
m 8 fellicus id est amarus.bytter/
f p femella le.di.i.pua feia
n t femen a femur.i.coxa feminine weybes hūffte
n t feminalia weybes gemechte femoralia idem
m 8 feminineus weypliche femininus.a.um.idem/
n t femorale est braca virozū oder ein lender/
n t femur oris est coxa virilis ein mans; hyfte
n p fenicalū fenchel
m 8 feniceus a.um id est rubeus/
d p fenisseca est ille qui fenū secat
m t fenix ē auis arabie Sed fenix om̄is generis ē hō rubeus/
m t fenerator ein wücherer
fenerari wüchern/
f p fenestra a fos quod ē lux/ein fenster/
n 8 fenū heuw
n t fenus oris id vſura ; wifaltig wücher
m 8 feodari⁹ leben man feodalis idem/
m 8 feodus leben güt
a p feodare beleben/
f p fera wilt Carnes ferarū wiltprech
d t feralis.id est mortalis/lugubris/funebris
f t feralitas.id est.crudelitas.feritas idem
n s ferculum eyn spys; adū. fere.id est.xpe vel quasi
m 8 ferentarius.id est vexilifer vel sagittarius
n 8 feretrum.id est libitina.eyn bare.a feron qđ est mors
f p feria.id est cessatio ab opere seruili.Unde et feria dicit⁹
festinus dies in quo cessare debemus ab operibus servilibus in
quo sola res diuina debet geri
a p feriare.i.cessare ab operibus.sed potius.ferior.aris.
d t ferialis id est.cessabilis ab operibus
m 8 ferin⁹ a um id ē venatio wiltlich
f ferire id ē pcutere

- n s fermentare id ē fermento corrumpe·befeln
n s fermentū id est zima·a feruēt ues
f t ferocitas grymmekeit
f p feronia id est viale ein steg do man vber gat
o t ferox id est crudelis grimmyg
m s ferus ra.rū.id ē crudelis d gr⁹ asper seuuſ.
a s feruere hitzigen
m t feruoz hitze
m s feruidus da.dū.id ē calidus et iracundus hytzig
n s ferramētū ē iſtrumētū ferreū
m t ferrator id ē faber ein schmid
m s ferrari⁹ id ē faber
a i o ferre id est pati v̄ gerere
f t ferrugo id est ferri rubigo roſte
n s ferrum eyſen L. Eynz
d t fertilis id ē abundās multa ferens·fruchtbar
f t fertilitas fruchtberkeit
n s fertū id ē oblatō que altari offertur·et ponitur pfarthz
p p fessus myed
f t fessitudo myedekeit
n p festinare id est accelerare·eylen
adū festinanter id ē festine eylich
m s festinus a.ū.id ē celer eylich oder schnelle
m s festiuus a.ū.hochzeutig
f t festiuitas hoch zeuttlichkeit
n p festiuare feuren oder hochzenten
f p festuca est stips l puluis. stob in der ſonnen.
n s festum est illud lignū in ſummitate dom⁹ ad quod dia diri
guntur tigna et in quodueniūt
m s festus ta.tū.id ē ſolemnis v̄l festiuus/
n s fetere ſtincken
n s fetare id est generare v̄l parere
p p ferans id ē generans.v̄l idē qđ pecus vel ouis
m t fetor ſtanck
m s fetidus id est putridus ſtinckend
f t fetidi tas ſtinckunge
m quu fetus tui·tui·ē fructus iacens in vtero matris
m s fetosus fa.sum.i.fetidus ſtinckende
m s fetus ta.tū.id est plenus·Quandoq; dicitur fecundus v̄l
liberatus

- f t fex cis·hefen oder drüsen cleū/
f p fiala penk correpta·eyn ·gotterolf vel vas i quo s̄uatur
m t fiber id ē castor·eyn byber oder eyn otter quod alio noz
mine dicitur fibex
f p fibra·eyn halsz ader et ē organū vocis
a q fibulare id ē cū fibulis ligare spengeln
m s ficari⁹ est aliquis colligēs vel vendēs ficos
m s ficari⁹ sūt hoies siluestres solū de ficulis se nutrientes de
quibus Psalme in·iii·caplo legitur
f p ficedula ē qdā auis/eyn grasz mucke
n s ficitū est locūs vbi fici habūdant
n s ficticiū est illud quod fīngitur/eyn gedichte
n t fictile/eyn erden vasz oder doppen
f p ficulnea ē paru⁹ ficus Et dicit⁹ a fico arbore
m s ficuln⁹ na·nū Idem p ficulnea
m s Ficus/eyn feygē baume a fecūd⁹·da·dū
n s fideiuber id ē fidem p aliquo dare/byrge werden
m t fideiussor est qui palio se obligat/eyn byrge
f p fidelia est olla monachorū dicta a fidelitate Eciam potest
esse plis numeri vt fidelia oia mādata
m s fidifrag⁹ est aliqs qui fidē leuiter frāgit
n t fidere/getrauwē/verbū neutropassiuum
f q fides /drauwe oder glaube fidecula dimitm
f t fidis id ē corda cithare /eyn seyrē fida idem
adū fide t glaubhaftig
m t fidicē vel fidecena ē qui vel q̄ canit i fide
n s fidius est anularis digitus/eyn golt fynger
m s fidus id ē visus/sz nō est in vsu vel dicitur fidelis
d t fiducialis/getrauliche
f p fiducia/getrauhēpt/
m s fiduciari⁹ a·ū id est fidus/eyn gedrauwer
n t fio is·it id est incipere esse ·de nō esse trāsire ad esse·wer
den Et est verbū neutropassiuū
f p figella/eyn fydel Vel quedā auis vel herba qdā
m t figellator/ein fideler
a p figellare/fydeln
a t figere id est inferre fortiter vel stabiliter imponere
f p figura id est forma/eyn gleychniſſe oder eyn gestalte
m s figul⁹ id ē ollarius luticōpositor /eyn hefener
n s figmentū/eyn gedicht figmen idem

- d t** **f**iguralis et hoc le. figurenlich
figurare figuren
a p **f**ilare spynnen oder zwirnen
n s **f**ilaterium ē membranula vel breuicellus in quo erat scripta
lex ut seruaretur quā deferebāt ante pectus
m s **f**ilius ein son
m g **f**iliolus id est parvus filius
m s **f**iliaester ein stief son. filiaisticus idem
f p **f**iliastra stief dochter
f p **f**iladelphia ē ciuitas arabie
m s **f**ilippus interpretatur amator equorum. l os lampadis/
m t **f**ilix est herba de cui⁹ cinerib⁹ fuit vitra
g i **f**ilos grece id ē amor latine
m s **f**ilocopus id est amator iactantie qui vult ut labor suus
appareat.
m s **f**ilosogus est amator rationis
m t **f**iltrifex ein filt; macher
m s **f**ilosoph⁹ id ē amator sapientie
f p **f**ilosophia id ē amor sapientie
n s **f**iltrum vel filta filt; l quedam herba
f p **f**imis id est sterlus myst
n p **f**imare mysten
f p **f**imbria est extremitas vestis ppe saume
d t **f**inalis. et hoc le. entlich
adū **f**inaliter entlich
a t **f**ingere id ē excogitare dichten
m s **f**initimus ma. mū. id est proximus vel vicinus
a q **f**inire id est terminare. consummare. perficere. enden
f p **f**iola ein vibel
fiolata vibel kraut
n s **f**irmamentum vestung/
a p **f**irmare festen
n s **f**irmaculum est illud super quo aliquid firmatur/
adū **f**irmiter festegliche. firme idem
m s **f**irmus starck oder fest
f t **f**irmitas festigkeit
a t **f**indere id est scindere spalten
n t **f**iscale est redditus regum. omnia enim publica dominica
lia fiscalia dicuntur
m s **f**iscus est bursa regalis seu archa principis.

Werest du mit vōe wert ich

Adam bspv. bsd.

Domo Domini

Bontder
an Tag 25. M
1544

- f t fissis grece id est natura latine
d t fissilis est quod facile frangi potest
f p fissura id est scissura ein spalt oder rysse
m s fissus id est diuisus gespalte. a fido id ē diuide
f p fistula ein pfisse. Etiā dē infirmitas quedā
a p fistulare pfissen. fistulator pfifer
f p fixura ein wōden zeichen flabellū wedel. flabru idem
p p fixus. a. ū. a figo gis. xi. xii. i. stabilis. flagelū geisel. n s
n s facteo id est macere. mager werden. t capitur p are sce
re. qz qui macet ille arescit m t flactor id ē marcor
a p flagellare. i. cū flagellis corrigere geyseln
m s flagicōsus sa. sum. i. maliciōsus libidiosus flagiciū pētū
a p flagitare id ē expostulare qzere rogare perere
m t flagiton die belle. flagrare id ē ardere.
n t flamēn wint v̄l pliū v̄l sanctus spūs vel presbiter
f p flammiuoma ē nubes q fert flammā
m s flamariā ē ille qui facit ignem v̄l flammā. flāma flāme
n p flamasco id ē incipio v̄l desidero ardere
n s flāmēolū id ē ornamētū vel peplum
m s flammiā mia. miū. flemmiā flādria regio qdā. flādern.
f p flāgendula ē nōmē piscis ein blattys; oder scholl
n p flare wehen oder blasen. et cōponitur cū re p et suf
m t flasco einflesch. flasculū idem p p flatus blase
n s flauere gel werden oder blaue. colorē puertere
m s flaucus vel flauus a. ū. blaue.
f t flauedo blaheit. flaua dicitur spica matura
n s flauelinā gogeler oder bla lypnen dūch
f p flauiola ein korn blüm
n s fletum ein fliet. t est ferrū cū quā minuitur
m s flegmaticē est homo illius cōplexionis. kalt sichtig
a t flectere id est curuare. byge. i oder krymmen
n s flere weinen. fletus tus. tui. geschrey
n p flebotomare schreppen oder lassen.
m s flebotomē ader lassen. flebotomator idem
f p fleuma est quidā humor wassericht blüt.
f p flexatura krymmung flex⁹ gekrymmet
a t fligere prynigen. t cōponitur cū aff
n s florere blyen. floretū ē loc⁹ ubi flores crescunt flos
reani sunt quidā heretici dicentes de im creasse malum
m s floreticus ē rethoricus deflorās dicta sua

- f p florēcia ē qđā regiō l ciuitas i ytalīa.
m s florenus ein guldīn
m t flos ein blūm.
m t flos campi. morgen rosze flos amoris idem
m s flosculus dī. ein blymelin
m s fluctuag id ē vag in fluctu.
n p fluctuare schwymmen oder fliessen
f te fluctuatō fliessung. Inde fluctuosus sa. sum.
m q fluctus etus etui id est aquarū inundatō flusz/
n t fluere fliessen. Et oponitur cū cō. af. de. re. in. re
f p fluenta flusz. et capitur aliquādo p sapientia.
n s fluentū ein flusz. flumen idem/
m s fluuius flusz. fluoz illustrum idem
f p foca ein salm oder mer kalb
m s focari⁹ ē aliquis faciens ignem. l panis cinericius/
f p focaria id ē dcubina
m s focus ein hert foculus idem/
f p fodula ein bolle oder schapf.
n t fodere graben/
n s fodiū ē reseruaculū alicui⁹ rei
n s foliū blat oder laube. n s folibalsamū vngētū qđā
m t follis blasz balg. follicul⁹ id m s foll⁹. i. stult⁹ l supb⁹
n s fomentū. i. nūtrimentiū n p fociare. i. ignē facere.
a p focillare. i. fouere nūtrire l reficere.
n t fome füterūg oder narūg/
m t fomes idē p lignū aridū l fūg zunder
m t fons brunne fonticul⁹. i. paru⁹ fōs
m s fon⁹ id ē sō⁹ fonit⁹. i. music⁹ n t forale span nagel
n t foramē loch
foraminare hol machen
f t forago ē herba l filū cū quo textores fila distinguūt
adū foras auswendig f p forcipula klein zang lonz
d t forceps ein blech scher. v. sex ē filoz ceps ferri perqz pi-
fore wesen ybū defe. f t forez thore a foris l foras
forena ē nomē piscis ein forheln
d t forensis t hoc e. i. in foro exñs
m s forinsecus ca. cū. id ē extrane⁹ auswendig
f p forma gestalt formariū stempfel
f p formella. i. piscina ein visch deych oder weyher/
n t formile ein kes kare/

- f p formica ameisz.
n p formidare furchtē.
f p formido id ē timor.
m s formidosus sa sum. id ē formidine plen⁹
e s Formipedus ē nomen avis f p Formipeda leyst
m s formosus sa sum syberlich oder schön
f t fornax ein ofe. Et dē a fos id ē ignis fornacul⁹ dimi.
m s fornicarius id est luxuriator fornicatō id ē aie necatō
m t Lornix dicitur lupanar dom⁹ meretricum v̄l meretrix. Vñ
Grecista fornix lenonis loc⁹ ē piter meretricis
f t fors id ē euent⁹ rerū gelyck
adū forsan vel forsan vileucht
n s fortaliciū ein schlosz oder burgfestung
d t fortis id ē robust⁹ starck
a p fortificare starck machen adū fortuitu mysselich
m s fortuitus ta tū quod forte attingit
f p fortuna est tempalis euētus rerū glyck
n p fortunare id ē fecūdare p̄fperū facere glycklich machen/
p p fortunatus glycksam
m s forul⁹ id ē bursa l scriptorium l cista libron⁹
n s forū ē loc⁹ vbi res vēduntur marckt/
m t fotor id ē nutritōz
f p fossa grüb. fossoz graber
n s fossorium grab scheit oder grab schufel
d t fotilis id ē nutritibilis apt⁹ ad fouendū
a s fouere id est nutritire calefacere reficere l p cibū l p calo= rem l p requiem v̄l per alia
n p fragare id ē redolere.
n s fragū v̄l fraga erpber.
d t fragil a frāgo gis dō id ē debilis
n s fragmentum. eyn bruch. et dicitur a frango
n t framēn. inis. eyn gebrochen stück
m s fragor est sonus in siluis in fractione arborum.
f p francia. francken rich/
f p framēa dō gladius ex vtraq; pte acutus vel baculus
d p francigena. i. genitus a franco vel in francia/
m t franco eyn franck. franc omia franckenland/
m t frater a fructu dō quasi fere alter ethimologia est/
a t frangere. t. brechen
m s fraterculus. i. puus frater eyn kleiner brüder.

- d p Fratriada eius brüder dochter/
f p Fratruſſa ē vxor fratrīs. et dī a frater/
f p Fratria dī vxor l filia frīs l cōgregatō
m t Fracruel est filiū l filia fratrīs
a p Fraudare id est decipere surripe betriegen
f t Fraus dis. betrygnis
f p Fraudulentia bedrigere/
m s Fraudulentus ta. tū. betrogen hafftig.
epi Fraudula est auis quedā. golt amer
f s Fraxinus est arbor quedam. aſch
m s Fraxineus es chyn
n t Fremere id ē murmurare grymmen oder töben
m q Fremitus id ē murmur ferarū grymmung
a p Frenare. zemen
n s Frendere id est dētes op̄imere v̄l acutere
et̄ frenum ei. z am. et dī a frendeo des
m s Freneticus ca. cū dī ille qui frenesim patitur
f t Frenesis ē morb⁹ caduc⁹. fallensucht
p p Frequēs stette/
f p Frequentia stettikeit
n p Frequentare id est assiduare
n s Fretū id est mare. qz fremit et insanit sup dēs aquas.
p p Fret⁹ id ē fult⁹ tut⁹ ipauidus p contrarium/
a t Frico cas care krauen/
n s Frigere id est algere v̄l torpere gefriesen
a t Frigere id est coquere aliquid in oleo/
e s Frigell⁹ ē nomen auis dyſtelfinck/
n t Frigescere kalt werden
Frigidare kalt machen
m s Frigidus da. dū. kalt. Inde frigiditas
n s Frigidariū ē loc⁹ vbi quid ponitur ne calore corrūpatur.
m t Frigoz est febris faciens hominem frigere v̄l idem q; ira.
Vnde ante faciē frigoris eius/
frigella auis qdā q frigore cātat.
n t Frigus kalt/
f p Frisia vel Frigia. friez land.
m t Friſo est aliquis de tali regione ein friez
a p Frixare rōſten.
n s Frixorium roſte cder brat pfanne
f p Frixura v̄l frixatura gerōſt fleisch

- n s frōdere bliēn. frōndescere inchoatiū
 m t frōs tis. ein stign S; frōs dis. i. ramus
 m t frōdator ē ille qui colligit frondes ad pastū aialiū. lē avis
 q̄ ex frōde cadit frōtosus a.ū. vnschemig
 m s fructific⁹ fruchbar. fructus frucht
 n p fructificare fruchtber machē
 f t frugalitas id ē largitas tpātia abstinentia ⁊ vtilitas
 f t fruges frucht frugal est hō tpate vite,
 o c frigi id est vtilis bon⁹ vel valens
 d t frui gebrauchen l̄ adherere an hangen
 n t frumēē supior ps gurturis n s frumentū frucht
 n s frugidemī korn aber n q frugidmiare korn abern
 adū frustra vnb sunst oder vergebes
 a p frustrare id ē decipe. frustrari idem
 n s frustū ein stuck. fructum ei: i ryppe
 m t frutex ē nōmē cuiuslibet arboris.
 a p fucare id ēst fūco de pingere v̄l colorare
 m s fucus est animal mai⁹ ape nō mellificōs sed p̄ alijs mel co
 medens. Et dī color qua mulieres se de pingunt
 a p fugare jagen fuga flucht fugere fliehen
 n t fulcimen befestunze. fulcimentū idem.
 a q fulcire vnder setzen id ē ornare l̄ sustētare
 n s fulgere id est splendere schinen m s fulgid⁹ schinig
 m t fulgor id ē splēdor. ⁊ pducit pnlti. i gtō.
 n s fulgetū id ē splēdor l̄ iubar schein
 n p fulgūrare blitzgen. fulminare idē fulica bagelgans
 f t fuligo ē nigredo q̄ fit ab igne. rūz n t fulmē dōnerstag
 m t fullo ein walcker q̄ pp̄at pānos et excādidat
 m s fuluuus dī vari⁹ color rube⁹ cū nigro/
 n s fultrū est ornamētū qd supponit lecto
 n p fumare rauchen. fumū emittere
 n s fumariū ein schornstein oder kamet. fumarius idem
 n t fumescrre berauchen. fumere idem.
 n t fumigale rauch fenster.
 f p fumiteria ē qdā herba katzen kirbel.
 m s fumus rauch. et dī quasi fos means.
 n t funale ē licin⁹ ad cādelā faciendā. dachē
 p p frixus geröst
 m s friuol⁹ la. lū. pnk. cor̄. id ē van⁹. frefeler
 f p friuolentia frefelkeit. mūtwilligkeit

- f p fūda/epn schlencker/quia lapides fundit
m s fūdus eyn grūt. et pprie p allodio quia fundat aquas vel
opes et diuitias Vers⁹ fūd⁹ fūdit aq⁹ sed fundit fūda lapillos
m s fūdan⁹ est rustic⁹ colens fūdum.
n s fūdamentū/epn grūt feste oder fūdament
n p fūdare id ē fūdamentū facere vel cū fūda iacere
a t fūdere id est sparge re emittere fugare
f p fūdibula id ē funda fūdibulū idem
n s fūdatus vō grund auf gefieret.
n s fūdū est yma pars aque.ein bache.
m s fūdulus est nomē piscis ein grundel
m s funeris dōttlich
fūnerare id ē sepelire
d t fungoz eris id est vti.gebrauchen.
m s fungill⁹ ein fürstahel.ē ferrū cui⁹ verberatōne ignis cōs
pellitur a lapide resilire
m s fungus id ē boletus schwāme.ē dī a fos
f t funis ein sayl oder ein strick
m s fūnicul⁹ id ē paru⁹ funis.
o t fūnifex seyl macher.
n t funus eris ē cadauer. ppe leyche
o t fūnebris id est lugubris
n s fūnestum l fūnebre luctuosum carmen mortuorū
d t fur·ris·ein diep.
d p furari stelen.
f p furca ein gabel v̄l patibulū. Et dicitur a fur et fileo. quia
fur ibi statim silet id ē tacet
n t furcale ein lissel in currū/
n t furere reysen oder doben.ē dī a furia
n t fūfur.klyen
m s furiosus sa.sū.tobendig
m s furibundus da.dū.i.similis furenti.a furio
f p furia dobunge a ferio.quia ferit corda hoīm
f p furia dicūtur pene ifernales
a q furire grymmen/
furnax id est fornax
m s furnus id est clibanus ein bachof.v̄l idem qđ nigēr
m s furnari⁹ id ē pistor ein becker
f p furna id est iurgia
m t furoz v̄l furia wietunge

- m s **F**usarius est qui facit fusas.
 f p **F**usa ein spindel
 m t **F**urtifer est aliquis ferens furtam ein diep
 m s **F**urtiuus a.ū. diepliech. **F**urtiuue adūū. idem
 n s **F**urtum ē alienē rei inuitō dōō drectatō
 n t **F**uscare schwertzen oder brōn machen
 f p **F**uscinula di. est parua fuscina
 f p **F**uscina ē instrumētū ferreum ein krauwel
 d t **F**usilis et hoc le. ad fundendū abilis gyesslich
 f t **F**uscedo falheit oder braunheit
 m s **F**uscus braune fal oder bleich
Fustis. i. bacul⁹ ligne⁹. **Vñ.** Cū gladijs et fustib⁹ existis tā
 q̄ ad latronem
 n s **F**usum ein klepper holtz. sicut leprosi habent
 a p **F**utare id est arguere duincere dfundere & reprehendere
 f t **F**utilis dicitur illud quod nichil pt retinere. ppe ein sephe.
 n q **F**utire id ē vana loqui vel fundere in futile
 n s **F**utz ein füter ob einer tafel
 p p **F**uturus ra. rū. zū kynftig
 m t **G**abriel nūci⁹ dei interpretatur. & fortitudine
 do dei qz p alijs ē nunciūs
 Gabula ē furca v̄l patibulū
 Gadir est pprium nomē ciuitatis i hispaia
 Gagates ein perlin stein **D**inop⁹ idem
 Gala id ē later ein ziegel
 Galata est regio illius populi ad quē scri
 psit paul⁹
 e p **G**alandria ē nomen auis ein galander
 f p **G**alatīna galantia ein galreyde oder gallantine
 f p **G**alaria ē alba via de nocte apparens in celo
 m s **G**alaxius ē alb⁹ circul⁹ i celo
 f p **G**alea ein helme. v̄l dī gen⁹ nauigij
 a p **G**aleare id est cū galea ornare. Galere idem
 f p **G**alleyda ein galley. & ptinet ad nauigandū
 m s **G**alerus est pile⁹ ex corio et pelle factus
 n s **G**alganū ē nomē herbe. galgen
 f p **G**allilea interpretatur trāsmigratō reuelatō v̄l volubils
 f p **G**alla ein eich apfel. ē fruet⁹ querci
 f p **G**allacia est qdā puicia asie
 f p **G**allea & gallica welschiland

- m q Gallicantus han krap. l tercia vigilia/
n s Galliciniū idem
f p Gallina ein hennne Gallicinere krewen
m s Gallinaci⁹ ein kappune qui vt gallina ducit pullos suos.
m s Gallicus ē aliquis de tali regione
m s Gall⁹ ē aliquis ò gallia. l fluuius. l sial. l sacerdos. v. Gal
lus avis gallus populus gallusq; sacerdos
f p Gama grece ē mulier latine.
m t Gamoz est mēsura quedā cū qua iudei diuiserūt māna. vel
est ciuitas destructa ppter peccatū sodomitīcū
g in Gamma ē septima litera grecoꝝ
m t Gamaliel interpretatur retributō dei
m t Ganges ē fluui⁹ quidā quē egyptij nilū vocat
m t Ganeo onis id ē leccator. ein lyet s precher
n q Gannire ē itendere l nutrire lacrare irridere. grynen ò
gemelichkeit treiben. t ē vulpiū
n p Gargasare est liquidū i collo vertere
m s Gargarus ē qd am mōs sic dictus. v. Gargarus mōs est. s;
gargar⁹ incola mōtis
f p Garba ein garbe
m s Gardian⁹ ē supior i ordine fīrm minor⁹
m t Garcio onis. i. leccator qui multa loquitur
n q Garcire ē fabulare multa loqui.
p p Garriens id est verbosus.
m q Garritus vogel gesang
m s Garriofolus negelin
n q Garrire ē clamare vt auis.
m s Garrul⁹ a. u. dꝫ ppe verbosus accēdente leticia.
n p Garrulare id ē multa loqui sine leticia
n s Gaudere frōwen
n s Gaudium frode
n t Gauſape pis. id ē mātile l mēſale dysch dūch
n s Gansapiū hantzwehel quasi gaudiū ſapiēs
f p Gaza id est pecunia v̄l thesaurus ein schatze.
n s Gazopilacū ein gelt kyſte
n s Gazetum idem
m t Gazophilax id ē thesaurus l custos thesauri
m t Gedeon onis/interpretatur experimentū
f p Gehenna id ē infernus locus ignis et sulphuriſ. Et dicit⁹
age grece id est terra latine et henna pfundū

- n p Gelare gefriesen
 Congelare samen gefriesen
 m s Gelidus a.ū gefrūstig
 n q Gelu kelte.
 f p Gelua ein klein grabe
 n t Gemere suftzgen
 m q Gemitus syftzung
 m s Gemebundus syftzende oder schrepende
 f p Gemellipera est illa que parit gemellos.
 m s Gemellus eyn c;wyling Gemini Idem
 n t Gemiscere suftzen
 f p Gemma est lapis preciosus
 m s Gēmineus id est clarus
 m s Gēmari⁹ eyn edel stein wercker
 f p Gena est locus lacrimarū vel inferior pars oculorū vel
 palpebra. wange
 f p Genalia id est pistibulum
 f p Genciana est quedā herba proprie enciā neraciomā
 f p Genealogia eyn geschlecht id est generacio vel linea ge-
 m s Gener est marit⁹ filie/eyn eyde
 d t Generalis id est vniuersalis
 a p Generare/geberē
 m s Genealog⁹.a.ū.est aliquis de genesi loquens
 f t Generositas id est nobilitas generis
 d t Genearchia id est princeps vel caput totius generis
 m s Generos⁹.a.ū. id est nobilis & boni generis/edel
 f t Genesis id est natura & quidā liber biblie
 m i Genazaret est mare galilee Tyberiadis Idē
 n t Genimē. inis. id est generatio vel germen
 n t Genitalia dicuntur partes corporis scilicet sexus virilis et
 femineus.gemecht
 m t Genitor.eyn geberer
 m s Genitiu⁹/geberlich g in Gentos id est decem
 d p Gentari/frue essen
 n s Gentaculum/eyn morgē brot
 d t Gētilis/eyn heyde qui nō baptisatur vt xpiani nec circū-
 ciditur vt iudei s̄ existit vt est genitus
 f t Gēns gentis a gigno dicitur/eyn felcke
 n q Genu a Geua/eyn knye in decli. in s̄ri numero
 a t Gen⁹ eris a generādo dī ein geschlecht

m s	Geometer vñ geometra id est terre mensor
m s	Geometricus idem meister des ert reichs
f p	Geometria ē vna de septē artibus liberilib⁹
m t	Geon est fluuius paradisi/l fōs qui cedrō dī
f p	Georgica est liber de cultura terze/
f p	Geographia ē terze scriptor
m s	Geographus id est terze scriptor
n p	Geographare id est terram describere
m s	Georticus vel georicus id ē terrenus
n in	Geralogodion est electuarium quoddam
n s	Germanus ein brüder oder ein teutscher herze
f p	Germana ein schwester oder teutsch frauw
n p	Germinare blu wen oder ausz spreissen.
n t	Germen id est generatō vñ fructus
m t	Gereon fuit rex hispanie
a t	Erere tragē vñ Desigt facio gero designat quoq; portō
f p	Gerra est mendacium vel piscis stichling
f p	Gerargia ē sacer principatus
m t	Gerzo id ē nugator.
m s	Gerotinus id ē nugatorius
f p	Gerula ein mystbere substātūe capiendo/sed adiectigē id est natrix
m s	Gerulus ein trager Gerulator idem
f p	Gesa est instrumentū pugnandi
a p	Gestare tragen
n s	Gestatoriū est locus ad quē aliquid portatur/
m t	Gestiolator ē qui mores alicuius solet agere et exercere
m t	Gesticulator id ē ioculator
a t	Gestilis et hoc le/treglich
n q	Gestire begern/vñ audire
m s	Gestuosus id ē linguosus litigiosus
n s	Gestū id ē opus vñ factū geschicht
m q	Gestus actus corporis cogitatō vñ mos/
n in	Gethsemani interptatur villa pinguissima/et est ad radi cem monti s oliueti vbi xp̄s orant
m s	Gibbus ein hoffer Gibberus l Gibberz idem
m s	Gibbosus hofericht
m s	Gibbosus idem
n in	Gyt ē gen⁹ leguminis simile cymio in quātitate
a t	Gignere p tinet taz ad virum q̄ ad mulierez. v Diz genezat

- mulier parit sed gignit vterq; geberen
 m s Giluus id est glaucus Inde giluedo
 h in Gymel est tercia litera hebraicoru. et iterptat² pleitudo
 n s Ginasium id ē exercitiū studij hochschule
 f p Gingula id est dentina zan fleisch
 m t Gyon Phison. Tigris Eufrates sunt quattuor fluvij flue
 tes de paradiso
 m i Gyon scdm katholicos est locus vbi salomō fuit inunctus.
 n s Gipsum spar oder spat v̄l terra vnde fiūt vitra/
 m s Giratiu⁹ vmb wendig
     Girare vmb wenden
 n s Girillum ein hasp el. oder ein garn wind
 n p Girillare haspeln oder garn winden.
 m s Girouagus a.ū. id est vndiq; vagans instabilis
 m s Girus id est circumitus ein vmbgang Girū idem.
 f p Glabella ē scabies v̄l nuditas capitis
 n s Glabellus la.lū.i.nud⁹ sine pilis
 m s Glaber bra.brū id ē lenis facie muliebris sine pilis vel nu
     dus vel curiosus
     Glabra id est vertex
 f p Glabilis id ē caluus v̄l lenis in facie
 m t Glabrio onis id ē caluus inberbis v̄l timorosus.
 m s Glabrius v̄l glaber. i. scabies. grynt oder reudig
 f q Glacies id ē cōgelata aqua. yse
 m t Gladiator id est pugil v̄l ille qui facit gladios.
 m s Gladi⁹ Ensis Macro Anceps framea Spada Ilymphea
     idem significat ein schwert
 m s Gladiolus id est paruus gladius. v̄l quedā herba swertel.
 f t Glans tis. ein driesz. Sz gläs dis. eichel
 f p Glarea id est argilla terra tenax leyme. v̄l lapilli quos flu
     ui⁹ trahit. Job. xxx. Aut super glareā
 m s Glaucus gel
     Glaucedo. gelheit.
 n p Glebare id ē rotundare syn well oder ront machen
 f p Gleba ē ces pes cum herba v̄l argilla
 n t Glebal interptatur noua vallis.
 m t Glebo omis. id est rusticus v̄l arator
 m t Glirio est cattus capiens mures. et qñz sumit² p glire
 n t Gliscere id est desiderare. Gliscetiu id ē desiderium
 d t Globalis kugenlich

- m s Globus dicitur p̄pē quodlibet solidū t rotundū
n s Glomeraculū dē vas in quo voluntur glomus/
a p Glomerare zū samen wypoden
Globare idem/
m s Glomus mi. vel cris .knylin faden Glomell⁹ idem
d p Gloriarī vber herschen
a p Glorificare id ē gloriosum facere hersch machen
m g Gloriosus a.ū.·ersam oder herlich/
f t Glos ē equiuocū Vnde. Glos oris flos est/s; glos otis feia
fratris. Glos glossis lignū vetus de nocte serenū
f p Glosa est expositō sine līram dīnuans et exponēs.
f p Glossa grece id est lingua latine.
n t Gluten est terra tenax vtilis ad compages nauijū et aliorū
vasorum.
n s Gluterū est generale quodcūq; cēbinat aliud.
a p Glutinare id est coniungere. glutino colligere.
n s Glutinū media correpta dē fiscus in quo glutamūr
n q Glutire iō est absorbere vorare dmedere. schlinden
n s Glutinabulū est rethe quo perdix capit
m t Glutoonis.i. leccatorz & deonoratorz a glutio
m s Gnar⁹ ra.rū.id ē sciens pit⁹ doct⁹ sapien⁹
n t Gnomen Gnomicellū ein winckel holt;
h in Gnotosolitos id est nosce tei psum
m i Gomor ē mēsura antiqua/
m e Gotouil interptatur responsio dei
f p Graba grece id est caput latine
n s Grabatum ein bette oder schoisse. v. Pro gremio grabatū.
p lecto tolle grabatum
f p Gratia gnad oder dancke que gratis datur hominibus dē
uotis.s; venia datur peccatoribus
d p Gratiari dancken
n p Gratificare id ē gaudere v̄l gratias agere
m s Gratiōsus fa.sum id ē grā plen⁹.gnedig
d t Gracilis kleinlich
Gratialis id est subtilis
n p Gracillare krewen.
m s Gracius ē nomē piscis ein kresse.
m s Gracul⁹ ē nomē auis
n t Gradale a gradus ein gradal liber quidā. v. Liber gradale
sed cantatur graduale

- m s Gradarius einzelter
adū Gradatim endelich Gradi gan.
ep t Gradipes ē aus tardus ad volandū
m s Gradius id ē mars. quia gradatim incenditur ad bellū.
m s Gradus ein steg. vñ status dignitatis
f p Grāma grece latine dē linea vñ litera
f p Grāmatica est litteralis scientia ein kunst des latins
n t Gramen grāz
n s Granarius ein speicher. vñ horreum
n s Granum korn
m s Grandeuus a.ū. id est grandis eui. s. senex grosz aldig
d t Grandis id est magn⁹. sed grandis ad corpus. magnus ad
animū resertar
m s Grandiloquus ein grosz sprecher
f p Grandio bagel. oder kyssel
g in Graphē grece id ē scribere latine/
n s Graphium ein schreib brett
d p Grassari id ē latrocinari. prie crudeliter gradi
adū Gratia vñb sunst oder vergebet. s. spōte sine causa/
f t Grates danck Et habet solū grate in ablativo singulari. ⁊
i plurali hab; om̄es casus. Et illorū nōim sunt quattuor. vi
Cespite vepre sim il viscere grate requirūt. In primo sex
tum sed nil pluralia desunt
m s Gratuitus ta. tū. id ē gratis datus et habitus
d p Gratulari id est gaudere vel gratias azere
m s Gratia a.ū. id est placitus geneme
f t Gratitudo danckberkeit
a p Grauare beschweren
f t Grauitas schwerheit
d p Grauigena est aliquis habens graues genas. vñ qui ē pin
guis infacie
d t Grauis schwer a grandis
f p Grezia kriechenland
m s Grecuz kriecher
m s Grauidus schwerlich
a p Grauidare beschweren
aūi Grezatum sanlich
f p Griauda schwänzer
n p Grezare sameln. s. non ē i vſa in simplici
m s Grecorius interpretatur vigilans

- a p Gregorisare id ē vigilare wachen
n s Gremium id ē sinus schose Gremiolum diminutium
n p Gremiare id ē in gremiū accipē l locare
m t Grex ein schar. ē aggregatō ouīū l caprarū.
m t Griffo ē nomē aus ein greiffe/
m s Grili⁹ ē al retrocedens
m s Grisius grauw. Grisicies grahept
n p Grisare gra machen. Grossitudo grobheit
f q Grossicies idem. Grossare grob machen
m s Grossus grob oder grosz. ē est ficus immatura. Vñ i Apo.
Sicut ficus mittit grossos/
e t Grus ein kranch
m s Grumus id ē cumulus aceruas congeries Grumulus idem
a p Gubernare. i. dirigere v̄l regere. Inde gubernaculum
m t Gubernator ein schiffman qui gubernat nauē/
f p Gubia est nomen piscis
f p Gula fresserep. Inde gulosus fressig
n in Gummi d̄ liquor fluens de arboribus.
f p Gumma idem. Gumme/
m s Gump⁹ eī hauffe nagel. l vnc⁹
f p Gumpfa ein nab an dem rade. est ps rote
m s Gurd⁹ a. u. d̄ inept⁹ stult⁹ inutilis t p̄cipue in questioi-
bus recipiendis
m t Gurses est inundatō aquarū. Vnde Lauacrum puri gurgi-
tis ein streymē des wassers. v̄l vertigo
n p Gurzitare id est vorare fressen. v̄l implere
m t Gurgilio est vermis qui nascitur in faba
m q Gustus geschmacke Inde Gustare schmacken.
f p Gutta id ē stilla. ein droppfe. v̄l ē spūs palis put ē i sca-
pulis l brachijs et mouet se dtinue inter cutē et carnem
n p Guttare id ē stillare drieffen. Guttito frequentatiuum
adū Guttatim id est successiue. Guttur ein kele
f p Gutturua ē quedā ifir mitas gutturis
n s Gutturniū ē vas aquatile i iferiori pte pforatū
f p Guerra id ē lis kriege

Habe! interpretatur iustus vel iuctus quo
nomine prefigurabatur occidens
•habena zygel an einem zam/
Habundare gnug. pl⁹ hze g indigere/
Habundanter vber flyssig. Habunde idem
Habilis geschickt. oder weideliche
Habundas id est diues. habhaftig. reich/
habitaculū ein wonung. Habitato idem/
Habitudo. Habitus id est forma cult⁹ vestitū v^l dispō/
Habitare wonen adū Hac dar
Hacten⁹ id est huc vslqz bys; her
Halcida est serpens
Halare id est asperare. v^l brachia extendere
Hallensis ein heller. Halidus id est spūs
Halo onis. est circulus albus circa solem et lunam
Hamus ein fisch angel
Hamare id est cum hamo capere. prie angeln
Harpa est instrumentum musicū ein harpffe
Hassia hessenlant/
Hasso onis ē aliquis de hassia/
Hamatus id est cathernat⁹ Hasta ein spere/
Hastile est lignū lancee. v^l stipes candelabri
Hastiludere mit speren stechen/
Hastula ein spanne/
Haurire schepfen. v^l attrahere v^l euacuare
Haustinabulū ē vas cū quo hauriuntur liquores/
Haustus ein drunck. quātū vna vice bibi potest
Haud p non. Unde versus. Haud aspiratum p nō dic esse
locatum Nō aspiratū p vel dic esse locatum
Hebon dicuntur due litere hebreorum. s. quinta et sexta.
et interptatur hec v^l ista. Alij dicunt hebal heban
Hebere stummen in den synnen
Hebetatus dūme oder grob. s. in ingenio
Hebes dumme oder dol. Hebetudo dūmeheit
Heber fuit nepos arfaxat. et interptatur transitus
Hebon fuit quidam hereticus. et interptatur pauper l mē
dicus. quia pauperem sensum habuit/
Hebraic⁹. Nota hebrai dicuntur ab heber qui fuit fili⁹ fa
bri. t hebrei dicūtur heretici qui transferunt de bono ad
peius. In hebraic⁹. et sunt hebraici illi qui non obseruant

legem hebreorum

- f p Hedera ē genuz herbe crescens in arboribus ephew
f p Helena media producta ē p̄prium nomē mulieris que fuit
mater cōstantini que inuenit sanctā crucem. sed media cor-
repta est nomen meretricis. Unde versus Meretrix ē he-
lena inuētrix crucis helena
m p Helias interpretatur sal⁹ dei mei.
m s Heliseus ē p̄prium nomē viri. t̄ sal⁹ dñi interpretatur
b in Helilama; abatani ē hebraicū. Et d̄z ab el quod ē de⁹. et p̄
id est meus. et lama id ē quid. t̄ sabathan id ē dereliquisti
t̄ p̄. id est me. q̄ valet tantum. Deus meus. deus meus ut
quid dereliquisti me.
f p Hera id est domina
f p Herba kraut oder wurtz
n s Herbetū ē loc⁹ vbi herbe crescunt. krut garē
m s Herbosus sa. sum id est plen⁹ et abundās herbis
f t Herbipolis ē nomē ciuitatis. wirtzburg
m s Hereditari⁹ id est ad hereditatē pertinens. erblich
f t Herinis ē furia siue pena ifernalis
m s Hereb⁹ id est infern⁹. t̄ ē p̄pe tartarus. s. pfundissimus
loc⁹ inferiorum. de quo dicitur. quia in inferno nulla est
redemptio
n s Heredium id ē pdium. hereditas. t̄ d̄z ab heres heredis
d p Heredipeta ē qui hereditatē alterius captat l̄ petit
n p Hereditare id est heredē facere
d t Heres idem q̄ hereditarius. erbe. Et d̄z quasi possidēs es
id est bona defuncti
f t Hereditas d̄z ab heres erb schafft
n s Herere an hangen. l̄ idem q̄ dubitare
d p Heremita ab herem⁹ d̄z ein einsydel/
f t Heresis ketzereyge
d p Heresiarcha ē princeps heresia.
m s Herem⁹ wüstnunge oder wiltnisse
adū Heri gestern/
d t Herilis est res heri id ē dñi l̄ ptinēs ad herum
d p Hermofrodita ē aliquis l̄ aliqua in quo vel in qua vtrius-
sexus apparent membra
Hermon quidā mons
m s Hermosus d̄z qui est laceratus cui⁹ viscera descendūt ad
sacculū ein brochener

e 8	Herodi⁹ ē rapacissima auis ein falck oder ein blaw fūz,
m 8	Heroldus ein hereolt.
m t	Herodes est p̄pum nōmē viri. quorū tres fuerūt. v. Ascalo- nita necat pueros. antīpa iohannē. Agrrippa iacobū clau- dēs in carcere petrum
m t	Heros id est dñs. sine baro. v̄l vir fortis ⁊ potēs v̄l sapiēs Et p̄prie isti dicebantur hercdes qui olim ob sua merita deificabantur sicut hercoleſ
m 8	Herus idem. i. dominus
m p	Hesdras interpretatur iust⁹.
n p	Hesitare id ē dubitare. Hesitatō inde/
m 8	Hesperus ein abent stern. Et dē quasi vesperus. Et eadez stella de mane dē lucifer
adū	Heus ē aduerbiū respēdendi.
iter	Heu ē interiectō de lentis. p̄pē leyder
n p	Hyare gynen. oder goyen
f t	Hyades id est pluvia. Et sunt septēm stelle quorū quelibz potest dici hyas adis. ⁊ h̄z hyades i actō plali
n s	Hyalū grece id ē vitru latine
m s	Hyalin⁹ id est vitre⁹ glœserin
m s	Hyachus id ē bach⁹
n t	Hybernalia sunt tempa frigida. kaltzeit
f p	Hibernia est quedā regio.
n s	Hiberniū ē domus biemalis. Hibernaculū idem
m s	Hybernicus ē aliquis de tali regione
m s	Hibernus a. u. m. ē tēp⁹ inter biemem ⁊ verem
pno	Hiccine id est hic. et ē cōpositū ab hic ⁊ sillabica adiectōe
f t	Hiems winter
n p	Hiemare wintern
d t	Hilaris id ē let⁹ frölich
	Hilarare frölich machen
f t	Hilaritas frölichkeit
adū	Hilariter frölich
m s	Hilus vel hilum est granū quod adheret fabe. Velest me- dulla penne. feder sele.
b i	Hyn est mēsura que d̄r sextarius. vt inquit Hrito
m s	Hynnul⁹ est vitul⁹ cerui. eyn hynde/
n q	Hynnire est clamare ad modū equi.
m q	Hynnitus ē clamor v̄l son⁹ equorū/
f t	Hyrugo ein ygel. Hyrundo schwalbe/

- m s **Hircus** ein bock.
m s **Hirci** sunt anguli oculorum.
f p **Hispania** ē quedā regio
m s **Hispan⁹** ē aliquis de tali regione
m s **Hispidus** a.ū.rauch.id ē hirsit⁹ v̄l pilosus
et̄ **Hismarus** id est mōs
m s **Hisperus** ē quidam piscis
n t **Hissere** id ē fundere v̄l aperire.
f p **Hysta** zunder
f p **Historia** ein geschehen ding.oder historien
m s **Historiograph⁹** ein historien schreiber
m t **Histrio onis.**ein lüderer.idem q̄ leccator
f t **Histrix** ē al quadrupedū et spincsum
m s **Hodiernus** a.um.butig.Inde hodiernitas/
f p **Holandria** est nomen regionis
n s **Holocaustum** dicitur offertarium quod apud antiques in
altari cremabatur.
n t **Holofacere** riechen **Holofactus** geroche
n s **Homagiu** huldunge.oder manschafft
d p **Homicida** ein dott schlager oder morder/
n s **Homicidiu** ein dott schlage
d t **Homo** mensch **Homotenus** menschlich
m s **Homunculus** ein klein mensch **Homūcio** idem
m s **Honestus** ersam. **Honestas** ersamkeit.
m t **Honor** vel bonus.ere. **Honorabilis** erlich
m s **Honorificus** erwirdig. **Honorosus** idem/
f p **Honorificantia** erwirdikeit. **Honorabilitas** idem
p p **Honorandus** eren werd. **Honorare** eren
n s **Honorariu** ē premiu aduocati. **Honoreciu** l magna nauis.
a p **Honorific are** ersam machen
f p **Hora** est equiuocum Primo significat tempus. Secundo
est. xxiiij. ps diei. Tercio significat pres facerctales/
Quarto significat fimbriā vestimenti ein saume
n s **Horalogiu** zeit glöck
f p **Horona** ē nomē piscis ein vorheln
n s **Horrere** erschrecken
d t **Horribilis** greuelich. In horribilitas
m s **Horrid⁹** a.ū.i.terribilis. **Horrinis** idē
n s **Horreum** ein scheur
m t **Horror** ē timor & tremor.schreck

m t	Hortospex ē aliquis pspiciens futura
e p	Hortigometra ē queda aus·ein o·han
ð p	Hortari mane· bitten oder trösten
f t	Hortatō ermanung
m t	Hortator ermaner/
d t	Hospes ein wirt oder gast/
n s	Hospitiū ein herberg·Hospitiolū diminutū
n t	Hospitale ē domus pauperū·spittal/
a p	Hospitare id ē recipere ad hospitium·herbergen/
n s	Hosteriū ein streich holtz
f p	Hostia ē offertorium·Etia ē ciuitas de qua ē hostien·q̄ de can⁹ cardinaliū d̄z·et tūc pducitur.
m s	Hostiari⁹ ein dor wechter oder portner/
f t	Hostilitas feuntschafft
d t	Hostis feind idem p inimicus/
n s	Hostium ein dore·Hosticulū diminutuum
m s	Hosticap⁹ ē il'e qui capit hostē
m s	Horuspicti⁹ idem q̄ horospex d̄z diuinator in horis
adū	Huc her·Hucusqz bysz her.
n m	Huiusmodi Huiuscemodi·sölli·herley weyse
n p	Humanare mēsch werden
m s	Human⁹ a.ū.menschlich·Humanitas inde
adū	Humaniter·Humane Humanitus menschlich
a p	Humare id ē sepelire begraben·Humatus begraben.
a p	Humectare feucht machen·Humere idem
n t	Humerale ē ornamētū qd supraponit ar capiti sacerdotis
a p	Humidare nasz machen
m s	Humid⁹ feucht intrinſice et extrinſice/
a p	Humiliare demyettigen·Humilis demyettig.
mt	Humor feuchtigkeit.
mt	Humor naturalis nateurlich feuchtigkeit
mt	Humor radicalis gewurtzelt feuchtigkeit/
m s	Humul⁹ ē quedā herba·hoppfē
n s	Humuletū ē loc⁹ vbi humul⁹ crescit
m s	Hum⁹ feucht erde·Huso ē nomē piscis
	Hus est quedam terra·l ē lingua bohemorū

g. Städter Löben grösster Werke
von Mein und von mir gesammelt
+ Heilige

TA est nomē dñi. et interpretatur inuisibilis
g in **J**abel interpretatur ascensio /
g in **J**abin interpretatur sapiens vel sensus siue prudētia.
a t **J**acio cis. cere. werffen n s **J**acere ligen
m s **J**acinctus fuit quidā puer versus in florem szm poe
tas vnde et ille flos similiter dict⁹ est iacinct⁹. et est
• habens purpureū et ceruleum colorē ad modū illius floris
Inde **J**acinctin⁹. a. u. illi⁹ coloris
m s **J**acob interpretatur supplātator. **J**acob⁹ id. qz carnē suā supz
d p **J**aclari. i. iaculū imittere et torqzre schiesē plātauit dño
n s **J**aculū id ē telū ei⁹ schoßz
m s **J**acul⁹ est quidā serpēs volatilis. lynt werm
f p **J**actātia dē prie vanitas supborz verpemung
Jactari⁹ est ille qui frequenter damnū patitur
n t **J**actamen werfung **J**actare vel **J**actitare beriem
f p **J**actura ē dānū l̄ periculū. et ppe qd naute patiuntur. Etū
am dē leho facta cū lapide id ē iact⁹ m qt **J**act⁹ wurff
g in **J**abel ē p̄pum nomē mulieris
m i **J**an interpretatur vigilas seu illuminās
m s **J**ayr⁹ interpretatur illuiatō l̄ vigilatō
Jam aduerbiū tpis p̄tzunt. **J**amdiu idem
m t **J**anitor ein dore werther. **J**anuator idem
d p **J**anista dore hyeter f t **J**anitrix dē q̄ obseruat ianuz
am. **S**z **J**anitrices sunt uxores duorū fr̄m quasi eadē ianu
f p **J**anua ē prim⁹ igrēsus eiu dore/ am tenētes
m s **J**anuari⁹ ē prim⁹ mēsis et itroitus anni/
m i **J**aphet interpretatur latitudo
m t **J**aspis ē lapis p̄ciosus viridis coloris m i **J**asō p̄pū no.
m t **J**ber ein fliessend wasser. **J**bar quedam arbor
f t **J**bex ē gen⁹ quadrupedis. ein stein bocke/
adū **J**bide **J**nibi id ē i eodem loco. dar in/
adū **J**bi da. significatōis loci/
f t **J**bia dis. i. ciconia storcke/
a t **J**cere id ē pecutere. **J**n Jētus. cta. ctū. i. pcussus
f t **J**ctio. i. pcussio. **J**ct⁹ tus. tui. ein schlag/
f p **J**ctericia. gelsucht. Alio noie dē aurugo
m s **J**conom⁹ l̄ **E**conom⁹ pn̄l. cor̄. ē tā pecuie q̄ fr̄gū et oīm
q̄ possidentur dispensator.
f p **J**conomia ē dispento vel scientia dispensandi/

- dū Idecirco id ē iō ppterēa. et videtur esse simplex
f p Ideā media longa. i. exemplar vel forma
Idem p̄dēt ad uerbum similitudinis vel affirmans
di id est. idem et idem. sed scđm aliquos est pronomē
f t Idem p̄tita s. epnekeit
n t Ideoma. i. p̄rietas loquendi eyn sprauch
m p Ida est nomen salomonis. interptatur dilectus dñi
d p Idiota id est. illrat⁹ in doctus insipiens vnuersunen
n s Idithum interptatur transiliens eos. id est. saluator. et
ponitur p̄ deo qui mirum saltum fecit de celo in mundum
pno Idipm id est semetipm.
n s Idolothicuz est illudquod p̄dola cōsecreatur et offertur
n s Iolū est locus vbi p̄dola venerantur/
d p Iolatra est aliquis colens p̄dola
a p Idolatrare id ē p̄dola colere
f p Idolatria id ē cultura p̄dolorū
n s Idolum est loc⁹ vbi p̄dolatre cclūt p̄dolum
m s Idone⁹ aū. i. irreprēhensibilis aptus vt̄l ouenies.
g m Idor ab p̄don grece aqua d̄ latine.
Idos grece latine d̄ forma. Vnde Ideā id ē forma p̄ma:
f p Idria est quoddā vas aquatile. wasser krūg ginaria.
f p Idromancia est diuinatō q̄ fit in aqua.
n s Idromellū ē aqua mellificata.
m s Idropic⁹ ea. cū. päl. cor̄. wassersichtig
f t Idropis⁹ v̄l p̄dopia est illa pestis. aquosus humor
m s Idrus ein wasser schläng.
f q Id⁹ id ē diuisio. Vnde quidā dies circa mediuz mensis exi
stentes dicūtur v̄o. Iduare id ē diuidere
f p Idumea est quedā regio. Et iterptatur rubea terra
m s Jebuse⁹ interptatur calcat⁹ l̄ p̄sepe.
m p Jecomas interptatur p̄paratō dñi
f p Jecorina leber wurst.
n t Jecur leber.
n p Jejunare fasten. J̄iuniū die faste
m s Jejunus id ē sobri⁹ nyechtern.
n s Jentaculū ē cib⁹ cū quo primū iejuniū soluitur!
m i Jepte interptatur aperic⁹ siue apert⁹/
f p Jerarchia ē p̄ncipat⁹ sacerdotū. Etiā ē nomē chori ange
lorū quoꝝ sunt nouem
m p Jeremias interptatur excelsus domini

- f i Jethtzemanī est nomen ville circa montem oliueti vbi cri
f t Jericho interpretatur luna C stus oravit
m p Jeroboā interpretatur supius dijudicans. vñ cā populi
m s Jeronimus ē pñum nomē viri
f p Jerosolima ē quedā ciuitas Jerusalem
m s Jerosolomitan⁹ ē vn⁹ ex iherusalem
m t Jetozid ē cognitor veritatis. t dñ fuisse p̄ dauid/
m C Jesse interpretatur in sole sacrificium. vñ incensum vñ ina-
cendens siue incendium. et fuit pater dauid.
m q Ihesus hebraice. sother grece. latine saluator dñ/
f i Iherusalem interpretatur ciuitas pacis/
f p Ige est idem q̄ merica. he yde.
m q Ignarus dñ inscius rudis. ignorās. vnwise
m s Ignau⁹ dñ inefficax piger insipiens stultus
f p Ignauia id ē ignorantia l̄ stulticia/
m s Ignicremus a.ū. pnk. corr. i. igne cremat⁹
n t Ignile feur gezeug. t dñ ab ignis
m t Ignis feur Ignitabulū feur statt
n q Ignire feurigen Ignibulū id ē thuribulū
d t Ignobilis id ē non nobilis vnedel
f p Ignominia id est infamia. quasi d̄tra famā. vñwirdikeit/
m s Ignominiosus. a.ū. i. infamis
n p Ignorare id ē non scire/
n t Ignoscere id ē remittere l̄ indulgere/
m s Ignotus id est non notus. vnbekant/
f p Iguinaria ē pestis circa pudibunda/
n t Ile ē primordialis materia. Vnde. Dicere quid sit ile non
est dictum puerile/
f t Ilex ē qdā arbor
n t Ilia id est lumbi die lenden. t ē tm̄ plalis numeri
f t Ilias est dolor laterū ex calculo/
d p Illacrimari id ē plorare schreyen oder weynen/
a p Illaqueare bestricken. oder mit stricken vmbgeben
p p Illaqatus ta. tū. bestricket
p p Illisus sa. sum bletzet
d t Illecebriſ ē aliquis vñ aliqua faciens illicita
p p Illaqueatus a um. i. laqueatus seduct⁹ l̄ i lite positus.
m s Illipedijs id ē insipiens vel nō sapidus
a t Illicere zū locken Illiccine da hyn/

- ō p Illicitari id ē seducere Illicitus ta·tūm·vnzpmlich
a t Illidere quasi intus ledere zerstossen
p p Illibatus ganz vnbeflecket.
a q Ilinire id est intus linire jnwendig schmiren.
a p Illuminare erleuchte.
p p Illuminatus durch erleuchtet
a p Illustrare durch scheinen oder reynigen
d t Illustris id est nobilis glorioſus preclarus.durchleuchtig
f t Illusio ein verspottung oder bedriegung
f q Illuuiies est squalor vel immūdicia aut morbus
m t Illuuiio id ē imundicies·oder spülung.
f t Imago inis.id ē figura alicuius.bild
ō p Imaginari bylden oder dencken Imaginatō inde.
h in Imas id est nobis
m t Imber id ē pluua.regen
m s Imbecillus v̄l imbecillis id est insanus
d t Imbellis id ē debilis vel qui nō potest bellare
d t Imberbis quasi sine barba
a c Imbuere lerem.v̄l implere l sanctificare
p p Imbut⁹ id ē doctua
m s Imman⁹ a.ū.i.ñ bon⁹ nec human⁹
f p Immania ē dolor l furoz capitis
f c Immanitas id est crudelitas
Immane id ē asperum
o t Immemoz vngedechtz
adū Immediate on myttel/
m s Immensus sa.sum·id ē sine mēsura
f t Immensitas vnmesslikeit
Imen grece id est nubere latine. Quandoq; ē g.m.sic est
domus nuptiarū·qñq; g.n.sic ē carmē nuptiarū l pellicula
que frangitur i defloratōne virginis
d t Immēsurabilis vnmessenglich
n s Immiscere vnder ein ander mengen
ō p Imitari id est sequi nachfolgen
m s Immansuetus a.ū.vndemgettig. Immāsuetudo inde
d t Immitis quasi nō mitis.vnsenftmyetig
adū Immo fyriware
m s Immodestus a.ū.i.impb⁹ l ñ modest⁹
a p Immolare ē victimas ad altare ponere.opffern.
d t Immobilis et hoc le.vnbeweglich

m s	Immotus vnbewegiz.
adū	Immomento zū hant oder schnelle
d t	Immunis et hoc e. vnschuldig oder vnbefleckt.
m s	Imnus est laus dei lob gesang
m s	Imnarius ē libert cōinens in se hymnos
m p	Imnista est ille qui cantat himnos
m s	Imnilogus est ille qui componit himnos
o t	Impar vngleich/
o t	Impatiens vnschuldig/
a q	Impartire id est tribuere donare partem dare/
a t	Impendere an hangen oder geben. Inde impensus
a ū	Impedire hindern
n s	Impedimentum .hyndernysz.
n s	Impendibulū est illud in quo pendet campana
f p	Impensa kost/
a p	Impensare id est consumere verzeren
n p	Impare gebieten/
m t	Impator id ē cesar keyser. Impatrix vxor eius keyserin
d t	Impenetrabilis et hoc le. qd non potest penetrari. pest.
n s	Imperiū keyserlich reich/
f p	Impericia id est stulticia/
m s	Impericus id est stultus
m q	Imperiolatus tus. tuī. ein keyser thūm/
m t	Impes tis id ē furibundus cum impetu omnia faciens.
a t	Impetere id est inquietare. ansprēchen
f t	Impetigo inis ē sicca scabies flecht oder wartz
m s	Impetiginosus a.ū.i. scabiosus wartzig
a p	Impetrare id est exorare quod petitur obtinere .in peti- tione effectum habere. erwerben
m s	Impetuosa sum. id ē furibund⁹ styr mig
adū	Impetuose styrmglich
m q	Impet⁹ est inundat⁹ cuiuscumqz rei. sturm
a t	Impellere id est int⁹ pellere zū dreiben
p p	Imperit⁹ quasi nō peritus vnbewieß
n t	Impinguescere incho. feth oder feist werden
a t	Impingere an malen
f t	Impietas quasi sine pietate vnmiltikeit
m s	Impi⁹. a.ū. vnmlyt. t ponitur p ifideli iniquo
a p	Implanare id ē decipe l in errorem ducere
a s	Implere erfüllen. Implicare infalten

a p	Implozare id ē rogare querere vel impetrare
p p̄	Impolit⁹ ta.tū.i.inornat⁹ nō sculpt⁹
m s	Importun⁹ a.u.i.pterius inquiet⁹ vnbefcheiden
f t	Importunitas vnbefcheidenheit
ð p	Imprecari flüchen oder wünschen.
d t	Imprecabilis vnbefeliche
a c	Imprimere id ē valde p̄mtere l infizere in drucken
m s	Improbus a.um.id est nō probus.importun⁹
a p	Improbare lestern.
a p	Impropare verweisen oder lestern
n s	Imperiū id ē duiciū dedec⁹ l derisho laster oder spotte]
ð p	Impsperari myss; lynzen
m s	Impnid⁹ a.u.vnfyrlichtig Impuisus idem
f p	Impudenda vnschemlich
adū	Impudenter vnschemlich/
f p	Impudētia vnschamheit oder vnkueuschheit/
m s	Impudic⁹ Impudeus. Impudat⁹ Impudosus Impudēs idē significat vnschemig
f p	Impudicicia vnkueuschheit
d t	Impanis et hoc Impune id ē nō punit⁹ sine pena/
m s	Impun⁹ na.nū idē. Idē impunit⁹ ta.tū.
n p	Imputare verweisen/
m s	Imus a.u.i.dep̄sus infimus Inde ymitas/
pp	In yn.
a q	Inanire id ē adnichilare.inanem facere
d t	Inanis vnnytz
d t	Inaccessibilis vn zügenglich
m s	Inaquosus id est aridus
adū	Inantea fyrbasz
f t	Inauris ē ornamētū auris ein öre ring/
a p	Incantare beschweren
a p	Incarcerare id ē aliquē i carcerem mitttere/
ð p	Incarnari mensch werden.
m t	Incantator ē ille qui scit incantare ein zauberer.
n s	Incaustum dynt/
n s	Incauteriū dynten horn
n p	Incenare id ē de vespere nō dmedere
a t	Incendere. entzinden.
n s	Incendium.eyn brant
m t	Incentor.yel Incensor.eyn enzinder oder brenner/

ns	Incensum wyraunch
m q	Incessus ein gang
m s	Inncestus ta·tū id est illicitus coitus·vnkeuscheit
n p	Incestare id est talē illicitū actū cū d̄sanguinea exercere
n t	Incidere infallen
n p	Incipere ab in et cape. ⁊ corī·ci·anheben
a p	Incitare reysen·Incitator trix·inde
a p	Inchoare id est incipere anheben.
m s	Inchoatus ta·tū.id ē inceptus Inchoatō inde
n t	Includere dī quasi int̄ claudere in schliessen,
n s	Inclere id est splendere
m s	Inclitus id ē splendidus valde gloriosus & nobilis
a p	Inclinare id est intus clinare vel flectere b̄egen,
m s	Inclusus ein kle usener.
f p	Inclusa ein kleusnerin/
m t	Inclusor est ille qui aliquid includit vt aurifaber
d t	Incola ein ackermā oder in woner
m q	Incolat̄ id ē māsio & ihabitato. Et dī ab incolas
d t	Incolor id est sine colore on farbe/
m t	Incolum̄ & mis.i.san̄ & fortis/
a p	Incōmodare id est offendere erzprmen
m s	Incōcinnus a.ū.id ē icōgru⁹ nulli dcoris/
m s	Incōpositus ta·tū.vnsetzig
n t	Incōputabile vndeysl am
m s	Incōtamiat̄ id ē impollut⁹.vnbeflecket/
p p	Incōtinens vnkeusch
m s	Incorporeus a.ū.·sine corp e Incorpors idem
m s	Incōsultus a/ū/vnberatten
adū	Incontinenti zü stund/
n p	Incorpore insetzen
n p	Incrassare mesten oder feth machen
a p	Increpare beschuldigen
	Increpere schelten.
n t	Incrementū id ē angmentū·merung
a p	Increpare beschuldigen
n t	Incumbere id est instarz vlozenire an stan.
a p	Incubare erquicken
n t	Incurrere in lauffen
a p	Incusare id ē reprehendere beschuldigen oder straffen,
m s	Incubus est de mó qui grauat de nocte dormientem

- f p Incuria. i. negligentia. ab eo q̄ curē nō sit
f t Incus ab m et cudo cudo. ppe eyn anfusse
a p Indagare. i. acquirere et inuestigare. Erfaren
f t Indago. inis. eyn hage. vt circa castrum vel ciuitatem
Etiam dicitur inuestigatio/inquisitio. et pducit da
f t Indagatio. id est. inquisitio
m t Indagator. id est. inquisitor
adū Inde. dar von. et deriuatur ab in
d t Indeclinabilis. vnbeweglich
m t Indecor. id est. viciosus
m s Indecorus. Ungeschaffen
p p Indefessus a um. Vnuerdrossē oder vnmude
f t Indemnis. et hoc Indemne. Unschedliche
f t Indemnitas Indemnitas. Unschedlichkeit.
m t Index est primus digitus circa pollicem. zeigerfinger
f p India est nomen prouincie. Indien lant
a p Indicare wisen
m s Indicatus a um. wisener
adū Indubitanter. Vnz wiffel. vel sine dubio
f t Indicio est spacium quindecim annorum. vel est exactio
vel preceptum graue. vnl idelich oder vnzimlich gebot
Indictum est indicio vel documentum
n s Indictum. id est. preceptum ante nunciatum
m s Indicus eyn verkunder. et pertinet ad sacerdotem
p p Indifferens gliche
adū Indifferenter Glichlichen
n s Indigia Prodigia Signa idem sunt. zeichen
a p Indigiare. id est. vocare vel implorare
f p Indigentia bedorfunge
Indigere Hedürffen
p p Indigestus. ta. tum. Vnuerdōwek
p p Indigens quasi egens Notdurftig
a p Indignare. Unwirdigen
m s Indignus. Unwirdig
m s Individuus a um. Vnuerscheiden. Et equiuocatur
Versus. Estq; duricia nequit ille secare vel ille
Ast individuum sermo dicatur amo.
Discretum mundi sub voce tenetur eadem
f t Indoles. eynfeldig. vel art. vel incrementū inuentutis.
vel signum future virtutis. et caret plurali numero

- a t Induere an tūne. Induciare. gefristen
m s Induciarius est ille qui dat inducias
f p Inducie frist tag oder geleyde. tm̄ pluralis numeri
f p Indulgentia abl aung cder vergebung
a s Indulgere. i. remittere vergeben oder ablassen vel gra-
tis dare vel opam dare. vt dicit katko.
a p Indurare. id est. durum facere. Induratus. verberte
n s Indumentum. id est ambus kleydunge
m s Indus est aliquis de tali regicne vel quidam mons
~~I~~ p Industria weysz hei t. Scota quattuor sunt adiectiva que
firmt substantia per appositiōem illius prepositōnis. in
scz ~~Industria Curia Virgia Regia q̄i attuoz ista~~
d t Industris. id est. studiosus. Industrius idem/
f p Inedia armūt id est paupertas
d t Ineffabilis et hoc Ineffabile vnusprechlich.
d t Inenerabilis et hoc Inenerabile. Unredlich
m s Ineptus. id est indiscretus quasi nō aptus
o t Inermis vel Inermus id est sine armis. Ungewapnet
f p Inercia Drauckeit cder dorheyt.
o t Iners quasi sine arte Unwiss cder drege
m s Inerticus ca cum. i. grauis ignarus. Dreg/
d t Inexpugnabilis. et hoc le. Unüberwindlich
d t Inexplebilis. id est insaciabilis
a p Infamare id est male famare Lestern oder vbel reden
f p Infamia. id est sine bono nomine Hösz leymüt
m s Infandus a um id est execrandus. sclest nec noianus
d t Infans id est non loquens Etiam capitur pro pueru ysqz
ad septēnum. quia fari nesciat/
Infantulus eyn kneblin
Infantula eyn megetlin/
d t Infatigabilis Unuerdrossen
d p Infatuari Dorecht werden oder Geck werden
d t Infauorabilis id est non fauorabilis Ungunstlich
m s Infauustus a um id est infelix. cui fortuna nō faret
m s Infecundus a um Unfruchtbar id est sine fructu
p p Infensus a um id est offensus vel valde iratus/
m s Infernus d ab infra quia sub terra d esse ppe die hölle
m s Infectiuus a um Unbeflecket
m s Infectus id est crudelis leprosus corruptus
adū Inserius darunder

f p	Inferie sunt sacrificia mortuorum. tñ pluralis numeri
n s	Infertū est vinum quod altari offertur vel libatur
m s	Infeius a um. ab infiteor i. non fassus negans.
a p	Infeitari. id est molestari aduersari Anfechte
m s	Infestus. i. iratus/infensus/inquietus. Unmilt
a t	Inficere Vnreynigen vergeben cum veneno
p	Infidia vnglobe <i>est mili namq adorat</i>
d t	Infidelia Vngetrue
m s	Inuidus idem oder heilig
m s	Infinitus Vnend.
f t	Infinitas. Vnendikept
d p	Inficioz aris. i. negare. et prie q verum eit quasi no fate ri facium. sed atra veritatē n. endacio niti
a t	Infigere Instechen
d p	Infirmare. i. esse vel fieri infirmus Siechen
n s	Infirmarium est domus infirmorum. Siech huse
m s	Infirmus a um. i. non firmus kranck mit starck
a p	Infuscate. i. in fiscum mittere. Vnde illud. et res eius in=
n p	fiscentur. i. in publicum deueniant
	Inflare Inblasen
a p	Inflammare idem p inflare
m s	Inflamare. id est. incendere.
a t	Inflatus Ingeblasen
n t	Infligere. i. interre introfligere pynigen
a p	Influere Inflissen
m s	Infodere Ingraben
d t	Informare Vnderwisen
m s	Informatus Lerig
c s	Informis. i. turpis sine formitate Vngestalt
m s	Infotunatus quasi sine fortuna Vnglucksam.
n s	Infotunum. nij. aduersitas mala fortuna
n p	Infrigidare. entriessen
	Infra. Under prepositio
m s	Infrunitus a um. Vnschemig oder Vnzichtig
f p	Infula eyn infel. et est micra pontificalis
m s	Infuscatus tatum. i. sincerus purus sine fusco
n s	Infusare est fusco inuoluere. ab in et fusus. si
n t	Infusorium est illid p quod aliquid infunditur. drehfer
m s	Ingemiscere sifzen Ingemuere idem
	Ingemelus simmich. i. aliquis habes benū ingenium

n s	Ingenium synne quasi intus genitum
o t	Ingens Groß. id est magnus in sua gente
f p	Ingentia Grousz heyt
o t	Ingenicularis. i. genu vel genua flectens vel inclinans
f t	Ingenitatis. id est nobilitas edelkeit et corripit. ge
m s	Ingenuus a um. id est nobilis. qui in genere hz libertate.
m s	Ji genuosus. sa. sum idem Eedel.
n s	Ingloriosus a um. id est. sine gloria. Un ere
f q	Ingluuiies. ei. id est voracitas. Inde ingluuiosus
m s	Ignarus. id est inspiens. quasi non gnarus
m s	Ingratus. a. um. id est no gratus vel irremuneratus.
f t	Ingratitudo Vndancksamkeyt
a p	Ingrossare Gross schreiben
	Ingruere. ynfallen
a p	Ingurgitare ynschlichen vel submergere
o t	Inguinaris et hoc inguinare
n t	Inguen. inis. est pars corporis eyn heudrūz
m s	Ingruus. Vabequeme
	Ingrede yn gon
a s	Inherere. id est inniti. intus herzere. Anhangen
n s	Inhibere. i. phibere cohibere vitare et separare
a p	Inhc nrare. Ør quasi no honozare. Vneren
a p	Inhumare. nit begraben Inhumatus Unbegrabent
m s	Inhumanus. a. um Vnmenschlich. i. no humanus
a p	Inhabitare ynwonen/
a t	Inhabitabilis. Unwönlisch
n s	Inicium est rei a qua aliquid incipit. eyn anfang
o p	Iniciari. id est inchoare/sacrificare vel introducere
m s	Inimicus a um quasi no amicus. eyn fyent
o p	Inimicari fyent syn. rt inimicci ritici. id est sum inimicus tibi Sed inimico as are. id est. inimicum facere
f p	Inimicicia fyentschafft
m s	Iniquus a um. i. no equus bōz. Iniquitas inde
f p	Iniuria. i. iniusticia. quasi sine iure Unrecht
m s	Iniurius a um. id est. tortuosus non seruans ius
d t	Interptabilis. et hoc. le quod interpretari no potest
m s	Initus a um. id est inceptus Angefangē
a t	Innixus Angehenget
p p	Immergere. vnder sencken
	Innocens quasi nulli nocens. Unschuldig

m s	Innoxius. i. innocuus. cui quisq; nocere non potest.
f p	Innuba. be. i. innupta que adhuc nulli nupdit
n t	Innuere. i. notum facere vel signū vel dare intelligi
m s	Innumerus Dazal/
m t	Inops. id est pauper. durftiz
f p	Inopia. armut. Vrsus. Nullius possessio homo inops dis- citur esse
m s	Inolitus a um. i. insuetus / innatus / naturalis.
p p	Inopinatus a um. i. improvisus. Vuersechen
n s	Inopinum. id est improvisum
a t	Innotescere est ad noti. iam puenire. Offenbaren
a p	Innoware est nouum facere Ernuwen.
a p	Inplanare. i. seducere Verfüren oder vlepten
a p	Inpignorare Versetzen oder verphe. den
d t	Inptior. iris. inputus sum. i. cum alijs diuicio
a p	Inpiguare fet machen oder mösten
a t	Inpingue cere idem
n t	Inpluere Herregnen
a t	Inponere ynsetzen
a p	Inpregnare. i. fetu preuenire Schwanger machen
n p	Inpugnare wider rechten
a p	Inquietare. Unruwig machen/
f q	Inquies Unruwe
m s	Inquelinus. i. aduena quasi incolens aliena
ms	Inquietus Ungeruert
f t	Inquietas Ungerürekeit
a p	Inquinare. i. maculare deturpare. Unreynigen.
a t	Inquirere ab in et quero. ris. dicitur Errorschen
	Inquio. i. profero verbum defectuum tercie diugatōnia.
a p	Inregare. id est prorogare verzychen
f p	Isania Unsinnickeit Inianitas idem
m s	Insanus a um. dicitur quasi no sanus. Unsynlich/
n q	Insanire. id est furere Räppsen oder unsynniige
d p	Insectari. nach folgen Insequi idem
a p	Insellare Sateln
a c	Inserere ynsehen. vel proprie plantare per immisionem ramorum adinuicem
a q	Inseruire. id est multum seruire
f p	Inseicia dr ah inscius cia ciu. i. ignorātia
m s	Inscius a um. idecia. quasi sine scientia. Unwissen

- f p Iposera est tacita obiectio · et dicitur ab ypos quod est
lub. et fore id est tacite
- f t Ipostasis est substantia intellectua siue forma. scilicet pre
mordialis materia
Ipostata id est deceptio
- g m Ipos id est sub Item ypos · id est equua
- m s Ipotamus est membrum marium habens formam equi
- f p Ipoteca dicitur cum res dmodatur sine deposito pigno
ris vel est pignus immobile. ut domus agri
- f t Ipotesis dicitur causa ubi cum certa plena troueria
est. vel est disputatio densius vel suositus.
- n m Ir est medietas paime vel dauidas manus
- f p Ira Zorn. que cito fit et cito perit.
- f p Iracundia · Zornheit. et est ira inueterata et in odium
conuersa.
- m s Ircundus a um dr facile irascens. Zornhaftig
- d e t Irasci fit dupl. later. scilicet ordinate et inordinate. ut Pat
irascitur filio. ut dicit Psal. Irascimur ne nos peccare.
Inordinate fit cum impetu et furore. et non fit sine pecca
to. Vnde quicunqz irascitur fratri suo reus erit iudicio.
- m s Iricius idem qz Eridius. est animal spinosum eyn ygel
- n q Ire. id est trahere Gan.
- f t Iris vel Eridis. id est arcus celestis eyn regenbogen.
- f p Erenia. Celspote
- m s Ironicus. a. cum spotliche
- a d u Ironice spotliche
- Irrationabilis. vnuernünftig/
- n p Irradiare. erleuchten. oder erschinen
- d t Irrefagabilis. i. invincibilis cui resisti non potest
Irregularis id est non regularis Unordentlich
- Iremebilis mit wider komlichen
- d t Irrepudiabilis vel Irrepudiabile est illud quod repudia
ri non debet
- Irreprehensibilis Unuergriflich oder vnstrauflich
- n q Irretire id est illaqueare Stricken Irrecitare idem
- f p Irreuerentia Unerlichkeit/
- a d u Irreuerenter Unerlich
- n s Irridere id est deridere vel alludere rerpoten
- a p Irigare id est ralte vel intus rigare fichtmachen
- m s Irigus a um id est madidus vel fertilis vel stercorat

	Jasula dicitur q̄ in solo sit sita.i.in mari
m s	Infullus a um. Vnge salzen. quasi sine sapore salis.
a p	Insultare est quadam cauillatione et derisione hostem dejicere vel insilire. et de alterius iniuria gaudere
m q	Insultus.i.inuasio azzressio. quasi saltus in alium
adū	Insuper dar nache. oder oben her abe
d t	Jasuperabilis. Vn p̄berwintlich
n t	Insurgere wider ston
adū	Intantum also vil
	Intabulare beschriben
m s	Integer a um.id est incorruptus ganz
f t	Integritas Gantzikeit.
n s	Integumentum. Unbedöckunge
n t	Intendere id est considerare intelligere an dencken
n s	Intentum.id est intentio eyn meynüge
m s	Intemeratus.a.um.i.castus.inuclatus.incorruptus
f q	Intempies vngewiter oder vngesuntheit/
m s	Intemperitus a um.id est.incongruus/mutilis. Vnzitige
m s	Intempestiuus idem. Intempestuosus a um.indē
f t	Intentio id est abstractio. consideratio Meynunge
f t	Intercapēdo.eyn vnder schosz oder griffunge
	Intentare.i.intendere vel viriliter minari.
a t	Intercedere est p aliquo ad aliquos p̄ces facere Hitten
a t	Intercidere.i.diuidere. vel inter aliqua cadere
a t	Intercipere.id est.inter aliqua et in medio capere. Vn s dernemen
n t	Interciput Das mittel des houptes.
m s	Intermedius Underscheyden
adū	Intermedie Vnder mittel
adū	Interceſe. Vnscheidlich
o t	Intercus eyn suchte z wischen hut vnd fleisch
m s	Intercutaneus.a um.id est inter carnem et cutem
a t	Interdicere vndagē. getes dienst versagen
n s	Interdictum ab interdico Verbietunge
	Interea et Interim deriuantur ab iter vnder des oder darzwischen
a t	Interficere.id est occidere Dōtne ab inter et facio
a t	Interimere idem.id est cccidere mortificare Dōten
n s	Interncdium spacium inter ncdor. vel illud grossum os quod est in genu

f t	Interitio·onis·id est m̄cs
m q	Interitus·id est·mōs
m s	Interitus a um·id est·mortuus
a q	Interire·Sterben·id est mori in itinere
m t	Interemtor eyn dōter
m s	Interemptus gedōter
f q	Intericies·id est mōs
a t	Interere·id est intus terere Interfluere vnderfliessen
f t	Interiectio est quedam parsonaticnis·epn vnderwerfüg
adū	Interpolati m·vnder felling
a p	Interpelare·i·obturare·inquinare·vel variare.
adū	Interius·id est intrinsecus·vnwendig
n p	Interpellare·id est·intercedere·interrogare
n t	Interpres·epn bediter cder dclmetsche
ō p	Interpretari·id est exponere·
f t	Interpretatio·id est expositio in diuersis linguis
n s	Interscapulū spaciū quod est intēscapulas
ō t	Interscalaris dicitur interpositiūs Vndergegraben
n s	Intersignum spaciū quod est inter dūo signa
n s	Inteskinum yngeweide·et deriuatur ab intus
m s	Intestatus a um est ille qui non facit testamentū
f p	Interula·id est camisia·quia iuxta carnem induitur.
n s	Interuallū dicitur prie spaciū tempcrūm· vndō lasse
a q	Interuenire·i·intercedere Hitten oder vnder kommen
n s	Intersticium·id est interuallū vnderscheit
adū	Interim·darz wischen·cder vnder desz
a p	Intimare·id est·notificare relinticare·kundigen
ō t	Intimas atiz·id est·interius habitans vel domus
ō t	Intollerabilis et hoc intollerabile·Unlydlich
n p	Intenare·intenieren oder anheben oder dōnen
a p	Intoxicare·vergeben mit vergiffte
m s	Intraneus a um·epn heymischer oder ynlender
a p	Intricare·Vnderflechten cder verwerzen
a t	Introducere yn für n·quasi int̄ducere
a q	Introire·id est ire intro/intrare·Dar yn gcn.
n t	Intromittere·id est·immitere Vnder lassen·vnder thün cder vnder winden
a p	Intrcnisare·yn leiden·et pertinet ad mulieres que fetū prcdixerunt

Dic dñe dñe dñe dñe dñe dñe dñe dñe
dñe dñe dñe dñe dñe dñe dñe dñe

- m s Intrinsecus. pntendig Introsum idem
n s Intruncare. stcken
d s Intueri. ansehen. Vnde Dic tuor inspicio tueor defende
re dico
n s Intumere. begraben Intumulare Intumescere idem
n t Inuadere anuertigen. an louffen. oder gone
m s Inualidus. id est non validus. infirmus. kranck
m s Inualitudinarius. id est languens sine valitudine
f t Inualitudo. id est debilitas imbecillitas infirmitas
n t Inuanescere Verschwinden. id est ad nihil fieri
a t Inueherz. id est mala facta alicuius inducere. pnfuren/
Inuenire. id est. venire. in id quod cupimus vel querimus
a p Inuestigare. id est explicare vel inquirere. veri uichen
f p Inuestitura. eyn kladunge Inuestitus inde
n p Inuerterare. voralten
Inverterx. pn keran
m s Inuercundus. id est. sine verecundia Unschemig.
ad u Inuicon. Under eyn ander
p p Inuictus. Vnyherwindliche
Inuia dñr erzorez in aquis vt naute habent in mari
n s Inuidere. niden oder hassen.
m s Inuidus a um. dñr ille qui inuidet. Hessig.
f p Inuidia est cdium alienae felicitatis hasse
n p Inuigilare. wecken
m s Inuisus a um. Vnbesehen
a p Inuisitare. seit heym suchen. quasi no visitare
a p Inuitare. Ladē
m s Inultus Ungerochen
p p Inuitus a um id est en volēs Vnwillig vngern
ad u Inuite Vnwillklich quasi ctra vclūtatem
f t Inundatic. eyn versenkunge oder pberhessunge
a p Inumbrare. Heschettē. vt in siluis vel vmbbris
a t Inungere Olē cum sacramēto
a p Inuctare anrüffen
f t Inuocatō. anrüffung
n s Inuclutum ab inucluo. et est inuclutio cuiuslibet rei.
a t Inucluere. inweltze
f t Inuclutio. inweltzuge/ tēpalis
m i Jacob interptatur spiras. vñ demim robur. vñ mora dominii
m i Joathan interptatur pectus vel pfectio

- m i Joahim interpretatur quasi preparatio domini
m s Iob interpretator dolens propter percussione carnis
d p Jocari a iocus dicitur schimpfen. Inde ioculator
n t Jecamē eyn schimpf Joculamē Jocus idem
m s Jocundus da dum. id est letus hilaris. Schimpfliche
d p Jocundari frölich syn
m t Jocularius Jocista ideum
m t Ichel interpretatur gratia dei. vel in quo est gratia dei
f p Ichanna est mulier sic vocata
m t Ichannes interpretatur gratia de mini. Iohannes. han
na gratia Inde iohannes quasi Ichanna. quia sit limes
prophetie
m i Ion interpretatur quasi dominus excelsus vel saluator
f p Jenica est ciuitas una ex linguis grecorum
m p Jona interpretatur columba vel colens. quia fuit in vno
m i Jonathan interpretatur columba de mini. tre ceti
m t Jordanis est fluvius iudee a ducibus fontibus. quem
vnum nominatur Ior et alter Dan dicitur
m i Jos id est fluvius
m i Josephat est locus ubi extremum iudicium domini erit.
et est nomen regis vel regionis
m i Joseph interpretatur accrescens vel amplificatus
m i Josue est liber iosue probate. et interpretatur saluator
m p Iohas interpretatur ubi est incensum domini vel dei
m s Ieshi interpretatur quasi columba. alias columna
g in Iota proprie dicitur hec latā I apud grecos
m t Iouis est geminius huius nominis Jupiter
f p Ipa est panis tintus in aqua. eyn wasser suppe/
g m Iper. id est. supra vel iuxta
m s Iperboens a um super quos boreas flat/
d p Iperbita est gens iberie.
n t Iperbole est quidam tropus. vel excessio veritatis
m s Ipergeus est sol quando est in superiori emisperio.
m s Ipergeus dicitur sol quando sub terza vadit in nocte.
d p Iperita eyn glissener. dicitur fictor simulator et repre
sentator alterius personae
Iperritare Glissener y drieben
f t Ipomanes est equus velocissimi cursus vel neutri generis
indecl. est quedam herba
f t Ipocrius Glissener. ab ipso quod essem et crisis aurum

f t	Insitio. pnp. lantzung et pertine t ad arbores et est tem pus plantandi
n s	Insiti um es tempus seminandi vel plantandi
n s	Insidere ynsitzen
f p	Insidie verretnisse. ab insideo. des
d p	Insidiari Anliegen. i. insidias tendere et parare.
m s	Insidiosus. sa. sum. i. plenus insidijs langehaftig
a q	Insignire. id est nobilitare/ornare et exaltare
d t	Insignis. et hoc. ne. i. pclarus nobililis gloriofus
n t	Insignia sunt ornamenta principum
n q	Insilire ynspringen. et corripit. si
a p	Insimulare. i. accusare vel incusare vel no sim lare
o t	Insinuare. id est denuciare signare quasi in sinu mittere
n p	Insipiens Unwiss. i. no sapies sine sapore sapientie
m s	Inspirare. ynblasen. id est spirando mittere
n t	Insitus a um. gesewet oder gepflanzet ab insero
f p	Insolestere. i. cres ere contra esuetudinem facere
f p	Insolentia. i. superbia facta contra debitum
n s	Insolens. i. superbus fatus moribus no dueniens
p p	Insolitus. i. inconsuetus. vngeronte
o t	Insolens. i. innocens innoxius. vnschuldig
p p	Insoporatus. Mit schlaffende
o t	Instang ynstendig zit
d t	Instabilis vnstete.
u m	Instar. glichmisse. i. similitudo vel das similitudinem
n p	Instare ynstan oder wider stan.
a p	Instaurare. i. facere sile priori. restituere/repares
a p	Instigare. i. valde stigare. reysen oder stcken
n t	Instituere i. decernere/ordinare Hestettigen oder vff setze. i.
m t	Institutor. id est mercator. Job. xxviii. filij institorum
f t	Justita eyn krame. oder eyn wickel schnure do man die kino mit bint. vel ligamentum mortuorum
m s	Instinctus a um. id est. instigatio psuasic/incitatio
a t	Instruere. id est. docere Lernen
n s	Instrumentum. werck zug
n p	Insudare Schwitzen
f p	Insuetus Ungeront
	Insula dicitur terza yndiqz mari circumsepta. Unde

- Lexicon*
- a p Irritare. id est provocare. Unde in Ps. Irritat aduersarius nomine tuum et. vel evacuare debilitare destruere
- p p Irritus. i. vanus. ydel. Irrogare id est inferre
- n s Ircus eyn bog. Irruere fallen
- ept Irundo dinis. eyn schwalbe Irugo eyn ygel
- m s Irsutus Fuch id est pilosus [rei]
- f p Isagoga idem est q̄ instructio vel introductio cuiuslibet
- In s Isagogus est liber introductorius. v̄l introductor Irāz
- Iagogare. id est introducere
- m i Isaac interpretatur quasi gaudium vel risus.
- m p Isaias interpretatur salus domini
- Isacar interpretatur merces
- m t Isaymsole. sacrificium incensum interpretatur
- m t Isa fuit sacerdos dauidis
- gin Ischiros grece dominus fortis vel deus latine
- m i Isobeth interpretatur quasi vir confusionis
- m s Ischalius a um. quasi excolidus
- m t Ismael interpretatur auditio dei vel obediens
- d t Ismaelite Agareni et Saraceni idem sunt
- m s Isopagus est gula stomachi
- f s Isopus est quedam herba Etiam d̄r sparsorum aquae
- m s Isopagus est via transiens ad stomachum
- m s Isopurga vel Isoporeus est nomen piscis. eyn store
- m i Israel interpretatur vir videns deum Is enim dicitur vir
ra videns. et deum
- Ita quando est nomen. tunc idem est q̄ via. Sed quādo
est conūctio. tunc idem est q̄ via. Quimmo et Quādo
significant. also. tunc sunt aduerbia
- f p Italia ix elsch lent Italicus a um. eyn welscher/
- n s Italicum welsche sprache/
- a p Iterare id est secundario dicere wider anheben
- n e Iter. Itinerarius Iterarius. id est viator
- f p Juba iube est crinis equorum. vel crista que superpenit
- n t Jubar id est splendor vel initium catus scilicet galee
- a s Jubere. i. impare vel p̄cipie Unde hoc p̄ccor hoc iubeo
- n p Jubilare id est cantare/gaudere/exultare et letari
- m s Jubilus. i. letabundus wonlich gesang. et est laus que p̄
nimia leticia explicari non potest
- m s Jubileus. i. annus quietenis gaudij et leticie et remis
fionis quo serui liberati donabantur Guldinar.

- m p Judas interpretatur quasi ofitens vel glorioſus.
 n p Judaisare eit iudeorū more ſe habere vel iudeū facere
 n s Judaicum. iudische ſprach
 m s Judaismus eft moſ vel ritus iudeorum vel genz i udeoꝝ
 f p Judea iudisch lant Etiam eft quedam muher
 m t Judec dicit² quaſi ius dicēs populo vel iure diſceptās
 m s Judiciarius id quod ptinet ad iudicium
 a p Judicare. i. iure diſceptare. ius dicere. rechten
 n s Judoicatorium eft locus iudicij
     Judith eft viuia laudāda que interfecit holofernem.
 n s Jugamentum. i. diunctio ū ſamen ſieunge.
 d t Jugalis. i. iniugo affuetus. quaſi domitus/
 a p Jugare. id eft copular e iungere ſub iugo ponere.
 n t Juge. id eft. affiduus continuus perſeueraſ
 m s Juger eft ſpacium terre. eyn morgen ackers
 ada Jugiter. i. affidue. ſteteklichē oder exiſtlich
 f t Jugis. id eft. affiduus continuus pſeueraſ
 m s Jugofus à um. i. cacuminoſus vel mentoſus
 n s Jugum eyn ioch. vel lgnūm cum quo boues iungūtur
 n s Jugulum eft ceruix oder eyn drūz
 a p Jugulare. id eft iugulum incideſe. Worgē oder dōcen
 m t Jugulator. eyn uirger oder eyndchter
 m s Julius eft cesar. vel quidam mensis ſic dictus
 n s Julianā dicuntur leges a iulio pohte
 m s Julianus dicitur p̄m nōmen cuiusdam viri
 n s Jugulum. eyn köll
 f p Julianā eft ncmen virginis
 n t Jumētale eft domus iumētorum. eyn ſich huse
 n s Jumētum eyn ieglich ſich das vnsz arbeit
 f s Juniperus eft quedam arbor. wacholder bom
 n s Juniperū eft fructus eius. p̄rie uacholder bom
 m s Junius nj eft quidam mensis
 m s Juncus. eyn ſemelz
     Jungere. ū buſſe fügen/
 m t Jupiter eft vna de ſeptem ſtellis. ſcđm Philosophos
 n t Jurare. ſchören
 n s Juramentum. eyn ſchwür
 f t Juridictio. id eft. iuris potestas ſup aliquē iudicandi/
 d p Jurifta eyn iurift. dicitur ille qui ſtudet iura
 m s Juridicus a um quidicit ius rectus vel legisperitus

- d p Jurgari id ē iure agere Heschulden oder schelten
 n s Jurgium id est litigatio Schelchwort Jurgamen idem
 n s Juscanonicum geystlich recht Juspatoratus est ptas
 representandi instituend a d beneficium ecclesiasticum
 Jus aqua. ius rectum. ius dicitur esse ptas
 n s Insurandum. id est iurisuratio. geschworen rechte
 m s Jusquianus est quedam herba. pilzen samen
 m s Justiciarius. recht sprecher
 f p Justicia gerechtigkeit
 a p Justificare. id est iustum facere Gerecht machen
 n s Juuamen. i. auxilium. Junamentum idem
 m s Juuenculus eyn knechtleyn
 f p Juuencula eyn megdelyn
 d t Juuenitis. Jung et er kūntlich Juvenis Jung
 d t Juuenalis et hoc. le est prc prium cuiudam viri
 f p Juuenta significat etatem iuueniem. et caret pli nūero
 f p Juuentus. tutis. est collectio iuuenum. iugent
 ep t Ixion est avis alba de genere vulturis. sed mincz. Et ptz
 Deutro. xiiij. penitit Ixion p aue

- K**Penitus est vacua apud nos Nam in nullis dis
 tincibus latinis debet scribi illa litera. k. sed
 tantum in grecis. quorum aliqua licet pauca as
 pud nos sint visitata. et illa possunt scribi p. k
 m s kalendarius est liber ubi kalede distincte sunt.
 f p kalende. arx est primus dies mensis a kalc dñr
 m t kalcde mon est bonus angelus. quasi sciens bcnum
 m t kalo kalcnis id est ille qui fert ligna. vel dicuntur in plus
 rali galee militum
 E in kathefaten est malus sonus
 f p katherina est prc prium nomen sancte virginis. Et dicit
 a katha quod est vniuersum. et ruina. qsi vniuersalis ruina
 Kathefis est mala dispositio morum Onde Cornutus
 hic nc n est agys que cenodoxia tangit
 Quemqz pmit kathesis nc pdest dya senaxis
 b in kyrie helepson id est dc mine miserere. Et sunt due ptes et
 non dictio composita Nam kyri id est domine. helepson
 id ē miserere Sed kyri p duo r id est porcus

m i

L

- L**aban interpretatur dealbatio et fuit frater rebecca
Labare. i. titubare vel tremere
Labefacere / glich oder glat machen
Labellū. i. parū labrum. Labellulum idem
Labere. Glitschen oder fallen
Labes. i. macula / pernicies. ruina / et miseria.
Labor a labore as deriuatur. prie Arbeit
Labio. onis. id est. tabernarius vel leccator
Labescere. i. incipere labi beginnen zu glitschen.
Labi Glitschen oder fallen
Labium eyn Lefftze. Labrum idem. Sed differunt quia labium dicitur superius. labrum inferius. vel labium mulierum. labrum virorum
Labina est terra aquosa et mobilis
Laboratorium est locus laboris. eyn werckhusz
Laboriosus. a. um. i. plenus labore. Erbeitsam
Laborintos. quasi labor intus. et ponitur pro qucdam libro in rhetorica
Labrum. i. labium eyn Leftz scz viri. Labru inuenitur etiā pro vase in quo pedes lauantur. Et tunc dicitur a lauando. et primum a lambo. bis
Labrusta est vitis silvestris. quia in labris. id est. extremitatibus terre nascitur. Et ponitur quandoq; pro fructu illius vitis. Esiae. v. Et expectauit vt faceret vuas et fecit labrustas. Inde Labrustosus a um
Lac milch. est liquor mamme. et d̄r liquor albi coloris
Lacerua est pallium fimbriarum quo olim soli milites vtebantur. et d̄r a lacero as
Lacerare. i. scinder e frangere rumpere. repullen
Lacerta est vermis venenos
Lacertus est superior pars brachij vel musculus
Lactare sugen. id est. lac prebere. Unde lacteo. es. i. lac sugere. Versus Lacteo lac sugo. lacto lac prebeo nato Dicq; puer lactet puerum lactat sua mater
Lactes alias lactis est intestinum piscium. fysch milch. v̄l est pellicula ex qua lac coagulatur. die vterse
Lacesso est cum desiderio lacerare vel puccare vel irritare
Lacticinum. milch spysse

- n s Lacticopium. dicitur vas lactis. Lactigerulum idem
m s Lacer est aliquis cui membra vel aures sunt absisa
f p Lacticinatrix est mulier mulgens/
f p Lactuca est quedam herba. proprie lactucken
f p Lacrima a lacero. quasi lacerans mentem. augen drehen
f p Lacula est vestis habens quodam lacus quod atos cum pictura
m q Lacus eyn pfutze oder eyn pfül oder grube
f p Lacuna est fossa ubi remanent aque post effusionem imbrum vel ad quam defluunt immundicie
n t Lacunar id est testudo que solet esse in carueris et in dorsibus arcuata et concava ad modum lacune. Item lacunar dicitur lampas ardens in aere
n s Laganum eyn pfankuch oder eyn flad
f p Lagena est vas vinarium vel aquatile Legel
n p Lallare id est dormire vel lac sugere. vel lactere et est verbum ficticium id est de sono tractum. la. la. la. la.
f p Lama est locus vaginosus. vel lapis in via obruptus.
a t Lambere id est lingere. Lecken
n t Lamen eyn Lemlin. vel frustum metalli. Hlech
n s Lamentum klagunge. Lamentatio idem
f p Lampas. Ampel. est vas vel flamma indifferenter
f p Lampreda est nomen piscis eym Lampred
m t Lamuel interpretatur dilectio dei
d p Lametari. i. flere. declore. voce tristi dolorē exprimere
f p Lamella eyn lamel klinge. Lamina idem
f p Lana wolle. et dicitur a Lanio. quia laniatur cum carpitur
m s Laneus a um de lana existens nullum
m t Lanifer qui lanam facit. vel ex lana opatur. Weln weber
f p Lanifica est vox lanificis/
n p Lanificare. id est lanam facere
f p Lancea est hasta habens in medio amentum
m s Langruius Lantgrae
f p Langrauia Lant greume
n s Languere. id est infirmari. egere. vel deficere
m t Languez id est decolor. infirmitas. labor. vel stupor
m s Languidus a um id est infirmus vel excors/
f t Lanugo id est lana super poma. et flos tribuli qui postquam bene exsiccatus est leviflatu fertur in aerem
f t Lanx est latus discus vel scutella eyn breyt schissel
m t Lapis eyn steyn quasi ledens pedem

- a p Lapidare. i. lapidibus percutere et obtruere
 m s Lapidosus a um. id est plenus lapidibus. Steinicht
 m p Lapicida eyn steyn motze. id est lapid cesor
 f p Lapicedina est locus vel domus ubi lapides ceduntur
 f p Lapatica est quedam herba in cibo sumpta. stomachu confortat. venerem reprimit. vrinam provocat. ructu excitat.
 n s Lapacium. kletten samen oder lattich
 f p Lappa est genus tribuli herba spinosa. klet
 a p Lapsare id est frequenter labozare oder schiffen/
 n s Lapsorium eyn Schliff steyn oder wetz steyn
 m s Laqueus eyn strick. et dz a licium quia de filo solet fieri
 p p Laqueatus dz laqueis captus vel ligatus
 a p Laqueare. i. laqueo capere vel ligare Stricken
 m t Laquear. id est diunctio trabium in summitate domus
 n t Lar casa. lar domus. lar ignis. larqz foramen
 m t Lar lartis est proprium nomen v. ri
 n s Lardum dz quasi large aridum. prie Speck
 m s Largiflus a um. i. largus affluenter milte
 d q Largit. id est. dcnari vel donare. preberi vel pbere
 m t Largitor. id est. donator
 Largitrix. id est. donatrix
 f t Largition. id est. donum. eyn gabe
 m s Largus ga gum. i. abundans qui libenter dat. Milte
 e p s Larus. vt dicit glcsa. Leuitici. xi. Est animal tam in aqua quam in terra habitans. vclat et natat
 f p Larua. est quod apponitur faciei ad terrendum pueros
     eyn larffen antzlit
     Laruare. id est laruam induere.
 n q Lasciare. i. luxurari ludere lascive se gerere
 m s Lasciuus a um ge yl scz ppter luxuriam
 f p Lasciuia. i. libido vel occupiscentia ad luxuriam Geilheit
 a p Lassare id est fatigare. vermeden
 m s Lassus a um id est fatigatus/ grauatus Mied
 f t Lassitudo id est fatigatio miedickeit
 m s Lassatus Mied gemacht
 ii s Latere. id est abscondi. vel esse in abscondito verborgen.
 f p Latebra bre id est obscuritas finsternisse
 m s Latebrus a um id est plenus latebra. Gantz finster/
 f p Laterna a lateo. qr ibi intus latet candela. idem q lucerna
 d t Lateralis. sytlich id est a latere existens

C syn

72

- n t Lateſcere.inchoatiuum.id est incipio latere
m s Later.est gleba cocta vnde fit murus Ziegel Stein
m t Latrifex eyn ziegler
n s Latibulum.id est latebra
m t Latex est aqua ſubterranea.eyn ſpringent waffer
n p Latinisare.id est more latinorum ſe habere vel loqui latine reden
n s Latinicum.latinische Sprache
m s Lathemus.est cesor lapidis.eyn ſteyn mctz
f p Lathomia.id est lapidis cesio.vel locus lathomorum
m t Latoreſt portator literarum.proprie eyn botte
n p Latrarc.Hellen.et eft prie canum
p p Latratus Hellunge
f p Latria eft ſeruitus que ſoli deo debet exhiberi et exhibet
f p Latrina eft priuatus ſecessus.scz claca a lateo
d t Latro.cnis.eyn morder.dicitur qui in filiis latet .vt exopoliet tranſeunteſ
n s Latrociniuum eyn mort
d p Latrocinari.id eft latricinium exercere.mordēn
m s Latus ta tum.id eft amplius ſpaciosus Hrept
n t Latus.eris.a Lateo lateſ.eyn ſyte.
a p Lauare.id eft ablucere mundare purificare.welchen
n s Lauatcrium Lauacrum Lauarium idem ſignificant
f t Lauatic.onis.id eft ablutio et aptismus a lauatus.
d t Landabilis.et hoc le.lobeklich Inde Landare.lcb
f p Lauendula eft quedam herba.lauendel krt.
a p Laureare id eft coronare.kr̄nen.
f p Laurea eyn krcne de lauro facta vel victoria
Laurus eyn lorber bom.ſcde vel quarte declinatris
f p Lauribaca eft fructus lauri.eyn lorber
m s Lautus ta tum.i.puidus vel lauatus.geweschen
a p Lazare vff lēſen.Verſus Laxo per p ſcriptum pro ſoluo di
m s Lazarus Durch gengig
m s Lazarus interpretatur adiutus
n s Lazirium.lafauer.vel incaſtrum.vel farbe
f p Lea vel Lena eft vxor leonis.eyn lōrin
m t Lebes lebetis.eyn digel.quedam clla.Lebeta idem
m t Lebifusor eyn digel giesser
m s Lechitus eft ras clei.vel vas continentis aliū liqueſſim

- p Lectica dicitur eurus in quo defertur lectus vel certina
 circa lectum. vel ipse lectus. vel cathedra dominorum
 n s Lectrum id est pulpitum. scilicet locus ubi lectones leguntur
 a t Ledere. id est frangere vel vulnerare. Letzigen
 f t Ledix est vestis linea
 f t Legatio eyn botschaft oder sendunge
 a t Legalis qui legat et seruat fidem Inde legaliter
 m s Legatus id est nuncius. quia legatur id est mittitur ad di
 uersa loca
 m s Legataarius idem. vel cui aliquid legatur in testameto
 a p Legare Senden oder setzen Versus Qui mittit legat mo
 riens dando sibi legat
 f p Legenda eyn buch
 a t Legere est equiuocum Versus fur aurum virgo flores ma
 re nauta. libros Clericus. equiuoce singula quisque legit
 m s Legifer eyn weltlich recht sprecher
 f t Legio est magna congregatio hominum Vnde versus
 Odilia sex legio. sex centum. sex decies sex
 m t Legulator est qui ponit leges Jurista idem
 m t Legisdictor eyn iuror des rechtes
 m s Legisperitus eyn recht verstander
 m p Legista eyn er der weltlich recht weiszt
 m s Legitimus dicitur bonus secundum legem factus. eliche
 f t Legitimatio. elichunge.
 Legitimare elich machen
 n t Legumen. id est fragmentum
 Leyson id est miserere
 a q Lenire. senftigen. oder schlechten
 o t Lemis. sanfte
 f t Lemitas Sanftmütigkeit
 Lenceniss eyn büben fröwe oder eyn döcklach
 n s Lenocinium. leckerp Leno etiam dicitur leccato
 f p Lena id est meretrix. lecatrix. vel tabernaria
 m t Lens lenticis. Und Lens lēcis capitū lens lēcis duenit oris
 n t Lentescere trēg syn oder ful syn
 f p Lenticula eyn linsz vel est vas olei. et tunc dicitur a lincula
 m s Lentus a um. id est piger Drege
 f s Lentiscus. eyn myspel bom. vel est arbor glancifera
 n s Lentiscum eyn mispel

- f t Lentigo est macula in facie Sprengelt vel est idem quod
m s Leopardus eyn leopard cauteria
Leo eyn lewe
m s Lepidus a um. i. facundus vel suavis Sprechlich
f p Lepra est asperitas cutis squamosa lapidi similis cuius eo
loz nunc in alb. dimem. nunc in nigredinem. nunc in rube
dinem vertitur. proprie vsetzickeit
m s Leprosus a um. qui patitur lepram. et est ea plenus
Lepus. oris eyn base Et dicitur quasi leuipes
n s Leo les lere. in simplici non est in vsu. id est destruere
n s Leripipium vel Liri pipium. eyn kogel züpfel
f t Lesho. onis. verserunge oder letzunge
m s Letabundus. a um frölich
Letabilis dötlisch
f p Letania. id est obliuio vel moribus cum desipientia
m s Letargicus a um. patiens letargum
m s Letargus est obliuio mentis
d p Letari. Frewen
Letare. Sterben
a p Letificare. id est letum facere. et aponitur a Letus a um
m s Letofagi. sunt vermes corpora mortuorum a medentes
n s Letum leti. id est mors pro scribitur. et a leo les
m s Letus ta tum. pro ae scribitur. frölich
f p Leticia frölichkeyt
f p Leua. ue. i. simstra. eyn Linck hant oder syte
f p Leuga finitur passibus mille quingentis. eyn mile
n q Leuire. senftigen oder glichen
m i Leuiatan est serpens tortuosus in aquis. scilicet dyabolus
in mundo
n t Leuige. ein hotel. Leuigal idē
a p Leuigare. id est. aplanare plenum facere. hobeln
m s Leuir est cognatus. scz frater mariti vel uxoris
a t Leuipendere. verschnöden cder verachten
m p Leuita. id est dyacconus vel est aliquis de pgenie leui
d t Leuis. et hoc. e. Licht. qd non est ponderosum. od schlecht
Versus Propriano leuis. pro leuitate leuis
m s Leuiticus dicitur liber Hible. et interpretatur ministerialis. et tractat de leuitis et clocaustis pontificis
f t Lex est ius scriptum assistens in honestu prohibens

- f t Lexis interpretatur pausatio vel sermo. vel lexis grece latine dicitur locutio
- m s Leunculus. si diminutium. id est parvus leo
- f p Lya interpretatur laboriosa. et est nomen mulieris
- m s Libanus est mons fenicium altissimus propter thus quod ibi colligitur
- f t Libatio. id est calicis oblatio
- n t Libamen est sacrificium vel cibus Et de a libo
- a p Libare de sacrificare vel fundere vel gustare placentare profundere vel tangere
- m s Libasius id est bathus. a libo a3 are
- n s Libatoria sunt vas in quibus oblatio offerebatur
- m s Liber ram. fr h. Etiam dicitur cortex vel codex. Huc
- n s Libere Ensten
- Liberet mich lustet
- f t Libertas Freiheit
- d t Liberalis et hoc liberale Mylte
- m s Libertus aum qui a iugo servitutis est liberat
- m s Libertinus est filius liberti
- m s Libellus dicitur inscriptio. in quo ostenditur quid actor contra reum habeat
- p p Libens tam participium quod nomen. Willig oder lustig
- F p Liberaria eyn liberty. est locus librorum.
- a p Liberare. id est soluere. Lösen
- Liberare. Fry machen
- f p Libia fuit filia ephasti. ex cuius nomine regnum quod possidebat. etiam vocatum est libra. id est affrica
- f t Libido est desideratio carnis. fleischig begerung
- m s Libidinosus sa sum. id est plenus libidine. böse lustig
- n s Libisticum est quedam herba. Liebstückel
- n s Libitum. Lust der menschen
- f p Libitina est dea paganorum. oder eyn toden bare
- f p Libra. eyn waage. vel est collectio solidorum. s. talentum
- m t Libripens. die Zunge in der wagen
- m s Librarius est scriptor vel antiquarius qui gesta regum describit. vel dicitur ein weger a Libra.
- n s Libum est panis immitatius. vel idem quod placenta
- a p Licentiare. id est licentiam dare
- Licentia vlooup

- D p** Licitari · id est vendere · quandoq; etiam ponitur pro pen-
dere.
- V imp** Licet es zimpt · vel est diunctio · id est quis
Licere id est honorari · Sed suum passuum scz liceor signi-
ficat actiue
- m s** Licinium est spacus · eyn draut
- a s** Licium · id est filum tele innodatum · eyn Spule · oder warff
- n s** Liciatorium idem · oder eyn weber gez owe
- G t** Licimen · eyn dacht in dem liecht
- g in** Licos grece dz lup⁹ Lcanis latine
- m s** Litostratus v̄l tum · interptatur paumentū depictum · Et
Et dz a liton quod est lapis · et straton paumentum ·
- m t** Lictor quasi legis ictor · eyn piniger oder stöcker
- Litare id ē occidere ·
- Lichus dicitur illud quod ardet eyn Dacht
- a t** Lidere · id est frangere
- f p** Lida eyn lantschafft
- f p** Lienteria Durch gang oder das büch we
- n t** Lien eyn arsz darme oder masz darme
- f p** Liga eyn hösen nöstel ·
- Lictus gepiniget
- n t** Ligamen · eyn Hant
- f p** Ligatura Hindunge
- a p** Ligare Hinden
- n s** Lignum Holtz · et dz quasi ligans ignem
- m s** Lignarius · id est carpentarius Lignifaber idem
- m t** Ligo · onis est instrument um rusticale · eyn bowe ·
- a t** Ligur est aliquis de liguria regione
- m s** Ligurnus ē lapis p̄ciosus rubei coloris
- a q** Ligurire id est līgere vel deuorare Vnde persas
Verbum ligurio hoc designat tibi lingo
Hinc obligurio q̄ tu vastare memento
- m s** Ligurius est quidam lapis
- f p** Ligustra est flos albus habens dispositōnem campane
- l** Ligustrum eyn knot · ex quo pueniunt flores
- n s** Lilium est flos quidam lactei coloris · eyn lilge ·
- n s** Liliū m̄ccualium · est quidam flos · afalgen blümelin
- m s** Limbus est exterior pars cuiuslibet rei · vel eyn sagme

- f p **Lima** ē instrumentū fabrile.ein fephel.
a p **Limare.** fephelen
f p **Limatura** ein fephel spanne
m t **Limes** etis.est ppe via trāuersa in agros
n t **Limen** ē inferioz pars domus.ein schwell.v. Dūm pauper
clamat hostia limen amat
a p **Limitare** id est limites assignare.gon.vel significat ad certum terminū ponere
f p **Limpha** id est aqua wasser.
a p **Limphare** id ē aquare wessern
m s **Limphaticus** id est lunaticus.wasser sichtig
m s **Limphidus** id ē clarus purus vel lenis
m s **Limus** est terra humida et tenax.ppe schleym
a t **Lingere** lecken vt canis.Lina ein lyne
f p **Lingua** ein zple oder lynige
f p **Lingua** ein zung
n s **Linguagium** ein sprach
n p **Lineare** id ē linea facere lynigieren
n s **Lineamentum** ein lynen dūch
m t **Linipes** est lineum calciamentum Inde linipedium idem.
a q **Linire.** schmperen.i. vngere l palpare l destruere
n t **Linere** lini pterito.litū in supino.bestreychen oder klepen oder verspontten
m t **Linifex** ein lynen weber
f p **Linistema** als linseuma dē vestis ex lino et lana contexta
ein dyrdenday
n s **Linum** flas; oder leyne
f t **Linosis** ē morbus splenis
m s **Linosus** a.u.m.i.spleneticus.s qui patitur in splene.
m s **Linius** flechsen
a p **Linquere.** verlassen
n s **Lintheamen** ē line9 pann9 qui sternitur in lectis. lylachs/
n s **Linteum** a linū dē.ein schurtz dūche
f t **Linter** ein sauwe trog.vel ara.od er ein segel in eīnē schiff
f p **Limitura** venit a linio.Er ror autem quorundam est qui ponunt linire p̄o linere cum tamen diuersa significant. Eze
chielis.xiiij.dē linebant proliniebant
m s **Lituus**.ein herhorn

- f t Linx est animal quoddam hñs acutissimum visum.luchs
m s Lippidus augen röttig Inde lippiditas
m s Lippus a.um.dicitur ille qui habet oculos lacrimantes Et
componitur a nomine iquor et parens einscheler.
f t Lippitudo est infirmitas ocolorum que humore defluente
n p Liquare.schmeltzen
n s Liquere id ē manifestare vel fluere/
n t Liquescere.weich werden oder dawwen
n s Liquericiū syesse holz.oder lackeritz oder klaritz
v ip Liquet id ē manifestum ē/
a p Liquare schmeltzen
n t Liquefacio id ē mollio
n s Liqueo supinis caret.et liquito defectū id est soluo.
adū Liquido vel liquide id ē clare vel manifeste offbare
m s Liquidus a.ū.i.clarus.humidus.weich flüssig/
m t Liquor oris id ē humiditas.fychtikeit
f p Lira prima breui.ē instrumentu; musicu; ein lyer Sz prima
lenga ē sulc⁹ in agro.
a p Lirare id ē lyram facere.vel arare.oder lyeren.
m s Lirus ē locus dulcis vbi ē oportunitas aliquid faciendo
m t Liricen qui canit in lyra
m s Liriocns idem Liripipiam.ein kugel zypffel.
f p Liricina ē mulier canes intira.ein lyrerin
n p Litare id ē pmmolare offerre vel sacrificare.oppfern.
n s Litargium ē spuma argenti
m s Litargius.einer der do ertz findet
f p Litargia ē vinū cū quo oprimuntur egri ad somnum
m s Litargicus id ē mortalis
d t Literalis dē ille qui facit litras
f p Litera ein brieff.oder ein bristab.et dē quasi legittera
m s Literatus qui noscit litteras.ein gschrift gelerter
f p Literatyrä ein gschrift lernung
a p Litigare kriegen.oder streytten.oder zweydrachten
m s Litigiosua.i.litigij plenus
n s Litigium id ē mors/
f p Litura id est deletione ppe literarum
m t Lito est pprius seruus
n t Litos vel liton grece lapis latine
Littus vel littus aut littos.prie eingestad.

- f t **Liuio.**i. infirmitas vel immundicia
 m t **Liuor** dicitur inuidia vel dolor aut vulnus. et proprie nigredo que remanet in carne ex percussione
 f p **Liuonia** est quedam regio. lyffen lant
 d t **Lixa** est aliquis vel aliqua portans aquam
 a p **Lixare.** pm wasser fieden. et pertinet ad cibaria
 f p **Lixatura** est coctio in aqua
 n s **Lixium** vel lixiua. quasi lixinium. lauge
 m t **Lipor.** oris. dicitur portitor aque
 a p **Locare.** id est. statuere stabilire collidere vel adducere
 Versus Qui capit ille locat. qui condicit ille precium dat
     Locare. i. frequenter locare. verbum frequentatiuum a
- Loco
- f t **Lotio** weschunze
 n s **Lotium** est urina asinorum
 m s **Locus** eyn stat. Et scias quod locus est quantitas circumscribens corpus vel sedes argumenti Item Locus dicitur facultas copia/potestas/condicio/tempus/occasio/dignitas/opor tunitas/autoritas/honor/magnitudo/maiestas fastigium/splendor gradus et gloria
 m s **Loculentus.** id est pulcer
 m s **Loculus.** id est forulus vel parua bursa
 m s **Loculus** id est bursa. Iohannis. xij. fur erat et loculos habens Item feretrum Luce. viij. Et tetigit loculum
 d t **Locuples.** id est diues quasi lecis plenus Locuplex idem
 a p **Locupletare.** id est ditare Rich machen
 f p **Lecusta** eyn heuschreck. vel est genus herbarum
 f t **Lodix.** dicitur quidquid in lectulo supponitur et proprie de pannus pilosus. eyn kolter
 m s **Logisticus** a um. id est. sermocinalis vel rationalis
 f p **Logisma.** id est cogitatio vel sermo vel ratio secundum Hugo
 g m **Logos** id est sermo vel ratio Inde decalogus
 d p **Logotheca** qui sermonem facit in populo. vel qui edictum imperatoris vel alicuius principis populo nuntiat
 n s **Lolium** est quedam herba. Kat oder vnkrt
 n t **Longale** est illud lignum curvum. quod est inter rotas priores et posteriores
 a p. **Longare.** id est longum facere
 f t **Longanimitas.**i. expectatio. Lanckmütigkeit
 m s **Longanimus** qui nullis passionibus turbatur Langmütig

- a dū Longinque .id est .longe .t .vēne
m s Lengeus a um longi eui scz senex antiqu⁹ alt langmütig
f t Longeitas .id est longi eui .vitalis etas altekeit
m s Longiturnus a um id est diuturnus .Lenglich
m s Longinquis a um .id est remotus Von vern
o t Lequax .id est assidu⁹ abundans in le cutōne rōdsam
f p Lequela id est loquium eyn sprache
n s Loramentum est concatenatio lignorum in fundamentis
edificiorum.
n s Lorum eyn zame oder gebis⁹ oder eyn zigel
f p Lcrica eyn pantzer Pancerium idem
n p Loriare Pantzern oder wappen
f t Loripes est aliquis claudus pedibus .quasi ligneus pes
f t Lota .eyn lcut .et sunt tres solidi .
f t Lotrix .wescherin
Loth interpretatur declamans /
f p Lubeica est instrumentum ad planandū vestes lineas .
m s Lubricus ca cum dr cmne illd quod labit .r dum tenetur
vt piscis et anguilla /
Lubris id Versus Labilis fluvius dicatur lubric⁹ anguis .
a p Lubricare .Glitschen .vel immundum facere
n s Lubrum est rasile lignum
n s Lubisticum est nc men herbe .
f p Licanica idem q̄ falsarium .eyn brat würste
n t Lucar est pcium a luco collecti m .der walt zing
m s Lucarius est c u stos nemt q .eyn schytze
n t Lucanar est feuea in luto in qua latrcni iacent in radētes
ambulantes .vel foramen p quod scl testa subintrat .
m p Lucas interpretatur dsurgens v̄l eleuatus
f p Lucerna ein lucern
n s Lucernarium .id est candelabrum
m s Lucius ein h̄ccht Versus Lucius est piscis rex atq; tirar
nus aquaruu
m s Lucidus da dum Lieche
f t Luciditas Liechtheit
a p Lucidare Erlichten .
n s Lucibrum .Spot .
m s Lucifer .Morgen stern .et dicitur quasi ferens lucem
Etiam dr princeps dyabolorum .magis v̄o luficer
f p Lucifuga eyn fleder muse oder ein yll

- ep p Lucida est quedam avis / eyn pflug sterz
de p Lucrari gewinen
n t Lucri acere id est lucrum facere vel acquirere
f p Lucta Luctatio Luctamen idem sunt Hingunge
f t Lucubratio id est vigilia. s. studium.
n s Lucubrum i. modicū lumen. vel mēdicus ignis.
m s Lucluentus a um. id est plenus luce. eyn licht walt Etū
dr homo qui est lingua clarus. et sermone splendidus
m s Lucas waldt Silua / Remus idem
d p Luctari Hingen
f t Luctatrix est mulier exercens luctam
m t Luctator est vir luctam exercens eyn Hinger
m q Luctus i. planetuz. klagunge oder weynung.
m s Ludarius est locus vbi aliquid deluditur. vel ille qui delu
a t Ludere Spilen. t dponitur cū al. cō. il. de t p ditur
m t Ludificator id est deceptor
f t Ludificatio id est deceptio
n s Ludibrium id est derisio vspotunge
a p Ludificare id est ludendo deridere. vel bedriezen
n t Ludicra dicuntur verba locosa vel ridiculosa
m s Ludus eyn sp. le
m s Ludibundus i. ludo plenus
a t Luere i. soluere gelten vel sustinere penam. vel pargare.
vel dolere. vel maculare
f t Lues i. macula sordes. vel pestilentia
n s Lugere i. fleren u. exnen oder schrien
f s Lugdunum est quedam ciuitas
Lugdunensis dicitur aliquis de tali ciuitate
d t Lugubris id est. flebilis. wenig
a p Luminare i. clarificare quod facit lumen. lychten
m s Lumbus a l. bidine dr. eyn lende
n t Lumbale eyn lendener Lumba / Lumbare idem
f p Lumpardia est quedam regio.
m s Lumbardus est aliquis de tali regione
n s Lumbifragum est fractio lumborum
Lumbricus penk pducta est vermis intestinorum
d t Lunaris. mnseheynlich Lunacio monseheyn
m s Lunaticus ca cū qui singulis lunatōib⁹ vexatur et mēte
laborat ein mansichtiger /

- f p Lundonia est quedam ciuitas in anglia
f p Lunula est ornamentum in similitudine lune
f p Lupa est meretrix cōder eyn wēlfis/
n t Lupanar est demus meretricum Prostibulum idem
n s Lupatum est frenum asperum ad modum dentium lupi
n q Lupire est clamor miluorum
m s Lupinus est herba cuius strepit us terret lupos
m s Lupus·eyn uclff·vel est pisces marini s similis lupo vel
quidam meribus·et quandoq; ponitur p demone
f p Lura est es ventris·scz porus vel vulua.
m s Luridus a um·id est calidus cbscurus tenebrosus et sordi
dus·led pcc prie dicitur cclcz metucrum
m s Luscus a um dicitur quasi carens luce·non p omnino ca
reat sed q̄ia nō bene videt Schilher.
m t Lusor eyn sppler/
n s Lusorium est locus ludendi
n p Lustare id est circuire Versus Lustro circum dare deingt
fire serere Purgo circuito lumino pio syre crno
f t Lustracio id est purgatio
n s Lustrum·heltz vel spacium quinq; annorum vel spelunca
latrenū vel purgatic·vel circuitus vel domus meretricū
m s Luter est lauaterium vel sordes
m t Lutes est rubicundis vel crocius/
m s Lutes a um de luto factis Lutecles diminutum
m s Lutifigulus eyn hefner·quasi faciens ellas terreas
m s Intolentus ta tum id est luto plenis Lutes idem
n s Lutum est sordes scz scenum quasi lectum p antifrasim
m s Lutum prima longa est creceus cclcz vel quidam
fles de quo sit cclcz rubeus
m s Luxurialis a um id est luxuria plenus h̄c selisti
f p Luxuria est solutio libidinis vel dicitur si perflutas in
ceitu in cibo et in alijs rebus Luxuries idem /
d p Luxuriari vñkisch sy n fornicari Patrare Mechari Scor
tari Prostituere Meretricari sunt idem
m s Luxus a um h̄c lytig in luxuriis
f t Lux Liecht
f p Lusa interpretatur lux vel amigdalu

- M**Acedonia est quedam ciuitas in grecia
Maccellator ein metzeler
Maccellarius Maceilio idem
Macer. i. esse vel fieri macrum
Macerare mager vel mager machen
Machera est longus gladius penulti ma producta
Macerie sunt mari vinearum de puris lapidibus
Maceries longus paries quo clauditur vinea
Macer. cra. crum. mager tenuis subtilis vel exilis
Macer etiam est pprium nomen autoris ut in cathone
Macilento gantz mager
Macilencia magerheyt Macedo Macitudo idem sunt
Machil est tunica talaris qui pertingit pedes
Macies. i. macilencia magerheyt
Machabeus dicitur pugnator
Machinari. i. machinas facere pare cōstruē vel cogitare
Machina omē gentis qđ ingenio patur ut manualis opera
tio stiftunge vel pildunge eciā inuenitur pro insidiv
Maceannum est pomum acerbum holtzappfel
Macrobius quasi longa via vtpote de celo ad terrā. eciā
macroby dicuntur homines duodecim pedum
Macrocosmus. i. maior mundus vel seculum
Macrologia dicitur longus sermo et acuit penultima
Macro vel macron grece dicitur longum latine
Mactare dicitur imolare. trucidare. vel interficere
Versus Mactat significat necat imolat atq; trucidat
Madon. i. nota vel vicium. fleckunge
Maculare. i. inquinare. pprie beflecken
Madicn est regio vbi dromedaria abundant
Madere. i. esse vel fieri madidum
Medefacere. naſzmachen
Madidare. i. madidum facere. et corripit di.
Madidus. da. dum. i. humidus naſz a madeo
Madula est vas vrine ein seychtūch
Madialis est porcus domesticus castratus
Magdalum est castellum quoddam de quo fuit beata mas
ria magdalena. et interpretatur turris
Magicus qui scit artem magicam. einz außerer
Magica est ars incantancium. zauberpe
Magia idem. Magis aduerbium. i. plus me.

- m s Magister ein meister Et cōponitut a maior t sterio Et dī
magist̄ q̄si maior in statione v̄l q̄si magis ter sciēs q̄z disci
pulus Magister generalis der oberit meyster
Magisterciuum eyn burgermeyster
Magister fabrice eyn bawmeyster
Magistralis et hoc magistrale meysterk
- n s Magisteriū est honor v̄l officiū magistri. meysterschafft
m q Magistratus eoz dignitas. meyster geschicht
m s Magnanimus a ū.i. audax groszmütig
m t Magnes est lapis preciosus ad se ferum trahens
m s Magnil equ⁹.a.ū.est qui magna loquitur
a p Magnificare id est magnum facere vel exaltare
m s Magnificus.ca.cū.i.sublimis generosus vel gloriosus
n t Magnalia id est predigia grosse ere
a t Magnas.atis qui magnus est in populo et potens
m s Magnatus.ta.tum.Idem q̄ magnas.atis.
adū Magnopere id est scđm magnū opus. vel valde
m t Maguder est cirius abcisus.eyn krudorse
m s Magus.eyn gaukeler oder eyn warsager
f t Maiestas id est potestas.Maiorana est herba quedam
m s Maius est nomen mensis.xprie der mey
f p Mala.i.maxilla.vel auis alba
Malach hebraice latine dicitur rex
m p Malachias interpretatur angelus domini id est nuncius
m m Malachin id est regum.Malacod id est regnorum
n t Malagma eyn pfлаster ¶ Sapiencie. vii. cap. Etenim ne
qz herba neqz malagma sanavit illos
n s Maldrum eyn malder Malleus eyn hamer
a p Malleare id est cum maleo percutere hemern
v de Malle id est magis re lle. Malleum magis vellem
m s Maleficus.ca.cū.i.maleficiens ubelded yg
n s Maleficiū bcze dayth eder vbel dayth
a t Maledicere vtelsprechen oder flüchen
n s Malum li.eyn appfel et producit primam
m s Malus eyn mastbaum vel peruersus vel bcze
f u Malis.li.eyn appfelbaum. et sic est substantium
n s Malūgranatum genus pomi eyn granataappfel
f s Malūgtanatus dicitur arbor illius
n s Malumpunicum sunt poma ex regione punica
g in Malcn grece latine dicitur rotundum

- m s Malicius. a. u. i. deterior malo plenus malicia
m s Malignus. a. u. i. malus ricosus grymig
de p Malignare vbelchun. i. maligne facere
m s Malignulus. a. u. vbelwillig
f p Malmash est genus vni malmaspe
f p Mala quedam herba bappelkraut
f p Mamilla versus Mamillas vir habet pecus vber femina ma
f p Mama eyn brust t sunt ma me prie mulierum. C mes
g Manna est nomen demonis. et interpretatur diuici e
n s Mancipium. i. seruus t dicitur quasi manu captum
m t Manceps. cipis. idem
n p Manare id est fluere decurrere fliessen
h m Mana interpretatur munus vel sacri ficiu vel holocaustu
vel consolat. o Maruch primo capitulo De qbus emite ho
locausta mata t thus et facite manaa
m t Mancz eyn pyne
m s Mancus. ca. cu d ille q carz manu. vel cui aliquid deest
a p Mancipare id est in servitute redigere handelug thun
a p Mandare id est picipere gepieten. Mandatum gebot
n t Mandere. i. comedere Job. xxx. Mandebant
f p Mandibula est inferior maxilla. kynback
a p Manducare id est comedere. Manducus. i. ioculatoz
adu Mane fru
f p Mandragora est genus pomi simili parue pepom ore hyang
f q Maneris est congeries lapidu vel forma cuiuslibet rei
n s Manere id est morari vel expectare beleyben
f t Manes sunt anime infernales. vel vmbre vel sepulchra mo
tuorum. t est tantum pluralis numeri
f p Mania. i. sane mentis alienatio furor apwise
m s Maniacus gemechlich oder apwisslich. C in diuinis
f p Manipula cyn hantfan vel hantz wehel vt pspiteri habent
ma Manichei sunt heretici q partum virginis negabat
m t Mana indeclinabile. et hoc mana. tis dicitur pais de celo
cecidens filiis israhel himelbrot
m t Mango est venditor equorum eyn roszeuscher
h m Manuhu interpretatur qd est hoc. vel quid signat hoc
d t Manualis d si ad manu ptinens eyn hantbucheleyn
d t Manufidelis eingetrewe hant
p p Manumissus. a. u. quasi manu emissus gefreyet
a t Manumittere id est manu emittere vel liberare

- n s Mansuergi um idest togilla cum qua tergitur manus
- n s Manscolū est tumba vel sepulcrum regum vel nobilium
- f t Mansio idest habitacio eyn wēunge
- m s Mansus.a.ū.idest comestus vel mansuetus vel q̄ integrū
sit. p̄. iugeribus
- f p Manica est cathena vel vinculum quo captiuoꝝ manū ligantur vel pars vestis prie eyn ermel
- n p Manicare idest festinare. mane ire mane consurgere
- m s Manipulus tantū segētis quantū manu cape p̄t ein garb
Sed manipulus dicitur ornamentum sinistre manus sacerdotis
- m s Mansuetus senftmūtig Mansuetudo inde
- n p Mansuetare idest mitigare vel mansuetum fieri
- a p Mansuescere senftigen oder senftmūtigen
- h m Mansim interpretatur deus fortis
- f p Manticā idest sarcina sc̄z mala vel pera vel bursa
- de p Manticulari idest fraudari vel furari
- m s Mantellus idem q̄ palleum eyn mantel
- n t Mantile vel mantele idē q̄ gausepe vel mappa
- f t Manticulatio idest falsitas vel fraus
- n s Manubrium est manica cuiuslibet ferri eyn hefft
- n s Manupiarium. rī. gausare quasi manus pians
- f q Manus plura significat. v̄sus Ipus vidicta miserato mus
nus ymago Omnipotentis opus dicitur esse manus Pars homis
- m s pmptus protectio turba potestas
- n t Mapale t̄ magale sc̄dū p̄deoma affricorū dicuntur parie
case pastorum in quibus solū unus homo potest quiescere ut faciūt
pastores in campo
- f p Mappa est togilla eyn hantzwehel. Eciā m dicitur pictura
- n s Marcere borren Urt mappa mundi
- n t Marcere mager werden. Marcescere idem
- h m Maranatha interpretatur dominus venit
- m s Marcellus idest malleus ein hamer eciā ē nomen sancti
- d t Marcessibilis t̄ hoc leā. putrescibilis
- Marciaton generis neutri est genus vnguenti
- m s Marcus est nomen mensis prie der mercz
- m s Marcidus. a.ū.ā. putridus arescens languens
- f t Marciditas magerheyt
- m t Marchio dr comitatus terze alicuius eyn marckgraff
- f p Marchio est quedam regio
- m q Marchionatus eyn marckgraſſchafft

- m t Marecz·oris id est manor eyn p̄syn in carne·frey
m s Marcus id est magnus malleus·vel est p̄prium nomē ~~epan~~
gelistē·Inde marculus d̄ minutum
m s Mardarus est animal quoddam eyn mardel
n t Mare·mere aliquādo ponitur p̄ instabilitate huius mundi
F p Margarita est iap̄is preciosus
m s Marckgrāius eyn marckgraſt
m t Margo ē lit̄ maris vel extremitas fōlis vel alterius rei
m s Maritimus·ma·mum·id est iuxta mare
m s Maritus dicitur vir legitimus cuiuscunq; mulieris
n p Maritare id est associare zū ejnem man geben
n t Marmor·oris·eyn marmelsteyn
m s Marimoreus·a·um·de marmore existens
n s Marubium est quedam herba
n s Marsubium est sacculus nummorū Crumena idem
m t Mars·tis·deus belli·eyn planete alto genante
m s Marschalcus·eyn marshalch
h m Marmon hebrapce est mensis nouembri latine
n s Martilogium est sermo martirum
m s Martin⁹ ē p̄priū nomen viri Et dicitur q̄si martiriū tenēs
cō t Martir grece dicitur testis latine eyn marterer
n s Martirium·id est testimonium·dye marter
a p Martirisare·marterē oder peynigen
f p Massa est villa vel casale vel graue pendus metalli
m s Massarius est cui cōmissa est cura tertiū familie
n p Masticare id est cōmedere vel inter dētes dicerere kūwē
m t Mastix est herbā vel genus gūni consolidans dentes
f p Mastruca est vestis ex pellibus ferarum·eyn kūrschen
f t Materfamilias·eyn husmūter
f p Materia dicitur quasi mater rei in voci bus et sciēcijs
f q Materies id est paries et declinatur per omnes casus
f p Matertera est soror matris·eyn baszē oder mūme
f t Mathesis·i·diuinatōr v̄s· Scire fac̄ mathesis dat diuina
f p Matrona id est domina Gre matthesia
m s Mathematicus·ca·cum·id est diuinatōr vel doctrinalis
d t Matrueles dicuntur filij vel filie materterere
n s Matrimonium·eyn elich leben oder mūter er be
f t Matrix est locus cōceptionis vel pellicula qua puer involvitur in vtero matris continens inse decem cellulas
f p Matta id est plecta ·eyn math cder nath

- n p Mättare mied machen. vt in lido sez matten
adū. Mature. id est. mane
n p Maturare. id est. festinare oder zitig werden
n t Maturescere. id est. incipere maturare
m s Maturus ra. rum. zitig oder riff. quasi mandurag
n t Matutinale est quidam liber. eyn metten büch
n s Matutinum est tempus vel officium matutini
m s Matutinus. a. um. idem. vel metten gezit
m m Matussalem interpretatur mortuus est
m s Maurus. ra. rum. quidam populus a mauron quod est nō
grum. quia homines illius populi nigri sunt
f p Mau ria est quedam regio morenland
m s Mauritanus. a. um. id est. maurus aliquis de mauria
m t Mauors. id est. mars. inde Mauorcius. id est. bellicosis
f p Maxilla eyn kinback. Maxillaris backenzan
n s Manscola sunt se pulgra regum siue monumenta
Mawult. id est. magis vult
n p Meare. id est. transire wandern oder gane
m s Meatus. id est. transitus. eyn gang oder flusse
m c Meandrus vel meander est nomen fluuij vel circuitus
de p Mechari. id est adulterari vnküscheit tun oder ebrechē
m s Mechanicus. a. um. hantwerg man
f p Mechanica dicitur ars manualis
f p Mecha eyn ebrecherin Mechia. id est. adulterium
m s Mechus. id est. adulter ebrecher. oder vnkuscher
m t Mechelensis pannus. mechelstüch
f p Medela. id est medicatio vel medicina artzney
de p Mederi gesunt machen. oder artzneien
a p Mediare mitlen. id est. in medio locare
m t Mediator eyn mittler qui pacificat inter aliquos
m s Mediastinus. a. um. eyn krancker. et ponit pro cippo
f p Mediana eyn mittel ader. et dī a medius
m t Mediannis eyn anger. vel locus delectabilis. Vel ē par
ua regio inclusa et circumdata per aquam recentem. sicut reper
tiuntur. cis renum
de p Meditari gesunt machen. oder artzneien
m s Medicus. id est. phisicus eyn artz th
f p Medicina. artzneie Medicamen Medicamentum idem
n s Mediculum illud quod est iu. medio tuius libet rei. vt est
vitellus in ovo. vel nucleus in nyce

- f s Mediolanum est ciuitas in lombardia. meyland
d t Mediocria. mittelmessig. inde mediocritas
adū. Mediocriter. idem. cui medium quid sufficit
m s Mediolum est pars rote. prie eyn nabe
de p Meditari. id est. putare cogitare. deliberare. bedencken
m s Mediterzane⁹ a. ū. mitte mere. v̄l ī medio terre habitās
m s Medius. eyn mittel finger
m t Medo. onis est aqua mellificata. prie medde
f p Medulla marck ī dem beyne
f p Megera est qnedam furia infernalis
Meio. is. vel Meigo. as. i. mingere. t est v̄bū defectiūm
m m Melchisedech interpretat⁹ rex iustns H̄ex quia impauit
salem. Justus quia discernens sacramēta legis t euangeli⁹
m s Mellifluus. a. um. id est fluens melle
n s Melligratum luterdranck
n s Melligratū. honig wasser. vel vinū melle mixtū
f p Melancolia est niger sanguis cum felle mixtū
m s Melancitus. ca. cū. d̄ ille in quo melancolia dominat⁹
m s Melicus. ca. cum. i. musicus Melopcus idem
m t Melo est herba in italia dūis apta ad comedendū. phedē
f p Melodia. id est. dulcis cantus
Melo idem. vel quedā insula ex numero cīcladū
f p Melota est animal quoddā. eyn dachs. vel pellis eius
f p Membrana est pellis tenuissima. que est ī alis vesperti⁹
lionis. vel pgamentum. Membranula diminutium
n s Membranū est illud tenuē in oug circa testam
m s Membracius est factor pgameni
a p Membrare. i. membris informare. vel mēbra diungere
v de Memeni. id est recordor memorare vel recolere
o t Memor. oris. qui memoriam tenet. gedechtig
de p Memorari. id est. recordari. gedcken
n t Memoriale qđ reducit ad memoriam. eyn gedechtnis
m m Membrōt robustus coram domino interpretatur
f p Mena est piscis qui cum luna crescit t decrescit
g m Mene grece. i. defectus latine. vel deceptio
f p Menda mal oder fleck in librīs. sed mendū in alijs rebūs
n s Mendacium eyn lugēn
o t Mendax lugenhäftig. quia mentem alteri⁹ fallit
a p Mendic are. i. hostiatim cibum quere. bettelen
f t Mendicitas armūt

- m s Mendicus.ca.cum.ex toto pauper.eyn betteler
 m s Mendosus.a.um.i.sordidus et turpis in factis
 m s Mendua.id est.mendosus vel macullus
 n t Menia sunt prie muri ciuitatis.zypinen
 f t Mennitas est infirmitas cerebri vel pellis que circumdat
 f t Mens.tis.gedanck Cerebrum
 r t Mensale eyn dischlach Mensarium idem
 adū. Mensatim zu montzit.Mensator eyn tischer
 m s Mensis month
 m s Mensur us.a.um.tempus mensis.monlich
 n s Menstruum est superfluus sanguis mulierum quem effundunt
 singulis mensibus.quedā magis.quedā min. diversitatem
 f p Menta quedā herba.mynzplexionum
 m s Mētetenus.id est.cum mente.mit dem gedanke
 de q Mētiri.id est.contra mentem ire.lügen
 f p Mētula est virga virilis Mētū.eyn kyne
 f p Mērica.eyn heyde
 o t Mērax.id est.purus
 f p Mērcantia koufmanschatz.Mērcimonium idem
 de p Mērcari koufmanschatz triben.et dōr a mēr
 m t Mērcator eyn koufman.Mērcarius idem
 n e Mērcatoriū koufhusz.Mērcenari ver kuffen
 m s Mēratus dicitur locus in quo emitur vel venditur.vel
 actus merendi
 m t Mērces.cedis.id est.premium vel preium
 m s Mērcenarius.eyn geding terknecht oder arbeiter eyns
 f p Mērcimonia.koufmanschatz tagu
 m s Mērcipotus eyn winkouff
 m s Mērcurius interptatur sermo vel eloquentia
 f p Mērda vel.dum.a merus.id est.purus per contrarium ein
 dreck.Mērdare.id est.putredinem emittere.schysse
 n t Mērgere.duncken cder sencken.et componitur cū sub
 m t Mērges.getis.eyn garbe media ccrepta
 m s Mērgulus dō ferrū quod mergit in lapide ad tenendū
 f p Mērgula est paruum vas cum quo haurit aqua
 m s Mēridianus.a.um.ad meridiem p̄tinens.mittag
 n s Mēritum woldaut oder vordienst a mēreoz
 adū. Mērito biliche Mērgus idem quod mergulus
 n s Mēritorum lonwerdig.Mēritoria.id est.meretrix
 m s Mēretricius.id est.dominus meretricū.eyn hurenwurt

- m s Oderetricarius id em. Oderericari. id est luxurari
de s Odereri. id est. merito acquirere. verdienet
a s Oderere habens mestus sum in pterito. i. tristari
n s Oderetricium. huren gelt
n p Oderendare. id est. merendam facere zu mittag essen
f p Oderenda eyn mittag essen
ep p Oderula est quedam avis. proprie eyn drostel
n s Oderum est vinum purum valde separatum a fece
m s Oderus. a. u. m. id est. purus. Odere. i. pure aduerbium
f t Oderx est res que vendit. nominatio non est in usu
f p Mesopotanea vel mesopotamia est quedam regio
mp Messias hebraice est unctus. latine vel christus
f p Messembria est meridies
f t Messia die ernd. dicitur actus vel tempus metendi
f t Messio. onis. mehunga oder schnydinge a meto
m t Messor eyn meder
Oessigere. megen
f p Oeipilia est quedam arbor spinosa
b m Oefrapm hebraice est egypas latine
f p Oestica id est. tristitia. bedrumpisse
p p Oestus. ta. tum. id est. tristia trurig
f p Oeta est circuitus vel alicuius rei finis eyn male
m s Methamorphisci sunt quidam heretici
m s Methamorphosius est liber tractans de transmutatione
substantiarum
f p Metaphora. eyn byspile
m t Metator. eyn messer. qui alijs aliquid mensurat
n p Metare est meta cc nstituere vel castra diuidere
m s Methadus. id est semita. eyn recht fuis pfat
f p Metaphysica est scientia docens de quantitate omnium
rerum. et de deo
m s Metaphilicus est aliquis sciens tales artem
m s Metaplasmus dicitur a meta. id est. trans & plasma formatio
n t Metere. id est. segites colligere. megen oder schnyden
f p Metreta. i. mensura. et dicitur a metros quod est modus
de p Metiri. c. messen
f t Metropolis est ciuitas ad cuius mensuram alij ciuitates
dispenduntur. scilicet ubi est episcopatus. et dicitur a metros. id
est. mensura & polis ciuitas. eyn hauptstat
m s Metropolitanus. id est. archieps. eyn ertzbischoff

- f p Metropolitana est ecclesia vel eyn erbz bistum
 a p Metrificare. id est. metra vel versus facere
 m s Metunus. selber alleyn Metsecundus. sei bander
 n p Metuere. id est. timere Metus. i. timor forcht
 f p Mica brosam de pane
 a p Micare. i. splendere. versus. Splendeo cu saleo premit hec
 n s Micatoriū. eyn rinde. scz de pane Emico signat
 m s Micateillus. la. lum. id est. porcus eyn barg
 m t Michael est p̄prium nomen. t interpretat̄ diuina par
 m p Micheas interpretat̄ quis hic. vel quis iste
 m s Microcosmus est minor mundus. scz homo
 m s Micus. i. culitergiū. eynars wusche
 n t Migma est nomen vngenti nobilis sile balsamo. vel est os
 dium cum palia tritici permixtum
 m s Migalus est paruum anima'. eyn hermlin
 a p Migrare. i. ambulare wandern vel verscheyden
 n t Miliare. eyn mile et d̄tinet octo stadia. Miliariū idem
 o in Mille tusent. et est tantum pluralis numeri
 n s Millefolium est quedam herba tusent blat
 m s Millesimus est nomen ordines der tusenste
 m s Milienarius. a. am. est numerus de mille constitutus
 ep s Miluus est quedam avis eyn are vel eyn wepe
 m t Miles eyn ritter. et d̄r a mille scdm huguitōnem quia iter
 mille vix vnnus erit tabane
 f p Militia ritterschaft. vel locus rome ubi milites clinhabis
 de p Militari ritterlichen fechten
 n s Milium est quoddā legumeu hürsen vel sensamen
 m s Mimus eyn lant lenffer cder eyn spilman
 f p Mima eyn spil wib cder eyn lantleufferin
 f p Minia est pondus vel p̄ls vel quedam mensura
 a p Minare. id est. compellere vel ducere
 de p Minari trōwen vt mala minamur. bona p̄mittimus
 o t Minax. i. feruidus vel iracundus
 f p Mine. arum trōwunge. et est tantū pluralis numerai
 n t Minerale sunt vene in terra in quib⁹ aux⁹ t argentum col
 f t Minera idem ligitur
 n t Mingere seychen. v̄lus. Ad mirū mingit q̄ surgere nequic
 de p Miniculari. id est. auxiliari
 adū. Minime ponit̄ quandoq; p̄ m̄n. quandoq; p̄ param
 n s Ministeriū. id est. seruiciū vel officium ministri

- m s Odinister eyn diener. qualis minez in statione
 a p Odinistrare dienen. et componitur cum ad et sub
 a p Odinitare. i. frequenter minari. et venit a minor. arist
 a p Odinorare. id est. minorem facere mynneren
 a t Odinuere zu der adern laszen. et aponitur cum co et de
 adū. Odinus mynner Odinotor eyn ader lasser
 n s Odintū est. lx. pars vni⁹ gradus ougeblick
 a p Odinutare verminneren ¶ saxonū
 m t Odicparo d̄r naus pirataꝝ. unde legit⁹ in historijs gens
 de p Odirari. i. p̄spicere vel pro miro habere
 m t Odirimones sunt homines laboriose viuetes gens dolosa
 n p Odirificare ver wondern scdm papiam
 m s Odirificas wonderlich
 f p Odirificencia wonderlichept. et corripit fi
 f p Odirza est arbor arabie vel gummi illius arboris
 m s Odriccopus est vnguentarius qui laborat circa vnguenta
 facienda vel vendenda. Cyprocopus idem.
 n s Odriopolū est domus vnguetaria pbi vendunt⁹ vnguetā
 f p Odrepola qui vendit vnguenta
 m a Odrius. a. um. wonderliche
 f p Odrtaga est pellicula in cerebro
 m s Odritus est quedam arbor eyn galgen bom
 n s Odiscere. i. potare vinum prebere mengen oder zu samen
 Giesen. et componitur cum per con et in
 m s Odiser ra. rum arme oder dūrtig vel tristis
 de s Odisereri est super miserā alijcuius condclere erbarmen
 Odiseret verbum impsonale erbarmet. vt miseret me tui
 f p Odiseria armūt vel durftikept
 o c Odicericors a compatiēdo alienē miserie barmhertzig
 Odishel interpretatur populus domini
 f p Odissa est quedam prouincia myssen lant
 d t Odissenensis est aliquis de tali regione
 f p Odissa. i. nuuīa. quia p̄ces nostras ferat et mittat ad denz
 eyn messe. Odisale eyn mes būch
 d t Odissalis ad missam pertinens. et hcc. le. idem
 d t Odissilis ad mittendū abilis. unde et quodlibet iaculum.
 hoc missile dicit⁹. et corripit penk. eyn schosse
 m s Odissiuus a. um. aptus ad mittendum sendelich
 n s Odisterium est prefiguratio occulta vel sacrū absconditū
 m s Odisticas a. u. i. sacer diuimus. occultus prefiguratiuus.

- n s **Mitescere** sensimachē
 n p **Mitigare.** id est. mollire tempare humiliare sensū īgen v.
 adū. **Mite** sensimūtenklichen. milde
 o t **Mitis.** id est. humilis mollis & benignus sensit
 n t **Mittere** senden vel introire vel mandare
 f p **Mitra** eyn hube vel eyn mutsche
 m s **Mixtus** ta tū gemēget. **Mixtura** inde
 n t **Mixtrale** mēgen. **Mixtio** eyn mengunge
 f p **Mina.** id est. pondas quandoq; pom² probulo gelt.
 m m **Moab** & amon filij loth a quibus moabite et amonite dīs
 eti sunt. & acantur in fine moab
 m s **Moabiticas** est aliquis de p̄zemē moab
 de p **Moderari.** id est. regere gubernare vel messigen
 a p **Moderare** secundū papiam pro eodē ponitur
 m s **Modernus** a u. id est. nouell⁹. Inde modernitas
 f p **Modestia** & est keyte in facto. Treis sensimūtig
 m s **Modestus** ta tum. id est. temperatus v. discretus messig
 m s **Modicus** ca cum. id est. paruus vel moderat⁹ vel ronalis
 m s **Modus** est mensura librarum. xluij. et sextiorum xxij.
 eyn mai⁹ oder schöffel
 a p **Modificare.** id est. tempare alicui⁹ modi facē messigen
 de p **Modulari.** id est. dulciter cantare. **Modulare** idem
 n t **Modulamen.** id est. melodia dulcis cant⁹
 m s **Modus.** id est. termin⁹ mensura maneris vel tempātia
 f p **Mogantia** est quedam ciuitas cis renū mentze
 g m **Moys** grece latine dicit⁹ aqua. & acuit⁹ in fine
 m t **Moses** si. id est. aquaticus. quia in aqua fuit inuentus
 f p **Mola** est lapis in molendinā vel farina
 a p **Molare** & malen
 m t **Molaris** eyn mülesteyn. vel dens maxillaris
 m t **Molēndinatoz.** id est. molitor eyn müller
 n s **Molēndinum** eyn müle Molēndinarius inde
 n t **Molere** malen vel acūere vel subagitare vel cōdere
 m t **Moles.** id est. pond⁹. vt quoniā pectori mole premim⁹
 m s **Molestus** ta u. id est. tristis. **Molesta.** id est. tristitia
 a p **Molestare.** id est. molestia facere inquietare letzigen
 n s **Mollere.** id est. esse vel fieri molle. **Molle cere** idem
 de q **Molliri.** id est. tempare mitigare blandire enervare. mol
 lem reddere. Job. xxiiij. deus molligit cor meum. **Molliz**
 idem significat proprie weychen

- Voca
- a p **○**ollificare id est mollem facere weychmachen
d t **○**ollis weyct^o **○**ollicies weychkeyt
m s **○**olosus est magnus canis eyn vogelhunt
n s **○**clucrum illud in quo mola vtitur vel tumor vencis
n s **○**omentum eyn augenblick vel est. l. pars hore
n s **○**onacordium est ludus vnius corde
m q **○**onachatus moncheyt **○**onachus monk
f p **○**onarcha dicitur princeps vnius ciuitatis
n s **○**onasteriu eyn monster. ecclesia vel est nomen ciuitatis
a s **○**onere monen. monet qui precipit
n s **○**onimentum eyn manunge. et dicitur qsi monens mente
f t **○**onialis id est monacha eyn kloster junc kfraw
ep p **○**anedula quedam avis que dicitur wlg o eyn thal
n t **○**onile est quoddam ornamentum pectoris vespang
m s **○**onoculus dicitur ille qui vnum oculum habet evnaugig
f p **○**onas id est singularitas principium scz numeri
g m **○**onas grece latine dicitur vnum vel singularis
m s **○**onogamus est vir habens tantum vnam proxem
f p **○**onomachia est singularis pugna. sicut vnis otris vnum
m s **○**onatalmus est aliquis habens vnum oculum. et dicitur
a monos φ est vnum et talis oculus
a p **○**onstare id est ostendere weylen. et conponitur cum de
n s **○**onstrum marinum eyn morwunder
n s **○**onstrum est figura miraculose factum hic in terra
m s **○**onstrucus. sa. sum. wunderlich
m c **○**ons est altus tumor terre eyn perg
m s **○**oniculus id est parvus mons Montuosus pergit
n s **○**onumentum id est sepulchrum mortuorum vel tumba. et
f p **○**ora eyn kleyn weyl   **Dicitur a mcs**
d t **○**orialis dicitur illud quod pertinet ad mores spideklich
de p **○**orari wonen. et aponitur cum in pre. con. et per.
m s **○**orbus id est infirmitas vel pestis. et dicitur a morte
m s **○**orbosus suchtig Morbidus suchtigkeyt
o t **○**ordax a mordeo. des. deriuatur bysig
a s **○**ordeo. des. momordi. sum. dere. beyszen
f p **○**orella est quedam herba morrel
f p **○**orea est nomen montis in quo abraham ascendit ad yms
molandum filium suum ysaac
m t **○**orio. onis est ille qui omnino fatuus nascitur
Versus Non est vngendus furiosus morio paruuus
- TS
77.
- 84.

- m p** Morpheus quedam infirmitas quando aliquis mutatur
m s Morbus sa. su. sedebat. **z** Caliu colorem
a d i Morose sedeliche oder hubschliche
a e t Moria morior vel infinitius de morior sterben
a e p Morigerari idest mores bonos gerere vel obedire
m s Moriger vel rus. ra. rū. est aliquis bonos mores gerens
f t Mores est dissolutio anime et corporis
m s Morsus. sa. su. i. qui mordet et comedit in actua significacione. hz morsus. sus. sui est actus vel passio mordedi eyn pifz
m s Morellus est parvus morsus
m s Mortiferus teclich Mortalis idem
m s Mortarium morsellum eyn Mortarium diminutium
a p Mortificare idest occidere vel mordere totten
m s Morticinum. i. cadaver vel eyn totschlag
m s Morticinus. a. u. i. morte celsus vel eyn toter
m s Mortuus. a. u. tot. Morsus est quedam arbor. ein maulber
b a y m Morum est fructus eius maulber
m p Morselia est nomen fluij circa treuerpm
m s Mosculus et mocillus diminutina idest parvus mus
a q Motire est crines ornare flechten
a s Mouere bewegen Mor idest statim adverbium
m s Mucidus. da. du schymelig. vt panis in estate
m t Mucor. cris est proprie mufa vini schymel
m t Mucro est cuiuslibet rei acumen. et dicitur sic a longitudine. etiam sepe pro gladio inuenitur
m s Mucus idest putredo in pane ex vetustate proueniens
m q Mugire idest boare stridere et est boum
m s Mulcifer idest mulcens ferzum. et est faber iouis
a s Multere. i. mitigare lenire weychen oder senftigern
f p Mulcra eyn mele kfas Mulcrale idem
m s Mulcrum vas in quo mulgetur et lactatur. vel mulcrum dor
kora mulgerdi. vel mulcrum milchspejs
f p Mulctadur pena pecunial vidicta vel qlibet correcto corporis
a s Mulgere lac de vhere extrahere
f p Muliebria est naturalis mcccio scilicet menstruum
n s Muliebrium idem Muliebris weyplich
f t Mulinonis est custos mulorum
n s Mulum est pocic ex aqua et melle etiam per novum vino inuenitur
m s Mulfidus vilmessig
n s Malticiu vel. cia. or. sunt panis lucidissimi facti de ncbili serico

Gymnasi Expositio Primum partis iuniorum

- m s Multicubus a u est aliquis habens multas vrores
 o c Multi plex manigfeltig
 a p Multiplicare manigfeltigen. et dr qsi multas plicas face
 n p Multifarre mancherlei Multifarius q mltis liguis loqtur
 o t Multiformis mancherleyformig
 d t Multi loquax eyn vilsprecher
 m t Multipes est vermis habes mlts pedes t caret sanguie
 m s Multiclus est mutabilis cum voluntate
 m s Mulus idest burdo eyn maul
 a p Mundare reynigen Mundialis wernklichen
 m s Mundus adiective reyne. substantiue die welt
 a t Mungere schnutzen. t q remanet de ~~confusione~~ candela
 a p Munerare idest munus dare begaben
 n s Munium est debitum officium vel tributum vel munus
 a t Municeps idest stipendarius. quasicapiens munus
 n t Municipalia sun. firmata a regibus vel principibus
 a p Munificare idest munus dare
 m s Munificus. a.u. mnde Munificens idem
 de q Munire bewaren. vnde illa ciuitas est bene munita idest
     wol bewart Munitio bewarunge
 n s Münimum beuestunge. Mūmentum idem
 n t Munus. eris. eyn gab Munusculum diminutuum
 n t Murale idest murus Murare idest murum facere
 m t Murator eyn maurer Murus eyn mauer
 f p Murca est fex olep inferior. amurca vero superior
 f p Mureja est nomen piscis similis anguille
 f p Murecula est cathena auri vel argenti virgulis contexta i
     similitudinem murene
 f t Murex est quidam piscis. scilicet concha maris
 f p Murina est fibula purpurea vel gemma candida
 n t Murmur murmuri Murmurare .. ormetu
 m s Muricus idest mucro ornatus
 m t Muriceps eyn katz Murio idem
 m s Murilegus eyn mauszaher idest capiens mures
 o p Muricida est ille qui interficit mures
 ep s Murus dicitur esse quedam avis eyn mauszaher
 m s Mus eyn māus Muscipula ein mauszfall
 f p Muia eyn pfeyff vel dea sapientie. vel geltsteck
 f p Musca eyn muck cde eyn flieg
 n s Muscatum eyn muszade oder eyn mauszfall

- m s **M**uscidus. i. mucidus usus Muscidus est panis caro
 n s **M**usculum mausz nest rancida pendula vina
 m s **M**usculus est caro in pollice vel in tibea
 a p **M**ussare. i. dubitare vel cum silencio murmurare
 ep p **M**ustela est paruum animal pprie ein wiesel
 n s **M**ustum est vinum de vuis torsum moste
 n t **M**utescere stumwerden Mutere idem n. s
 n p **M**utilare. i. cruciare confugere succidere vel molestare
     abschneyden vorlemen oder scharben
 m s **M**utilus. a. u. lame oder abschneyden
 m s **M**uto ein hamel vel schaffe. quia obtmescit in occisione
 n q **M**utire iui. itu. dicitur murmurare ad modum muteru vel
     velle loqui et non audere. et dicitur a mutus a u
 n p **M**utuare. i. cambire. eciam idem q gratis concedere
 n s **M**utuum ein wechsel. vel equitas vel iusticia
 m s **M**utuus a u dicitur a mutuo datum vel acceptum. vñ hoc
     dicitur mutuum qd mutuo datur vñ accipit qñ meū tuu
 adu. **M**utuo vndereinander. i. alterutrum inuicem
 m s **M**utus. ta tum ein stume a mugiendo
 a t **A**bilis. i. ad nādum abilis schwymlich
 n s **R**abulum secundum xpianos est organum dec antā
     di secundum grecos est psalterium
 de p **R**acisci. i. acquirere vel consequi erwerben
 m s **R**achinei ebraice submisrās latine qz subiacet dyaconis
 f t **R**atio ein geschlecht oder geburt
 p p **R**actus. i. consecutus vel adeptus a nasci
 f m **R**aym est pprium nomen cuiusdam ciuitatis
 m s **R**anus est paruus hcmo pprie ein getz wer
 a t **R**acophilax est custos templi
 m t **R**aos grece est templum latine
 f p **R**apa. i. rapa Rapie sunt dee florum
 f p **R**apta est purgamentum lini vel cuiuslibet rei
 m s **R**ardus est herba spinosa aromatica fragil radice nigra
     habens folia densa et est vngentum rellos
 m s **R**ardipiscatus est vngentum **R**ardipistitus idem
 m s **R**arcissus est qui dam flos odoriferus
 n p **R**are. i. natare schwymmen
 m s **R**arus. ra. rum. i. sapiens sciens vel discretus
 f t **R**ar naris ein naseloch **N**asus ein nose
 m s **N**asetus est aliquis habens magnum nasum. **N**asutus idem

- p p Nata est filia a nascor. eyn geborn dochter
f p Nata oria vel natatoriu est locus in quo homines solent
nacare. et dicitur piscina vel fons hloe
n s Nataliciu. id est natio vel nativitas eyn geburt
d t Natalis et hoc le. in eodem sensu geberlich
m s Natalicius. a. um. ad nativitatem pertinens
n p Natare schwimen. Nativitas eyn geburt
f t Natis vel Nates. id est clumis. eyn ars backe
F t Natrix est serpens qui suo veneno aquam insicit vel signi
ficat mulierem que natat
p p Natus. ta. tum. geborn. vel de filius a nascor
f p Natura est duplex. scz naturas et naturata. Naturas est
deus qui creavit omnem naturam. Sed naturata est quilibz rei
a deo creata. de similibus similia praetereant
n p Naturare. i. operam dare vel naturam creare
m s Nauclerus. id est. dñs vel rector nauis eyn schiffman
de p Naufragari schiff brechen. i. naufragium pati
n s Naufragiu schiff brechunge
m s Naufragus. a. um. est ille qui patitur naufragium. et dici.
a nauis et frango. quia quotidie perditatur in mari
F p Naupreda schiff roub. Nauigalis Schifflich
f p Naueta. id est. portus. Nauicula est parua nauis
a p Nauigare schiffen vel faren. Nauis eyn schiff
m s Nauitus schiff macher. Nauigi schiffunge
n s Naulum est pecunia quod datur naute. et de qua si nauis lucru
f p Nausia est voluntas vomendi sine affectu ut contingit in
maris proprie tulgerunge
a p Nausiare tulgerum
n m Nausi est pellicula que circundat nucleum in nuce die mitte
d p Nauta schiffman. Nauus. id est. strenu vel celer
m s Nazarenus. na. nu. est aliquis de tali ciuitate
f m Nazareth est vicus vel ciuitas iuxta hierusalem
f p Nassa. id est. sagena. eyn fish korb oder reynse
m s Nazareus dicitur mundus vel sanctus
adu Ne si preponit est ad uerbium. si postponit est diunctio
f t Neapolis est quedam ciuitas et valet idem q non
m s Neapolitanus. a. um. est aliquis de tali ciuitate
m t Nebris est pellis cervi. proprie eyn hirsz hut
f p Nebula eyn nebel. Etiā de tenuis pamis. proprie vndrat. v
sus Nolo tuas nebulas quas tu nebulo nebulas

- n p Nebulare nebeln
m t Nebulo·onis·i·rebaldus qui nebulas p̄nsit
f p Nebrida eyn schurtzfel·vt fabri habent vel dr̄ vestis quā antiqui habuerūt ante se quando fecerūt sacrificia
a p Necare·id est·interficere töten
f t Necies·i·mortis·et carz ntō singulari et vtō scdm vsum
adū. Necdum·noch nicht·Necessitare nōtigen
adū. Necessario·i·necesse nōtlich·Necessitas inde
n t Nectar est dulcis potus rel claritas luterdranck
m s Nectarius·a·um·i·dulcis ad nectar pertinens
a p Nectare vel nectere·i·ligare vel nodare knüpfen
f t Nefresis quidam morbus scz dolor renum
f t Nefredis·i·porculus rel porcula ad hoc fugens
a p Negare·i·non concedere·legnēn
f p Negligentia versumnis·Neglectio versumunge
de p Negociari·i·mercari·werben oder schaffen
n s Negociū est actus alicius rei eyn gescheffte
m t Negociator·i·institez exifer eyn werber
m t Nemus·i·silua eyn walt·Nempe·i·certe
n s Nenia sunt carmina que fiunt sup mortuos·etia dicuntur viles et vane fabule·Item nemie·i·nuße
de p Nemari·i·vana loqui vel lamentari vel mentiri rel canti lenam sup mortuum facere
f p Necmenia est festum iudeorū qđ faciūt in nevilunio
g m Neos grce nouum latine dicit^r
n m Nephas est peccatum illicitum missedat
f p Nepa est serpens qui natos suos consumit
m s Nepharius vndetig oder böswiche tempore p̄terito
m s Nephandus idem vndetiger tempe p̄nti
m t Nepos est filius fratrii rel sororis eyn neue
f t Neptis eyn nyftel·vnde hec neptula diminutiū
f p Nequicia schalckept vel boszhept·Inde nequiosus
n q Nequire·id est·non posse nit mögen
adū Nequiter schelckliche
n s Nere id est·filare spinnen·Neretrix eyn spinnerin
m s Nerguminus est aliquis possessus cum dyabolo
a p Neruare·id est·neruos alicui dare edern
m s Neruosus·sa·sum·edericht·i·plenus neruis
m s Neruus·i·vinculum membrorū·eyn ader
m s Nescius·cia·ciū·et Nesciēs·i·nō sciens

- n t *N*euma est modulatio vel cant⁹ vel signū monachale
*N*euter. tra⁹ crū. gtō neutrius. i. nec ille nec ille
- m s *N*euis est macula que nascitur in corpe hominis. et qñqz
ponitur pro culpa vel offensa
- a p *N*exare stateklich knuppen. *N*exere idem
- m q *N*exus id est nodus vel ligamen. eyn bandt
- adū *N*i. bi halber
- m s *N*icolaus d̄r a nice. i. victoria. t laos. id est popul⁹ quasi
*N*icanor. oris. est p̄prium nomē de quo d̄r in aurora
- n s *N*ichiteria vestis data pugili in signum victorie
- g m *N*ice vel nicos grece. latine d̄r victoria vel victus
- n s *N*iceteriū est signum qđ victores ferūt in signū victorie
- m s *N*icolaite sunt quidam heretici a quodam nicolao dyaco
no ecclesie hierosolimaru⁹ relinquens vxorem dixit. ut quicunqz
vellet pteretur ea z̄.
- adū *N*ihilominus nicht da minder. s. tria sgficat. versus *N*on
tantum et minus dic nihilominus significare
- de p *N*ebari. i. nocte vigilare. *N*icostrata. i. victoria
- a p *N*icticare. i. palpebras monere et vigilare
- ep t *N*icticorax. i. noctua. eyn nacht rapp
- m s *N*ictalmius est passio. quando quis in die non videt sed i
tenebris et obscurio. vel econuerso
- n t *N*ictamen. i. vigilamen. *N*ictanter. i. vigilanter
- m s *N*icticator. eyn wincker
- m t *N*idcr est odor coquine. et p̄rie rei assate
- m s *N*idus eyn nest. *N*idulus. i. paruu⁹ niquis
- n p *N*idificare. i. nidum facere. et oponitur a nidus
- m t *N*igellator. i. denigrator. *N*igrescere schwartz en
- f p *N*igromantia; oubery eoder die schwartz kunst
- m s *N*igromanticus eyn der die schwartz kunst kan
- m s *N*ilus est nomen aque in egipto
- m s *N*imb⁹ est densitas nubis in tempestate obscura
- adū *N*imiū ū vil. *N*imie. *N*imis idem significant
- adū *N*imirū. i. nō mirū sine dubio scđm papiam
- m s *N*impkus. i. spensus. *N*impha. i. spensa in nupcijs. rel est
dea aquarum. vel ipsa aqua
- n t *N*ingere. id est. niuem emittere schnyen
- m s *N*inuarius est maritus cuius vxor mechat⁹ t ipe tacet
- ep s *N*isus eyn sperber. que alio nomine d̄r alietus
- m q *N*isus. i. ccnamen labz vel desiderium corporis

*Sinua. Zimfot. erant
Affueras. Adi uel idem*

- n s Nitere. i. splendere. lucere. candere. quasi niuem tenere
 de c Nitit. i. laborare. gradiri. conari. et parere
 m s Nitidus. da. dum. i. splendidus. inde Nitiditas
 n t Nitescere schynen. Nitior. i. splendor schyne
 n s Nitru est genus terre wesch erde. et valet ad lotione vē
 stium. et dī a niteo. quia res facit nitidas
 n p Niuare schnyen. Niuere wincken
 p p Nixus. a. um. ge arbeyt est labor in corpore
 d t Nobilis. et hoc. le. edel. q̄si notabilis vel nominabilis
 a p Nobilitare edel machen
 f m Nebe vel Noch est opidū pūū prie hilm. vt hēt. sye. j.
 m s Nobulus est magnus flczenus. prieeyn nobel
 m s Nocius schedlich. Nocius idem
 n s Nocumentum schad. Nocius. a. um. schedlich
 m s Nocitus est nomen venti sur westen. vel dī ille qui ex pa
 tre nobili & matre ignobili natus est
 n t Nectescere nachten. Nectare. i. nocte vigilar
 ep t Nocti corax eyn nacht rapp. Noctica idem
 n s Nocticinium eyn nacht gesang
 f p Noctilia est vermis de nocte lucens
 f p Noctilucerna idem. Noctiloca idem vel luna
 m s Noctivagus est aliquis ambulans in nocte
 f p Noctua eyn yll. quedam avis de nocte volans
 adū. Noctu aduerbiū t̄pis. i. de nocte vel in nocte
 m s Noctinus nachtlich. inde nocturnitas
 m s Nocturnus. a. um. nachtig. Nocturnalis idem
 f p Nocturilla est nomen herbe nacht schadt
 n p Nodare knüpfen
 m s Nodus eyn knuwel. Nodus diminutiū
 min Noe requies interptatnr. Noetrani quidā heretici
 f p Nola est campanula vel tintinabulū. schell
 v te Nolle verbū defectiū. i. non velle mit wellen
 m in Nolimetangere est quidā morbus qui fit in facie ex mixtu
 ra glirū. & est illius nature. quanto plus tangitur tanto plus de
 g in Nois mens diuina. vel ratio interptatur Cteriorat
 g in Nomia. id est. lex
 g in Nomas idem
 n s Nomen equuccatur. versus. Nomen p̄s fama virtus pro
 priū quicq; nomē. Hoc v̄bū nomen designat quattuor ista
 adū Nongesie. nynhundert mal. Nongesies idem

	<i>Brioderliche Linde vnd erons für die wofaran Gang hincr brinede usandt noch frischt und gesündescht wirs ieg den habschaff so waren auf mir ein swigliches frisch zu bewahren von mir Agnijus holt hundance</i>
adū.	<i>Ronne. ist es nit. quasi diceret ita</i>
m s	<i>Ronoculus quidam piscis. eyn nynoug</i>
f p	<i>Norma grece regula latine. vel eyn winckel boltz</i>
f p	<i>Norbepa est nōmen regionis. norbepen</i>
a t	<i>Notescere erkennen. et spōnitur cū ag. ig. cō. di et pre</i>
pno	<i>Nostras vnsers ländes</i>
f p	<i>Nota gemerck. versūs. Est nota luxuria nota macula vel</i>
m s	<i>Notari⁹ publicus. eyn offenbar schribet nota culpa</i>
n t	<i>Notes: ere. i. notum fieri offenbar werden</i>
d t	<i>Notabilis mercklich. Notoriū kuntlich</i>
f p	<i>Notula diminutium a ncta. brieff geschrifft</i>
n s	<i>Nouaculum idem qđ rasoriū. scher messer</i>
n t	<i>Nouale est terra nouiter culta. geryt lant</i>
n p	<i>Nouare vernüwen. Nouem nyne</i>
m c	<i>Nouember est nonus mensis a martio</i>
m s	<i>Nouenarius. nynzale</i>
m s	<i>Nouiclus. a. um. i. nouiter duersus. qđ ad nouā paratus</i>
f p	<i>Noverca. stüffmütter</i>
m s	<i>Nouellus. a. um. aliquantulū nouus. t̄ ponit prudi</i>
m s	<i>Nouissimus. i. vltimus. et est suplatius de nouus</i>
n s	<i>Nouilunium. eyn nuwliecht. t̄ps cum luna noua est</i>
f p	<i>Noxa. i. culpa delictum a noeo</i>
m s	<i>Noxius. a. um. i. nocuus vel culpabilis. Noxialis idem</i>
n t	<i>Nübere. bedruwen cder zu samen geloben</i>
f p	<i>Nubecula est parua nubes. Nubila idem</i>
n p	<i>Nubilare. i. obscurare. fynster gewulden</i>
m s	<i>Nubilus. id est. obscurus spissus. dunkel</i>
d t	<i>Nubilia. i. ad nubendum abilis. et corripit bi</i>
m t	<i>Nubilo. onis. est inductor vel deceptor</i>
f t	<i>Nubes a nuko. i. tego. quia tegit celū. wolcken</i>
m s	<i>Nucleus est qđ latet intra testā nucis. kerēn</i>
f p	<i>Nucifraga est instrumentum frangendi nuces</i>
f s	<i>Nucus. nusz bom oder bomgart</i>
a p	<i>Nudare. enblössen. i. expoliare detegere manifestare</i>
p p	<i>Nudatus enblöszt. Etiam quattuor modis expomitur. scz spoliatus. derelictus. manifestus. vel designatus</i>
m t	<i>Nudificator. i. derisor. Nuditas. blouszheyt</i>
adū.	<i>Nudiustertius. quasi nūc est tēcius dies</i>
m s	<i>Nudus. da. dum. i. vestibus exutus. blous</i>
n t	<i>Nuere. i. annuere pmittere. wincken cum oculis</i>

88
*grueſt
 mitt vannſt gnuſt
 inngelycklichſt liget
 vannſon ſayſt
 ſing laſtme thauſt*

- cep **N**ugari. id est. nugas facere vel dicere. liegen
f p **N**uga. id est. beffa vel deriso. prie lugen
o t **N**ugax. i. vanus fatuus qui assidue nugas intendit
f p **N**uge. azz. lugen. et est tantum pluralis numeri
m s **N**ugigerulus. a. um. penl. corr. id est. nugas portitor
m s **N**ugiger. ra. rum. et **N**ugerolus. lugendrager
adū. **N**ullatenus est dictio composita keynerleywiz
adū **N**ullibi an keynen enden oder an keyner stat
adū **N**ullcmodo. mit keynerley wosz
f p **N**umella est genus catene. quo quadrupedes ligantur
m s **N**umatus. ta. tum. i. numis plenus. vnde **O**raci
n t **N**umen. inis. id est. diuinitus. vel ipse deus vel dei potes
tas vel maiestas. et corripit penl. genitiui
f p **N**umida. i. vagus. incertus. inconstans. infidelis
m s **N**umularius. a. um. i. monetarius campsoz negociarius
f p **N**umisma est figura nummi subscripta
m s **N**umus. phenig. et debet scribi per unum m
n p **N**unciare. bottschafft louffen oder enbietteñ
m s **N**uncius. bott
n s **N**uncium. bottschafft
a p **N**uncupare. i. nominare nemen
adū **N**uncipi cōponitur ex nunc et ubi
f p **N**ündine. azz. iar markt. raro inuenit in singulari
d p **N**üdinari. i. mercari vendere vel emere
adū **N**unquā. i. nullo tempe. et dpcnitur ex non et unquā
d t **N**uptialis manber. i. valens ad virum
f p **N**upcie. azz. houchzit. scz brutschafft
n s **N**upgondium. deller brot. Vnde vidi mre canis duc nu
pagondia panis
adū **N**upime aller nulichst. **N**up idem
f q **N**urus est vxor filij prie schwiger
n p **N**utare. i. vacillare u. anckelen re. tremere beben
f t **N**utrix. nererin. **N**utrire erneren
m s **N**utricius est qui nutrit. vel qui nutritur
n s **N**utrimetū narung. **N**utricia. **N**utrimen idem
m t **N**utritor. fürer. **N**utricator idem
m s **N**utug. winckung. et ponitur p voluntate et osensu
f t **N**ux. nusz. et ponitur p fructu et p arbore

Oest quartadecima litera in alphabeto et est nom
Item dicit pristianus. vbi ait de interiectone qua
do indignationem significat. vel ammiracionem et
dolorem. tunc est interiectio. Quando vero signi
ficat optandi vel vocandi est aduerbum. Et sic
habet plures significationes. ut patet in his metris. O dubitat
ostupet vocat indignatur et optat. ut patet in Eberhardo de
g in Sab. id est. species aduerbiis
ppo Ob-id est. ppter durch. Obeth seruiens interpretatur
a q Obaudire. id est. parcere vel obedire. etiam inuenitur in
mala significacione. id est auditum obstruere. mit willen deuben
n t Obcumbere. id est mcri. et mutatur b in c et² occumbere
a p Obdurare. verherten
n s Obductum. vberzogne
f t Obductio. id est. sepultura. oppressio vel seductio
p p Obductus. a. um. id est. secretus. obuelatus vel opposit⁹
a q Obedire gehorsam sin
f p Obedientia. gekorsamekeyst
m s Obedientarius. est ille qui habet sub se obedientiam
a p Oberzare. verirren oder verzwifeln
Obesse. wider sin. verbum anomalum
p p Obesus. a. um. id est. pinguis corpulentus. Gen. xlj.
Obesus etiam dicitur vndiq; esus vel corrosus
a p Obesare. id est. pinguescere fet werden
f t Obex. eyn rigel oder schelder an eym doze
a t Obicere. vir werffen. Obiectus inde
n s Obiectum eyn widerschin
n q Obire. id est. circudare vel mori vel obuiamire sterben
n p Obiurgare vel obiurgari. t. schelten
f t Oblatio eyn opferung
m s Oblatue. ta. tum. geopfert
n p Oblatrare wider kellen
m q Obitus. tu8. tui. i. circumdatus vel mors vel begencknis;
m t Oblectator. eyn betruger
de p Oblectari. i. delectari. lusten oder begeren
n s Oblectamentum eyn lustig ding
n e Obligamentum eyn gebot. Obligare verbinden
f t Obligatio. verbindunge des rechten
a p Obliqnare krummen. Obliquitas krumpheyt
m s Obliquus krum oder schlism Oblongus. t. lenglich

d e t	Obluisci. vergessen
f c	Obliuio.onis.vergessunge
p p	Oblitus media breuis.i.maculat s media loga.vgessen
m s	Obluiclus.sa.sum.vergessig
d e t	Obliquere.i.detrhere.missprechen oder hindersprechē.
a p	Oblustrare.vmb tüne oder vmb lüchten
n s	Obmutere.stüm werden Obmutescere idem
d e t	Obnitor.eris.id est.resistere.repugnari.aduersari.widē trucken.Item est circūquaqz niti obsequium
p p	Obnixus.erbendig vel eynfeltig vel humilis
adū	Obnixe.id est.intente.gentzlich vel humilis
m s	Obnexius.id est.subjectus oder schuldig
a p	Obnubilare.alvmb finster gewolcket
de q	Oboris.iris vffwachsen oder zu samen falzen
	Obrem.id est.qua de causa
m s	Obrixus.xa.rum.id est.purus clarus.et est optime colo- ris splendens vt aurum
a t	Obruere vnder fallen oder bedöcken
p p	Cbrutus.ta.tum.verschuttet oder verspottet
n s	Opprobrium laster oder schmacheyp
de q	Opprobriari verschmechen.Obquam durch welch
a p	Opxignerare beschätzen oder pfenden
n s	Obrigere.verherten oder drucken
a p	Obscurare finstern oder dunckeln
f t	Obscuritas finsternis;
m s	Obscurus.ra.rum.finste r oder dunckel
m s	Obscuratus.ta.tum verblichen oder verdunckelt
a p	Obsecundare.id est.seruire
m t	Obsecutor.id est.seruitor
a p	Obsecrare.id est.rcgare.vmb heilig ding bitten
de p	Obsequi. dienen
n s	Obsequium.dienst
a p	Obseruare bewaren
a t	Obsistere.widerston
f p	Obseruantia bewarunge.et prie reuerentia honoris quā aliquis obseruat.Ite est abstinentia cibi et potus
n s	Obsidiu m vmb legunge
m t	Cbses.eyn leyster.eyn mēsch d stat als eyn pfant
m s	Obsessus.a.um.besessen scz a dyabolo
n p	Obsidiare beligen als man eyn schlōz beliget

- n p Obsipare est pullis escam dare oder zu ströwen
n s Obsidere. belegen. i. circumse dere vel cingere
n s Obstaculum eyn hindernisz vel widerstentnisz
a p Obstare. wider ston. Obstagia. leyftung
a p Oostaurare verherten in bolzheyt
n s Obstagium. eyn leger
f t Obseruatio. id est. defensio oder behaltunge
m s Obstinatus. id est. in malo induratus. eygenwillig
f p Obstinatio verhertunge. Obstinatio idem
f t Obstirix. eyn höbamme. Etiam est locus in quo puer mo
ratur et voluitur in vtero matris
a p Obstetricare. bewaren. huiusmodi officium exercere
o t Obstinx. id est. ptinax vel in malo perseuerans
n p Obstrepore. id est. perturbare
n s Obstinere. id est. in malo indurare
n s Odstruct orium eyn spunt in eym vag
a p Obtemperare. id est. obedire oder messigen
a p Obteneb rare. verfinstern oder verdustern
m s Obtentus. a. u. m. id est. occasio eyn vrsach vel ptectio
a s Obtinere. behalten. Obtigit. id est. foate euenc
m t Obtractator eyn missprecher
a p Obtractare. id est. male tractare. detrahere vbelhädelen
a p Obturare. id est. aures claudere. stipare. bestoppen
m s Cbtutus. id est. aspectus intenio oculorum
m q Obtusus. sus. sur. st üm
f t Obtusitas. dumheyt der sinne
adū Obuiam engegen. Obuiare engegen gone
m s Obulus. eyn scherff oder eyn helbling
f t Obumbratio. onis. finternis oder beschetunge
n p Obumbrare. beschetten. scilicet vndiqz umbrare vel cir
cumscribere vel refrigerare
a p Occare. zu brecken. scz terram aperire
f t Occasie. id est. mala vel iusta causa eyn vrsach oder glück
m s Occasus dicitur ccidens ab occidente eyn vale
n s Occianum est mare rubrum occidentale rect mere
a t Occidere töten oder fallen. versus. Occido dum cado. ec
p p Occidens. vndergang. Ccidet du gladiaber
n s Occineum est genus coloris sed in papiam. routh tuch
n t Occiput est posterior pars capitis. nack
m s Occultus. i. secretus. Occultare. id est. abscondere

- Non est posse
est ren*
- Non effriter
per me*
- Non amplus*
- n t Oculere. id est. abscondere. tegere. celare
m s Occultus. ta. tum. id est. absconsus. tectus. clausus
n t Occumbere. id est. mori
a p Occupare. bekomern
n t Occurrere engegen louffen
n s Octabulū est pondus hñs dragmas. xvij. et apios. xl
de p Ociari. id est. ocio vacare ledigen vel müsig gon
m s Ociarius eyn müsigenger oder lediger
n s Ocum. id est. quies securitas müsig gon
adū. Ocius. id est. velotius celeriter statim
f p Ocrea ocree sunt tibialia calcamenti. que suras tegunt.
Riffeln. et sunt ocree siue de ferro siue de corio
a p Ocreare. stifelen an tun
m s Octogenarius der achtzigste
m s Octogenus. achtzig. Octonarius numerus de octo
n p Oculare quasi oculos dare. vt deus oculavit istum. id est.
dedit ei oculos vel wincken mit den ougen
o t Octingenta. id est. octes centum. acht hundert
adū Octuages. id est. octuagesies. achtzig malen
m t October quidam mensis octau⁹ a marcio
o t Octuplex achteltig. Octo indeclinabile ech⁹
d p Oculista eyn ougen artzt. Oculatus geoget
f p Oda grece est laus cantus finis vel via latine
a q Odire hassen. Odiosus. a. um. plenus odio
n s Odium est inueterata inimicia de vltione cogitans
m t Odor vel odos ab aere dicitur ruch vel geschmack
a p Odorare. id est. odorem percipere vel clofacere riechen.
m q Odoratus est actus vel passio odorandi riechung
m s Odoriferus wol riechende
n s Oestrum est quoddam genus muscarū eyn wespe
f p Offare suppen machen oder essen Inde offa eyn supp
n s Offagum eper im schmaltz
n s Offatorium est vngentarium eyn salben vas
a t Offendere est aliquem facere irasci letzigen vel erzürnen
n s Offendiculum illud idem culpa erzurnis vel lept
f t Offensio. id est. culpa forefactum letzunge oder lept
v a Offerre opfern est verbum anormalum
n s Offertorium offer opfer gesang. id est. oblatio
a t Officere. id est. nccere. schaden oder bindern
d t Officialis eyn amptman oder eyn official

- m q Officiatus·tus·tui·eyn ampt·Officium idem
de p Officiari eyn ampt vel bringen
f p Officiorus·a·um·i·sedulus officio intentus dienshaft
f p Officina·ne·dicuntur loca vbi fiunt officia
o t Officiodi·i·officium pdens· vel qn quis p suo labore re
o t Olax·itinckende·i·olidus Cremunerat
f t Ofis·schlang·et potest scribi per f vel per ph
m s Oleaster est siluestris·oliua eyn wilder olbcm
f p Olicmella eyn bom da oll vsz flusset
n s Olere·id est·fetere·tincken
n s Oleum cll
m s Oleogenus est folium clive Oleogena idem
n s Oletum est locus vbi funditur vrina
n s Olefactorium est vas in quo portantur cocrifera
a t Olefacere·id est·odorare·riecken
m s Oledus·da·dum·id est·sordidus tinckende
f p Oliua est arbor olei·Clea est fructus eius
adū Olim et wan oder vormalis
m s Olimpus dicitur celum empireum vel mons
f p Olla eyn hafen Ollipedra eyn dockel
m t Olitor eyn gertner vel cultor vel mercenarius
n s Oliuetum est locus vbi crescit oleum
n s Oliuum est lucerna de oleo vel gutta olei
m t Olor est quedam avis·pprie eyn schwane
n t Olus est quelibet herba ortulana vel kolkrut
n s Omagium huldunge oder manschafft
n p Omagiare hulden
n s Omasum·sulc vel stomachus Versus Roscitur p nasum
mulier que vendit omasum
f p Omelia est sermo popularis·eyn beditnisz
n s Omentum dicitur pinguedo circa ventrem
n t Omen·id est·fortuna·Unde Omnia est nomen sed non
est omnibus omen
m s Omencus·a·um·id est·fortunatus
adū Omnimode gentlich·Omniho idem
m s Omnimodus almessig
p p Omnipotens qui potest omnia scz deus·almechtig
m s Omogeneus·nea·neum·vnus et ei dem nature
m s Onager·gri·id est asinus siluestris eyn waldt esel
a p Cnerare·beschweren·Onerosus beschwerlich

- f p Cnica est herba aromatica. secundum papiaz. vel dicitur
escreola parua suave redolens magnitudine humani vnguis
g m Onix grece vnguis latine
ep s Onocroculus est quedam auis. Onocrosus idem
g m Onomathepeyon est nomen fictum a sono
n s Onicnum est quod sub vna voce plura significat.
g m Oencs grece vinum dicitur latine
n s Oenoferum est vas vinarium
n t Onus. id. est. pondus burde
a p Onustare. beschweren oder beladen
m s Opacus. a. um. i. obscurus finstern. Opacitas finsternis
de p Opari arbeyten oder wircken. Operatio inde
m t Opator eyn arbeyster oder wircker. Oparius idem
f p Opa eyn werck. id est. diligentia in rebus agendis
m t Operimen eyn bedecknisz. Operculum idem
a q Opire bedecken. Opimentū bedeckunge Optoriū idem
p p Operitus. ta. tum. bedecken
n s Opidum est parua ciuitas eyn kleyn stat
m s Opifer quasi ferens vel dans opem. i. auxilium
m t Opifex. i. faciens opus werck man
de p Opilari. bestoppen. os claudere cum pilis
f p Opilatio verstopfungē
Opilio est pastor ouium
m s Optimus. a. um. i. pinguis vel diues fruchtber
a p Optimare. i. ditare fecundare vel habundare
p p Optimatus. ta. tū. ditatus vel famosus
de p Opmari wenēn
f t Opinatio wenung
f t Opinio. onis. wenung. vel assensio alicuius rei cum fōrtitudine de oposito
m s Opinofus. a. um. inde
n p Opiperare frōmen. vel post planctum gaudere
n s Cipirū est diuium pipere factum. wirtschaft
n t Opitulamen hūlff. Opitulatio. Opitulariū idem
de p Opitulari. i. auxiliari. helffen
n s Opitergium est castellum ppe vrbem
v in Oportet verbum imp sonale. es geburt sich
m s Cportunus. a. um. i. dueniens necessarius et utilis
f t Cportunitas. id est. conuenientia. bequemekeyt
m s Ccpalsamus. balsam safft

- m s Opansus·a·um·i·vndiqz pansi8 rel extensus
 a p ppenerē·i·atra aliquem pcnere vel tradicere
 p p Opponens·eyn widersetzer
 a t Opprimere vdrucken·Oppressus·sa·sum·inde
 a p Oppugnare·i·atra pugnare·wider kriegen
 f t Ops in singulari est terra·sz in accusatiuo casu auxiliūm
 Sed in plurali c̄pes·i·ciuitie·et qñqz etiā auxilia
 a p Optare wünschen oder begeren
 f p Optalima est passio vel dolor oculorū
 m s Optalimus est quidā lapis In populo
 d t Optimas quasi optimus melior honorabilior et nobilior
 f p Opulentia richtum Opulentare rich machen
 m s Cpulentus·id est·diues·vel opibus plenus
 n t Opus equiuccat·vſus·factū necesse castrū dicas opus
 esse·Et p necesse est indeclinabile
 n s Ozariū eyn saum an eynem kleyd·vel est pēpulū
 f p Ora eyn saum·vel limbum siue regionē significat·Versus·
 Aspirans tempus horanter signabit·Si non aspiras limbum·
 dat et regiones
 f t Oratio dicitur quasi crīs ratio·gebet
 a p Oxare betten.
 n t Oramen bittunge
 n s Oraculū eyn bett husz·vel revelatio facta p somnum
 m t Orator est actor defensor p̄onus causidicus v̄l aduocat
 n s Oratorium bett husz
 a p Orbare·i·viduare·et p̄rie filijs priuare·q̄i orbū facere
 m s Orbūs·a·um·i·cecus·et qui filium amisit dicitur orbūs·
 versus·Lumine prinatus violenter d̄r orbūs
 m t Orbis dicitur círculus vel rotunditas terre vel ciuitas
 Inde Orbita est vestigium rote·wagen lepsz·Etiā est via circu
 f t Orbitas est amissio puerorū·beroubunge taris
 d t Orbicularis schibelicht
 m s Circus est infima camera in inferno·die hell
 m s Ordacius·gersten·Ordium gerst
 a p Ordinare·setzen·oder ordiniern·oder schicken
 m s Ordinarius·i·psul vel eyn schicker
 de p ·Ordiri·intragen·weben·oder begynnēn zü sprechen
 m t Ordō·inis·eyn orden oder schickunge
 m m Oreb est pars montis sinai·vel d̄r petra sic dicta
 f p Orena est nomen p̄scis

- adū. Oretēn⁹ .id est. cūm ore mit dem mund
f t Orezis .id est. vomitus ex ore. Inde Orezia .id est. polifazia .id est multa domestio .
n s Organum .epn orgel
p p Oriēs ab erior oriris dōr eyn vffgang
t p Oreas .i. mons .vn̄ Oreas .adis .i. nympha vel dea montiū
d p Organista eyn orgler
n p Organizare .i. organo cantare orglen
d t Orientalis .et hoc .le. vffgenglich
n s Orificiū est foramen inferius .scz duo orificia ventris
d t Originalis .et hoc .le. vrsprunglich
f t Origo eyn vffgang oder eyn vrsprung
de q Oziri vffgon .Et componit² cum ex
in t Ozicn est stella añ thauri vestigia fulgens .Et q̄i vripon
m s Oziundus .a. um .i. nat us vel nascendus
n s Orianum wolgemüt .vel quedam herba
f p Orix eyn grosz wasser .vel aus pinguissima
a p Ornare .i. decorare ziern .Ornamentū zie runge
m s Ornatus zierunge oder eyn mesgewant
f t Ozrix eyn pirck hūne oder eyn felt hūne
f p Ornimentia est diuinatio facta in visceribus orniciis
f s Oznus est genus arberis sterilis
m s Orphanus eyn weyse .Versus .Pupillus matre caret orphanus est sine patre .Orphana idem
m s Orthodoxus recht glöbig .quasi recte gloriās in fide
n s Orthodoxia est res in qua recte gloriamur
ep p Orthogometra est nomen anis eyn drappe
m s Orthogonus .i. recte angulatus .recht ortig
n s Orthoganiū eyn gibel
n s Orthoganū eyn recht ortig ding
m s Orthographus eyn recht schriber
f p Orthographia est sciētia docēs rectū m̄ dū scribendi
g m Orthos grece rectum dōr latine
m s Ortulanus eyn gartner Ortigia quedam insula
m q Ortus eyn vffgang m s Ortus eyn gart
n t Os mundt .a ersus .Os oris lequitur caro vestit² os ossis
b m Osanna heilig oder selig machen .i. obsecro v̄l saluifica
f p Ossa eyn fisch graut
f t Osseco vel oscedo .glefer seyfer oder speychel
a p Ossilare .i. perkerare vel scindere .quasi ossa mouere

- n s Oscillū est ludus. scz cū funis suspenditur de trabe in quo
 pueri sedentes impelluntur huc vel illuc. prie eyn schocke. vel
 dicitur pum osculum. eyn dock
 n s Osciduum est diuinatio que fit in apertione oris
 n p Oscitare. i. os aperire. ore biare gōwen
 n t Oscen. im̄s. qui ore canit vel folijs vel alio modo vt decis
 piat aues. etiā oscines que fbet a ues ore canentes
 f t Oscitatio est oris aperiō
 d p Oculari. küssen. i. osculum dare
 n s Oculum eyn kusse. versus. Hasta cōiugibus sed oscula dā
 tur amicis. Suavia lascivis miscentur grata puellis
 b m Osee. i. saluator. Osi. i. vtinam
 m p Osha. i. fortitudo domini. Oscr. id est. editor. nctab. li
 m q Ostentus. belachung e. et maxime que fit cū aliquo signo
 m t Ostentator. eyn schimpfer vel iactator. Ostendere berix
 sen. id est. demonstrare
 f t Ostentatio est demonstratio vel iactantia
 n s Ostentaculm idem qd ostentatio. bewysunge
 n s Ostentum idem qd monstrum. eyn wonder
 Ostiensis est quedā ciuitas. inde Ostiensis ep̄s
 m s Osus. fa. sum. i. cdiens. et habet vim pticipij
 S in Otheos. id est. deus. Othom̄s grece est breue latine
 m t Otheniel. id est. deus pater
 f p Othologa est dolor vel putredo auris
 m s Otholus est sermo principalis
 n p Ouare. eper legen. vel letari frōwē. et ē prie victorij
 p p Orans idem qd gaudens
 int. Oue. owe. i. dolorē patior. interiectio doenti s
 n t Quale est corona que ppter pungnā dat² victoribus
 f p Ouicula est pua ouis. eyn kleyn schauff
 n t Ouile. lis. est caula ouium. eyn schauff stalle
 f t Ouis ab offero dr. eyn schauffe. Hidental idem
 f p Oxia vel Oxa est morbus acutus vel velox
 n s Oxigonum in quo tres anguli sunt acuti
 m s Oxigarus est acetum cum libamine
 m s Oxitonus est acutus accentus
 n t Oximel vel Oximellum pmixtio aceti t mellis
 n s Oximentum. ti.. i. acetum cum vino mixtum
 m p Oza est pxiū nomen viri. de quo habet² Regū. vi. ca.
 Ozas interpretat² fortitudo dñi. ab Oza v̄l Ozi qd ē robur

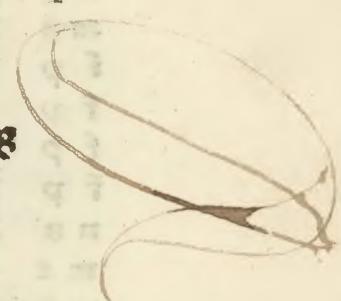
- m t Abulator est ille qui dat equis pabulum
n s Pabulum weyd oder füter a pasco
a p Pabulare füter geben vel pascere
a p Pacare.i.pacificare frid machen
f t Paccio.i.conuentio condicio pmissio fridunge
p p Patiens gedultig
a p Pacificare.i.pacem facere vel concordare
m s Pacifica fridsam.Pacifica opfferung
de t Pacisci est pactū facere.amicitia firmare.vel pactū pos-
nere vel pmittere.geloben oder verdingen
n p Pactare dīgen
n s Pactū gelübde oder gedinge.s.iter ptes ex pace duemēs
f p Padua est quedam cīuitas.prie pada w
m s Padus est fluuius lombardie sic dictus
f p Paga werg von flach8.cder eyn grab schyt
m s Paganismus.i.ritus τ mos paganorū
m s Paganus.a.um.id est.villanus.vel incultus.eyn heyd
f p Pagella.i.parua pagina.Hiere.xxxvi.Cunq; legisset
f p Pagina dī quandoq; carta.qñq; liber.qñq; scriptura
a p Paginare.i.comungere vel desiderare a pango
m s Pagus.i.villa a pīge grece qd est fōns latine
f p Pala dī ventilabru vel lccus lapidis in anulo
ppo Palam.i.apte offenbare.Palant offenberliche
p p Palans qui nunquā in aliquo loco certam hēt mansionem
m s Palentinus.i.de palacio existens eyn pfaltz grauffe
n s Palatum quasi palatiū oris et lingue eyn gume
f t Palate sunt masse que de recentib⁹ sicub⁹ dpingi solent
f p Palestina quedam regio
d p Palestra.i.lucta vel locus luctatōnis ringunge
n p Palestriżare.i.luctari ringen.Et dī a palestra
f p Palea.lee.est dea pabuli.prie spruter
f p Palisina est lotus lucte eyn ring stat
n s Palmcdium dī laus vel cantus iteratus.Unde palmodi⁹
dia.dium. tērum cantatus vel laudatus
a p Palare.id est.manifestare offenbaren vel vagari.
Paliurus est herba scz carduus et spinosus
f p Pallaeyn altertūch.Pallas est dea belli
n s Palacium eyn pallast
a p Palliare.i.pallio tegere vel induere vel ornare
m s Pallidus.da.dum.bleych oder gel

- m t Pallor. oris. bleycheyt. et est signum egritudinis
n s Pallere. i. fieri pallidum. Etiam ponitur pugnare
f p Palma est quedam arbor vel manus extensa. Unde Palma manus. palma ramus. victoria palma
a p Palmar e. id est. coronare. Palmatus. a. um. i. coronat⁹
f p Palmata est pugnatio manus vel genus vestis
m t Palmes dicitur ramus vitis ubi vua nascitur
n s Palmentum est locus ubi palme crescunt
n s Palmeterium quasi terens manu vel palmā
a p Palmitare. i. palmis pugnare fidem. hant schlagen
m s Palmosus. sa. sum. id est. victorius
f p Palmula est extrema latitudo remi
m s Palmus est mensura. scz palme eyn spanne
a p Palpare. i. tremere mouere anhelare. fuleri oder grise
f p Palpebra. re. est sinus oculorum. oug braen
a p Palpitare. i. frequenter palpare daspen vel blandiri
m t Palpo. omis. qui palpat ut cecus vel adulator
m s Palumbus. vel hec. bes. est columba silvestris
n s Paludamentum quedam vestis regum vel impatorum
f p Palus. udis. eyn bruch oder pfül. oder pfitz
m s Palus. li. est baculus vinearum. prie eyn pfal
m s Paluster eyn bruch manus habitans in palude
d t Palustris et hoc palustre bruchicht
m s Pampinus altera brevis d̄ folium vitis
f p Pamphilia est quedam pruincia
m s Pamphilus interpretatur totus amor penit. cori.
n s Pancerium. eyn bantzer
a t Pandere. i. dicere. extendere. referre. manifestare et api
m s Pandus. da. dum. i. curvus krumm Gre
a p Pangorilare. i. sustentare. vff halten a panis
a t Pangere singen oder geloben oder zu samenfiegen
m t Panis. brot. Paniculus. kleyn brot
f p Pamifica. brot böckerin vel dea siluarum
n s Paniculum est legumen quedam. prie fenchel
m t Pannrasor tuch schefer
d p Pannicida. tuch schnider. oder gewant schnider
m t Pannifex est aliquis pannū faciens. Pannificus idem
m s Panus eyn weber spüle. Pannus tuch
f p Panonia est quedam ciuitas vngarie
ep p Panthera est aial diversi coloris. Panther idem

- n s Panxillum. i. modicum. Panxillus idem
m p Papa bapt. et dicitur quasi pater pauperum
n p Papare. id est. comedere ut pueri papant
m q Papatus. baptistheyt oder baptum
f p Papas. i. pinguis. Papatum. kinder spis
n t Papauer. ölmag oder line
m s Paparius est locus ubi papirus crescit
inē Pape interpretatur mirabilis. Et est interiectio admiratis
m s Papericius est res de papiro existens
ep t Papilio eyn zwifalter cder fledermus
a p Papilla est caput mammille eyn brust wartz. Versus
Exiguam parcem mamille dico papillam
f s Papirus. bapfir. vel grece est summum latine vel est Jan
cūs marinus quasi parens pir. id est. ignem
m t Papirio. id est. paparius vel vas de papiro factum
f p Papula. blauter. sicut in manu
g m Para. id est. iuxta. by Par glicheder oben
t p Parabula eyn typil. Parabeta girick
m s Paraclitus. id est. consolator vel spiritussanctus
m s Paradoxus. a. um. id est. admirabilis vel quasi paratus
ad vanam gloriam huius mundi. vnde parodexa vana gloria
n t Paradigma est sermo obscurus
m s Paradisus. das paradise. vnde Gen. ii.
m t Parafrastes. i. lequar vel non bonus sed malus interpres
n t Parafernalia brudt gabe. Parafernum idem
g m Paragoga eyn zu famen setzunge der buchstaben
m s Paragraphus est nota vel signum eyn zeygen
f p Paralelle. dicuntur linee vel circuli aquae distantes
Paralipomenon est liber pretermissorum
f c Paralilis. id est. resolutio scz morborum quo membra dissolu
tur. vnde paraliticus. a. um. eyn gichter mensch
m s Paralegismus est sophistica argumentatio. Sophistica
f p Paranimpha. id est. pnuha vel sponsa eyn brut
m s Paranimphus. id est. internuncius inter sponsum et spon
sam. scilicet qui viro nympham coniungit
n t Paraneuma liesgesang
f t Paraphia. id est. discus cder eyn napf
n p Parare. id est. prepare bereyten. Vnde patus. a. um.
g m Parasceue. id est. prepatio. et est feria sexta an pasche
m s Parafastes eyn lecker vel est clementalis

- f p Parca est pisces eyn bersich vel est mors a parco per cos
 trarium quia nulli parcet vel furia infernalis
 a t Parcere schonen oder vergeben
 m s Parchanus barchen oder saruche
 d t Parcialis.teylich.parcialitas teylichept
 f t Parcitas kranckent. Inde parcus genowe
 m s Pardus est animal velocissimum diuersi coloris
 d t Parens significat prem et matre simul die eltern
 f p Parentela eyn geschlecht
 a t Parere.id est partum facere gebern oder geborsam sine
 d t Parilis et hoc.le.id est.similis.gliche
 d t Pariformis est vnius et eiusdem forme glich formig
 ep s Paristulus est nomen avis eyn kungelin
 f s Parisius est quedam ciuitas proprie parijs
 ept Parix est quedam avis proprie eyn meysz
 d p Paricida qui parentem occidit vetterlich dotschlag
 n s Paricidium idem quasi parenticidium.scdm hug.
 f p Parochia.id est.adiacens domus dei.eyn pfar
 d t Parochialis pfarman.Parochianus.a.um.idem
 f t Pars a partior.tiris derivatur.eyn teple
 f p Parsimonia.id est.abstinentia secundum mensuram refectionis
 non excedere.Et est virtus scdm hug.
 m s Parsimonius.id est.sobrius niechter
 f p Particula eyn kleyn teyl diminutiu a pars
 o t Particeps.id est.consors associus proprie teylbestig
 d t Particularis.et hoc.re.teylicher
 ce q Partiri.teylen oder vmb geben
 m q Partus.id est.actus vel passio pariendi.geburt
 m s Partus.a.um.adiectiu.id est.acquisitus
 ce q Parturire geberen ut ubi paturient montes
 m s Paruicordius.dia.dium.aliquis paruum cor habens
 a t Paruipendere.id est.appreciari atemnere. beschmechen.
 ad u Parum dicitur pro paruum.proprie wenig
 ae u Parumper.id est.valde parum wenig minder
 m Parulus.la.lum.kleyn paruns idem
 n p Pascha.sche.interptatur transitus quasi fascha
 a t Pascere.id est.nutrire erneren.pasci idem
 etro Pascua eyn weyd
 n s Passagium eyn waltfart oder bilgerinfart
 n p Passare.schriften sicut cum pedibus

e p t	Passer est quedam avis eyn spaf
a d u	Passim langsam. m q Passus eyn schrit
m s	Passus.sa.sum.geliten oder gemartelt
n t	Passionale est liber otinens passiones sanctorum
f t	Passio lidunge. m q Passionatus lidesam
f p	Pasta.teyg.pastare kneten
f p	Pastenda.pastel.pastellus idem
m s	Pastiliarius eyn kuchen böcker.pastilla kuch
a p	Pastinare.id est.colere aut vinea plantare
f p	Pastinata est herba quedam pasternack
n s	Pastophorium dicitur cubile aut domus pastorum
m t	Pastor eyn hirt
m s	Pastus.ca.tum.i.nutritus generet vel gefütert
f p	Pastura.id est.pasta.teyg
f p	Patella.eyn pfann cder schart
f p	Patena eyn pathen
f p	Patera.schal.öfisus.Est ciph ^o patera ncolae villa patera
n s	Patere offenbaren.patescere inchoatiuum
m t	Paterfamilias.hua vater cder hūs her
m t	Paterfinalis vaterhalb brüder
n s	Patibulum.galgen. de t Pati liden
n p	Patrare.i.luxuriare.facere.emittere.pficere l generare
f p	Patria.vaterland oder heymet
m s	Patriarcha.patriarch.patriarchatus dignitas eius
d p	Patricida dicitur occisor patris
n s	Patricidium des vaters tod schlag
n s	Parnicinium öf hereditas patris.veterlicherb
m s	Patricius.a.um.ncibilis de genere patrum natus
d p	Patriota.eyn lantzman
m s	Patrinus est aliquis qui leuat pueri öf fonte baptismatis
n p	Patrissare.i.pri assilari patre imitari dictis vel factis
d t	Patrinialis veterlichee
m s	Patronicus.a.um.nomen a patrie deriuatum
m s	Patronus.hus herze oder herze eyns lebens vel sanctus vel fundator ecclesie vel defensor vel duxsus
d e p	Patrocinari.id est.defendere et distructur cum dto
n s	Patrecinium.id est.defensio.beschirmung
d t	Patruelis vetterkind filij ducii fratz sunt patruelis int
m s	Patulus est qd sp patet vt auris nasus arborz silua
a d u	Paucum.eyn wenig

- n s Pauere. id est. timere firchten Inde pauescere
 m s Paulidus. da. dum. qui semp pauet forchtig
 n s Pauimentum. esterich. pauamen idem
 a p Pauitare. id est. frequenter pauere scz timorem habere
 n q Pauire. id est ferire percutere esterich machen
 adū Paulatim langsam. Paulisper wenig minder
 adū Paulo wenig. paulcplus wenig me
 adū Paulominus. id est minus modico wenig minder
 adū Paululum. id est. modicum. wenig
 m s Paulus. la. lum. id est. paruus modicus et hinc satius dis
 cutes fuit paulus quasi modicus et temperatus vel paulus inter
 pretatur mirabilis vel requies
 ep t Pauo. omis. pfau. est quedam avis
 m t Pauoz. id est. timor angst. Pauperare armen
 m s Panpculus. arme. paupercula idem
 f t Paupertas. tatis. armut. f q pauperies. ei. idem
 f p Pausa est quies quando paululum intermittitur labo
 n p Pausate. i. requiescere. rüwen. et componitur cum re
 ep s Pauus. i. pauo. pfau. Paua. pbaayn
 m s Pauxillus. i. puus. et est aliud diminutivum a paulus
 n t Peccamen sindt. Peccatum originale erb sindt
 n t Peccatum actuale teglich sindt
 m t Pecten. kamp. Etiam inferior pubes viri et mulieris
 a t Pectere kemmen. pectrix kemmerin
 n t Pectrale est zona circa pectus equi mulieris vñ alterius
 n s Pectulum eyn brust blech animalis
 n t Pectus. oris. brust
 f t Pecus. dis. animal non potens laborare. versus Est pes
 cus hoc scz pec. oris qd arat pecus hec qd no iuga portat
 a t Pecualis vieschlich. Inde pecualitas
 m s Pecudarius. a. um. i. pastor ad pecudes pertinens
 m t Peculator. i. pecunie vel re puhlice defraudator
 f p Peculata geylicheyt. peculanter geilichen
 p p Peculans. geylich. n p Peculare gellen
 m s Peculiosus. rich
 . Peculiari. id est. peculium facere vel colligere
 f t Peculiaritas. idem qd peculium cder heymelichkeyt
 f p Pécuma gelt. Inde pecunialis geltlich a t
 n s Peculium egenkeyt vñ puns celsus ext corp patimenti
 f p Peda est vestigium pedis

- n s Pedagium·fūs sole
m s Pedagogus puerorū ductor·Vnde pedagogiū·i·magiste
rium vel officium pedagogi vel vbi puer eruditur
d t Pēdalīs fūs lang
n t Pedere fartzen·i·turpe m̄ sonū facere b̄sus Qui pedit zc.
adū Pedetentim ·i·paulatim vel timide forchtsam
f p Pedica·zech oder klob·Versus Pars pedis est pedica vo
lucrum captura pedica
n s Pedilauium est vas in quo pedes lauantur
n t Pedigale·i·pediculum·fūs angel
n t Pedile·i·soccus·sock oder fūs dūch
m s Pedissequus·a·um·est famulus sequens pedes domini
m s Pediculus·lusz· Pedoz est fetor pedum
a t Peiorare ergern oder bōsern
n t Pelag⁹·i·mare vel pfundū·pelasgia·i·grecia Jñ pelasg⁹
m s Pelagius est pr̄ium nomen
f t Peter est amasia vel ocubina quāsi petens lectum
o t Peltax·i·dclcsus betrügunge·pellarius idem
n t Pellere·vertriben Cris
ep s Pellican⁹ ē avis q̄ vniſicat pullos ſuos cū ſangne pecto
a s Peſlicere·i·defraudare videre vel fallere
f p Peſlicia·be trügung·pellicium bōltz
f p Peſticula est parua peſlis·eyn kleyns fell
m s Peſticatus·i·nequitia·büberp
m t Peſtifer·bōltz macher·pelliparius idem
f t Peſlis·fel· f t Peſtis·bōckin
f p Peſta·buckeler oder ſchilt est ſcutum brevissimum in mo
dum dimidiij lune quo vtuntur amasines
f p Peſta·pyn·Et ſunt eſto genera penarum·vincula·verbe
ra·talio·damnum·ignominia·ſeruitus et exilium et moris
m s Penarius·i·id est·cellerarius
m t Peſates ſunt dij hominibus familiares
a t Pendere·i·ſuspendere reddere·tribuere vel ſuſtinere
a s Pendere·i·eſſe vel fieri penſum an galgen hencken
f p Pendula eyn hale oder henck
m s Pendulus ſeyger ſicut vinum
adū Peſe·i·q̄nahi vilnach·Sed peſe prepositio by
m s Peſeticus·ca·cum·eyn hocker oder vnderkeuffer
n s Peſetrate eyndorch ſchlag
n p Peſetrare durchfarn oder gen oder durch born

- f p Penitencia hūs vel contritio. penitudo idem
 n s Penitere. i. penitentiam habere bus oder rūwe habē
 v ip Penitet verbum impsonale idem berūwen
 adū Penitus. Omnino. c. taliter. p̄sus idem gentzlich
 f p Penna. feder. Et dicitur a pendo Pennale inde
 f p Pennula diminutiuum eyn spul v̄l est sūma pars auri
 f p Pensa. id. est. libra waug
 a p Pensare. i. ponderare vel deliberare wegen
 f t Pensatio est precij solutio vel consideratio
 f t Pensio est tributum vel premium vel ponderatio wochen
 n t Pensale iar zins Qznis
 n s Pensum eyn waug
 n s Penthamet⁹ est versus ostans ex quinq; pedibus
 f t Pentapolis est ciuitas h̄ns sub se quinq; ciuitates
 m s Pentaptotus. a. um. dictio habens quinq; dissimiles cas⁹
 m s Pentageuu⁹. finſi ortiz
 m s Pentatecus sunt quinq; libri moyſi
 g in Pentecosten vel. te. est festū vt xpc spm̄ sanctū misit aplis
 Versus. Penta notat quinq; coste dc cē venit inde
 f in Penthimemor verlengunge
 m s Penultimus. ma. mü. der lest on eyner
 f p Penula est festis habens fimbrias oder eyn wyl
 f p Penuria armū gebrech oder kōmer
 du q Penus eyn keillers hale. Penus. cris. idem n t
 n s Pepulum eyn wimpel. Sed dūter ör eyn schleier
 m t Peſo. onis. est quedam herba et valet t̄m vt melo
 f p Pera desch. Per durch et est prepcſtio
 a p Peragare. wol tūn. Peractus wol geton
 a p Peragrare. i. circuire pambulare vel agrūm girare
 f p Perca est nomen piscia. berlich
 a t Percetttere pberfligē. Percipere vernemen
 a t Percoquere. i. pfecte coquere. percrepare v̄z frangen
 o ep Percunctari. i. expire interrogare erforschen
 n s Percusſorium. schlach hūs
 a t Percutere. schlachē. pcusſus. a. um. geschlage
 ep t Perdix. cis. quedam avis rep hūn
 a t Perducere verleyten oder verfahren
 n p Perdurare. lang ueren oder beherten
 de p Peregrinari. wallen oder pber felt gon
 m s Peregrinus. a. um. eyn bilgere

p p	Peremptas getödet. Peremptorius eyn vergeber
n p	Perendinare. id est. per vnam diem morari
	Perferre verbum anormulum/vertragen
o t	Perficax. id est. frequens stete. Inde perficacitas
n t	Perficere. volbringen
f p	Perfidia. vngetruekeyst/perfidus vngedruwe
a p	Perforare/durch graben oder durch born
f t	Perfusio. vergießunge
m s	Perfusus. a. um. vergossen
n s	Pergamenum. börmant. pergaminista. börmenter
etro	Pergamus est mons vel ciuitas
n t	Pergere wandern genoder farn
d t	Perhēnis. et hoc phēne. id est. perpetnus öwig
a s	Perhibere. id est testari confirmare vel dare
f p	Peritia wypsheit oder kindekeyt
m s	Peribulus ain vmb gang vel murus interior
d p	Periclitari schaden nemen oder verdörben
n s	Periculum schad oder verdörbung
g m	Periarmeniae est liber de interpretatōne topacali
f t	Perichelides ornamenta brachiorum malieram
a t	Perimere döden vñ verdörben. perire verderben
n t	Peripisma. vñ peripsema. ain appfel schöltz. vel purgamentum ferri vñ critici vñ quelibz artis domestica
n t	Perisoma est antiquissima vestis oder ain quest
f p	Perisma ain vmb zwechel sicut ad mensam
p p	Peritus. ta. tūm. erfarn in der wypsheit
a p	Perjurare verschwerē
n s	Perjurium. ain mainaidt. periurum idem
m s	Perurrus. mainaidiger. perla ain perlín
a t	Perledere. id ē. valde ledere verletzigen
a p	Perlustrare verlückten cōrainigen oō erfaren
n p	Permeare über gen. permutare wechseln
a p	Pernecare döten oder schaden
o t	Pernicax behende. Inde pnicacitas schnelkait
f p	Pernicacia. i. subtilis supbia vñ imprudentia
m s	Perniciosus schittel schedlich. i. mortifer letalis
f q	Pernicies. i. mbrs interitus cder frefelkait
o t	Penix. id ē. pniciosus damnosus destrutor
a p	Pernostare. benachbten
m t	Pero. cnis est calciamentū rufficē amplū t altū

- n p Perorare*vi*. valde orare l potius p̄cte. id ē. tam perfectō
 ne t effectu. scz orōne impetrare qd peiitur ad effectū ducere.
 p p Perosus. id ē. inuidiosus hessig
 m s Perpaucus. ca. cum. id ē. valde paucus
 Perpellere. id ē. perfecte pellere ex per t pello. is
 a p Perpendere brūfen oder besinnen a per t pendo
 n s Perpeudicujū ain richt schnūr iustrumētum cemētariozū
 o t Perpes. id ē. perpetuus. öweklich
 adū Perpetim idem. perpera. i. male peruerse
 m s Perperus. ra. rum. i. peruersus. prauus nō rectus
 n s Perpetrare. id ē. peragere. cōmittere verschuldigen
 m s Perpetuus. a. um. öwig
 adū Perpetue. id ē. eternaliter
 p p Perplexus. a. um. id ē. implicitas intricatus verworren
 o p Perscrutari. id ē. perfecte scrutari. erfare
 m t Persecutor ain verfolger scilic̄t in malo
 de t Persequi vfolgen et hoc in malo
 p p Perseuerans bestēdig. persenerātia bestēdikait
 a p Perseuerare. behörten beston. id ē. persisterē
 f s Persicus ē quedam arbor ain pförsichbom
 n s Per sicum est fructus illius arboris ain pförsich
 f p Persia quedam prouincia
 f p Persida ē quedam ciuitas
 n t Persistere. id ē. persene raze beston daet behörtē
 f p Persona ē rationabilis creatura individua essentia. Itē
 dicitur histriō repnator dmediar um
 o t Perspicax durch sichtig. perspicuus inē
 f t Perspicuitas v̄l perspicacitas. durchsichtickait
 a t Perspicere. id ē. aspicere v̄l perfecte intelligere
 n p Perstrepare. id ē. sonare. lutē
 a s Persuadere volkomlich rautē. p̄suasio inō
 a s Perterzere id ē. vald v̄l pfecte terzē. erlchröckē
 m s Pertesus. i. molestus v̄l odiosus
 f p Pertica. ain reg. pertinacia hōrtickait in malo
 a t Pertinacē. erferen erschröcken cōfurchten
 o t Pertinax. natis. i. durans/proprie v̄hwüttig
 n s Pertinere. i. perfecte siue vald tenere zu geboren
 m s Perterritus/ta tum. erschröckt
 a t Pertingere. zu griffen oder berüren
 a p Perturbare bedrüben. Pertusus. id est. pforatus

- o t Peruicax. id est. improbus p̄terus importunus
 m t Peruigil eyn wechter cder eyn wachender
 m s Pessimus. ma. mum. der aller bōst
 n p Pessulare verr ygeln Goder grendel
 n s Pessulum est sera lignea qua fiz matur holtum eyn rigel.
 a p Pessundare. i. p̄sternere. supponere v̄l pedes sursum dare
 dum quis cadit retro nergere deprimere
 m s Pesticus. a. um. fichtig. pestifer us idem
 f p Pestilencia est morbus quasi pestilentia. v̄l lues erumna
 pestis mors vel contagiosus
 n t Petasma. eyn vmb hang oder firhang
 a t Petere. i. querere pectular e. bitten vel rehre
 f p Petra eyn steyn. Et dicitur quasi pede trita
 m s Petrus a petra dictus est. quia durus et firmus fuit in fi
 de. et interpretatur agnoscēs v̄l discalciatus
 f p Petulantia est petitio frequēs ad coitum geylhelyt
 m s Petus. id ē. lascinus geyle
 m t Petulator. id ē. fraudator. Petulare. gail sin
 a p Pexare. i. frequēter pectere ornare v̄l pectinare
 adū Perim. id est ornate
 m s Pexus. a. um. id ē. pectinatus pectine ornatus
 m t Phanuel vultus dei interpretatur v̄l vidēs deum
 f p Phanula ain stal. Phalanga ain stang
 g m Phalen. id ē. imago ain bildt
 m s Phagelicus. i. comedēs. Palegium. id ē. cōmestio
 m s Phagi phacetus. i. honeste comedens v̄l est liber docens
 n s Phanum. i. templum honeste comedē
 m s Phanaticus est cultos templi
 g m Phanes grece. id est. apitio latine
 m t Pharao. onis. est pr̄ciprium nomen viri
 f p Pharetra. kocher. Pharetrat. i. instructus v̄l pharetra
 g m Pharos grece. i. diuīlio latine ornatus
 n s Pharetrum ain belz. Phazicidium tod schoz
 a p Phazicida ain tod schlacher
 m s Phariseus. id est. diuisus v̄l heretic⁹ quia fuerūt diuisi ab
 alijs hominib⁹ vt iam presbiteri a laicis
 g m Phas est lex a deo data vt p̄cepta dei
 f s Phaselus ain gr̄us schiff. v̄l quedam insula
 ep s Phasianus est quedam avis ain fasant
 m s Phebus. id est. sol

- m s Philasteria sunt membrana in qua decem precepta erat scripta
- f p Philantropia barmherzigekeyt oder menschkeyt
- f p Philargia. id est. avaricia
- m t Philistim urbem condiderunt allofili que ascalon nunc dicitur
Vnde philisteus. stea. steum. Philistei ipsi sunt et allofili. id est alie =
nigene quia semper fuerunt inimici israel et ab eorum societate et
genere separati
- m t Philo est iudex qui scripsit librum sapientie
- n s Philobalsamum. salb die boller ist den balsam
- d p Philoboma est amator lactantie
- m s Philogister est amator visionis
- m s Philosophus. id est amator scientie vel sapientie
- ep p Philomena quedam avis eyn nachtgal
- m s Philippus amator equorum. vel os laevis interpretatur
- m p Phisiarcha est princeps naturae scilicet deus
- m s Phisologus est liber tractans de naturis,
- g m Phisis grece idem pro natura latine
- m t Phison est fluuius paradisi. Geon idem
- f p Phisonomia. angelicht oder phisomie
- ep s Phiticus est pulcra avis. eyn ysel fogel
- n s Piaculum. id est culpa peccatum vel remedium culpe
- n t Piamen genade. Piare reinigen
- f s Piaster eyn kin baum. Et est rex apum
- ep p Pica est quedam avis eyn atzel oder arstel
- f p Picardia est quedam ciuitas
- n s Picarium eyn becher
- m s Picius. a. um. eyn ding das von bech gemacht ist
- a p Pictaciare lappen m s Pictacius eyn lapp
- m s Pictillus est nomen piscis propter rogling
- ep s Picus est ipsum nomen avis. specht
- ep s Pigardus est primum nomen avis eyn drapp
- n s Pigere dreg sin. Inde. piger. piget v. imp. idem
- n s Pigmentum est coniunctio vini et mellis ex diversis specie
bus. Etiam communiter dicitur claretum
- m s Pigmentarius. a. um. ad pigmentum pertinens apoteker
- m s Pigmeus. a. um. aliquis de pigmea regione
- a t Pigescere. id est pigere. fulwerden
- f p Pigriciafull. ept. pigricies. ei. idem f q
- de p Pigritari ful sin. Pigritare dreguerden
- f t Pigritudo drackeyt. Pigredo idem

- f p Pila est vas concavum in quo species teruntur. Versus.
 Pila subest ponti pila ludus pila taberna. Pila terit gultes sed
 pila geruntur in hostes. In pilarius. id est. sagittarius
 d p Pilata. id est fur vel latro
 m s Pilatus molator inter pretator
 à p Pilare. i. pilos auferre. pfe bescherē oder leck abschnide
 f t Pilax. cis. kat. et est animal pilosum
 etro Pilus. a. um. berichtig oder eyn hute
 m s Pililudius est ille qui cum pila ludit
 m s Pilotellus est puum instrumentum ludendi. Et a pila
 m s Pilosug. sa. sum. a pilus deriuatur gebert
 n s Pilum est quoddā genus teli vel idem qd rasorium
 m s Pilus. lock vel est instrumentū cū quo tundit et terit in
 f p Pila eyn pille. confectum in apoteca ¶pila
 Pin grece altum dicitur latine
 f p Pina grece fames dicitur latine oder fisch schupp
 f t Pinax est tabula manualis ex pino facta
 d p Pincerna dicitur vini dispensator. winschenck
 n t Pindere. id est pilo tundere terere scdm papiam
 a t Pingere. i. depir. gere vel picturam facere. malen
 a p Pignerare pfendēn
 a p Pignorare. i. amoz̄e int aliquos facere zū samengelobē
 n t Pignus. eris. id est. vadum pfandt
 n t Pignus. cris. est filius uel amor iudicium vt signum amo
 ris federatio vel amoris confirmatio
 f t Pinguedo fettikeyt oder fruchtberkeyt
 n t Pinguecc re fet werden. Pinguere idem
 a t Pinguefacere fet machen. Pinguis fet
 n s Pinnaculum est cuiuslibet domus vel templi fastigium
 f p Pinna idem est q summitas cuiuslibet rei. sed prie tem
 plorum et murorum oder eyn fisch schupp
 n s Pinnum p duo n. id est. acutum vt dicit papias
 f p Pinnula fisch feder. illud quod piscem in altum levat
 m s Pinsellus. pinsel instrumentum pictoris
 n t Pinsere. id est. pistare panem facere backen
 m t Pinscr. becker. Pistor idem
 f p Pinta est genus mensure. echtmaus
 f s Pinius est quedam arbor. dann oder kinbeyne
 n s Pinum est fructus eius. prie kine
 f p Pipenella est nomen herbe bibernel

- n c Piper pfeffer. Et a pir. i. calidū v̄l q̄ ab igne denigrat²
n s Piper alium pfeffer mel. Piperare. pfeffern
eps Pipiunculus et hec cula. id est. accipiter
n m Pir grece dicitur ignis latine
f p Pira. i. rogus scz congeries lignorum in igne
d t Piram̄dalis est res habens formam piri
m t Piramis vel. dis. est alta structura. scz columnna
f p Piramida. kögel oder sparz
m s Piramus est dispositio piri oder eyn grabe
m t Pirator eyn schiff roubet
d t Pirata. i. latro marinus vispilio eyn wasser roubet
f p Piratica latrociniū m in mari
m s Piretrum vel piretron quedam herba
m s Pirgus. bret spil. i. alea. vel grece turris dicitur
f p Piromancia est diuinatio que fit in igne
m s Piropus quedam spēs metallica vel quidam lapis
f p Pisa quoddam genus leguminis. erbeis v̄l quedā ciuitas
de p Piscari. fischen. pisca tor eyn fischer
f p Piscina fisch dich. oder see oder wack
n s Pisetum eyn erbeis garten
m s Pistell⁹ v̄l pistill⁹ cū quo pip terit⁹ i mortario. stösel
n p Pistare backen oder knetten
f t Piscis grece. id est. fides. pisticus. ca. cu m. id est. fidelis
m t Pistor. oris. qui panem facit eyn böcker. pistrio idem. S; hec pistoris quedam ciuitas varsus. Pistoris est rectus pistoris sit genitiuus
n s Pistorium eyn back hus. vel quedam ciuitas
n s Pistrinum locus v̄bi pistritur. i. molendinum vel furnas.
f p Pistrina idem
n s Pistillum vel pistellum idem eyn backhus
n q Pistrire. id est. panem facere. pastam deducere kneten
f t Pistrix que p̄fisit vel monstrū marinum. s. balena
f p Pitagoria quedam secta orta a pitagore sic dicto
f p Pitantia. wol leben
n t Pitisma. atis. est genus ludi qđ mirabili arte vcluitur et
f p Pituita est humectatio que ab oculis fluit vñ t penitur
p vana gloria. t. pfittig
m a Pius. a. um milt. i. religiosus misericors xpicius benignus
f t Pix. bech. a pinus. f t Pixis. idis. eyn bichs scilicet pas
v̄bi medici reponunt suas confectiones

Dumpon gründ vnd
allt & lebte gütte
hinder an fortz lieber
Länder und fortz

Q

Giratur

100

- d e Placabilis. beheglich n s Placerē behagen
 n p Placare beheglich machen mitigare uel pacificare
 f p Placenta. id est libum focacia. eyn flad
 m s Placidus. a. um. id est. mitis mansuetus. beheglich
 n s Placitum. beheglicheyt Placitare dedigen oder dingē
 m s Placitator eyn dedings man
 n s Placitatorium locus vbi fit placitum. gedingstat
 m t Placoꝝ tranquilla vel mitigatio. placatio idem
 f p Plaga plura significat. versus. Vulnera sunt plague regio
 plaga fit plaga rethe
 a p Plagare. id est. verberare
 m s Plagiūs. a. um. id est. plagas patiens vel curans
 m t Plagiator et plagiarius in eodem sensu. id est. venditor
 hominum. vel seductor hominum. vel deceptor sc̄ qui seducit et
 sollicitat pueros et seruos alienos
 n p Planare schlichten. plana eyn schabe
 f p Planeta eyn planet vel stella erzans
 m q Planctus est tunis pectoris aut faciei cum lacrimarum
 f q Planicies schlechtikeyt effusione
 n t Plangere. id est. cum lacrimis pectus aut faciem tundere
 f p Planta est planicies pedum. Et dicitur omne illud qđ de
 n p Plantare pflanzē. plantatio pflanzung semie nascit
 f t Plantago. iniſ. est quedam herba wegerich
 f p Plantaria est arborꝝ qui plantatur
 n t Plasma. id est formatura schöpfunge oder machung
 m t Plasmator schöpfer. plasmatio schöpfunge
 a p Plasmare. id est. formare. schöpfen
 f t Plastes. id est. forma vel formatio. Etiam potest dici pla
 stes huius plaste. Plastor idem
 f s Plantanus est nomen arboris eyn ahorn bom
 f p Platea. id est. lata et spacioſa via. eyn straus oder plon
 m t Plato. onis. quidam pbūs a plato qđ est latitudo
 n p Plandere. i. manus repcutē ex leticia erfrōrē mit den
 n s Plaustrum eyn füder benden
 m q Plaūsus est manuum pcessio ita vt gaudet
 m s Plebanus. id est. dominus plebis eyn pfarherze
 f p Flebania eyn pfererij
 n s Pleberium. eyn samlunge des volckes
 d p Plebicela qui colit et amat plebe. s; plebicula p̄ua plebs
 n s Plebiscitum. id est. scitum et statutum pc puli

f p Plecta eyn knode. versas. Crux cumulus plecta signant
que sit via recta
a t Plectere flechten oder knüpfen. vñ plectetes coronā spi
n s Plestrū eyn schlissel do man seyten mit vffzuhet neā
f t Plenitudo volkomenheit
adū. Plene volkomenlich. Pleniter idem adū.
a s Plere fillen. Et componitur cum con de ex im et re
m t Plias est signum celeste sc; das selben gestirns
f p Plica. falt. Et deriuatur a plico. cas. care
a p Plicare. id est. plicas facere. vel plicas aptare falten
a t Podere idem ꝑ plaudere. i. gaudere manus ꝑ cutiendo
n p Plorare. weypen. **n t** Pluere. regnen
n s Plubum. bli
n s Plumārūm dicitur opus ad modum plume factum
f p Pluma eyn pflum feder vñ quedam lingua
a p Plumare. id est. tergere pluma pingere vel ornare
n s Plumatum. ti. id est. cervical. Inde plomosus. sa. sum.
d t Pluralis. merlich a plus. adū Pluries dick
m s Plurimus. ma. mum. allermeist. a plus dicitur
adū Plurimum. me. ide m. Plusplus. id est. parum plus
m s Plusculus. la. lum. idem Parum plus wenig me
n s Pluteale. id est. lignea tabula
m s Pluteus est inferior pars lecti. vel scriptorium
n s Pluteum dicitur scriptorium sup qd scribit schribtafel
m t Pluto. cnis. deus inferni. id est. dyabelus
f p Pluuiia regen a pluc. is. Et dicitur q̄i fluvia quia fluit
n t Pneuma. id ē. spiritus sanctus. Versus. Spiritus est pneu
ma cantus modulatio neuma
m t Pplex. eyn knie schib. P. bles idem
f t Potio. onis. eyn tranck. Poculum idem
d t Poticꝫ. mechtiger. vt est compatiuus
de p Potior vt est verbum. id est. merito. billich
adū Potius aduerbiū eligendi billich oder gern **Cta**
f t Prederis ē vestis sacerotalis linea corpori penitus astrē
m t Pedex. id est. culis quia feteat
n s Podium est baculys sup quem sustentam̄. Versus. Non
de pccite cadit qui ꝑ podium bene vadit
f p Pedagra est quedam infirmitas pedum a refectione peduz
f p Pedomancia fūs guckunge
f p Poema. atis. id est. figmentū poete eyn gedicht

- f p Poetria est liber quidam vel scientia eiusdem
f t Poetis dicitur ars poetica. oder eyn gedicht
n q Poire. i. fingere dichten. Polia verschmachung
m p Poliarcha dicitur princeps celi
f p Polenta est torta facta ex farina et aqua
m s Poledrus est iuuenis equus. pprie eyn filie
f p Policia eyn stat ordnunge
n s Poli andru est tumulus mortuorum. Poliet. i. sepultus
n s Poligranum rogen sicut in allece
f p Polimita est vestis diuersi coloris
m s Polimitarius. a. nm. i. pictor vel factor talium vestium
m s Polimitus. ta. tum. est vestis plurium guttarum tintata
vel crnatus mulieris multis coloribus
n s Polipedium quedam herba
m s Polipus quidam piscis vel immundicia naris. versus. Po
lipus est piscis polipus fedacio naris
g in Polis grece. i. pluralitas vel vrbs latine
a q Polire zieren graben oder schlichten
n s Polisyllabum est dictio plurius sillabarum
f p Politica est scientia tractans de regimine civitatis
m t Polite eyn polierer der eyn ding schlichtet
n s Policitum. id est. promissum
f t Pollicitatio. id est. frequens promissio
m t Polictor est sepultor mortuorum eyn totten gruber
n s Pollere. i. florete vel excellere bluwen
m t Pollex gressiticus digitus inter ceteros der dumbe
n s Pollitruquare biteln. Politrudium. bitel
de s Polliceri. id est. promittere geloben. Pollicitari idem
f p Polonia quet am regio polen lant
m s Polonus aliquis de tali regione. polender
n s Polum. id est. rotundum
m s Polus est extrema pars celi quorum sunt duo scz articus.
a t Poliuere beflecken. Pollutio befleckunge. antarticus
m s Pollutus. ta. tum. id est. maculatus beflecket
n s Pomacium potus vel cibus ex pomis factus
n s Pomarium oculus ubi poma ponuntur vel seruantur dorum imagines
f p Pompae est laus vel gloria post victoriā. Etiā dicuntur lu
f s Pometum est locus ubi poma crescunt vel penduntur
f s Pomerancius. eyn pomeranzzenbom

n s	Pomeranicum est fructus eius eyn pomerantz
n s	Pompare. i. sup bire stoltz oder houchmütig wesen
m s	Pomposus. i. sup bus stoltze. Pompolentus idem
f s	Pomus granatus eyn granat apfel bom
f s	Pomus maceanus eyn holtz apfel bom
a p	Ponderare wegen. ponderosus gwichtig
n m	Pondo. id est. pondus vel onus ain burde
	Pondo. omis. est quidam morbus
n t	Pondus. id est. onus eyn burde oder gewichte
p p o	Pone. id est. circa vel aduerbium loci
a t	Ponere tria significat. versus Desigt pono parit apponit re
m t	Pons pontis eyn brück C manetqz
m s	Ponticus zengericht vt piper
m t	Pontifex q̄i pontē facies. v̄l idē q̄ psul. eyn bischoff
m q	Pontificatus dignitas eius das bistum
n s	Pontificium eyn bistum
m s	Pontus. i. mare. Popina. i. coquina spülunge
m t	Popinio. i. lecator vel vorator eyn frausz
m s	Popinus idem. popinarius. i. coccus schissel spüler
f p	Popisma. id est. squalor v̄l pinguedo v̄l semen virile. qd fit in opando actum libidinis vel ipē coitus
a p	Populare. i. discurzere p̄ populum verwüsten
n s	Populeum est quoddam vngentum bappelsalbe
m s	Populinus. a. um. idem collectio getis
m s	Populus volck vel arbor. versus. Populū ē arbor populū
f p	Porca est mater porci. eyn mour
f t	Portio. id est. pars vel particula eyn teyl oder eyn zal
f p	Porci uncula diminutium huius qd est portio
m s	Porcus schwin. porcinus. a. um. schwine
m s	Porosus. sa. sum. holericht oder löcherlēcht
a t	Porrigere reichen oder langen. pozrectio inde
f t	Porrigo. omis. est infirmitas porcorum
anūc	Porro. id est. certe valde vel longe
etro	Porrus louch Porrum idem vel infirmitas manus
f p	Porta eyn port. portensis dor wechter
a p	Portare bringen. Portator eyn bringer
n s	Portaculum tantum est res que portari potest
a t	Portendere. i. longe tendere wandern oder gedencken
n s	Portentum. i. monstrum vel prodigium. wonderzeichen
n s	Portentuosum. id est paruum miraculū

- f s q Porticus eyn vorkürch oder vmb gang oder lich hus
m t Portitor. id est ianitor vel portator/ein trager
f p Portigalia est regio. Portulanus. id est ianitor
m s Portunus. a. um. id est quietus quia portum habeat
m s Porus ein schweiszloch
m q Portus. i. statio narium tua et continua/mer tor
a t Poscere. a. petere querere/bitten oder heissen
n s Positivum est paruum organum in magno
Posse/mögen verbum anormalum
a s Possidere/besitzen a per vel post et sedeo,
ppo Post/darnach. Postheri. id est bodie
adū Posteras yber morn. postpridie. id est bodie
f. p Postela est corrigia que sub cauda equi tenditar
n p Postergare est inchoatū opus postponere
m s Posterus. ra. rum. i. sequens der hinterst. posterius idem
f c Posteritas. id est progenies quasi postera etas
f p Posteriora. i. podex vel culus das hinder teyl
f p Postica est ingressus a parte posteriori hinder dor
f t Postis. i. latens ingressus a pte posteriori eyn do.
m s Postremus id est ultimus der hinterst
a p Postulare. id est poscere vel rogare heyschen
f t Postulatio/heyschunge. Postulamen idem
a p Potare. i. potum dare bibere/trincken
p p Potens mechtig. vel est nomine. et tunc compatur potens
tior tissimus Vnde potenter aduerbiū et hec potentia. tie
m q Potentatus est potentia vel potestas dominatoris
f p Potentilla est quedam herba/grensing
ce Potiri. t. l. q. diugatōnis et in infinituo sp arte gebrückt
d in Potis id est possibilis vel potens
m q Petus. tue. tui. vel petus. ta. tum. eyn dranck
f p Practica est scientia manualis vel actiua scientia
a p Practicare est scire manualiter/practicieren
f p Praga est quedam ciuitas in bohemia brag
n t Pragma. id est causa. Vnde pragmaticus.ca. cum. id est.
causatiuus veleausidicus secundum hug.
n s Prandere. i. prandium sumere zu mittag essen
n s Prandium. i. cēmestio i meridie. E dicitur a paro
m t Pransor eyn schlinder
m s Pransus. sa. sum. accipitur actiue. i. qui prandet. Item ac
piur passiue. i. dimestus. Praesang. a. um. i. viridis

- n s Pratum eyn wisz. Et dicitur quasi paratum
a p Prauare. id est. prauum facere ergern
m s Prauus. a. um. id est. malus et peruersus arg oder bōs;
f t Pravitas boszheyt. ppo pre. id est ante vor
m s Preambulus. la. lum. i. ante ambulans
a s Prebere. i. dare geben oder bietēn a pre et habeo
d p Prebendari pfründ nemen. prebenda pfrend
m s Prebendarius qui prebendā dat vel potius qui accipit
a t Precapere. i. antecapere vornemen
d p Precari. i. rogare. precarium. i. rogatus vel oratio
f p Precaria ēyn öwig leben güt oder lipp güt
a t Procellere. i. supare yber dreten
m t Preceps dī homo omnia sine modo & cū piculo faciens
m c Preceptor. oris. ein gebieter a precipio. pis
n s Preceptum eyn gebott. precentor eyn vorſenger
f e Preces. i. petitōne8. et caret ntō in singulari
m t Precessor eyn vorgenger
d p Preciari. i. estimare. vel lonen a precium
n t Precipere. i. pceptum dare gebieten
m s Preciosus. sa. sum. i. multum precium valens kostlich
a t Precidere. i. antecedere vel an cadere l m anteriorē ptē
n s Precinere. i. valde vel ante canere. vorsingen
n s Precipicum. ci. i. prerupta fossa vel rupes
a p Precipitare nyder werffen. i. pcipitē aliquē abruere
adū Precipue zū vorderst
m s Precipuus. i. maximus primus singularis senior
n s Precium lon a prex precis. quia cūm prece solet dari
m s Preclarus. a. um i. valde clarus
d t Preclitus. i. inclitus nobilis valde gloriosus
d p Preconari id est laudare oder vor rüffen
m t Preco qui qucdam pconatu aliquid annūciat eyn bittel
m q Preconatus. tus. tui. id est talis annūciatio
n s Preconiam dicitur laus vel annūciatio laudis
m t Preconsul eyn raut meyster
f p Preccque sunt vue que pre alijs cito maturescunt
f t Precor pccis idem. precocia. cie idem
d t Precordialis. id est intimo secreto hertzlichen
n s Preordium quoddam intestinum eyn vor hertz
n t Precurzere vorlouffen ex pre et curro
m t Precursor. eyn vorlouffer. Precursus inde

- f p Pretatio est spoliū ex hoste. est lūctrum prie roub
a p Predare. i. spolia re be rouben. predari idem
a p Predestinare. id est. ab eterno destinare puidere pscire
f t Predestinatio est prepatio gratie in pnti et glorie in fu=
m t Predecessor eyn vorzenger turo
a p Predicare. i. annunciare bona verkunden
p p Preditus. ta. tum. id est. predijs datus vel palijs datus
vel dicitur sublimatus ornatus clarus vel anteposit us
n s Pediūm. id est possessio villa ager. Sed prie allodium
m t Predo. onis. id est. raptor vel qui predam bēt vel scit
m s Predurus. id est. valde dārus
n s Preminere vorzbinneu
f t Prefatio. id est. prologus vel prelocutio scdm hug.
m t Prefator. id est. pretocutor eyn missager
m s Prefectus. id est alijs prepositus dignitatē designt. id est.
f p Prefectura est dignitas eius pretitor
a t Preficere. id est. preponere vorsetzen
a q Prefiniri vorzichten hortare vel scribere
a p Prefoca re. id est prestringere affligere vel strangulare
p p Preocatus. id est. strangulatus erstickt
a p Pregnare. i. gñidare Pregnans. i. grauida. vel qdcipie
n s Preiudicium. id est. precedens iudicium vel damnatio az
tiorum eyn warung
a p Preiudicare. i. iudicium aliorum dprimere q̄i supiudicare
n q Preire. vorzgan
m s Prelatus eyn zelat
f p Prelatura est talis dignitas. eyn prelatur
d p Prelari. id est. bellari preliu; omittere fechten oder stri
a p Prelibare. id est. pregustare vel ante sacrificare
n t Prelum. id est. bellum vel guerra belli eyn krieg
m t Preletutor eyn vorzprecher
n s Prelndium est parvus ludus ante maiorem factus
n s Prelum eyn bresz. et est trabs qua vue calcantur
d t Prelustris. id est. preclarus nobilis altus. edel
a t Premere. id est. stringere/deprimere v̄l flectere dringē
d p Premitari. vor gedencken
Preminere. id est. supmanere preualere p̄stare pcellere
n p Premiare. lnen
n s Premium. lon. a premo. is. quia per premium solent p̄mes
re alios. Et dicitur quasi prealiis meum

- a t Premittere vorsenden Inde premissus
 a s Premonere vormanen·premonstratensis quidā ordo
 n s Premordium·id est·principium
 f p Premula eyn pfrem
 n t Prendere fischen vt in euangelio Afferte de·zō.
 a p Prenecare gantz döten
 f p Preneste quedam ciuitas vel p̄xrium nomen virginis.
 n p Pregnare schwanger machen quasi grauidare
 o t Pregnans eyn wib die eyn kint dret
 n p Prenosticare wissagen
 m s Prenosticus·wissager
 a p Preparare bereiten
 n s Pepamentum eyn meß gewant oder bereydung
 a q Prepeditre·id est·impedire l̄ deturpare bekōmern
 m c Prepes·i·velox quia petat anteriora schnell
 n s Prepellere·i·vald̄ pellere prefulgere prestare·excellere
 precellere sterckerer sind an eyn anderer
 a t Preponere vor setzen
 a p Prenunciare verkinden
 m s Prepositus eyn probst oder vor gesatzt
 m t Prepositor idem Prepositura eius dignitas·probsti
 m s Preposterus·a·um·widerkorte
 n s Prepucium dicitur anterior pars pellis in mēbro virili
 que preputatur et p̄sciditur iudeis vel dicitur priapus
 a p Prepuciare·i·illam pellem prescidere verschnidet
 a t Preripere vor griffen
 a p Prerogare·i·preferre preponere supare aut exaltare.
 n s Prerogatiuum·i·excellentia meritorum eyn vor tel
 f p Prerogantia id em Prerogatus·id est palijs exaltatus
 m s Preruptus·a·um·i·in alto positus p̄ceps ex celsus
 m t Pres predig·i·diues mediator vel fideiussor
 n s Presagium·id est diuinatio·futurorum p̄ntia
 n q Presagire·id est diuinare vel prediuinare wissagen
 m s Presagus·ga·gum·id est·prescius futuroz
 m q Presbiteratus·tus·et hoc presbiterium·id est·officium dignitas vel ordo presbiteri priesterschafft
 n p Presbiterari piester werden
 f p Prescientia vzwissunge·scilicet de futuris
 a q Prescire·id est ante scire vor wissen de futuris
 adii Precise gerad weder me noch minder

m s	Prescius gar. gerade valde similis	cū actio.
m s	Prescius.a.um.vor wisse et construitur tam cum g̃tio q̃;	
f p	Pr̃sentia gegenw̃rtigkeit.p̃ns gegenw̃rtig	
a p	Presentare gegenw̃rtig bringen oder antworten	
n t	Presepe eyn kripp. preseplum idem	
p p	Prescriptus verfestet	
f t	Prescriptio.verfestunge	
adā	Preserūm.id est.precipue/maxime	
m t	Preses.eyn probst vel episcopus vel defensor alicuias rei	
o t	Praesidialis bischoffliche	Ceyn richter stūl
a s	Presidere.vorsitzen	
n s	Presidium.i.auxiliū vel defensio bilff od beschirmunge.	
a p	Presignare vor zeychen	
n s	Presilicium.presilgen.	
a p	Prestare.id est.ōmodare.lichen oder verlichen	
m t	Prestea.id est angelus vel custos hominum dicitur	
ō p	Prestigiari.ludificare oculos obscurare	
m t	Prestigiator eyn vorfager.prestigiae idem	
n s	Prestigium est species artis magice.Et est illusio	
ō p	Prestulari.id est phibere vel expectare vel querere.vnd grecista.Prestulor exspecto prestulor querere dico	
d t	Presul eyn bischoff	
m q	Presulatus.tus.tui.est officium eius	
n t	Presumere.id est stulte audire.berūmen oder perimessen	
f t	Presumptio eyn vermessung oder hoffare	
ms	Presumptuosus.id est.superbus	
f p	Presuna eyn presun.et est carcer monachorum	
n t	Pretendere.vorrecken	
ppo	Preter.id est sine absq̃;	
de t	Pretergredi vorzogen	
diūc	Preterea.darumb	
n t	Preterfluere.vor flüssen	
a q	Preterire vor gon	
a t	Pretermittere vnder wegen lassen.	
f t	Pretextilis est quedam vestis ncbilium romanorum	
m q	Pretextus.tus.idem oder eyn gezawe	
m t	Pretor.id est index vel preceptor ciuitatis ain richter	
n s	Pretorium locus in quo pretor residet ain raut kus;	
n s	Pretoriolum est parua domus in nani	
m s	Pretoriarius.est magister prefectorum	

- n s Preualere mere mögen oder yber mögen
ð p Preuaricari·misduñe yber dretten·et ponitur p denega
re·versus·Tunc ego preuaricor cum crima mea repello Et di
citur a preuaricor·id est transio/diuerto/deflecto
m t Preuaricator·id est transgressor·ain yber dretter
f t Preuaricatio eyn yber drettunge der Ee
n q Preuenire·vor kummen·preuentus inde
n s Preuidere·versecken·Inde puiſio verſechnge
m s Preuius·vorgan
f p Preuigna eyn stieff dochter
m s Preuignus ft.eff sone
n s Preurbium eyn vor werg
f t Prex precis·gebet·Sed nominatiuus non est in vſu
m s Priapus est membrum virile·Etiam dicitur iuuenis quis
dam extra ciuitatem expulsus propter magnitudinem membra
eius·versus·Priapus est membrum priapus crescit in orto
m s Priapismus pudendorum passio aut extensio
m s Priamus p̄rrium nōmen viri·Et dicitur quasi emptus vel
redemptus·Priamides nōmen patronominicum filius v̄l nepos
priami·Priamis est filia vel neptis priami
adū Pridie quasi prior die gestert
m s Primarius·der erst
adū Primario zum ersten
m t Primas ðr primus in populo eyn first vel p̄pm nōmen
m q Primatus est dignitas primatis·primatia idem
m s Primeus von den ersten eltern
m s Primicerius qui primam portat candelam ante regem
f p Primicie·ciarum·die erst frucht vel nouus sacerdos
m s Primipulus·id est·vexillifer eyn bauner fürer
adū Primitus·id est·primo vel a principio zu dem ersten
m s Primeus der erst· adū Primo zum ersten
m s Primogenitus·ta.tum·id est primo nat⁹ der erst geborn
sun·Etiam dicitur ante quem nullus nec postq; alijs vt xpc
m t Primor·id est·maior in populo
ð t Primordialis anfenglich
n s Primordium eyn anfang
ð t Princeps eyn first quasi primum caput
ð t Principalis a princeps eyn der vorgenst
adū Principaliter·i·primo et maxime·et hec principalitas
ð p Principari·id est·dominari herschen

- m q Principatus. id est. dominatio. Etiam quidam ordo angelorum
d p Principari. an heben
n s Principium eyn anfang
f s Prinus grece lentiscus arbor eyn kriechen bom
n s Primum fructus eius. kriech
d t Prier der erst. Etiam est nomen dignitatis in ordine predicatorum
m s Priscus. a. um. i. antiquum vetustum longeum
m s Pristinus. a. um. i. ant. quis primitius a primis
a p Priuare berouben
m s Priuatus. ta. tum beronbet
f p Priueti est secreta camera eyn heymlichkeite
n s Privilegium. friheyt. oderforderunge
n p Privilegiare. i. prerogare fordern oder frien
adū Prisus vor cder ee. Pro vor. ppo.
n s Preastum est locus an ciuitatem. scz suburbium
m s Prlaus id est. pater cui. mines yater anber
f t Probatio bewerunge
f p Proba. be. bewerlicheyt
a p Probare bewerken. laudare. confirmare. vel certificare
d t Probabilis bewerlich
adū Probabiliter idem
f p Probatica. probatione interpretatur latine. Unde probaticus. ca. cum. id est. pecualis. hinc dicta est. probatica piscia
quia cadavera bestiarum abluebantur
n t Probleuma. id est. propositio
a p Probrare. i. vituperare. redarguere iniuriari lesteri
n s Probrum. i. turpitudo dedecus. schelt wort
m s Probus. a. um. id est. honestus fromm
f t Probitas. tatis. fromkheit
d p Procari. id est. nupcias petere. frien. procire idem
f p Precacia. id est. petitio frunge
f t Precacitas idem
f p Preca. fruhherin. id est. petitrix virorum
o t Procar. i. petax. audius petitor. et pertinet ad meritices
a t Procedere est paulatim in anteriorē ptem ire. forgon
f p Procella est pte terrarū. et celi tempestas fluctum
m t Proceres sunt nobiles. herschafft. tantū pluralis nueri
f p Proceritas. i. longitudo vel altitudo. et pde
m s Procerus. ra. rum. i. longus altus vel formosus
m q Processus. i. prosper euentus. vel eyn ps; gang

Aduiorum est p...
oi, qua uori obadha,
etorum significatio
enam exponet ac
definit. ist. Karo
loquitus, bene perit,
volumenter iusti,
varum diligenter.

- f t** Processio. vñ genüge
n t Procidere. i. pcul vel ante cadere. fir fallen
m q Procinctus. i. apparatus belli vel pugne
m s Procinctus. ta. tum. i. expeditus armatus scdm papiā
m s Proclivus. ua. uum. i. procuruus niderbeldig
d t Proclivis idem
f q Procliues id est sordes vel squalor
m t Proconsul. eyn raut man
n p Procrastinare gefristen verziechen oder verlengen
int Prochpudor ach der schand
a p Proculare id est frequenter petere
adū Procul id ē longe vel ppe. Et q̄i pro vel pre oculiu
n t Procumbere knien oder betten
n p Procubare idem
a p Procubare versorgen
int Prochdolor. leyder
m s Procus. ca. cum. i. petitor mulierum eyn fryhet
a t Prcdere id est tradere/manifestare vel expellere
v a Prodesse frommen oder nutz sin
a t Prodigo id est consumo effluo
d t Prodigiātis et hoc. le id est monstruosus
n s Prodigium. i. monstrum vel signum sup naturam
m s Prodigus a um id est diffusus vltra modum largas et ef fundens zū milte
f t Prodigalitas miltekeyt
n q Prcdire id est de venire vel dissipare dor gon
m t Proditor id est traditor eyn verretter
f t Productio eyn verlengunge oder vff forunge
a t Producere id est pcul ducere bleyten oder blengen
d t Produciliis vel productibilis dicitur illud quod non est fusile sed productum per cussionibus maleorum
n s Predeum est aqua decocta cum carnis
a p Profanare verflüchen id est execrare otaminare
n s Profanum dicitur quidquid quod non est sacrum
m s Profanus a um id est execratus sacrilegus quasi pcul a fano. Etiam profani dicuntur omnes laici et illiterati
adū Profecto. id est certe proculdubio sicherlich
m q Profectus id est itus wanderung
v a Professre id est manifestare vel loqui
f t Professio. eyn bedenckniz oder gehorsamekeyt

F t	Professus. eyn gehorsamer. professor idem
a t	Proficere lernen oder nutz bringen
de t	Proficisci. i. ire wandern oder gon et corripit pro
m s	Proficuus. a. um. nutze ¶ fateri oder bekennē
des	Profiteri. id est. redolere. et soluere debitum. vel p alius
f t	Profugatio. id est afflictio strangulatio aut prouocato
m s	Profugus. a. um. id est. procul fugiens eyn verfleicher
f t	Profugio verflecheket. profugilis verflechig
m s	Profundus. a. um. id est. prodigus oder dieffe
a t	Profundere. id est. dissipare vel pijsere vergiesen
f q	Progenies. ei. eyn geschlecht a progigno. nis
m t	Progenitor. id est. antiquus vel superior genitor
de t	Progredi. id est. procedere vel antegredi. vor gon
d t	Proheres dicitur qui loco heredis institutus est
a s	Prohibere. id est. vetare interdicere verbieten
n s	Prohemium. id est. prima modulatio scz prologus
a t	Priscere. verwerffen. procul vel ante iacere
f t	Proles. i. filius v̄l filia v̄l pgenies geschlecht od erbkind
a p	Prolificare iunger machen
m s	Prolixus. a. um. id est. pductus. Inde prolixitas
m s	Prologus. i. primus sermo prelocutio eyn vor red fordes
a p	Prolongare ver lengen ¶ vel purgatio
f q	Prcluvies est destructio ex aquarum inundatōne
a t	Promere. i. proferre/manif estare/apire/ore dicere
de t	Promereri. ver dienen
m s	Promeritus ta.tum. verdienet
n s	Prominere quasi proc ul manere. et apparere. supetstare. preesse vorschinen
f p	Prominentia vorschinunge
m s	Promiscuus. a. um. dicitur ex vtroqz sexu pmixtum
n s	Promissum. gelopt
f t	Promissio. onis. gelibde
a t	Promittere gelcben. Inde premissus
f t	Promotio. onis. eyn firderniz
a s	Premouere. i. sublimare ad honorem fordern v̄l proficere
adū	Prompte. t. bereithlich
m s	Promptus. a. um. id est. paratus expeditus berept
n s	Promptuarium. i. cista vel cellarum eyn keller
n s	Promontorium dicitur mons qui procul appareat
a p	Promulgare. i. pronunciare vel manifestare

- n t Promare est murus ante murum. ain vor mur
m s Pronus. id est. cellarium vel custos proni
f p Pronuba. id est. paranimpha. Et dicitur quasi prenuba.
quia nubenti preest
m s Prenubus. id est. panimphus vñ qui invitat² ad nupcias
a p Pronanciare. vor kinden
m s Pronus. id est. inclinatus/humilis/subiectus/vñ paratus
f t Propago est linea/origo/extensio vñ flagellum vñtis ex
tensem sub terra. oder ain geschlecht
a p Propagare. id est. pretendere et extendere
a p Propalare. id est. manifestare offenbaren.
n s Propauere. id est. timere forchten
a p Propellare. id ē. pc ul vñ ante pellere. propellere idem
adū Prope nach. Et comparatur proprius proximus.
a t Propendere. id est. extendere dilatare vñz recken
a p Properare. id ē. festinare bereyten neben vel incidere
adū Properanter. id est. velociter. plich. propere idem.
f p Prophetia est rerum latentium preteritarum vñ pñtium
vñ futurorum ex diuina inspiratōne manifestatio
m p Prophetia a pför. faris. quod est predicere dicitur pphes
ta quasi prefator a predicendo futura
a p Prophetare. wissagen. pphetisare idem
f p Prophetissa eyn am wissagerin
n p Propiare. id est. proximare appropinquare. neben
d p Propiciari. id est. esse vñ fieri propicium genedigen
n s Propiciatorium quasi pphiciatōnis oratorium. ain betbung
m s Propicius. a. um. id est. misericors. genedig
f p Propina ain schencke vñ est taberna
n p Propinare schencken
m t Propinator. oris. ainer der schenkt
n s Propinatorium ain schenck husze
n p Propinquare. id est. appropriare proximare nachen
adū Propinque nach
m s Propinquus idem
a t Proponere vorsetzen oder gedencken
f t Proportio est convenientia duorum adiuvicem ain glich
nisse oder glich tail. proporcionare glich machen
f t Propositio eyn vorsetzunge. vñr vñr flm significans
n s Propositum ain gantzer vor satz
n p Propriare. id est. proprium facere vñ appropriaro

f t	Proprietas eypenschaft. proprius eypen
p po	Propter durch vel est aduerbium loci. id est. iuxta
z iūc	Properea. id est ideo idcirco darumb
n s	Propugnaculum eyn ercker vel res cum qua pugnatūr.
n p	Propugnare. id est. procul vel pro. alio pugnare
f p	Prora est anterior pars nauis. vel ponitur pro nauis
n p	Proreta est gubernatorz nauis eyn schiffman
a p	Prorogare. id est. prolongare verziechen. et per verbettē
adū	Prorsus. id est. penitus omnino vel totaliter
a t	Prorumpere vorsteren. proruptus. a. um. inde
f p	Prosa est oratio producta et a lege metri soluta quasi a pli xitate verborum eyn schleht rede
m s	Prorsus. a. um. id est. longus productus et prolixus
n s	Proslagum willagunge. proscindere verschnidē
f p	Prosapia vel hec prosapies ei. progenies generatio
a t	Proscribere. id est. damnare in die acht tun
f t	Proscriptio. id est. damnatio vel bonorum amissio
p p	Proscriptus. ta. tum. id est. ita damnatus. in die acht ton
f t	Prosecutio nachfolgunge in bono
m s	Proselitus est advena et circumcisus et coiter de gentibus ad ritū iudeorum
d t	Prosequi nachfolgen
n q	Prosilire vorspringen
m s	Prosper. ra. rum. id ē. secundus glicklich
f t	Prosperitas. id est. successus vel felicitas glucksamkeit
d p	Proseucari. id est. mendicare vel deprecari
f p	Proseuca est domus pauperum. vel oro vel deprecatio
f p	Prosodia grece. id est. cantus vel accentus latine
a t	Prosternere zu strowen oder pnder den füe stan
n s	Prostibulum. id est. lupanar domus meretricis a prosto.
n t	Prostituere. id est. luxuriare pro p̄cio statuere pponere
f p	Prostita. id est. meretrix
f t	Prostitutio. id est. meretricatio
a t	Protegere beschirmen oder beschützen
a p	Protelare. id est. prolongare
f t	Protelatio. id est. prolongatio
g m	Proten. id est longum vel altum
adū	Protenus. id est. precula ppe. et signat longe vel cito
a t	Protendere verrichten
adū	Proterue mütwillklich
n q	Proteruire. id est sup bire. mütwillig sin

- m 8 Proteru⁹.a.um.id est crudelis valde terribil wider spe
nig oder mutt willig. Proteritas inde
ö p Protestari bezügen
n 8 Prothocollum exemplare scriptum oder eyn copie
m 8 Prothologus est sermo principalis
ö t Prothomartir.i.primus martir vt abel in veteri testa
m 8 Prothonotarius der oberst schriber
m 8 Prothoplastus.id est.primus formatus vt adam
a t Protrahere verziechen. Prout also adū.
a t Prouerhene.i.an vel pcui vehere pmouere aut extollere
n q Prouenire.verkommen
p p Prouectus.a.um.id est pcui vel ante vectus vel pmotus
Inde puectio forunge. Prouerbium eyn vorwort.parabula v
similitudo vbi vnum dicitur et aliud intelligitur
f p Prouincia eyn land vel dicitur quasi puida mens
d t Provincialis iant man vel prouisor duentualium
n 8 Prouidere verlechen
f p Prouidentia.vorsichtikeyt
p p Prouidena.vorsichtig
m t Prouisor eyn verlecher
a p Prouocare.id est irritare vorrüssen oder repßen
a p Prouulgare offenbaren
m 8 Proximus der aller nechste
a p Proximare.id est propinquare
p p Prudens.i.sapiens Prudentia.i.sapientia
f p Pruna eyn ryff est aqua biemalis matutino tpe frigus
f p Pruna eyn glüt.est carbo dum ardet
f s Prunus eyn bramen bom.prumū eyn prune
n q Prurire.jucken. Inde prurigo.id est. ardor carnis
m q Pruritus.id est.scabiosus grint oder iucken
f q Pruries prurio prurigo idem.id est.scabies
m 8 Pruxenus est aliquis de pruxia eyn pris;
n t Psallere.id est.exultare iubilare congaudere & cantare
m 8 Psalmus.id est.canticum dauid
m p Psalmista.i.dauid vel qui cantat vel facit psalmos
f p Psalmodia est cantus psalmorum
n 8 Psalterium est liber psalmorum eyn psalter vel ludus
f p Psalmicana capitur p muliere cantate psalmos
o t Pseudo.id est falsus prophet
m 8 Pseudographus id est falsus scriptor qui falsa describit

- f p Pseudographia. id est talis falsa descriptio
 m s Ptcl meus est primus rex egyptiorum
 f p Ptisanā aqua decccta in ordea. ptisanū. i. ordeūm
 m t Pubes est etas pueri. scilicet. xiiij. annorum. Et dicitur p
     prima inferior barba hominis. et dicitur quasi pudendorum nu
     des. iungbart
 d t Pubeta id est. adolescens
 m s Pubetenus by den heimlichen haren
 n p Pubare wachsen. pubescere. pubere id est crescere
     Puber est puer iam habens pubem vel qui generare pot
 f t Pubertas est etas. xiiij. annorum. jugent
     Pubertate id est in pebertate esse vel florere
 F t Pubis est puer habens pupem id est barbam
 a p Publicare offenbaren
 m s Publicanus eyn offenbarer lunder
 m s Publicus. ca. cum. id est manifestus
 n s Pudere schemen. Pudelia geweit darm
 n s Pudenda sunt genitalia
     Pudet verbum impersonale. es schemet
 m s Pudebundus schemlich oder schemhaftig
 f p Pudebunde schemedē. Etiam est aduerbum
 m s Pudicus. ca. cum. id est castus kusch oder schemig
 f p Pudicicia kischeit oder schamheit
 m t Pudor schemedē
 m s Pudorosus id est pudore plenus
 f p Puella eyn junckfrowe. puellula diminutium
 m s Puellus. id est. parvus puer
 m s Puer eyn kind. et durat usq; ad quatuordecim annos
 f p Puericia kintheit. dt Puerilis kintlich
 f p Puerpera eyn gebererin oder eyn die schwanger ist.
 n s Puerperium eyn kintbette
 d t Pugil eyn kampf G riffel
 m t Pugillar est tabula vel liber qui pugno tenetur vel eyn
 m t Pugillaris et hoc re. est quidquid pertinet ad pugnam
 n p Pugillare kempfen. pugillator idem
 n s Pugillatorium est locus pugnandi
 m s Pugillus est diminutium a pugnus
 n s Pugilium ein tafel vel aliquod quod in pugno portatur
 m t Pugio. enis est gladius scindens ab utraq; pte
 f t Pugna est prelum eyn streit cder pechtunge

- o s** Pugnar vechtig. Inde pugnas
n s Pulegium est nomen herbe poleyen krut
f t Puler eyn flouch. pulinacium eyn hūn korb
m s Pullus.la.lum.i.niger oder eyn jung dier
n p Pullulare.i.germinare vel crescere vñ sprüsſen
f p Pullula eyn ky me oder vñ sprosse
f p Pulmatica die long ader ¶ ter panem
n s Pulmentū.bry.pulmentarium idem vel quilibet cibus p̄z
m t Pulmo die long
f p Pulta est extrema pars maris vel corpus pomi
n s Pulpitum eyn pult.puls eyn bry oder grūs
m s Pulsus.sa.sum.vertriben
m q Pulsus lut vel vena qua medici cognoscūt egndine hoia
m t Puluer vel puluis stoupp
m s Puluerolentus stoubig.puluerosus.a.um
n t Puluinar est longus cussinus eyn pfülbe
m s Puluinus est paruus cussinus eyn kleyn küsse
m t Pumex pimz.pumitellus idem
a p Pumicare vñ pumisare pimszen
m s Punctus eyn kleiner punchten oder löcklin
d t Punctualis.et hoc.le ad puncta ptinens pungtliche
a t Pungere stecben.ping en cantare vel puncta numerare
a q Punire pinigen.punimen pyn
f p Punicia est quedam regio vel fructus pomorum
m s Punicus.ca.cum.id est.rubeus vis ludere mecum
f p Pupa eyn bcp.imago eit.versus.Pupas fer tecum si tu
f p Pupilla eyn oug appfel
m s Pupillus est ille qui caret matre eyn weys
f t Puppis est vltima pars nauis.Et ponitur pro nani
m s Pupus id est.paruus kleyne
a p Purgare repnigen vegen cder kerent
n s Purgatorium dicitur proprie das feg für
n s Purgamentum reyngunge.purgatio idem
f t Purificatio eyn reyngunge oder liecht messe
m t Purificator.oris.reyn macher
a p Purificare repnigen.puritas repnekeyte
f p Purpura purperklept.purpur idem l genus marmoris
m s Purpurarius qui facit purpuram
m s Purpureus.a.um.de purpere existens.purpern
m s Purus luter cder reyn.Purulentus idem

n in	Pūs est pūtredo l custodia. v̄sus Pūs. p pūtredo ioeclina
m t	Pūsio paruuus puer vel infans
m s	Pūsillanimus vel mis kleyn mātig. Jñ pūsillanimitas
m s	Pūsillus. id est. paruuus. pūsillum wenig
f p	Pūsta e yn blanter. Pūstula v̄l tella diminutiua
zūc	Pūta. id est. vt v̄l videlicet also
n t	Pūtamen. id est. sectio v̄l stuppa leym
f t	Pūtatio wenung v̄l abscisio
a p	Pūtare wenen bedencken oder wingartē beschniden
n s	Pūtartrum schnitz ysen putator wingarter
n s	Pūtere stincken. putedus. a. um. stinkende m s
m s	Pūteus. a. um eyn pfutz est aqua fetida
m s	Pūteclus diminutiuum v̄l locus vbi virgili fecit balnea
m t	Putor. oris. id est. fetor eyn gestanck
f t	Putredo. inis. stingendekeyt oder fulekeyt
	Putresci ful werden
n s	Putrere fulen. n t Putrescere verfulen
m s	Putredus. da. dum. stinkendig oder ful
f t	Putris idem. m s Putrus. a. um idem

adū	Da durch was stete. Quacunq; idem
f p	Quadragna eyn karene
m s	Quadragenus. der viert igoſte
f p	Quadragesima. quadragesimus idem
adū	Quadragesies/ fiertzig malen Quaozaginta fiertzig
	Quadratura fier öckicht
f p	Quadecaſa von welcher ſach wegen
f p	Quadra eft quarta pars cuiuslibet rei eyn vierterpl
n p	Qnadrangulare id est quattuor angulos facere
m s	Quadrangulus vierwinckelicht
m t	Quadrans eft quarta pars denarij eyn vierling
a p	Quadrare vierzen. Quadrata vierortig
m s	Quadridianua na. num. vier tag alt oder viertegig
m s	Quadridenarius vierzeben zal
d t	Quatzenis vierierig Quadrinium idem
m s	Quadrinarius. vierley
d t	Quadriformis vier formig. aliquid hñs quattuor formas
m s	Quadrinid 18 id est in quattuor partes diuisus
f p	Quadriga eft curruis quattuor rotatum e n wagen
m s	Quadrigenarius. viertzig zal

m s	Quadrinobus·vier messis
m s	Quadrigenitimus·der vier hundert
m s	Quadringtonitus idem
o t	Quadringenta vier hundert
d t	Quadrinembrys·vier glidig
n s	Quadrinorum est spacium quattuor noctium
m s	Quadrinus·epu vierling Quadrinulus diminutum
m s	Quadrupartitus·ta·tum·i·in quatuor diuisus
n s	Quadrum eyn ding das vier ortig ist
o t	Quadrupes·est animal habens quattuor pedes.
a p	Quadruplare·i·in quatuor plicare·vierfaldigen
a p	Quadrupedare·id est·ad modum equi cum pede retrosum p
o t	Quadruplex·vierfeldig cutere
m t	Quadruplator est senex vel contractus·qui ducens pedis
bus et baculis sustentatur	
n s	Quadruum vier wegig·Quadrus viereckig
d t	Qualis welcher·Inde qualitas
adū	Qualiter wie·Qualitetcunqz idem
	Qualibet eyn iecklich·Qualus eyn win korp
adū	Quam·dan vel est pnomen·f·generis acti casus
adū	Quamicto wie balde·Quamplurie s wie dick
adū	Quamobrem durch welches dinges willen
adū	Quamdiu wie lange
adū	Quamtisper·i·quantum wie gross
diūc	Quāuides lapis qui inuenitur in capite vulturis
diūc	Quamvis was dan cder wie wole
	Quamq̄ was dan Quandcquidē vnderwilen
	Quando wan·Quatitas grossekeit
adū	Quantuper·i·quantum wie vil·Quantisper idem
adū	Quantitatue·id est·non multum·
	Quantocitius also schier oder wie geringe
adū	Quantocius idem·Quantum wie vil·Quāte idem
	Quantumcunqz wie vil·Quapropter warumb
m s	Quantus·ta·tum wie grosz oder wie vil
n t	Quartale eyn vierteple
f p	Quartana sunt febre eyn fier teglich suchte
a p	Quassare schitten·i·frequenter mouere vel frangere
m s	Quassus·sa·sum gesucht oder geschwongen
f t	Quassio schittunge·Quassorium eyn schwing rūd
a t	Quatere schitten sicut poma

- adū Quatenus. i. q̄a ratōne vel quā ppter vel ad quem finem
 vel quatenus coniunctio prout vel pro eo
 adū Quater vier werbe. Quattuor vier
 a p Quaternare. id est quaternos diungere vel facere
 m s Quaternarius. numerus de quattuor vier; al
 f p Quaternavierunge. Inde quaternitas
     Quatenus diunctio. i. prout vel p eo vel p
 m t Quaternicōnis. est miles super quattuor
 m s Quaternus eyn quatern sunt octo folia simul ligata
 o t Quattuor tempa die vier fronfasten
 m a Quattuordenus der viertzigste Tranarum
 n p Quaxare. t. sonare vel clamare ut rane Quaxum est son⁹
 diūc Q; capitur p et pro sed et pro idem
 adū Quemādmodum glicher wiſ oder glich a'ſo
 adū Quempiam. id est. insuper vel preterea
 f 8. l q Quercus eyn eych bom. Et dicitur a quero. ia
 n q Queo. ia. ire. id est. possum ich mag
 a t Querere. ſuchen petere vel interrogare. verſus. Querit
     ignotum queritur qui perdit amicum. Primū passiuū deponens
 de t Queror ich klag oder weyn Dico scdm
 f p Querela. klag. Querimonia. Querula idem
 d p Querulati. id est. cōqueri. klagen
 m s Querulus. kleffig vel klegig. Querulosus idem
 h ö Queso. ich bitte. id est. cum desiderio querere
 f t Questio eyn fraug oder eyn klag
 m s Questionarius qui q̄nem facit. frauger vel clager
 m s Questiosus klaghaftig. Questinarius idem
 m t Questor est qui loco iudicis querit de casibus
 m q Questus est acquisitio alicuius frag oder klagunge D
     Quidam. id est. aliquis etlicher vel certe
 diūc Quidem. aber. i. certe Terito et quietū in supino
 n t Quietē. id est. esse vel fieri quietum. et habet quieui in p;
 f t Quies rüwe n t Quiescere rüwen
 a p Quietare gerūwig machen. Inde inquietare
 m s Quietus. a. u. m. gerūwelich. Quinetia. i. immo
 diūc Quin. i. vt nōl ergo. l est aduerbiū vt certe cur v̄l insup.
 diūc Quinimmo. id est. magis vel potius
 d t Quinquēnis et hoc quinquennē finfierig
 n s Quinquennium est spaciūm quinqz annorum
 dūc Quiquidem. i. quia aber. Quinqies

n t	Quintale das funfft teyle
m s	Qui ndenus .i. quindecimus der finf zechenste
f p	Quindena funffzehen nacht. Quinterna. quatern
m p	Quinternista est aliquis sciens ludere cum tali instrumēs
n p	Quinternisare quinternerē Cto musicali
m s	Quinternus sunt decem folia simul ligata
m t	Quintilis est quidam mensis .i. Julius
m s	Quinus. id est. quintus
diūc	Quippe. id est. certe oder aber
diūc	Quiz. id est etenim vware
diūc	Quinquin. id est certe
m t	Quirites sunt senatores a quirino rege dicti
m t	Quiris. i. nouus miles vel hasta. eyn sper
f p	Quirina. id est hasta. eyn spere
m s	Quirinus. id est. romulus
ep p	Quiscula vel quisquila avis est. wachtel
	Quisnā welcher oder iemant. Quispia idē
m s	Quisputas idem Quisquam etzlicher
f p	Quisque sunt stipule immixte succulis et folijs acidis vel sunt purgamenta domus vel pomorum
m s	Quitus. quit oder ret. Quitare quit machen
diūc	Quocerto. id est. qua de causa vel ideo
adū	Quodammodo. i. aliquo modo etschlicher wis
n s	Quod wasz
o in	Quot pluralis numeri tantū. wie vil
adū	Quominus. id est. aliter vel qualiter
adū	Quendam etwan
diūc	Quenā. id est. quia et sequentem sensum confirmat
	Quōdlibet wie dan wylse
adū	Quorsum wahine. Quousqz n ie fere
c in	Quetquot. wie vil. Quotempe welche zit
	Quotinus eyn quittebom. Quotinum quīdam
adū	Quotēnis wie alt. Et est aduerbium querens de etate ali cuius rei
	Quicquid. na. num idem
adū	Quotidie al tag. sed scdm isidorū .i. quot diebus
o in	Quotidem. wie vile.
d t	Quotiformis. wie mancherley formig
adū	Quotinarie wie mancherley
o t	Quotuplex wie manchfeldig. Quotuplus idem
m s	Quetus. ta. tum. wie mancher ist ir

- b in **R** hebraice est videre latine
f m **R**aab interpretatur meretrix. superbia/lati-
m in tudo/fames vel impetus
m s **R**abach multitudo generatōnis dicitur
m s **R**abi grece est doctor vel magister latine
m s **R**abitus.dā.dum.dobendig **R**abitulus idem
f q **R**abies dobūnge. **R**abiecula diminutium
b in **R**abani.i.dcmine **R**abo.onis.quedam mensura
m s **R**acemus.wiñ reb oder druben rapp
int **R**acha est interie etio indignat̄is.nam sicut cum dolem⁹
dicimus heu.cum indignamur dicimus racha .teste huguiticne.
et est hebreum p ind ignando.
f p **R**acha interpretatur indignus/fatu⁹ vel inanis
f t **R**achel interpretatur ouis. Jacob em̄ pauit pro ea oues
laban patris eius. **R**achuel pastor dei interpretatur
f t **R**atio eyn sprechende kraft oder red.
f t **R**atioprimalis eyn ewig vrsach
f t **R**atio naturalis.eyn naturlich sach
d t **R**ationalis.et hoc.le rödlich oder verninfftig
d t **R**ationabilis et hoc ratonabile idem. **R**acioncinnatio est
rationabilis subtillisq; disputatio. et a ceris ad incertorum inda-
gationem mentis cogitatio
de t **R**acionari.id est.ratōne vti
a t **R**adere scheren. **R**adiare schynen
a p **R**adicare.i.radices emittere.vsz sprossen oder wartzlā
adū **R**adicitus.id est totaliter von grund vff
m s **R**adius est instrumentū textoris.eyn spule vel splēter
scis aut stellarum.schin vel speych
n t **R**adiamen schin f t **R**adir eyn wurtzel
n s **R**allum eyn scher messer oder eyn scher dūch. **Vnde** **R**i-
tre a cartalla nec vide lignea ralla
f p **R**ama est ciuitas distans.xij.miliaribus a bethlehem et
interpretatur altitudo vel ex celsa
n t **R**amalis et hoc ramale.ad ramā p tinens
f t **R**amata vel ramatim interpretatur speculū vel speculatio
f m **R**ameste est ciuitas in fine egypti
n s **R**amentum est tenuis vel aridus ramus vel cuiuslibz rei
m in **R**amech excelsum lignum purgamentum
m t **R**amer eyn ast vel virga virilis.
Ramencula idem. **R**amosis ostig.i.ramis plena⁹

f 8	R aminus vel rameūs genus spinarum. hagendorz
m 8	R amus eyn ast oder 3 wig quasi de radice means
f p	R ana eyn frosch R an grece i. ira latine
n 8	R ancere. i. esse vel fieri rancidum sti ncken
m 8	R ancidulus schimlig
n 8	R ancidus. a. um. i. iracundus siue amar9 stingent
m t	R ancor eyn pfin oder garstikeit vel discordia
m 8	R ancorosus. a. um. i. rancore plenus
f p	R apā eyn rübe
o t	R apax qui libenter rapit griffig oder nemig I nde rapa
m 8	R aphanus est lata radix retich oder meretic b
a t	R apere. id est. violenter trahere griffen oder nemē
m t	R aphael interpretatur nuncius vel medicina dei
m in	R aphaym gigas vel medicus interpretatur
m m	R aphadim laus iudicij interpretatur
m 8	R apidus nemig. R apina eyn roub
m t	R aptor. oris. eyn roubēr
	R arefieri verbum defectiuū. dynn werden
adū	R aro selten. R arus. ra. rum. id est. nō spissus
m t	R asor. oris. i. bart itonsor eyn bartscherer
n 8	R asorium. i. nouaculū siue rallum scber messer
etro	R astrū eyn egē oder rechen instrumentum rusticale
n 8	R asiolū. id est. paruum rasorium
f t	R atis est nauis vel onexio nauium
f p	R atisthana est quedam ciuitas scz regenspurg
m s	R atus. ta. tum. id est. firmus vel solidus
f t	R aucedo. i. vocis amputatio heyserkēpt
n t	R aucescere heyser werden R aucere idem
m 8	R aucus. ca. cum. est vocis amputatio. heiser
adū	R ealiter id est. psonaliter. R ealis. et h° le. psonalis
m q	R eatus id est cnlpa pena vel obligatio ad penam
n p	R ebellare. i. resistere repugnare. wider striten
d t	R ebellis et hoc. le. i. belli iteratio. wider stridig
a p	R ebellissare. i. pugnare vel tradicere. wider sprechen
f p	R ebècca interpretatur patientia vel que multū accipit
n p	R eborare. id est. resonare. vnde hic roboratus. tus.
n p	R ecalcitrare id est. pcuttere vel resistere
m 8	R ecaluafter id est. retro caluus. R ecalvus a. um. idem
n t	R ecedere enweg wichen. vel repcuttere
n 8	R ecensere. i. remunerare iudicare vel remouere

citas

M2

p p	Recentis frisch oder gren idem qd nūus
f p	Recentia frischkeit. recentare frisch machen
n q	Recensire id est. purgare vel nominare
p p	Recensitus. ta. tum. media longa frisch gemacht
p p	Recensitus media breuis id est numeratus
n s	Recceptaculū locū vbi aliquid recipit. beheltinis
n s	Reciaculum. eyn garn. recidulus est morbus
n p	Recidiuare id est. renouare post casum reparare
m s	Reciduus. a. um. i. retro vel iterū cadens
a t	Recipe id est iterum vel retro capere. nemen
a p	Reciprocate. id est. flectere. vel wider kerē insichselbē Vnde reciprocus. a. um. i. iterum conuersus. Vnde reciproca dī constructio in qua eadem persona iterum petitur
a p	Recitare vff sagen. reclinare. i. iterum flectere
n s	Reclinatorium. i. supra quod reclinamus eyn beth
a t	Recludere. wider schliessen. Inde reclusus a um
n t	Recoletere. wider dencken oder opfern
p p	Recoleitus. bestalt ..
a p	Reconsiliare versünen vel reformare
a p	Recōmēdare wider loben oder beuelen
f p	Recompēsa widergebunge. recompensatio gelunge
a p	Recompensare. id est. psoluere vel remunerare
a t	Recondere. bebalten. bedencken oder behüten
d p	Recordari gedencken. scz ea que retro sunt. et preterita iterum ad cor reducere. Recertificare recht machen
f t	Rectitudo. rechtikept. rectus recht
n t	Recumbere. i. iacere vel dormire. ligen
a p	Recuperare. wider erfüllen
a p	Recusare. i. refutare paruipendere. vschmechen
n s	Recussum. eyn wider schlag
f p	Reda est genus vehiculi ein schlit oder eyn kar
n s	Redagogium für lon. redamo. i. rursum amo
f p	Redarguere. i. reprehendere straffen oder schelten
a t	Reddere wider geben a re et do das
m s	Redditus ta tum. gilt oder rent a reddo. dis
a t	Redigere. i. rep̄ntare reducere reuocare vel iterū agere
a t	Redimiculum. i. monile corona vel vitta qua mitra in cas tite seminarum alligatur oder zerheyt
a p	Reintegrale. i. integrum facere wider ganz mach
n q	Redire wider gon oder kummen

- a p **R**ediuiuar e wider erquicken
m s **R**ediuuus. a. um. wider lebendig oder erquiken
n s **R**edolere est bonum odorem emittere wol riechē
n p **R**edundare. i. retro nudare/reuerti vel redire
n s **R**efectorium est locus ubi comedūt fratres vel monachi
eyn rebēdal. refectionarius est custos refectorij
a t **R**efellere. i. repellere falsificare betriegen
v a **R**eferre. i. recitare/renunciare/dicere/reportare vel di
stare. Item refert. id est. potest
a q **R**efertire. i. replere. **V**n refertus. a. um. i. repletus
a t **R**eficere. i. restituere vel recreare laben qd wider machē
a p **R**efocillare. i. reficere erquicken
a p **R**eformare wider machē. **I**ndō reformatio
a s **R**efouere erquickē
de t **R**efragari. id ē. resistere wider ston
a p **R**efrenare. i. domare. zemē od zwingē
n p **R**efricare. i. quiescere vel renouare
n p **R**efrigerare. i. dōlare refzigeriū dare erkülen
n s **R**efrigerium. id ē. recreatio erkülung
n s **R**efugium id ē. tutela securitas ain zu flucht
m s **R**efugus. a. um. i. apostota quasi rfugium querēs
a p **R**efutare idē qd spnere vschmachē
m m **R**egān interpretatur egrotans vel parēs
a t **R**egere. id ē. gubernare quasi recte agere
d t **R**egalitr hoc le. küniglič **I**ndō regalitas
n t **R**egimē. regierung. vel illud quod ab aliquo regitur
f p **R**egia ē. aura vel curia regis
f p **R**egina. künigin. reginula diminutivum
n s **R**egistr liber qui rex gestazum mēoriam cōtinet
f t **R**egio ē. patria regi subiecta. küniglich
m s **R**egius. küniglich
n p **R**egnare. hersche:
n s **R**egnum ē. terra et districtus regis küniglich
d p **R**egratiari. danckē
f p **R**egulā ē. norma viuedi ain gemain recht
d t **R**egularis. et hoc. re. ordētlich. regularit idē
m s **R**egulus. id ē. parvus rex etate vel regno vel ē. avis. vſag
Regulus est serpēs avis et rex parvulus omnis
a p **R**elaxare vff lösen. relabi wider glitschē
n s **R**elatiū qd aliquid refert quasi item portatum

f t	Relatio est rei prius cognitae iterata cognitio
a p	Relegare. i. remittere vel in exilium mittere
a p	Religare. i. ad nihilum ducere ceterum binden
f t	Religio eyn vorbuntnis; odi eyn heilige samlung
f t	Religiositas geystlicheit
m s	Religious sa sum. got ergebē
a t	Relinquere vlassen. i. deserere a rete linquo
m s	Reliquus. a. um. ain ander. Unde. Sunt homines reliqui memorans quos mente reliqui
n s	Relipendium. kogel; ipfel
f p	Reliquie dicuntur partes residue oder heylthume
a p	Remandare id est committere aut extollere
d p	Remediari artzneyen. remediare idem
n s	Remedium eyn artzneye
n p	Remeare wider vmb gon vel retro meare
d p	Rememorari wider gedencken
d q	Remetiri. wider messen. Inde remeatus a um.
m t	Remex eyn grosz rüder vel gubernator nauis
n p	Remigrare. i. cum remis laborare rüdern oder styren
m t	Remigator qui cum remis laborat eyn rüger
n s	Remigium est collectio multorum remorum vel labor nautarum vel longa nauis oder schiffunge
d t	Rememisci. id est. recordari. gedencken
f p	Remimscientia. gedechnise
m s	Reminisciūs gedechtig
f t	Remissio vlassung oder vgebunge
m s	Remissus. a. um. id est piger oder verlassen
a t	Remittere. id est. parcere vel relaxare propter vergeben
adū	Remote fer. remotus idem Inde remotio
a s	Remouere abwegen. Inde remotus. ta. tum
a p	Remunerare. wider begaben oder lonen
m s	Remus est instrumentum nauis eyn rieme
m t	Ren. t. niern
n s	Renaculum est locus ubi peragitar aliquod secretum
n t	Renale est sona iuxta renes
f p	Renata est caput balthei ut legitur in vita sancti alexii
d t	Renensis est aliquis vel aliqua de reno
det	Reniti wider stan oder arbeiten
d s	Reniteri. id est. iterum splendere wider schynen
n t	Rennuere. id est. spernere verschmachen

Csenckel

a p	Hēnouare·ernāwen
a p	Hēnunciare·wider bietēn
	Hēnus aqua fluens der ryn
m s	Hēnunculus diminutium a ren·id est·pārius ren
n s	Hēpagulum eyn schelder cdeß rigel an eyner dūre
f p	Hēpala laster oder Schmacheyt
a t	Hēpandere offenbārn·repandus·id est·recūrus
a p	Hēparare wider machen
n p	Hēpatriare·i·ad patrīam redire wider zū lant ziechen
n p	Hēpedare·i·remeare wider kerēn oder ziechen
a t	Hēpendere·id est·reddere remunerare vergelten
edū	Hēpente schnellich·repentinus·a·um schneller
n t	Hēpere·i·latenter intrare oder schlichen ut serpens
a q	Hēperize est scire de re pōita vbi sit finden
a t	Hēpetere anderwerbe sprechē oder bitten
a p	Hēpignerare·id est·pignus recipere
a s	Hēpleze erfüllen
p p	Hēpletus·ta·tum·erfüllt
f t	Hēpletio erfüllunge
n p	Hēplicare·id est·aliquid multotiens referre
a t	Hēponere wider legen oder setzen·Inde repositas
a p	Hēportare·id est·iterum portare wider tragen
n s	Hēpositum nomen substantiūn eyn verborgending
a t	Hēprehendere begriffen schelten cdeß straffen
a t	Hēprimere vdrucken/vsteren oder abhouwen
a p	Hēprobare·id est·reprehendere v̄l tradicere straffen
m s	Hēprobus·i·malus puerus non pbus vñfrom
f t	Hēprobatio vñfromkeit
n p	Hēptare·i·freqnter repe kriechē·reptitare idem
n t	Hēptile·kriehenig dier·omne animal cuius corpus nō ml tum a terra eleuatur per instrumenta motus
a p	Hēpugnare·id est·obstare wider fechten
a p	Hēpudiare·id est·repellere refutare scdm huguitēnem
n s	Hēpudium dicitur diuortium repulso mulieris a viro
f p	Hēpulsa·id ē·expulsio·Iniuria qua repelluntur homines
m s	Hēpulsus·sa·sum·id ē·retro fugatus electus
a p	Hēputare id ē·estimare menē
f q	Hēquies rūwe
n t	Hēquiescere rūwe
n s	Hēqmets·ta·tum·fülle oder gerūwe

o s	R eri id ē. opinari wenen a reoz id est opinor
f t	R erictis ē vestis leuis
a q	R esartire. i. r̄staurare od wider nehen
n s	R eservatorium behaltnisz. reseruare bewarn
a p	R eserare. i. manifestare. od vff schlüsse
f p	R esicula est mitra mulierum
n g	R esidere hinderlitzē od wonen
f t	R eseſ. diſ. id ē. piger quasi retro morans
m s	R esiduus. a. u. m. vber louffede od oberstelich
a p	R esignare. id ē reddere vff gebē od vff sagē
n q	R esilire. wider springen
f p	R esina est gumi vel sagana hartz
n t	R esipere. id ē. redire ad sapere. prie ille resipit qui pem tentia forefacti redit ad satisfactōnem et ad sapere qd dimiserat forefaciendo. Inde resipiscere
n t	R esistere. i. luctari refragari v̄l wider stan
n p	R esolidare wider fest machē
a t	R esoluere enbinden od wider vff lassen
f p	R esonantia wider lut. resonare wider lute
f t	R esolutio des libs entlösung. t ponit p morte
m q	R espectus aia angeſicht
a t	R espicere. id ē. iterum videre an sechen
a t	R espirare wider etmē v̄l quiescere
n s	R esponsoriū ſbum v̄l ſbus qui ſepe iteratur
a t	R espuere. i. vilipendere v̄l r̄cusare vſchmachē
a p	R estare bliben oder vor handē syn
n p	R estagnar e wider fliessen
a p	R estaurare wider geben v̄l recuperare
f t	R estauratio. i. recuperatio wider machung
n s	R estaurum est lignū in quo partica penditur
f t	R estis id ē funis. wid a rete dicitur
a t	R estituere. i. retro v̄l iterum statuere wider gebē
n p	R esultare. i. letari ſprungē. od vber heben. Versus Exil tans gaudet exaltans atq; ſupbit
a t	R esumere wider nemē
a p	R efuſcitare. von dē tod erweckē
n t	R esurgeſe. von dē tod wider vff stan
m s	R esupinus. vff frecht. pro prie habēs caput ſursum t deſ orſum pedes versus terram. versus. femina ferze virum voluit ſupina ſupinum

n p	Hetardare/versumē
a e	Hetege id ē iterum tegeze. wider deckē
n t	Hetendere vñ recken oder vñ spannen
n t	Hetexere. wider weben oder wider wircken
m s	Hetentaculum. eyn wonunge
n t	Hete eyn garn a retineo. qz retineat pisces vel anes
n s	Heticulm vel retiaculum. i. paruu rete oder har bant
n s	Heticere. i. taceze. rethoricus eyn wol redet
n s	Hetinaculum eyn beheltnis;
m t	Hethor eyn ucl sprecher oder redender
f p	Hethorica eyn kunst von der zierunge der rede
n s	Hetorquere wider drucken oder pressen
n s	Hetrimenta sunt loca secreta sterco vñ funerum
m s	Hetrogradus. a. um. i. retro iens vñ gradiens ut canez
n s	Hetropendium eyn kugel zipfel
adū	Hetrosum hinderlich. retum est instrumentū tegendi
a t	Heuehaze wider farn
a p	Heuelare offenbarēn
adū	Heuera. id est. certe sicherlich oder werlich
f p	Heuerenda eyn kostliche rock
d s	Heuereri. id est. honorari eren
m s	Heuerendus. i. honorandus metuendo cum honore et vir
f p	Heuerentia et virdikeit
de t	Heuereti wider kern a t reuertere idē
d n	Heuiuscere wider erquicken oder verwundern
n t	Heuma est fluoz humorum a capite. schnopf
m s	Hematicus ē ille qui patitur reumam. flüssig
a p	Heuocare. id ē. iterum vocare wider haischē
f t	Heuolutio ain vmb louff oder vmb weltzung
a t	Heuoluē vmb zelē Ind reuolutus. ta tum
m s	Heus. a/nm/nd ē fideiussor cō ani schuldige
m s	Hibaldus ain būb Ind ribaldria büberie
m q	Hictus ē ferazum oris apitic vel clamor awam
n s	Hidere lachē quasi radiare
m s	Hicinus est vñmis in aure canis cō ain rime
n s	Hidiculam. i. drisio iccus. Ind ridiculous/a/um
f p	Higa ain zil vñ ē qdam ciuitas vt;
a p	Higare. id est. madefacere humectare füchtigē
m s	Higidus da dum id est algidus vñ durus
a t	Higere. id est durere algere corpore esse vñ fieri rigidū

- m s Riguus.a.um.id est.madidus vel fertilis
m t Rigoz.oris.id est.duricies/rigiditas flinckenkeyt
f p Rima id est fissura.eyn risse oder spalt
a p Rimare rissen.Rimosus.a.um.rimis plenus
d p Rimari.id est.scrutari inuestigare inquirere
m t Rimoz.oris.id est.scrutinum
n t Ryingere.i.murmurare/irasci cder nerent sicū canis
Rinatrix est serpens aquā veneno inficiēs
m s Rinocerus vel.ros.id est vnicornus.Egloceros idem
Item rinoceros quandoq; capitur p virili membro
f p Ripa eyn bach.vnde hec ripula diminutium
m s Riscus.i.fissura vel fenestra patens in pariete
adū Rite sichtlich vel recte vel pulcre
m q Ritus dicitur osuetudo vel mos Et dicit² a moribus
m s Riuus eyn flisz a ruo Riuulus diminutium
d t Riuialis dicitur vir habens duas acubinas
f p Rixa krieg que inter multos omittitur
d p Rixari.i.rixam facere kriegen cder schelden
m m Riboam interpretatur latitudo populi
m t Robur.oris stercke.robustus.id est.fortis et firmus
a p Roborare.i.ofortare/confirmare.stercken
a t Rodere irredere perodere gnaden
f p Roda.de.grece.latine dicitur rosa
f p Rogga.i.elimsina.rogationes die crutz roch
m s Rogus.i.ignis vel pprie compositio lignoz
f p Roma rome.Et dō a romus fundatora illius civitatis
f p Romania remsch lant.Romanus eyn remer
f p Rumphea grece latine gladius eyn schwert
n p Rorare.id est.rozem emittere vel stillare dowen
m s Roridus.i.plenus rose.vol doweſ
m t Ros dowe a rarus.rosa eyn rous
m s Roscius rosen farb vel res confecta ex rosis
m s Roscidus.a.um dorzig Et dō a ros roris et cado.is
m s Roscius rot.rosetum rosen gärtten
n s Rostrum ein schnabel Sed rostra tantum pluralis name
ri scdm qusdam dicuntur seit ila ubi rector nauis sedet
f p Rosstrata est nauis ad bellandum preparata
f p Rosula.le.diminutium est parua rosa
f p Roseta a ruo.is dicitur quia ruat eyn Rath
n s Rosatulum est furca cum qua ignis mouet² in fornace

- a p Hyotare rat brechen vel iactare ut habetur de sancto ste
 f p Hyotula eyn rotel vel carta inuoluta Uphano
 m a Hyotodus da dum. Inde Hyotunditas
 f p Hyubecula est nomen piscis. rotogel.
 f p Hyubela est parua figella eyn kleyn rüdelin
 f t Hyubedo. inis id est aliquantulum rubens
 m in Hyuben vidēs filicis vel filius visitationis dicitur
 m s Hyuber bra brum. id est rubens rout
 n s Hyubere rout werde. id est esse vel fieri rubeum
 n t Hyubescere inchoatm. begynnen rout werden
 n s Hyubetum dicitur locus ubi rubi crescunt
 m s Hyubeus rot. Inde rubedo. inis Hyafus idem
 m s Hyubicundus. a um. id est similis rubenti. rötlisch
 f p Hyubeta rana in rubis manes. Juuenalis porrectatur vi
 n p Hyubiginare verrosten Großt.
 f t Hyubigo est viciū ferri et sagetū. rost. q̄i redigo qz rodat
 n s Hyubilinium rout schetter
 f p Hyubiola apfel blüt
 m t Hyuboz röte. Hyubrica est rubra terra vel tintio
 a p Hyubricare. i. cum rubrica dirigere et rectum facere
 m t Hyubricator est ille qui scribit cum rubrica
 m s Hyuburnus est nomen piscis. eyn bicking
 n p Hyuctuare/ructare/et eructare. restern. i. ractum facere
 m s Hyubus. bosche a rubeo. quia rubeum fructum habet
 m t Hyuder vel rudus eyn gepszdrreck
 n t Hyudere est sonare vel clamare ut azinus
 o t Hyudens est funis qua velum sursum trahitur
 n ö Hyudimentum. i. nouum indicium. noua instructio
 n q Hyudire. id est clamare ut azinus. vel est clamor cōmanis
 omnium animalium. Inde rudibilis
 o t Hyudis et hoc. de. id est nouus vel indoctus vel nouiter
 n t Hyuere. id est cadere. fallen Cinstructus
 m s Hyufatus a. um. id est. cum sanguine cruentatus
 m s Hyufus a um. id est rubeus rout
 f p Hyuga est plicatio cuiuslibet rei in ynu et semicula rectzel
 n q Hyugire proprie est leonum premen als eyn lcre
 m s Hyugosus sa sum. id est. rugis plenus rontzelicht
 f p Hyuna a ruo. is. eyn fal. Inde rumosus. sa. sum
 f p Hyuma eminens pars gutturis vel papilla
 n t Hyumen. ruminis. est inferior pars gutturi. ybi esca ate

M6

stomachum discernitur. et hoc in brūtis animalibus
a p **H**uminare. edrichen. et pertinet ad boues et capras
m t **H**umor. i. murmur. vel quod vulgo dicitur nouum
a t **H**umpe. i. frangere vel soluere vff lösen
f p **H**umphea. i. gladius eyn schwert a rumpo. is.
m t **H**unco. cnis. est instrumentum curuum cum quo euellunt
herbe et vepres se cantur. vel qui herbās euellit
f p **H**ūcina est quoddam artificium lignarij gracile et recut
uum quo cauantur tabule domus. vt vna alteri connectatur
De quo **E**sa. xluiii **A**rtifex
f t **H**upes. pis. i. lapis absitus de monte saxo
d p **H**uricola. id est. colens rus. acker man
adū **H**ursus. i. iterum ander werb. **H**ursum idem
n t **H**us. i. villa terra ager. **S**ed rura inculti agri
m s **H**usticus quasi ruris custos vel rus colens
m s **H**usticanus. a. um. i. rusticus vel pater familias
f in **H**uth interptatur festinans alienigena em erat
f p **H**uta quedā kerba rvd t. et est calida et sicca i tercio gda
m s **H**utenus quidam populus a rubeo colore
m s **H**utilus. la. lum. id est splendidus vel crispus vel tremu
lus vel nomen gentile a rutilo rege
n p **H**utilare. i. splendere. **H**utili quidam populi sunt

f in **S**aba est quedam regio arabien lant
n s **S**abanum. i. mappa vel facitergium
g in **S**abach mensis februarius dicitur
n p **S**abbatisare. id est requiescere
n s **S**abbatum est dies septimane vel ipsa septimana. vnd lu.
Jeiund bis in sabbato. i. in septimana vel interptat² reges.
m in **S**abaoth dominus exercituum interptat²
m s **S**abatimus. id est requies rūre
f p **S**abina ē genus ligni et ponit² p **J**unipo wecholderbom
n s **S**abucium spacium mille passuum ultra qd nō licebat ire
n s **S**abulum. ia est arena. sant **C**in die sabbato
f p **S**aburna eyn cristalle
f p **S**aburra est arena litoris vel lapis vel multitudo iapidum
m s **S**abelliani quidam heretici vocati sunt a sabello hij vna;
plonam patris et filij et spūllancti asserunt.
m a **S**aber bra. brum. id est. asper vel nodosus
m s **S**abeus. bea. beum. aliquis de saba existens

- Jan
- f p **S**abinē sunt quedam matrone
m s **S**abinus est lapis fustus. **S**abin purus interpretatur
m s **S**acc⁹ a sagū dī. sack. **S**acell⁹ ē pū⁹ sacc⁹. **S**accul⁹ id
m s **S**acer·cra·crum·quasi sanctum et sanctum. Etiam peni-
tur sepe pro execrabilide veteri consuetudine
d t **S**acerdos quasi sacra dans vel docens quia largus debet
esse eyn prieister. **S**acerdotissa uxor eius
d t **S**acerdotalis priesterlich. **S**acerdotium priestersch
a p **S**atiare sat machen setige. **S**atietas setikept.
adū **S**acius est compatiuus ad uerbialis. Et a satis genūg
n s **S**acramentum quasi sacrā mente. et est inuisibilis ḡtie
vishibilis forma. **S**acrarium locus ubi sacra ponuntur
n p **S**acrificare opfern oder wihen
n c **S**acramentale. eyn geystlich gesetz
m s **S**acrificus i. sacrum faciens ut sacerdos
n t **S**acrificere heylig ding wircken
n s **S**acrificium eyn opfer. Offertorium idem
m s **S**acrilegus est aliquis fruens sacra
m s **S**acristarius·custos factor. **S**acristia·sacristye
n s **S**acrilegium est furtū in leco sacro cōmissum
f p **S**acrista locus ubi sacra ponunt. **A**rmarium idem
g m **S**adap interpretatur nomē dei mei vel omnipotens
m m **S**adach interpretatur iustus
m s **S**aducei sunt heretici negātes resurrectionem christi
m s **S**aphirus est lapis preciosus
f p **S**aga est mulier incantatrix vel gēma viridis
g in **S**adenoch regio mortis interpretatur
h in **S**ade est decima octaua līra hebreon. et iusticia
f p **S**agacia rischeit. inde **S**agaciter vel sagacitas
f p **S**agana est quedā vestis vel p̄rium nomen incantatrix
v̄l gummi stillās ab arboze vel est p̄pheta
u s **S**agus et saganus idem significat eyn zauberer
o t **S**agax. i. ingenicus velox vel sapiens
f p **S**agena. i. rethe magnum piscium. garn
n t **S**agimen. inis. est pinguedo porcor. schmalz
n s **S**agimetum idem **S**aginatus. i. inpinguatus
a p **S**aginare. id est inpinguare fetmachen
f p **S**agina eyn saum oder eyn waut sack et est pondus asini
vel alterius bestie. **V**nde saginarius. id est. caballus. et hec **S**a-
ginaria. id est. equa vel mula

- n q** Sagire. r. ingeniose viuere vel agere. Sagare idem
f p Sagitta eyn schosz
m s Sagittarius eyn schiesser
a p Sagittare. id est. sagittas emittere. schiessen
f p Sagittula. le. diminutuum. id est parua sagitta
n s Sagum est genus pani vel vestis tenuis et abrasa
m t Sal. i. sapientia wisheit vnde accipe sal sapientie
n c Sal saltz. Et dicitur a salio quia saliat in igne
n s Salarium. id est stipendium redditus pecunia pprie. sole
m t Salatiel interpretatur peticio mea deus
c t Salax. i. luxuriosus quia luxuria salsa et amara est
f p Salebra. i. fractura et asperitas riarum
f p Salamandra vel salamandria quoddam animal tantum
in igne viuens. Item quattuor sunt animalia ducentia vitam ex
vno elemeto tm scz salamandra allec talpa et gamalion
m s Salebr: sus id est asper vel lutosus
f p Salamina. ne. Et hec salamin quedam ciuitas
n s Salentini quidam mons vel opidum italie
n t Salimen. saltz vas; Salina Salicium idem
f p Salimita est herba spinosa. distel
n s Salinu. saltz vas vel ponitur p teta suppellectile
f p Salicetum vbi salices crescunt
f p Saliuncula. le. es. hirta medicinalis habens spicas mini
edcris crescens in montibus
f t Salix eyn wid
n q Sallire saltzen. Salire springen
m t Salmon vel salmo est nomen piscis eyn salm
m t Salemon interpretatur pacificus vel sapiens. et fuit rex
sapientissimus hominum
f p Salpetra. salpeter
m m Salphat umbra fortitudinis interpretatur
f p Salsa eyn saltz. Salsarium eyn saltz vas n s
n w Salsare saltzen
f t Salse do saltz i kept
f t Salsugo. dz amarus vlt salsus hamoz. pprie saltz wasser
n s Salsutium schlacht brat oder wurst
p p Salsus. sa. sum. id est sale alpersus et aditus. gesaltzen
n p Saltares pringen. Saltrix est mulier saliens
diuc Saltem nach dem diunctio expletiua
m q Saltus eyn sprung vel dz locus silvestris vlt silua rara

- a p Saluare behalten oder gesunt machen
 f p Saluatella eyn hant ader
 m t Saluator eyn heplant oder gesunt macher
 d t Saluber v̄l.bris. et hoc.bre.i.sanus.heylsam
 Salue/saluete/salueto.verbum defectuum.id est esse v̄l
 fieri soluum.gegrüsset fistu
 f p Saliua.est herba salbey
 a p Saluificare.i.saluum facere.gesunt machen
 n s Salum.i.mare.Et quasi salsum quia est aqua salsa
 f t Salus.utis.heyl.i.sanitas.Salutaris heylsam
 m s Saluus.a.um.id est sanus gesunt
 f p Samaria est quedam regalis ciuitas
 m s Samaritanus a um inde. et sunt samaritani gentiles
 f p Sambucā est genus simphonie musicūm
 f s Sambucus est parua arbor et mollis.eyn holder bom
 m t Sampson est fortitudo solis vel robustus
 m t Samuel est p̄pm nomen. et interpretatur exauditio dei
 m s Saminus dicitur argilla v̄l limus
 f p Samina est lapis acuendi schliffsteyn. Sed in plurali
 sunt vasa fictilia Searū
 f p Samota herba quedam
 a p Sanare heylen.Sanctificare heylig machen
 f p Sanctimonia.id ē sanctitas.Cerimonia idem
 f t Sanctimonialis femina sanctitati addita.kloster frowe.
 n q Sanctire vel sanxireid ē confirmare v̄l dsecrare
 f t Sanctitas heylickeyt
 n s Sanctuarium.heylthumē
 m s Sanctus.ta tum.quasi sanguine tintus heylig
 n s Sandalium quidam pannus quo equi solent operiri
 n t Sandalia dicuntur subtalarē.bischoff schuh
 f t Sandix genus rubre herbe.p̄rie widt oder widast
 m t Sanguis.Primo idem est qd p̄genies.vt ille est de sanguine meo.Secundo est humor in corpore rubeus qui dum effusus est dicitur crux.Tercio est peccatum.vt libera me de sanguinibus et.Quarto est crimen homicidij vt in libro regum.Rō edificabis requiem in celo qui vir sanguinis es Quandoq; est vita.Item dicitur sacramentum siue eukaristia
 m s Sanguinolentus blütig
 a p Sanguinare blüten
 m s Sanguinarij sunt siccarij vel homicide

- m s Sanguineus.a.um.blütig vel est complexio hominis
epp Sanguinea est herba mouens sanguinem in nare
f p Sanguisuga est vmis aquatilis eyn schnegel
n q Sanire toben. f t Sanitas.tis.gesuntheit
f q Sanies est imundicies vel putredo q puenit de vulnere
f p Sanna id est.derisio oder eyn rontzel
a p Saniare schweren als eyn geschwer
m s Sanus.a.um.id est.saluuus hue sospes gesunt
n t Sapere schmecken.Sapidus schmeckende m s
n q Sapire.i.sapientiam habere Sapiens wiss
m s Sapinus quedam spes abietis.quia sapiat pinum
m t Sabo.onis.quedam effectio muliebris
m t Sapor.oris geschmack.vnde Saporus.ra.rum.
a p Saporare.i.saporem habere schmacken
m s Saporosus.a.um.i.sapore plenus
f p Sara interpretatur princeps.vpor abraam
n s Saraballa sunt femoralia quasi tibiales et crurales dicu
tur Vnde.ij.c.danielis.Saraballa eoz. et.
f p Sarcina.i.onus vel pondus.burde
f p Sarcinula et hec sarcinula ambo diminutiua
m s Sarculus vel.lum.i.sarpa eyn hepe oder spat
m s Sarcosmicus.ca.cum.i.irrisorius hostilis vel amarus
m t Sardis quedam insula vel ciuitas
m s Sardius quidam lapis preciosus rubei coloris
f p Sarepta est modica vrbis vel silva inter tyru et sidonem
m s Sareptanus.a.um.aliquis de sarepta
m t Saron vel saraon est princeps nemor.
m s Saratectus vel saratestor antiquorum edificiorum repatorum
a q Sarire.i.purgare.reyn machen oder segen
f p Sarpa idem qd sarculum vel erpica eyn ege
f p Sartecta dockunge.vel pecunia tecti
f t Sartago.i.patella/olla enea.eyn gros pfan
f p Sarta eyn dach vel repatio tecti.Vel dicitur quod sar
tor scindit de panno.t.abschrot
n q Sartire neben.Sartorium est locus sartoris
n s Sarcinum.schnitz el.vnde Sartorius schnider
f t Sartrix.i.sutrix vel mulier que sartit
m s Barthofagus.eyn toden sarg
f p Sata.i.semen.saut
n t Satagere.i.satis agere/pcurare/festinare/et oia pagere

- f p Satio dicitur quasi seminis vel sartorum actio
m p Bathanas aduersarius vel transgressor interpretatur
m t Satelles. itis. est minister crudelitatis et scelerum
n s Sacellicium est officium vel exercitium satellitis
f p Satira. i. scutella vel dignatio vel reprehensio
m s Satiricus. ca. cum. i. satirax scriptor vel reprehensor
adu Satis genug. Satius. i. melius aduerbiū compandi
f t Satidatio genug gebunge. Inde satisdare
n t Satis. acere genug tūne Jñ satisactio est pars penitētie
Ram tres sunt ptes penitentie. contritio. confessio et satisfactio
f p Satrapa. pe. dicuntur sapientes iudices vel reges sue
duces et pfecti persarum
m t Satur iath. Inde saturitas. satikeyt
n s Satum est genus mensure cōtinens modium
a p Saturare. i. cibo satiare. sath machē a satis
f p Sature. a quedā herba calida et pprie ignita
m s Saturnus est summus planetarum nobis remotissimus
ipso regnante fetus nascuntur mortificati et debiles et cōplet
cursus suum in. xx. annis
a p Sauciare. i. vulnerare vel pcutere wonden
m s Saucius. cia um. wont Sauciatus. a. um. i. vulneratus
f s Saumus est quedam arbor
m m Saul inptatur petitio vel abutēs. etiā potest declinari
m s Saulus hebraice temptatio vel angustia dicitur
f p Sauma. me. ðr onus scōm quosdam
f t Saxatilis est nomen piscis ppe eyn steynbys
n s Saxonum est aliquod frustum de lapidibus. steyne
f p Saxifraga eyn steynbickel
m t Saxon. onis. est aliquis de saxonie. eyn sachs
m p Saxenia est quedam regio. sachsen lant
m s Saxigenus. i. lapideus vel genitus de saxis
m s Saxosus. a. um. i. saxis plenus/steinecht
n s Saxum eyn steyn
n s Scabellum quod paruulis lectis apponitu r. schemel
m t Scaber est ferrum cum quo purgatur pes equi. Sed sca
ber bra brum. i. scabiosus grintig
n t Scabere. i. fricare. krowē oder iucken oder kratzē
m s Scabidus da dum. grintig
f q Scabies est asperitas cutis grintig
m s Scabinus. eyn scheffe

119

- m s Scabreus.brea.breū.id est asper vel vetustus
m t Scabro dī v̄mis qui nascit̄ de putredis carnib⁹ equor⁹.
f p Beaca eyn steltz id est gipsa
f p Scalaria nauis piratica
f p Scala eyn leyter Vnde hic et hec scalaris et hoc.re .et ē
lignum ex transuerso in scala positum
f p Scalmeia est genus fistule.schalmpe
n s Scalpellum eyn ysern schabe vel cultellus scriptoris
a t Scalpe.i.fricare cum uno digito vel duobus
n s Scalprū vel scalpus fern cum quo coriū aptatur
n t Scammale.eyn banck dūch
n s Scandalum.schandt.i.occasio ruine
a p Scandalisare.i.occasionem ruine dare.vnern
n p Scandisare est pedes v̄sum distincte pferze
n q Scandire est p̄sum versificatorum
a t Scandere id est ascendere.pversus.Ascendens scandit dis
stinguens carmina scandit
f p Scapula.schulder
d t Scapularis et hoc.re.eyn scheppeler qdam vestis
m s Scapus.i.summitas vel tacumen vel humerus
n s Scarletum.scharlach Scarpa.i.scular
m m Scarioth quidam vicus e st. Vnde hic et hec scariotis et
hoc.the aliquis de tali rivo vt iudas scariothis
m s Scarabeus est v̄mis in fabis eyn wypbel
f p Scatebra est aque eruptio vel ebulitio
n s Scatere.i.ebulire emanare/feruere.vff quellen
n p Scaturisare id est.scatere.Scaturire idem
f p Sceda.i.exemplare scriptum nondū finitum
m s Sceleratus.i.nequicodus.Scelestus tus idem
m s Scelus.i.facinus.s.transgressio dtra statuta dei ⁊ heim
f t Scema.atis.i. est.figura vel ortus
f p Scena est vmbra vel locus vmbtatus
m t Scenofactor.e yn kamer macker mit leupp
m s Scenofacterius idem.Scenolentus.i.immundus
m s Scenicus.i.cbtu mbratus.vel aliquis cdiens lucem
f p Scenopheia est festum tabernaculor⁹.s.iudeorum
n s Scenum est immundicies vel lutū.kaut
n s Sceptrum est signum regale.zeppter
m m Scither ebrietas interpretatur.Scithe.i.dfirmatis labo
vel pfectus interpretatur.Sciasis quedam passio

- diūc Scilla mit namen quasi scire licet
f p Scilla est maris pīculum ppter saxa. vel monstrū marinū
f t Scinephes genus culicum vel minimarū muscarum
a t Scindere schinden
f p Scintilla eyn funck fūres. versus Queritat m cinere scin
tillam qui caret igne
n p Scintillare funcken. Scintillula diminutiū
m s Sciolus. i. aliquantulum vel parum sciens
f t Scirax est gutta arboris stula scirpea
Scirpus est magnus iuncus de quo fuit facta moisi fi
d p Scissitari. i. cunctari. vel inuestigare erfaren
n t Scisma. atis. i. discordia vel diuisio teilunge
m s Scismaticus. i. diuisus vel qui repugnat mādato pape
f p Scissura schnidunge. oder schnit
n s Scitum est iudicium decretū et statutum
p p Scitus. i. vocatus noīatus doctus vel prudens
a p Scitare. i. vocare et est frequētatā scio irregulariter
m s Scius. a. um id est sciens wissende
f p Scoba. besem vel scopa idem
a p Scobare. i. purgare kerēn. scopare idē. vel verberare
f t Scobs est immundici es que eūcitur de domo purgata
f p Scocia est quedam puincia. schotten lant
f p Scola grece v acatio latine. eyn schüle
m s Scolasticus eyn schūlmeyster. quasi custos scole
m s Scopulus. i. ardua et p̄upta rupes in aqua
f t Sorax. est quedam arboz in arabia
f p Scoria est purgamentum et sordes metalloꝝ
m t Scorio. onis. i. stultus/stolidus/ fatnus a scorpio
m t Scorpio est genus duplicita flagelli. vel magni fustes. vel
quoddam animal venenosum vel sagitta venenata. vel signum
in celo versus. Scorpious est signum v̄misq; sagitta flagellum
m s Scortosus. id est immundus
f p Scortatio. i. meretricatio hūrerpē
n s Scortatorium. i. lupanar domus scortantium
f t Scortes. tis. est pellis arietis
d t Scorrilia būbsch. Scortulū. i. paruum scortum
n s Scortum. i. meretrix que apud grecos scita vocatur
d p Scortor. aris. id est meretricari. Unde hē scortator id est
fornicator. Et scortatorius. ria. rium
m s Scotus est aliquis de scocia

f p	Sclauonia. est quedam pruincia windesch lant
in s	Sclauug. a. um. est aliquis de tali regione
a p	Screare. i. screā pīcere. schnitzen oder vſz spyen
f p	Screa est stercus qđ p os pīcitur. rotz oder schnoder
m p	Scriba est nomen officij. eyn schrifft wiser
m q	Scribatus. i. scribe officium
a t	Scribere schriben vel disponere pōrdimare representare memorie demandare literas pīrabere vel inferze
n p	Scriinium eyn schrin oder schanck
n s	Scriptoriū eyn schrib bret. scriptale einschrib messer
g m	Scrophus grece. i. duersio latine
f p	Scropha. i. porca. eyn surce
m s	Scrupelosus. a. um. i. dubius difficilis obscurus
m s	Scrupulus. i. dubietas animi. remorsus conscientie. vel quoddam pendus. vel minimus lapis
m s	Scrupus. i. puus lapis in calcis ledens pedes
d p	Scrutari. id est inquirere/investigare erforschēn
n s	Scrutiniū. i. scrutatio erfārunge
f p	Scrutinia est lingua libre. eyn waug zunge
n s	Scrutum dī vestis pauperū lacerata
a r	Sculpe. celare vel pforare. Vñ sculpti adūbiū gegrabē
d t	Sculptilis et hō. le est imago in lapide sculpta
m t	Sculptor. i. lapicida. s. pictor imaginum
m t	Sculptilio idem. sculptura talis actus grabunge
m s	Scultetus schulthevīz
f p	Scurra. i. leccator pīrie qui sequitur curiā gratiā cibi
d t	Scurrilis. et hō. le. leckery. oder leckerhaftig
n m	Scus. i. rotundum vel rotunditas
f p	Scuta. est forma rotunda. eyn bockeler
f p	Scutella eyn schissel. Et dicit̄ a scus vel scuta
m s	Scutiger. a. um. i. gerens scutum. eyn schilt knecht
	Scutarius idem Scutum. eyn schilt
f p	Scutula est monile rotundū de auro vel argento
f p	Scutra est vas eneū equale in fundo et desup
g m	Se. i. sine von. Sebalo eyn holtz dube
n t	Secamen. eyn schneth. secare. bouwen
m p	Secania est nomē fluuij in francia
a t	Secede re. vnder welgen. oder affter geben
m s	Secessus. eyn vſz gang
d t	Secors. i. furiosus sine corde. eyn t cur. Inde secordia .i. stulticia

- a t Secernere id est dividere en zweische yden
m s Secretarius est cui secreta dmittuntur Secretariū heim
m s Secretus.a.um/heymliche Clichkeit
n s Secretum heymliclo ingesigel
f p Secta est vana religio vel ppositum malum circa aliquam
doctrinam.versus.Est heres secta sensus vel opinio dicta
Sectasis idem.Sectarius eyn ketzer
d p Sectari nach folge.a sequoz irregulariter formatum
a p Secubare beligen oder affter legen
n s Seculum die welt.vel eternitas vñ spaciū centū ànorum
adū Secum.mit yme oder eyn alter
adū Secundariozù dem andern mal
f p Secuda substantiā.i.pspera vel fortuna.et a sequoz
f p Secundina ðr pellicula in qua puer voluitur in ptero ma
tris Et ðr a sequoz quia sequitur in mundum
ppo Scdm nach.et deseruit accusatio casui
a p Securare.i.secyrum facere sicher machen
f t Securis ain agst.od byhel instrumentum secandi
f t Securitas sicherhaft.securus.a.um.sicher
ppo Secus.i.iuxta ppe vñ aliter anders
m s Sedarius.stül machen.sedatorius idem
a p Sedare.i.lenire opescere.et q̄i sedētes et pacificos facē.
m p Sedechia interptatur iustus
f t Sedicio est discordia vñ dissensio animorum
m s Sediciosus.a.um qui discordiā gignit.ain zweydrechting
n t Sedile est locus vbi aliquis sedere possit
m s Sedulus a um.i.assiduus/firmus/bonus.stet
n t Seducere.i.decipe prodere t separare Etiaz ponitur in
bona significatōne.i.a malo ad bonum ducere
m t Seductor quasi seorsum ductor.ain vñfürer
p p Seductus.a.um.q̄i seorsum ductus.vñfürte
f s Seges.etis.ðr materia messis.s.semē koensaut
ep t Segger ē nomē auis.ain zinselin
n s Segmentū est vestis muliebris.et longa cuins necesse est
partē secare t ea solent vti nubētes.Etiam dicicur monile a col
lo in pectus dependēs
m s Segmetatus a um.tali veste ornatus vel indutus
a p Segregare.i.separare dividere.tailen
m m Segoz quida locus ē.t interptatur loquela inutilis
a t Segnis.i.piger ingemo carēs quasi sine igne.

- f q Segnices dracketit. et segnicia. cie. idem
m m Seir dictus est esau. quia fuit pilosus qñ natus est
Selenos vel filenus ðr lux noctis scz luna
f p Sella. eyn satel. quasi seda. Sellare. sateln
m s Selectus. a. um. ab alijs electus
n s Bellarius. eyn satel macher Bellator idem
m t Bellio. omis. i. caballus eyn hengste. et a sella
n s Bellū quidā vir qui fuit custos vestium sacerdotū
m s Sem filius noe dictus est. ex ei quoq; stirpe est xps
f p Semella. eyn semel brot
n t Semen sat. qd in agro spargitur ad gignendū fructum
Etiam dicitur semen animalium ad gignendū fetū
d t Sementis huius. tis. i. semen frugum vel tempus seminā
di. vel ipē actus seminandi. v̄l dea sementis.
n p Seminare. i. sementem facere.
n p Sementare idem Sementarius e yn sew man
n s Sementū saut Sementinus /sata/seges idem
m s Semesus a um. i. in media pte corrosus et comedus
n s Seminarium. i. semē v̄l cuiuslibet rei iniciū
d t Semis. i. dimidiūs a um halb
n s Semionis. i. semi horo. vel ex parte homo
p p Semotus a um. i. separatus v̄l amotus
a s Semouere. i. seorsam mouere ab werffen
m s Semiuuus a um. i. ex parte viuus halb lehendig
d t Semiuocalis. et hoc. le halb loutig
n s Semicinctum. est zona minus lata. et ðr a semis
f p Semita. i. dimidiū iter. eyn fūs pfat vel steg
f p Semiuincia. i. dimidia vncia
m s Sempiternus a um. i. ppetuus/eternus c̄wig
m s Semustus a um. i. ex pte vstus halb v̄brant
m s Semus ma mū. i. nō plenus im̄fectus
a p Semare. i. im̄fectū facere. aliquantulū euacuare
b in Sen vice sima prima lrā hebreon. et interpretatur dēns
n s Senaculū est domus vbi senatus congregatur
m t Senator dicit ille qui habet dignitatē senatus
m q Senatus est congregatio seniorū vel locus in quo cōveniūt
senatores Clabium piscis
f p Senecia est illud rubrum quod est sub aure piscis. vel
f p Senecta. i. seniū. alter Et caret plurali numero
f t Senectus senectutis. ide m. et est sexta etas que nullo

annorum numero finitur

- n t Senescere alten Senere idem
m t Senex senis alt Et dī a sensus
n s Senium.alter.t est vltima pars senectutis
d t Senilis et hoc.le.i.res senis vel ad senē p̄tinens
a p Sententiare v̄rteplē
f p Sentencia eyn v̄rtepl.t est determinata acceptio alteri
us partis contradictionis
f p Senta locus m̄n navi vbi aqua d̄gregatur
n q Sentire.i.sensu p̄cipe.s.visu/auditu rt
m q Sensus.die synne.s.quedam vis anime que percipit for
mas in presenti materia.v̄l qua homo videt audit tangit rt.
vel dī intellectus scdm̄ aliam signifikatōz sui verbi
m s Sensatus a um gesint od sinnig
f p Senta est nomen piscis p̄rie schly
f t Sentes tis id est spina vel arbor spinosa
f t Sentrīx idem
adū Seorsum z̄ rucke vel segregatim
m m Seon germē inutile interptatur
Seor paruus interptatur
adū Sepatim abscheydelich
f p Sepa zwibel Sepe.i.multociens
adū Sepedick.Sepelire begrabē In sepultura
a p Separare abscheyden
m s Sepqirus est nomē v̄nti wester w̄mt
n q Sepire.i.circudare .sepe circūcludere z̄nen
m t Sepes pis est munitio de spinis.zune
a t Seponere id ē seorsum ponere separare v̄l deponere
m t Seps pis est quidam ser pens
m t Septemter est quidā mensis/herbst mont
m s Septenus na num/sybenige Genesis.vij.ca.Ex omnibus
animantibus rt
Septena etiam septem psalmos significat
m s Septenarius a um signat summam vniuersitatis quia om
ne tempus septem diebus dsumatur
d t Septenīs.et hoc.ne id ē septem annorum Vnd hoc septē
m spacium septem annorum
m s Septentrio.est signum' celeste das sybē gestirn od nordē
f t Septimana.id est heþdomada .woch
adū Septimanatim.wochlichen

- m s Septimana. i. hebdomodariis. eyn wochener
n s Septistelliū. das siben gestirn. figura celeste.
m s Septuagenarius. a. um der sibentzigost
m s Septuagenus. a. um. i. septuagesimus
adū Septuages id est septuaginta vicibus
m t Septuns. huius. tis. id est septē vntie
o t Septuplex sibenfeltig. septuplus a um idem
n s Septum ē locus circumclusus. vt stabulum pecudum vel
ambitus. Vnde septus a um. idē circumclusus
n s Sepulcrum a sepilio. lis ain grab
f p Sepultura ain begrebte. Sepum vnschlet
o t Sequax qui libēter sequitur eyn nach folger
m s l t Sequester est reconciliator qui discordes pacificat & qui
certantibus mediis interuemt ain fehaides man
a p Sequestrare. i. separe & certantes pacificare
f p Sequela. i. exemplū ritus. vñl ain folgunge
d p Sequi nach folgē. sequentia ain sequētz
f p Sera est firmatura hostij ain schlosz
m t Seraph. phis. dī quilibet de ordine illorum angelorum
qui dicuntur seraphin. Et scias q̄ seraphin dicuntur illa sancto
rum spirituum agmina. que ex singulāri propinquitate dōitoris
sui incomparabili ardēt amore. & vocātur ardētes vñl intēdentes.
a p Serare. id est seram hostio apponere. hostium claudere
a t Serenare. id ē. letisicare vñl lucidare. luter machē
m s Serenus a um. i. letus. sincerus. clarus. luter oī klar
Versus Dic mare tranquillum celum dic esse serenum
n t Serere. id ē. seminare. & sic hēt leui in pterito. sed quān
do habet serui. tunc significat arbores plantare
m t Seres. sereris est quidam ppls. a quo dī sericum
f p Seria id ē. olla quasi fria ain gemain vas
f q Series. i. ordo tenor. ordunge oder schickunge
m s Sericus a um syden. Sericus cia ciūm idē
n s Sericum. i. seta syd. Ind sericare. i. serico ernare
m s Seriosus a um. i. serio plenus ernsthaftig
n s Serum ernst. Inde seriose aduerbiū ernstlich
m s Seris. ria rium. i. vtilis et necessarius. nütze
m t Sermo ē. collocutio vnius psone ad aliam. rōde
d p Sermonari. i. sermonē facere redē oder predigē
n p Sermonis are idem
adū Sero spat oder abēt Serotine abētschin

m s	Serotinus a um id est tardus vel vespertinus
t t	Serpido est rubor cutis vel prurigo grint
f t	Serpens a serpo isere i aspis schläng
f p	Serpentaria alias serpentia est nomen herbe nater würtz
m s	Serpentinus a um est genus serpentis
n t	Serpere i latenter ire schlichen oder kriechen
n s	Serpillum est nomen herbe pprie kirbel
f p	Serra est nomen a sono fictum pprie eyn sege
n p	Serrare i serza secare segē Vnde serratus a um
m t	Serrator eyn seger Vnde serrās tis ge ois
n s	Sertum est corona facta de floribus krantz
a p	Seruare id est custodire retinere behalten
n q	Seruire dienen Et dor a seruus
m s	Servicodus a um id est seruitio plenus diensthaftig
n t	Seruimen dienst seruitium idem
m t	Seruitor eyn diener
m q	Seruitus tui die nste
f p	Serula diminutuum id est parua sera schlößlin
n s	Serum liquor qui fluit de recenti caseo
m a	Serus a um i tardus extremus spat oder abent
m s	Seruus seruitor famulus minister idem significat
m t	Sessio sitzunge Besach bissus interpretatur
f p	Seta hörst a sus quia a sue procedit
m m	Seth filius fuit ade et interpretatur gemma
	Sethin genus spinarū et fit lignum imputrescibile
a p	Setare bürsten Seuere grimlich adūbium
diūc	Seu aber seueritas grimheit oder freuelkeyt
adū	Seueriter grislichen oder grimlichen Qnomē sancti
m s	Seuerus a um id est austerus grislich etiam est pprium
f p	Seuicia id est nequicia crudelitas Seuicies idem
n q	Seuire id est insanire grymmen oder toben
a p	Seuocare bes pt heyschen oder rüffen.
m s	Seuus ua uum id est crudelis grislich
adū	Sexagesies id est lx vicibus Et dicitur a sexaginta
m s	Sextarius est genus mēsure eyn sechs teyl Et dor a sexta
parte	Sextarsia idem Sextinus sessig
n s	Sexternus est iunctura xij foliorum
m s	Sexus est discretio viri vel mulieris
n p	Sibilare pfisen pprie serpentum Cfibila dicas
m s	Sibilus vel sibilus a um vsus Sibilus est hoim serpetū

- f p Sibilla est nomen prophetesse
f p Sicania quedā regio dicta a sicano rege
f p Sicca est gladius vel telum in baculo abs conditum
m s Sicarius qui siccā defert vel homicida morder
adū Siccine i. sic ne vel nunquid also
n s Siccinum eyn dōre ¶ preter vinum
f p Sicera apfel frank vel omnis potio que inebriare potest
m s Siccus a. um. truckē. a succus p antifrasim
f p Sicilia est quedam regio et dōr a siculo rege
f p Sichomachia dicitur pugna anime
m s Sicomorus est arbor similis moro. Et dōr ficus vacua
g m Sichos grece est ficus latine
m s Siclus est genus ponderis vel quarta pars vntie
m s Siclus fuit rex sicilie. vel dōr ai quis de tali regione
adū Sicubi. alsus. sicut sicuti idem
n t Sidere. i. inclinare vel sedere vel spondere
f p Sidonia est quedam regio Sidon est quedam ciuitas vel
patria. et interptatur venudatio
n s Sydus. deris. i. stella vel collectio stellarum
a p Sigillare. i. sigillo signare vel dfirmare. besigelen
adū Sigillatim. i. expresse a sigillum dicitur
n s Sigillum instrumentum sigillandi. eyn msigel
adū Signanter. euidenter apte merckliche
n s Signaculum idem quod signum eyn zeychen
m s Signifer a um. i. ferēs signū eyn fan dreger
m s Signarius idem Signare. i. signo designare exprimere.
a p Significare. i. signare bezeichen
n s Silentium schwigunge. vbi vox nulla est
m s Siler est sustentaculum vitis. vel significat herbam oder
riserā fe. ge. vel est genus leguminis vel vngulti
n s Silere. i. tacere. et refertur ad vocem niarticulata
m t Silex est lapis durus qui focarius dōr. kifling.
m s Silicens .a. um de silice ex̄ns a filex dōr.
m s Silicernus. i. moribundus. f. similis mortuo
m s Siligineus. a um/ roken. i. de silagine factus
f t Siligo. inis. quoddam genus tritici/korn
f p Siliqua dreber vel quedam arbor. vel genus leguminis.
m t Sillabicus a um/ eyn būchstab
n p Sillabicare. i. sillabas diungere. būchstabens/
f p Sillaba est comprehensio lrārum. eyn silbe

- n p Sillabare id est sillabicare
g m Sylon grece lignum latine
m p Syloa vel syloe quedam aqua. Silua. wald
m s Silvester. h^c. trix. h^o. tre. res ad siluam ptinens
m s Silouicus erat locus prophetar^x vbi primo habitabant
m s Silogismus grece argumentum latine
m s Silogisticus a. um. id est ocludens
Sylca vel siloe est fons ad radicem montis syon
n t Syma interptatur curuum. Et hinc simus. a. um id ē. cur
uus. ppe qui nasum habet re curuum sursum
n s Simbolum est collectio sermonū. vt in consilio
f p Simia eyn aff oder merkat;
m s Simi⁹. a. ū ad simiā ptinens. vel aliquis h̄ns naſū curuū
m t Simeon interptatur iustus vel audiens iusticiam
a p Simulare. i. similem facere glichen. Inde similis
f t Similitudo eyn glichunge
f p Simma p duo m. i. camera. et ðr a syma. i. curuū
m t Simon interptatur audiens vel obediens
f p Simonia est cupiditas emēdi v̄l vendēdi aliquod spūale
Simonicare heylig ding v̄kouffen
m s Simoniacus. a. um. ðr venditor vel emptor spūalium
m s Simphoniacus a um canens cum symphonie
f p Symphonie instrumentū dsonantie sonorū v̄l vocum
m s Simplus a um quasi non duplus eynfeltig
n t Simpsalma dsonatia psalmi l^o vocis copulatio in cantādo
adū Simul una parit er in eodem loco
a p Simulare. i. repñtare et ppe se fingere scire qd nō scit
m t Simulator vel. trix. i. adulator
n s Simulacru id ē imago effigies. apgot
n p Simultare id est inimicos facere v̄l frangere
f t Simultas id est discordia. et prie latens odium
diūc Singrece latine con. vel simul sigt
m in Sina est quidā locus in deserto vel mōs ppe hierlm
m in Sinay vel syn idem
f p Sinagoga interptatur aggregatio / juden schūl
f t Sinapis et h^o sinapi senff. sinapium idem
n t Sincathegozema. atis dsignificatiuum
m s Sincerus a um Et hic b^c. Sinceris et h^o re id est pufus
firm usine vicijs Inde sinceritas repnikeyt
n t Sinciput est anterior pars capitis

124

- n p Sincopare.i.sincopam facere vorkürzen
f p Sincopa est absensio īre vel sillabe ī medio dictōnis
f t Sincopis.i.absensio.beschnidung
f t Sinderis is dī supior pars rēnīs.f.vis anime
m t Sindc.eyn edel gewant.p̄rie z̄endel
f t Sindon est lineum amictoriū m̄lierū quo humeri opiu-
tur.et quandoqz simpliciter dī p linea panno
a t Sinerē.i.dimittere terminare cessare.Unde hic situs
f p Singrapha est cautio vel scriptura
d t Singularis.sunderlich a singulus.Inde singularitas
m s Singultus.i.suspirium viscerum pulsus ploratio gemi-
tus secundum Papiam
Singulare sundern
m s Singulus.la.lum.i.vnus vel vnicus
adū Singulatim.i.singulariter.vel p singulos
m t Sinister dī malus nocivus puerus.oder lincks
f p Sinistra.die linck hant.quasi sine dextra
adū Sinistrosum.i.versus sinistram partem.
f s Sinodus.i.duētus dgregatio.et p̄rie senū v̄l p̄s biteron
Sacrum conilium idem est.
n s Sinonimū est qd sub pluribus vocib⁹ vnam rem signi-
ficat at mucro ensis spata gladius
f t Sinopis.rotblütig farb.quidā color rubeus
m in Sinodoche est positio partis p toto vel econtrario
n s Sintagma.i.dogma structura ordinatio
f t Sinthesis dicitur a sin quod est cō et thesis positio Et hēt
fieri quando ex duabus partibus ordinis diuersis fit vna dictio
per compositionē
m s Sinthonus q̄i tot⁹ sonus.vel duplex tonus
a p Sinuare.i.ampliare vel curuare Et dī a sinus
m q Sinus eyn schos collectio vestis.Gremium idem
m s Sinzugus.i.copulatus Sinzugare.i.diungere
f p Sinzugia.i.copulatio vel greca declinatio
m m Spōn est mons p̄pe hirlm.t sepe ponitur p hierlm
a p Sipare.i.pullis panem frangere.brocken
f p Sipa.eyn brock oder schnit.Siparū genus veli
tiūc Siquidem.i.certe vel aber.et corripit qui
f p Siracusa est ciuitas sicilie.Vn siracusanus.a.um
g m Sirasirmi liber qui dicitur cantica canticæ latine
f p Syria est quedā p̄uincia et interpretatur humilitas.

- f p Syrophenissa dicitur mulier chanea gentilis
 m t Siren est monstrum marinum quod dulcedine sui cantus
 nautas ad se trahit. et iubmergi facit. vnde Sirenicus. a. um. i
 dulcis et delectabilis vel periculosus
 f p Sirena idem. Sirene dicuntur serpentes cum aliis
 m s Syrius lapis dicitur qui in Syria repitur
 m s Siriacus a um a syrius penultima correpta. Vnde et Si
 riaca de vitis vel vua. vel quia de Syria allata est
 m s Syropus est cōfectum. prie eyn sprup
 r t Sirtis a Syren quod est tractus. et sunt syrtes loca picu
 losa in mari. s. aquarum rapaces scopuli maris
 Sysara p̄prium nomen cuiusdam viri. Et interpretatur.
 gaudijs expulsio
 n t Sistere. i. rep̄ntare. Sisto quando est transitus. tūc idē
 est qđ statuo. sed qñ absolutum idem qđ sto vel maneo
 f p Sistaria est vas repositiorum sacca vel pera
 n s Sistrum est tuba vel plectrum qđ a muliere percussitur
 n q Sitire. id est potum desiderare dursten
 m s Sitibundus dadum. i. sicutienti similis durstig
 f t Sitropes. pedis vas vel olla cum tribus pedibus
 f t Sitis desiderium bibendi. durst
 a p Situare id est ordinare setzen
 f p Situla est restis vel urna qua aqua trahitur. vel ē genus
 m q Situs. i. repausatio vel repositio ordinatio humorū vel na
 m s Smaragdus lapis preciosus tura
 n t Smigma est quoddam vnguentum boni odoris
 f j t Soboles id est progenies/geschlecht fz filius vel filia
 f t Sobrietas/nüchterkeit id est abstinentia
 m s Sobrius bria brium id est abstinentia/nuchtern
 m s Sobrinus est filius sororis/Sobrina filia sororis
 m s Socer schwacher/pater uxoris vel mariti
 a p Sociare id est socios facere/gesellen Inde societas
 m s Soccus quoddam calciamentum/sock oder fūs dūch
 o t Socors id est piger
 f p Socordia id ē pigritia vel stulticia/dorheit
 m in Socot tabernaculū vel umbra interpretatur
 m s Socius eyn geselle Sodalis eyn mit gesel
 f p Socra eyn schwegerin
 f s Socrus/schwiger
 n s Sodalicium id est societas vel amicicia/gesellschafft

- f p Sodoma fuit vna illarum quinq; ciuitatum qne perierunt
igne et sulfure. ppter nephias ibi factum
- m s Sodomiticus.ca.cū.est aliquis peccās dtra naturam
- m t Solder sone.est corpus vel splendor solaris
- d p Soliciari ergetzen oder erlusten.solari idem
- n s Solacium.erlustunge oder trostunge
- n t Solamen.id ē.solatium trost.Inde solatio
- d t Solaris et hoc re.i.res solis v̄l ad sole ptinens schyn
- n s Solatrum quedam herba nacht schadt
- n s Solarium.eyn houch husz.vel pine quasi solarium
- m s Soldacus eyn soldner.Solea am sole
- d t Solēnis et hoc ne.id est celehris festiuus.Under solem
ter aduerbium.Et hec solēnitas.herlichkeyt
- a p Solēnisare herlichfyrē.Et scias q̄ pdicta vocabula de-
hent scribi per vnum l̄t duo n
- o t Solers.id ē.sapiēs cantus.Solertia klückeit
- n s Solere.plegen oder spülen
- n p Solicitare.i.psuadere ex suo loco mouere.sorgen
- m s Solicitus.ta.tum.i.curiosus anxius.sorgfältig
- f t Sollicitudo.i.curiositas anxietas.sorgfeldickeit
- n p Soluisare soluisiern oder die noten singen
- a p Solidare.id est firmare integrare
- m s Solidus.a.um.i.integer firm⁹ starck v̄l solid⁹ schiling
- n s Soliloquium.i.solitarium eloquium.heimlich red
- f p Solifuga est quoddam animal.quia fugiat diem
- f t Solitudo.i.desertum solitaria mansio.eynekeyt
- m s Solitus.a.um.i.freqvēns vſitatus.gewont
- m s Soliuagus est ille qui solus vagatur
- m s Soliocismus est incongrua locutio
- n s Solisequium est quedā herba.Eliotropium idem
- m s Solitarius a um.id est consuetus vel eynig
- n s Solium.id est regia sedes.quasi solidum.küng stül
- g m Solon interpretatur totū vel multum
- n s Solsticium.id est statio solis
- f t Solutio eyn enbindunge oder vff lösunge
- a t Soluere.i.enodare liberare persoluere entbinden
- m s Solus.a.um.id elt.sine alio singularis alleyn
- adū Solummodo ad uerbium quantitatis.i.tantūmodo
- n s Solum. i.terra quia soli pateat vel inferior pars pedis.
- n p Somniare.i.par somnium aliquid videre.drumen

- n s Somnium qđ videtur in somnid eyn draume
f p Somnolentia.i. pigritudo somno plenus
m s Somnus est ipa quies in dormiendo schlauff
m s Somnolentus.i. somno plenus schleffericht
n s Sonarium est locus p quem trahit somnus
n p Sona re luten
m t Sompes.i. dextrarius.qz pede sonat terza percutiendo.
m q Sonitus est ipa actio sonandi vel strepitus lutte
m s Sonorus ra rum.est omne illud qđ sonat
o t Sons.i. nocens culpabilis vel viciosus
m s Sonus est quidquid aure auditur vel percipitur
m s Sophus.phy.i.sapiens
f p Sophia id est. sapientia
n t Sophisma. bedesignis. vel figmentum
d t Sophista est deceptor in loquendo vborum intricator
n p Sophisticare.i. vborum inuolutone decipe
m s Sophronicus a um.i. pendes v Temperans
f p Sophistria liegunge. oder bedriegunge
n q Sopire.i. facere dormire sedare extinguere terminare
a p Sopare.i. sopire facere dormire. prie cū spore
m t Sopor est ipa quies et suauitas. et quietudo somni
m s Soporos ra rum.i. quietus dulcis v dormiens
f p Soracte nomen ciuitatis
Sor angustia interpretatur
n p Sorbillare.i. paulatim vel parum sorbere
f s Sorbus est quedam arbor
n s Sorbum fructus eius
n s Sorbum dr ceruisia. vel potus ex tali fructu. vletia offa
n s Sorbillum eyn suff. Sorbicum idem
n s Sorbere est aliquid molle deglutire. Inde sorbilis
f p Sorbiciula.ois citus liquidus et mollis
n s Sordere.i. putrere v fetere. stincken oder fulen
f t Sordes.i. putredo omnium rerum
f p Sordecula diminutiuum
n t Sordescere stincken
a p Sordidare.i. sordidū facere. vnreinigen
m s Sordidus a um.i. immundus vel fetidus
m m Soreth est vitis elesta. v locus vitis optimi
m t Sorer.i. mus.eyn felt musz. od wasser musz
versus.Cattus m absconso pisce pro sorice capit

- f t Soroz a semen dicitur. quasi ab eodem semine
m s Sororius a um est filius vñ maritus sororis
f t Sorz. i. pars vñ euentus vñ fortuna vel responsum vñ ora
culum vñ ars vñ instrumentum diuimandi
d q Sortiri. i. p sortes diuinare et tribuere lössen
m s Sortilegus a um. lösser oder zouberner
.n s Sortilegium talis diuinatio. zoubernisse
d t Sospes. i. sanus. versus Incolumis sospes sanus saluusq;
m t Sotular. brisschuch Cupstes
a p Sospitare. i. sanare / exhilarare vñ bona spe afficere
ö p Spaciari. i. spaciatum vñ ire deambulare huc & illuc
n s Spaciū eyn wpter fleck oder felt
m s Spaciosus a um. idem vel begerunge
m s Spacus eyn draut
f p Spada idem qđ gladiūs
f t Spadix est color equi. prie apfel grawe
m t Spado est equus castratus. Et öz a spaca
a p Spadonare. i. castrare. prie lyppen
a t Spargere. i. dissipare vñ pfundere. sprengen
m s Spasmus est subita tractio neruorum. der krampfe
m s Spasmosus. a. um. est ille qui patitur spasmus
f p Spata. i. gladius. eyn schwerte
m s Spatatus. a. um. spatā hñs. vñ spata ornatus
f p Spatula. id est. parua spata. vel armus in pecoribus. Et
spatule dicuntur rami. vel fructus palmarum añquā apiantur.
ö t Specialis sunderliche Inde specialitas
f q Species. i. pulcritudo vel forma. gestalt
a p Specificare. i. separe designare. vñ spēm facere
n t Specimen. i. pulcritudo imago. gesteltnilz.
m s Speciosus. sa. sum. i. formosus pulcher. schone
f p Speciūcula est parua spēs.
n s Spectaculum. beschouwenisse
n p Spectare. biten oder an gehoren
ö t Spectabilis. edel oder weidelich
f p Specula est altus locus ad circūspiciendū. eyn wart
n t Specular. idem
ö p Speculari. id est. videre / inspicere / contemplari / inuestigare explorari de alto inspicere
m t Speculator vel. trix. eyn beschouwer
m s Speculatiuus. i. contemplatiuus

- n s Speculum eyn spiegel
m q Specus est fossa sub terra que pspici potest Spec. oris
et hoc specum omnia in eodem sensu
n s Speleum Spelunca idem vñ eyn mord der grüb
f p Spelta est genus frumenti. speltz oder dinckel
f p Spera eyn ring. vel rotunditas mundi
a p Sperare. i. spem habere vel existimare. hoffe oder wenē
f p Sperantia. hoffnung
m s Spericus. ca. cum. i. rotundus. ront
f p Sperma. matis. i. semē. et proprie animalium Vnd Sper
matiso. as. are. i. sperma emittere
m s Spermologus. i. seminatoꝝ vñbornum a sperma et semen
a p Spernere. i. atempnere vilipendere. vor schmechen
f p Sperula est pomū candelabri in modū speri rotundum.
oder eyn kleyn ring
Spersorium. eyn sprenge wedel
f p Spica. eyn aber oder halme de frumento
n p Spicare. i. spicas emittere. Spicarius. halm leser
m s Spicatus. ta. tū. hñs spicas. vel spicis ornatus
a t Spicere. i. videre. sed in simplici non est in vſu
m t Spiculator. eyn piniger. qui solet homines occidere
n s Spiculum est breuis sagitta vel lancia. eyn pfile
f s Spilingus. spiling bom Spilingū. spiling
f p Spina eyn dorn. Spinacium est quedam herba Spinax
est tabula phōn in qua faciunt figuras puluere supposito
n s Spinetu est locus vbi spini crescunt eyn dorn busch
m s Spineras. a. um. dornen. oder scharffe
f p Springa eyn mer katz
n t Spinter eyn vor pang. est ornamentu pectoris
n s Spintrum est reseruaculum. eyn schrin od sidrock
f s Spinus est arbor spinarum.
f p Spinula est parua spina
f p Spinx. gis. est monstrum marinum. Versus Spinx volu-
cris penna pede serpens fronte puella
f p Spira est recurvatio vñ reflectio serpentis. vel funes
nautarum dicuntur spire.
n s Spiraculum. i. anhelitus vel foramen per quod aliquid
spiratur. proprie der atem Spiramen idem
n p Spirare. i. viuere. spūm ducere vñ suspirare flare olere
vel redolere. atmen oder inblasen

d t	Spiritualis. et hcc. le. geystlich Inde spiritualitas
d t	Spiritualis. et hoc. le idem
m q	Spiritus. geist
a p	Spissare. i. spissum facere dick mache
f p	Spissitudo. dygkeyt
m s	Spissa dick
m t	Splen miltz. Inde splenticus a um. qui patitur i splene.
n s	Splendere. i. lucere schynen
m s	Splendidus a i m. schynlich Inde splendiditas
f p	Splendona. i. gladius. quia splendeat. schwert
m t	Splendor splendoris. schyn
a p	Speliare. i. spelia auferre denudare. berouben.
n s	Spolium roub. vel tectura que pcnitur super feretrum mortuorum. quandeq; sumitur. p vestimento. Vnde hieremias Et de spelijs eius sortem mittamus
f p	Spenda est pars leculi vel scrinij. spanbeth
a s	Spendere. i. fit e iutere vel x mittere vel velle
f t	Sponsio id est promissio
f p	Spengia. id est. fungus
f p	Spensa eyn brut
n s	Spensalia. brut gabe. et est tantum pluralis numeri
n t	Spensale est premissio futuraz nupciarum
n p	Spensare. i. fideiutere x mittere gelcbē cōtegaben
m t	Spenser. i. fideiusscr v̄l x misscr
m s	Spensarius idem Spensus eyn brutgamer.
m s	Spentaneus a um. i. voluntarius willig
adū	Spente. i. vltro voluntarie. williklich Spentanie idem
d t	Sponsalis ad spensum v̄l. sam ptinens
f p	Sperta. kerb Inde sportula v̄l Sperrella
n t	Spuere. i. sputum emittere. vel sputo spergere
n p	Sprimare. i. spuma habere v̄l emittere. schumen
f p	Spuma. schum. i. si pfluitas que generatur in liquefactis
m s	Spmesus a um. scbumig
f p	Spriccia. i. in mundicia fetiditas. Et ² a spucus
f q	Spriccie. id est. immundicies prouuccans
m s	Sprucus ca cum. i. turpis fetidus immundus quasi sputu
m s	Spriticus. a. i. m. id est immunda dicens
m s	Spruius. i. ignobilis illegittimus. eyn bastard
n t	Sputamen speich. Sputus a um idem
n s	Squalere. i. esse v̄l fieri squalidum. v̄l scordere

- m s Squalidus·da·dum·i·asper sordidus vñ bleich
m t Squalor bleicheyt
m s Squalus·id est·immundus
f p Squama·eyn schüpp·scz pisciū serpentū et lorice
m s Squamatus·a·um·i·squamis abundans
n p Squamare·schüppē·i·squamas auferre vñ dare
f p Squaminea est quedam herba
m s Squarosus·a um·i·asper vel inequalis
m s Squarus·ri·quidam piscis·et dñ a squama
a q Stabilire·i·firmare statuere·bestetigen
d t Stabilis et hoc stabile·i·firmus·stet·Inde stabilitas
a p Stabilitare bestetigen·et capitur p confirmare
m s Stabularius qui stabulo pelt·eyn marschalck
n s Stabulum quasi statio boum·staill
n t Stacten est genus p̄cione resine vel est mirza
f t Statio est congregatio natiuum·vel vita humana
n s Stadium est octaua pars miliarij·vel spaciū duodecim
passuum·eyn gewende
n p Stagnare·i·ad modū stagni inuadere aquas aggregare
n s Stagnū est aqua stans pisces habēs·eyn see
n s Stallum est locus vnius in choro·eyn gestūl
n t Stamen est filum tele·warff oder garn
m s Stannū est quoddam geniū metalli·;in
m s Stanneus·nea·neum·id est·de stanno existens
m t Stanter eyn gewicht et est medietas vntie
if p Statera est pondus habens dragmas quattuor·que sūt
scrupuli·xij·vel dñ trutina vel libra eyn waug
f p Statua eyn sul vel est imago simulacrum
m s Statuarius qui statuas facit·Statuificus idem
n s Statuarium dñ candela cum qua statua circūdatur & crux
vel altare Zach·xi·p̄ciice illos ad statuarium·
n t Statuere·i·ordinare/edificare/fabriticare/ponere
f p Statuta id est status hominis scilicet e⁹ magnitudo
n s Statutum eyn gesetz·Statutus·a·um gesatz
m q Status eyn wesen·vel vita
m s Stephanus grece latine dñ corona hebraice norma
f p Stella eyn stern
m s Stellatus ta tum·id est·stellis ornatus
f t Strelio est reptile simile lacerte ein mole
m s Stellus·a·um·id est clarus·vt ad stellam ptinens

- f p Stema est nobilitas quae inest alicui parentele
 f p Stera est pellicula in qua puer involvitur et incrassatur
 n s Stercorium i. cloaca vel priueta
 n p Stercorisare i. stercus emittere. Stercorare idem
 n t Stercus. oris. dreck oder mist
 m s Stericus. a. um. i. in stera patiens. et infirmatus
 d t Sterilis. et hoc sterile. i. infruitus. unfruchtbar
 f t Sterilitas inde Sterlingus eyn engelss
 n t Sternere. i. pacificare / preparare insellare cbruere
 f t Sternutatio. schnarchung. Sternutus si idem
 n t Stertere est naribus dormiendo reschnare. schnarchē
 n s Stibium est vnguentum quo meretrices et solute mulier
 res se colorant. ut in. iiiij. Hegum. ix. legitur
 f p Stiga. ge. dr stimulus et aculeus cprindio et incitatio
 molestatio. Stigare. i. stimulare
 n t Stigma eyn narbe. et est signum cicatrix caracter coctu
 ra mustio quae fit calido ferro
 n s Stillarium. eyn griffel füter
 m s Stilus est officium scribentis. ut ille habet stilum ciuita
 tis vel modus scribendi vel ingenium vel clausula
 f p Stilla. i. gutta eyn druff
 n p Stillare. i. gutare vel stillam fundere. drieffen
 n s Stilicidum est locus ubi stille cadunt vel a quo vel p quae
 cadunt. Stiricidum idem
 m t Stilon interpretatur longum
 f p Stimula. eyn hekel flammare
 a p Stimulare. i. pungere titillare incitare cegere urgere in
 m q Stimulus. i. aculeus opunctio et molestatio
 a p Stipare id est adensare / duallare / circundare / aggregare /
 replere / protegere / compонere / fulcire
 m s Stipendarius aum. i. stipendum dans vel recipiēs
 n s Stipendium est p̄cium latceris. solt
 f p Stipa est quedam parua arbor. vel eyn spende
 n s Stipariū est p̄cium quod datur pugili p pugna
 m t Stipes eyn stame. vel victus qui datur pauperibus vel
 taculis vel columnā
 f t Stipus. id est mendicus
 f t Stips. i. obulus. q̄ncz elimosina vel medicitas
 m s Stipticra incigelcht ryn pfen in dem mund
 f p Stipula. le. siepfeln. lez calamis legatis

- f t Stipulatio. i. confirmatio vel pmissio. vñ vborz deceptio
m t Stipulator. id est. pmissor
d p Stipulari. i. quere petitue cū rñsione facta pmissione
m s Stirpeus. a. um. i. radicitus. wurtzlicht
f t Stirps. i. radix trucus. vel progenies psapia. vñ origo
alicuius parentele. ex vna pte tm in generis
f t Styx stizis. i. palus infernalis vñ infernus
f p Stoa grece latine d̄r porticus
m s Stoicus. stoici sunt qui in ciuitate morantur
f p Stola est vestis alba sacerdotalis. Et capit p vgnitate
m s Stolidus a um id est stultus fatuus
f t Stoliditas inde Stolopendia est quedam herba
d p Stomachari. i. furere irasci indignari
m s Stomachus est os ventri. mag
n t Stoma est locus duelli
f p Stopa est cupiditas vñ mensura vini
m t Strabo. i. luscus. ütersichtig. Strabus idem
f t Strages occisio que fit cum gladio totschlag
f p Stragula est vestis que texta dicitur
n s Stragulum. drifeltigkeit
n t Stramen. stro Stramentum satel kuisse
a p Stragulare. i. variare vñ worgen
n s Strangulum. i. patibulum. galgen
f t Strangulatio. i. suffocatio worgunge
f p Stranguinea kalter seich Stranguirea idem est.
m s Successius langsam Inde successiue adū.
m t Successor d̄r qui locū pcedentium occupat
m q Successus. us. ui. i. prosper t bonus euentus
n t Succindere. vnder schniden
Succingere schürzen oder girten
n s Succinctorium d̄r illud cum quo succingimur
m s Succubi t incubi quidam demones dicuntur
d p Succuba d̄r qui vel que succubit vñ succubit
n t Succubere vnder fallen ō vnder ligen ō entwiche
a p Succulcare. vnder drettn
a t Succinere. i. parum vel sub vel post canere
m s Succinus. i. succanus. vcl quedam gemma
m s Succosus. i. succo plenus. saftig. Succulentus idē
n t Succurrere. i. subuenire. zu hilf kömen
m s Succus saft. a foccus d̄r. quia facco exprimitur

- n p Sudare. i. sudore emittere. schweyssen od schwitzen
n s Sudarium. i. facitergiū. eyn schweyss dich
Sudale idem est
n p Suderare. i. sudare. schwitz en
f t Sudes. i. palus vel partica que terre infigitur. proprie
eyn zen stecke oder eyn pfale
m t Sudor schweyss
n s Sudus. a. um. i. serenus mundus purus clarus
f p Suecia. schwytzer land
m s Suecus. eyn schwytzer
n s Suere. t. nehen
f p Suevia schwaben lant
m s Suevus eyn schwab
a t Sufferze. i. pati vel sursum ferre et eleuare liden
a p Sufferzare. pfert beschlagen
a t Sufficere. genug sein. Unde in epistola. Sufficit tibi gra
n p Sufflare. i. subitus flare. blasen vñ appodiare
n s Sufflatoriū eyn blasz balg
Sufflabulum idem est
a p Suffocare. i. sub fauce capere strangulare. worgen vñhus
meu oder teden. Inde suffocatus a um
f t Suffocatio erworgunge
Suffcdere. vnder graben
ö p Suffragari. i. auxiliari. pprie in verbis scz preccs
m s Suffraganeus. i. auxiliarius cd wichtigischoff
ö p Suffragiari. i. flectere genua. Vñ suffraginatus a ü
n s Suffragium hilff. s. oratio sanctorum
n q Suffulcire zieren erlichten Inde suffultus a um
n t Suffunder e. i. parum vel subitus fundere
n s Suffosorium est vas in quo est cleū qd penit in lucernis
n t Sugere. vnuerstentlich reden lallen cder sugen
a t Suggestere. i. iudicare aut suadere cā decipiendi
f t Suggestio mala vel dyabolica psuasio ratung
m q Suggestus. i. suggestio vel tribunal iudicis
a p Sugillare. i. überare sugere aut suffocare
a p Sulcare. i. sulces facere. furcht machen
m s Sulcus eyn furcht vel ve stigum nauis in aqua
n t Sulfur schwebel
m s Sulfureus a um. schwebelicht
a t Sumere. nemen essen cdzeren

n t	Sumen pinguedo que est in ventre porci
f p	Summa est summa reit opendium sub breuitate collectum
a p	Summare. i. summam facere. summen
adū	Sūmatim. i. leuiter stricte festinanter. entlich
m s	Summus ma mü/der aller höchst.
m q	Sumptus. i. cibus zerunge
adū	Sumopere. id est. diligenter
m s	Sumptuosus. zerhastig
m s	Sumptuarius. a. um. est ille qui rogat sumptum
f t	Sunamitis est nomen cuiusda puelle
n p	Suspendium est eleuatio intentionis ad deum.
f p	Superbia hoffart
	Superbire hoffart triben
m s	Superbus. a. um. hofförtig.
n s	Supciliū eyn oberst oug brau an dem oug
a p	Supare yber winden
f q	Superficies. yberhebig
d t	Superficialis. et hoc. le. yberheblich/
m s	Superfluus a um yberflissig
m s	Superfluere yber fliessen. vel abundare. Inde Superfluxus a um
etro	Supplex eyn döcklach oder hus rat
adū	Superius dar oben
a s	Supereminere. i. preualere excellere
m s	Supernus na num. der höchste.
n t	Supliminare est superior pars hostij domus/
m t	Suppellicium. eyn kozen rock
n s	Supsedere ybersitzen oder verlassen
d t	Supstes. titis. i. senex vel remanēs viuus
f t	Supsticio. id est damnum vel vana et supflua religio et obseruatio vel cultura ydolorum
m s	Supsticicus. a. um. i. vanus vel falsus religiosus
a p	Supinare. i. eleuare v̄sare vel supinum facere
m s	Supinus a um. i. reuersatus/ v̄f gericht
etro	Supperus eyn brysse. oder eyn langer ermel vel sepe capitur pro summitate velorum
a p	Suppeditare. i. auxiliari subministrare seruire.
f p	Suppecia cie. i. suffragium auxilium hilff
a t	Suppetere z̄ hilf kommen. v̄l supabundare
a p	Supplantare. verdrycken oder vnder drucken

- m t **S**upplantator eyn vnder dretter vel deceptor
a s **S**upplere id est sup implere pficere vclnbengē
n t **S**upplemen volbringu nge **S**uplementū idem
o t **S**upplex id est deyotus vel humilis ynnig
a p **S**upplicare.i. se humiliare ad rogandū bitten
f t **S**upplicatio.i. humilis depcatio. bittunge
n s **S**upplicium.i. tormentū pena vel supplicatio
a t **S**upplodere. vnder fallen oder vnder reden.
a t **S**upponere. vnder legen oder schuldigen
a p **S**upportare erkebē oder über heben oð lyden
a t **S**upprimere.i. subtus pmere. vnder drucken
a p **S**upputare achten oder zelen
f c **S**upputatio achtunge oder zelunge pmitas
m s **S**upremus vel summus in superlatiuño a supra Inde su
f p **S**ura dī posterior pars tibie scz musculus wad
m s **S**urculus.i. parvus surcus
m s **S**urcus est ramus arboris. stam oder ryz oder sprosse.
m s **S**urdaster.i. surdus. doub
n t **S**urdescere.i. esse vel fieri surdum. **S**urdere idem.
m s **S**urdus da dum dobe.. **S**urdulus la. lum. diminutiuū
m in **S**urg al robustus. deus meus interpretatur
n t **S**urgere quasi sursum regere. vff stane.
m s **S**urrimus.i. edus quasi sub manna adhuc existens
a t **S**urripere. i. latenter rape r e furar i su btrahere/
adū **S**ursum vt susum. vff warte
d t **S**us.eyn lu w. **S**usis est nomen ciuitatis
f p **S**usanna elt p̄rium nomen cuiusdam mulieris
a t **S**uscipere. quasi sursum cape zu sich nemen
a p **S**uscitare. wecken. vel von dem tote er wecken
m s **S**uspectus. ta. tum. verdacht in malo
a t **S**uspendere quasi sursum pēdere auff hencken/
n s **S**uspendū ē eleuatō intentōnis ad deū. Job. **S**uspendū
elegit anima mea vel strāgulatō. **S**uspensio henckung/
m t **S**uspensor hencker
n s **S**uspiriū id ē gemitus ersyffzung/
n p **S**uspirare id ē sursum spirare. syfftzgen
d t **S**uspicari id ē suspicere. mysz oruwen
n t **S**uspicere an sahen oder bedencken
f t **S**uspicio arckwon
m s **S**uspiciosus arg wemig

a p **S**ustentare enthalten. **Vnde h^o** **S**ustamentum
f p **S**ustinentia. i. patientia. lidunge
n p **S**usurzare idē quod murmurae. od̄ zū blasen
n s **S**ustinere. i. sursum tenere. vel pati lidē
a t **S**ustulere v̄f heben in p̄terito sustuli
n s **S**ustentaculum enthaltung
    Susurzum id est strepitus seu murmur
n s **S**ustiniculū eyn hals copel. oder halfter
m t **S**usurzo est leminator discordie inter fratres vel bilin-
guis v̄l derisor vel murmurator
f p **S**utura a suo suis. hec **S**utura. re. eyn nat
m t **S**utor a suo. is. d̄r hic. **S**utor. oris schüchmacher
n s **S**utrinum dicitur locus ad quem duenunt ad suendum.
f p **S**uadela. id est. consilium
m t **S**uasor. id est. consiliarius
a s **S**uadere. i. consulere monere. **Vnde hic S**uasor

Thi supior est finit illabam necesse est sequētē
quoq; ab ea incipere. vt mitto attinet. Item
quocienscunq; **T** ponitur ante **I** purā sequenti
vocali habet sonūm de **C** vt lectio amatio. nisi
p̄cedat **S**. vt salustius. vel **X** vt mixtio vel aspi-
ratio intercedat m̄ter **T** & **I**. vt corinthios. v̄l n̄i differētia im-
pediat. vt litium

n s **T**abanū est azilum. eyn fridde husz
Tabanūs est idem qd̄ azilus.
n s **T**abardium eyn daparte.
f p **T**abella. le. diminutiuum. parua tabula
m s **T**abellarius. i. publicus scriba **T**abellio inde
n s **T**abefactum. i. putrefactū
Tabere. id est. putrere
f p **T**aberna eyn tabern **Inde T**abernarius
n t **T**abescere. i. incipe putrere v̄l vilesere
f t **T**abes. vnfletikeit oder ain apsz. vel putredo fluens de
vulnere v̄l dicitur morbus
etro **T**abi v̄l. **T**abo. epter v̄l est sanguis corruptus
f p **T**abita hebraice puella d̄r latine
m s **T**abidus. i. putridus piger deficiens
a t **T**abifacere. vnflepig machen
m t **T**abor est mons vel p̄rium nomen
f p **T**abula id est mensa vel tabella

- n s Tabellatum eyn gross bret/
Talaris a talus dicitur. hic et hec falaris et hoc. re Und
Talaris tunica. quia usq; ad talos descendat
- n s Talentum est quoddam pondus eyn pfunct
f t Talio .i. simile. eyn bōs wider vergeltē
Talismodi generis cmn: 8 felicher massen
- m s Talus eyn enkel an dem fuß oder wirffel
Tam aduerbiū quātitatis vel opandi vel similitudinis
Tamen diuinctio aduersatiua. doch
Tamus grece .i. mare latine
- adū Tandem. id est. vltimo
- a t Tangere begriffen oder rüren od dzeffen
- m s Tantillus a tantus dicitur. id est mcdicus
- m s Tantus. ta. tum a tam dr. also grosse
Tantudem. Tantus componitur cum demū. τ dicit^o h^o
Tantudem. gtō tantudem. actō tantudem et nō amplius
vt tantudem debet hoc quantum illud
- f p Tantologia est viciosa repetitio eiusdem dictonis
- n s Tapetum est illud quod sternitur ad honorem alicuius.
eyn stuldūch. et hec Tapes. tis. et hoc Tapete idem
Caratantara. ge. neu. indeclinabile. est instrumentum
quo farina colatur. id est purgatur/
- n p Tartantarise est tuba clangere farinam colare
- f s Tarentum est nomen ciuitatis
Tarsis est quedam ciuitas vel mare vñus de genere ia
Thare grece. id est defectus latine Ephat
- m s Tarmus dr vermis lardi
- n s Tartarum winsteyn
Tartarus Tartarizim grece latie dr horrere vñ tremere
Vnde hic. Tartarus. ri. sed in plurali hec Tartara. rcn. s. pfun
dissimilis locus infernorūm. de quo neminem extraxit deus. et
est etrochitum
- m s Tartarus ein tarter. vel vñus de tali terra
- m t Tasser eyn wirffel. Taxillus Talus idem/
- Tharum est ultima litera hebreorum. Inde hoc Tauma
taumatis .id est adiuratio vñ miraculum
- m s Thaurus. ri. id est iuuenis bcs. et prie adhuc non castra
tus Inde hec Thaurea ree. id est plaga
- f t Taratio schatzung n p Taxare schetzen
- m t Taxator schatzer.

- f s Taxus eyn busz bōm
f p Taxuncula est breuis taxatio
f p Taxa idem ē quod taxatio·schatzung
m s Taxillus würfel. Unde ·Ludere taxillis perpende quid
sit in illis·et est diminutiu m a Talus
f p Teagra·teagre·eyn krauwel
n s Theatrum eyn dantz huſz
Tebe est ciuitas quedā v̄l regio·et est hebraicum
Tebeth hebraice ē ianuarius latine
f p Teca eit capsella v̄l sagitta·pprie straul
f t Tecrisis·id ē·gaza eyn schatz·
m t Tector eyn döcker
n s Tectum eyn dach
t p Tectura eyn döckunge
adū Tecum mit dir
f p Teda·eyn brant·
n t Tedale·eyn brant reide
n s Tedere verdriessen
Tedet verdrüssel
d p Tediari ·verdriessen
n s Tedium verdriessunge
F p Tega ain alter tück
a t Tegere·döcken
f t Teges a te go·is·d: h̄c te ges·etis·parua domus
n t Tegimen a te go d̄·hoc tegimē·inis·döckunge
f p Tegula eyn schindel oder eyn schwertz valz·Unde·Das
operis tegula domidat tegula tectum
n t Tegmen a te go potest dici·h̄o tegmen·inis·dache
f p Tegna te go·i·d̄ h̄c tegna tegne·dolus/fraus/deceptio
m s Tegnesus·sa·sum·i·fraudulentus
f p Tela ain pfil·sed qñqz est plurale de telum et tunc est ins
trumentum textoris ain spül
f t Tellus telluris·id est terra fructifera
m t Tellus tellidis est quidam locus in roma
m t Telō·onis d̄r a telon Telonem ortulanī vocant lignū quo
bauriunt aquam a longitudine dictum
Telon grece latine d̄r longum vel tributū·
n s Telonium·id est·tributum
m s Telonarius eyn zeller
Temere aduerbium·id est fatae psumptuose sine causa

et sine consilio. Unde hec temeritas. atis. presumptio/violentia/
fatuit as τ Temerarius a um presumptuosus audax quia audet
audenda et non audenda

n s Tementum. i. vinum. τ prie bonum vinum Et dicitur qua
si tenens mentem. quia est forte τ bonum

m s Temolicus. id est musicus

m t Temo. eyn dissel in curru v̄l gubernacūlū nauis

f t Temperantia messekept

a p Tempare messigen. Et tempatus. i. moderatus

Tempe indeclinabile. neutri generis et pluralis numeri
tm dicuntur quelibet loca delectabilia

f q Temperies. messig werden

f t Tempestas. vngewitter. oder sturme in aqua

m s Tempestiuus. a. u.m. congruus vtilis conueniens in tem-
pere suo idem τ tempestus prie zitlich

m s Templarius ad templum ptinens v̄l custos templi

m s Tempaneus ad tempus ptinens vel in tempe vienes

Temporo. as. i. tempus du cere in tempe viuere

n t Tempus est mensura rerum tempalium

f p Tena ne vel tenia nie. e xtrema pars vitte ā dependent
corone. Vitte sunt zone que crinibus innectuntur

o t Tenax. i. cūpidus/perseuerans strictus zechē

f t Tenacitas. i. duricies vel cupiditas

Tenarius dicitur vallis qua descenditur ad inferos. vel
dicitur infernus

n s Tenaculum eyn zigel

f t Tentio behaltunge

n t Tendere gedencken oder willen han

f p Tendeta eyn grempel march

f p Tendicula eyn reme oder strick

n p Tenebrare finstern oder finster machen

f p Tenebre finsterissc. et est tm̄ pluralis numeri

n t Tenebrescere idem qđ tenebrare

m s Tenebrosus a um finster

f p Tenella eyn zang

m s Tener. id est paruus

a s Tenere halten

Teneri schuldig sin

f t Teneritudo jungheyt oder kleynheit

m t Tenor a teneo. et dicit² accent² eyn haltuge

n p	Tenorare. vnde singen
f t	Tentigo est extensio virilis membra
m s	Tentigenos us. id est luxuriosus
n s	Tentorium. i. tabernaculum. eyn gezelc
	Tenus. est prepositio ablative casui seruiens. potest etiam esse aduerbiu[m]. et est tenus idem q[uo]d prope vel iuxta. Item tenus est nomen. et tunc tenus est pars summa sagitte
	Tenuis. co. ge. t. de. dünne
a p	Tenuare. i. subtiliare dünne machen
p p	Te perfactus law gemacht
n s	Teperre esse vel fieri tepidum wermē
m s	Tepidus wermlich
	Tepoz wermekeyt
m m	Teraphin est vestis sacerotalis. vel a bgof
n s	Terabzarium. eyn grosser neber oder bozer
n s	Terebellum eyn neber. Terebrum idem
a p	Terebrare bozen
	Terebintus. wyrochsz bom. Et est lignum quando deduc- ratur fit lapis. Vnde fit lapis de ligno dedurato terebinto. f. 8
f t	Teredo. inis. vmis lignū terens. holtz wyrme
n s	Terifolium est herba quedam. kirbel
a t	Terere. zu riben
	Teres schibelicht vnd lang vt hasta. et sepe ponitur sim- pliciter pro rotundo. et est omnis generis. Neutrū tñ in a i plu- rali non est in vsu
	Tergere. drücken. et est. s. vel. t. diugatōnis
f t	Tergiuersatio. i. deceptio vel excusatio
	Tergotenus. hinderucke. aliquando est vna dictio et sic ē aduerbiu[m] sed quando sunt due dictōnes. tunc est prepositio cū suo casuali
n s	Tergum. i. cutis hominis in dorso adhuc annexa carnis
n t	Tergua. goris. est cutis in dorso brutorum abstracta a Terulis in orbe vel rebelicht carnibus
n s	Teristrum. est vestis estivalis vel subtilis. vt pepulum
f p	Teripalma id est. victoria
f p	Terma. me. eyn made. vel est locus calidus vt balneum
	Termus grece. calidus latine
n t	Termen id est caidum. warme
	Termes sunt loca quedam balneorum rome
m s	Terminus eyn ende

- n p Terminare·endē
Termo est ille qui habet tres milites sub se
- m s Terremotus·ertbīdunge
Terrenus ertliche idem & Terrenius
- a s Terzere·erschrecken
- d t Terrestris yrōische
- m s Terrenus est aliquis factus de terra
- d t Terribilis·greüsseliche·od schreckeliche
- f p Terzigena est aliquis genitus de terra
- n s Territorium·i.parua terra·eyn lendelin
- m t Terzor·erschrockunge
- m s Tersus·id est·mundus nitidus eruditus
- m s Tertullus est quoddam nō men cuiusdam oratoris dō quo
habetur in actibus apostolorum·et in aurora dicitur Inter quos
tertullus erat qui verba cellauit et geminat l
- n s Tesqua sunt loca aspera inculta inamena·et habet tantū
nominatiū accusatiū et vocatiū
- f p Testa eyn schelide de poma
Tessera vel tesseron grece latine quattuor
- Testamentare·den leſte willen besitzen
- n s Testamentum eyn besitzunge
- d p Testari·testificari·i.testimonium dare
- f p Testa a testis ta tū·dī hec testa·te·quasi costa·quia prius
sit moltis·postea testa·quia desiccatur dum coquitur Et dicitur
testa clla vel q̄ idquid ex creta vel argillosa terra coquitur
- m s Testiculus a testi dī de testis addita culis dicitur per
formatōnem·hic testiculus diminutuum testiculi etiam in viro
dicuntur quia testantur hominem marem esse Ut ideo dicuntur
a testibus quia duo sunt et testiū numerus a duobus incipit
Nam vox unius vox nullius
- Testicularium heuden sack
- d t Testis a testor dicitur·hic & hec testis·quia testatur vel
quia testatōni·i.dfirmatōni testamenti sclet adhiberi
- f t Testudo·imia·a testa dicitur·et est quoddam animal quia
tegimine teste sit coptū·Etiam dicitur camera templi obliqua
et curua·quia in medium testudinis veteres tempiorum testa fa-
ciebant ut celi imaginem redderent·Etia dī scutū schilt
- Telus id est·odiosus
- m t Teter·tra·trum·i.niger vel ferus
- Tetragrammaton nomen dei est

- f p Tetrarcha a tētra quātt̄ uor. et archa p̄iceps cōponit
 hic tetrarcha. che. i. p̄inceps sup quattuor. v̄l sup quartā partē
 m t Textor. weber
 f t Textrix eyn weberin
 n t Texale eyn richt kamp sicut textores habent
 n t Texere weten
 n s Textorium eyn webstat
 d t Texilis. web ge; auw. vel quid fac ille texitur
 m s Texrinus est aliquis ptinens ad textorem
 Thabor et hermon duo montes sunt. Et interptatur tha
 boz veniens lumen
 m s Thaten is quasi apprehendens principē
 m s Thalamus eyn schlauff kammer
 Thare grece defectus latine. nequā vel nequicia
 f t Tharsis. eyn lant. vel mare
 n t Thema est materia dictantis vel plogus
 Theodocia est diligens scrutatio verborum vel ministe
 rium diuine scripture
 m s Theodolus est nomēn p̄p̄um cuiusdam poete
 m s Theolonarius. eyn czolner
 m t Theolonium. eyn czolle
 f t Theologya id est sacra scripture
 m s Theologus. q. de. diuinis loquens vel tractans
 a p Theodare id est videre vel diuina considerare
 f p Theoria est speculacio vel contemplacio vel consideracio.
 diuinorum
 f p Theophania. bewysunge eyne vnkuntlichen dinges
 Theos grece id est deus vel timor latine
 n s Theosebia id est dei cultus. diuina pietas tantum plura
 f p Theotyca. ce. id est dietas
 lis numeri.
 f p Theorica est contemplatōnis vel speculatōnis scientia
 m s Theoticus id est diuinus.
 n t Theoricus. id est. contemplatiuus
 n t Theorema. theorematis. eligans et diligens verborū
 aperta prescriptio
 Theotocos mater dei est. q. tota diuina
 m s Theusaurus est aurum repositum. schätz
 n p Thesaurisare. schatz sameln
 m s Thesaurus. qui thesaurū habet in sui custodia
 f p Theutonia quedam p̄uincia. p̄rie tütsch lant

Regni

- m s Theronius eyn tytcher mensch
 n p Theronare. tytch sprechen
 f p Thim a hebraice nōs grēce trifolium latine
 m s Thim a leonis plenus suavitate
 Thime grēce. id est. p̄ciosum latine
 m s Thimeus. est liber platonis
 m s Thimotheus est proprium nomen viri
 f t Thysis est infirmitas que corpus consumit
 m p Thomas est nomen proprium apostoli. Et dicitur. Thos
 mas. quasi totus means in duticatōne
 f t Thorax a thorū pro culpa dicitur hec torax. id est.
 p̄tūs. sc̄ pars illa corporis anterior que est a collo usq; ad sto
 machum quā nos dicimus arca. quia ibi arcā sit. id est secre
 tum quo cetera arcentur. Et iā dicitur lcrīca ex tantzer
 m s Thorus eyn bētte vel pellis rugosa pendēs in collo equi
 m s Thorifer eyn blattner vel bouis
 f t Thorax eyn plate
 f t Thoron est ciuitas in pruscia
 m s Thronus. ni. sedes regalis in qua sedent reges ppter tu
 telam corporis sui
 n s Thuribulum vas ad thurificandum
     Thuris a tl. ecē. quod est deus dicitur. et est
     Thuris artor arabie in mensa feminini generis. et ei⁹ frig
     etus similiter dicitur hcc thus generis neutri
 f p Thyara. est mitra vel infola
     Thyacles grēce. id est. compulsor latine
     Thyaphes sunt laudes virginum
     Thyactes grēce. id est. docilis latine
 m t Tybris est proprium nomen fluij apud romam
 f p Tybia est parua fistula cder eyn knie schib
     Tybisare. dutzen
 d t Tybiken est aliquis sciens intibia
 m s Tybinus est nomen proprium
 f p Tibicina dicitur mulier que canit in tybia
 f p Ticio. id est teda. brant. Ticius idem
 m s Tigillus eyn schlögel
 n s Tigillum eyn lat
 m s Tignarij sunt qui ligna vel trabes operantur
 m s Tignosus. id est superbus
 f t Tignositas id est. superbia

- n s Tignum vel tignus eyn spars
m t Agras est animal velocissimi cursus vel fluuius
f p Tilia eyn linde
n t Timen. id est p̄ciosum.
m s Timidus. forchtsam
m t Timor. forchte
m t Timpanator. eyn buckeler
Thimo grece flos vei floreo latine Timeama. tis. wirhō
mp Timpanista eyn böcken macher oder schlacher
n s Timpaum est instrumentū musicū eyn böck
m s Timpus p̄rie schlauffe
f p Tyna eyn zuber
n t Tinale eyn zuber stang
f p Tincta est nomen piscis eyn karpf
f p Tinea eyn schabe. vel vestimentorum permis
a t Tingere. verben. vel tangere
a q Tinire. klingen
m s Tunicus. id est. sonus ipsius auris. vel herba quedam
circa fontes
d t Tiniens. id est. sonans klingen
m s Tinnu.us. est sonus liquidus latus et purus
m t Tinctor. eyn verber
f p Tinctura. verbunge
n s Tintinabulum. schelle oder glöckelin
Tipice aduerbium. et ezeichliche
m s Tipus eyn glichnisse vel est signum. Inde tipicus. id est
figuratiuus
f p Tisana est granum ordei de corticatum. de quo etiam fit
aqua que dicitur tisana cōueniens potui infirmorum
f p Tirannia widerlinnigkeit
m t Tirannis. id est tirannus. vel capitū p̄ dyabolo
a p Tirannisare. grimmen
n s Tirannidium. est ccciso tiranni
m s Tirannus est aliquis qui per violentiam aliquibus domi
nat. eyner der wider die gehorsame dūc
f p Tiria eyn ps; apf. Versus Tiria dependet. sed tira n
semina vendet. Alius. Tunc bonis est ignis dum pendet tiria
f p Tiriaca drackers vel ncibilissima medicina.
m s Tirius eyner von der stat. vel iuuemis salomonis facili
ter eruditus in enigmatibus

- n s **T**iretinum est efficiū tyrenis
Tyro grece latine dicitur fortis. Inde hic tyrc. id est. nesus miles nouiter electus ad militiam
- m s **T**hyrus ex n schlange vel regio vel ciuitas
- m s **T**ylicus est aliquis qui patitur infirmitatem que ictus corpus consumit
- m s **T**his grece est viceracio et tumor in pulmone. das ab
- m t **T**itan. i. sol. Inde hec titania id est luna
- m s **T**itellus. ex n titel
- m s **T**itillare. id est. irritare vel ad luxuriam incitare stimulare prie kitzeln
- f t **T**itillatic. i. incitatio inflammatory luxurie
- n p **T**titillare. i. irritare vel facillare tremere
- m s **T**itulus a titan dicitur quasi titane. id est. illuminans.
quia illum nat librum sicut enim scilicet mundum vel quecunqz obscura illi minat. ita titulus librum. et eius sequentia illuminat.
- m s **T**iumallus. herba quedam.
- m s **T**yrs fuit discipulus Pauli. Et interpretatur querens vel bonus seu lumen aut lutarius
- m p **T**hebias quidam lanclus vir cui angelus raphael reddi
dit visum
- m s **T**heda est avis que non habet cassa in cruribus vel tibiis
quia sen per est in motu
- m s **T**otinus. a. um. qui velociter cadit vel currit et mactetur
ad medium tunc de avis
- m s **T**odenus id est gallus
- m s **T**ofus a tunc deo dicitur lapis asper et cauernosus quia
ambulantes super se tondet
- f p **T**oga a te go dicitur quasi tegae vestis pacis
- n s **T**ogiferium est locus ubi scolastici disputant et vitetur
componi a toga et ferio
- a p **T**ogella. le. dicitur parva ictus Item dicitur mantile
- m s **T**ollerare. i. sustinere pati sufferre
- m s **T**oles sunt tumores circa viam stantes
- m s **T**ollere. i. encuere/gerere/eigere/accipere/auferre
- m s **T**onus a tolli. i. s dicitur summa templi
- m s **T**on dicitur altitudo vel totum
- f p **T**oparchia est loca principatus
- m s **T**oparcha vel. ub. est princeps si per aliquem locum
- m s **T**ophet lata et speciosa via ecclesia. a patris inceptu

Etiam est locus circa iherusalem

m s Topicus est liber Aristotilis

f p Topographia est descriptio loci

m s Topographus est descriptor loci

Thorat hebrei latini legem appellant. id est. quinq; libri
mopsi. Vnde dicit. Hiero. in plogo regum. Hi sunt .v. libri. mopsi.
quos pprie thorat. id est. legem appellat. Et in interpretatoni
tuae dicitur thorat lex vel pentathheucum

f t Tortio. id est. torso pynunge

n t Torcular a torqueo. que s. id est. eyn kelter

m s Torsus. eyn türcke. et sunt speciales homines

a p Tormentare. pynigen

d t Tornabilis. schybelicht oder drysselichte

n t Tornare. tröwen oder tornieren

n s Tormentum. pynunge

m t Tornator eyn dreszler

f p Tornatura. eyn tornetze. Tormentū. torny

m s Tornarius. i. tina eyn zuber

d t Tornatilis. id est. abilis ad tornandum

f t Tornalis. est instrumentum tornandi

m s Tornus est instrumentū cum quo vasa tornantur

m s Torous. id est. pinguis vel superbus. Inde torositas

n s Tor pere. i. languere/pigrere/deficere/et stupere

Torpescere idem

m t Tropoz. drackeit

a s Torquere. pressen. pynigen. oder quelen

f t Torques huius torquis. i. ligamen vt aureus circulus cir
ca collum. a collo usq; ad pectus dependens

m t Torrens est aqua veniens cum impetu

a s Torrere. i. ardere/ siccare/ vertere/ vel voluere

m s Torridus. i. velox vel vstus pprie trucken

m t Terris. eyn durer brant. coer schürstang

Torsor. id est. tortor pyniger

f p Torta eyn kück

m s Tortellus. eyn kucheler. vel parua torta.

d t Tortilis. knotzicht oder krumpe

f t Tortilitas. krumphaupt.

n s Torticum. eyn gewonden kertze/

Tortipes. generis omnis. krumppfuss;

m s Tortuositas. id est. ciuitas

f p	Tortuna. quelunge oder pynigunge
m s	Tortus. ti. gewunden. sicut candele
m q	Tortus tus tui. quelunge
m s	Tortus. i. crudelie/terribilis. grimicht
p p	Tortus gedörret a torere
	Tot generis c mnis indeclinabile
d t	Totalis gentzlich
n s	Tostrinum. eyn derze. et locus vbi brasium proprie mal-
o m	Tottidem. also vil. tantum pluralis numeri
m t	Tottidus also manigfalt
	Totuples. totiplex. totiple. Aduerbiū. Totiplus omnē in
	ecdem sensu also manigfeldig
m t	Toxicator eyn vergeber cum veneno
f t	Toxicatio vergebunge
	Toxicare vergeben
n s	Toxicum. i. venenum v̄gift
n t	Trabale eyn schemel. vel est lignum positum super axim in curzu eyn ringstock
f p	Trabaria est nauis longa et stricta
f p	Trabea est vestis p̄iosa aueniens regi vel impératori
f t	Trabs a trabo dicitur eyn balck
	Trabeatus. id est. vltra alic̄s beatus. Et dicitur a trans et beatus
	Tractare. i. ad libitum trahere
	Tracon. conis. est meatus subterraneus. Vnde quidam.
	Terzorum tracones animalia dico dracones
m q	Tractatus sermo altera egens persona
	Tractulare. vmb wenden als das korn
a t	Tradere. id est prodere dare vel transferre. Vnde hic tra ditio. id est. pditor. vt iudas et traditor. i. dator
f t	Traditio. gebunge oder verretnisze
a t	Traducere. i. vltra ducere. Inde traductus a um
f t	Traductio. i. vltra ductio vel manifestatio
n s	Tractorium eyn flosz
	Traductor für man
d t	Tradux. i. ductor eyn p̄ber fierer
f p	Tragedia dicitur sermo factus de turpibus factis regis recprie eyn laster gesang
m s	Tragedi dicuntur qui facta regum scripserunt/
f p	Tragelia est fabula composita

- Trusile eyn stech messer
n s Trusorium·eyn span rame
m s Trutilentus asper crudelis·pprie böſze
f p Trutilentia est asperitas crudelitas
f p Trutina eyn waſg
Trutinare wegen·Versus·Summus aristotiles trutinā
do eacumina rerum·In duo diuisit quidquid i orbe fuit
f p Truta est qui dam piscis eyn forhel
f p Trux·id est·pena vel crudelis
Tu du pronomen
Tuates dinner lep
f p Tuba eyn busone
f p Tubera est sterçus terze
n s Tubana sunt tumores·proprie vffblaſunge
m t Tuber est inflatio pectoris in cute eyn knoze
m s Tubiani dicebantur iudei qui in auxilium iudee venerant·
quasi alienis tubis vocati/
m t Cubicen eyn busner/
n p Cubicinare busunen
m t Cubicinator·eyn busuner
Tueri beschirmen oder anſehē·Versus ·Dic tuor inspi-
cio tueor defendere dico
Tuidem·du selber·idem Tuipe pnominalē
n s Tugurium est domus pastoris in campo
Tum·i·dum·vel ex quo·pt dicendo·tum comedi tum bibi
id est primo comedи tunc bibi
f p Tumba id est·sepulcrum
n s Tumere·quellen oder schwellen oder vblauen
n t Tumescere idem
Tumet·id est·tuidem
m s Tumidus vblauen·oder geschwollen
m t Tumor·vblausungen·oder schwellunge
a p Tumulare·begraben
n s Tumulum·eyn grab
m s Tumulus·i·congregatio ad bellum·pf louf
m q Tumultus idem·vel est diuratio vel seditia
n p Tumultare vblauen oder blaufen
a s Tundere·zū ſtoſſen·oder ſcheren·Unde versus·Tondēr
barbas in orto tondimus herbas
a s Tundere idem est quod percutere

- n s **T**untarium. eyn stempfel. sicut aurifabri habent
 f p **T**unica. eyn rock
 a p **T**unicare. id est. tunicam induere vel facere.
 f p **T**urba est nomen gentile. eyn schar
 a p **T**turbare bedrieben idem et turbidare
 m s **T**turbidus id est confusus. bedriebet/
 m t **T**urbo. onis. est pprium nomen viri
 m t **T**urbo. mis. i. vertigo vel stoma wind
 f p **T**turbulentia. i. obscuritas. bedrieppnisse
 m s **T**turbulentus. id est mestus/bedriept
 f p **T**yrdela. est nomen avis. eyn amssel/
 ep s **T**urdus eyn brachfogel. cder wid hopf
 n s **T**urgere tusen. sicut pondus. vel schwellen
 m s **T**turgidus qui turget Et capitū p superbire
 f p **T**uringia est quedam pruincia/ dūringer lant.
 m s **T**turingus eyn dūring. quasi dura incus
 f p **T**urma id est turba vel societas
 f p **T**uronilla est nomen piscis/ eyn stickling
 d t **T**urpis schnöd oder schentlich
 m s **T**urritus/gedurnet/
 f t **T**urris eyn turne/
 m t **T**turtur. eyn durttelbube. vel nomen piscis. f t Versus
Zic turtur fit avis. hec turtur dicitu piscis
 f p **T**ussia. tussen land.
 f t **T**ussis hütte/
 n q **T**ussire hüsten. **T**ussitare idem
 m s **T**ustanus eyn tustaner
 n t **T**utamen. beschirmunge
 m t **T**tutor eyn beschirmer oder eyn fürmunder
 a t **T**tutare sicher machen
 m s **T**tutus ta tum. sicher
 f p **T**tutela sicherheit oder beschirmunge
 n s **T**uinum. zwirn
Tu pronomen. du

Acare. i. ociare. missig gen
 Vacca. eyn küw
 Vaccinum eyn heidelbere
 Vach est interiectio dolidentis
 Vagillare. i. tituare oder wanckeln

Śląska Biblioteka Publiczna

224722

III

INVUMABE

ME

Min. Ośw. 507c — PZWS C85 X. 49

